

REGIONALNA IZBA OBRACHUNKOWA
W ŁODZI

Numer egzemplarza:

2

PROTOKÓŁ
KONTROLI GOSPODARKI FINANSOWEJ
I ZAMÓWIEŃ PUBLICZNYCH

Jednostka kontrolowana:	Gmina Żarnów
Termin kontroli:	18 grudnia 2018 roku – 31 stycznia 2019 roku
Kontrolujący (imię, nazwisko, stanowisko służbowe):	Sylvia Grochulska – starszy inspektor kontroli, Małgorzata Łągiewska – starszy inspektor kontroli, Iwona Kawnik – inspektor kontroli, Albert Promny – inspektor kontroli, Emilia Koźlik – inspektor kontroli
Okres objęty kontrolą	2017 rok – 30.09.2018 r.
Numer i data upoważnienia:	WK 601-2/54/2018 z dnia 10 grudnia 2018 roku

Uwaga!

Protokół niniejszy podlega udostępnieniu na zasadach określonych w ustawie z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej (tekst jednolity Dz. U. z 2015 r., poz. 2058), z ograniczeniami wynikającymi z art.5 tej ustawy.

I. INFORMACJE WSTĘPNE

DANE O JEDNOSTCE

Gmina Żarnów położona jest w centralnej Polsce, w powiecie opoczyńskim. Zajmuje obszar 141 km². Na jej terenie znajduje się 30 sołectw.

Według stanu na dzień 31 grudnia 2017 roku na terenie Gminy zamieszkiwało 6017 osób, w tym: 2996 kobiet i 3021 mężczyzn. Struktura demograficzna mieszkańców przedstawia się następująco:

Wiek	Mężczyźni	Kobiety	Ogółem
0-2	88	79	167
3	29	42	71
4-5	57	55	112
6	19	23	42
7	37	24	61
8-12	152	152	304
13-15	71	81	152
16-17	59	54	113
18	23	33	56
19-65	2092	1753	3845
19-60	1882	1581	3463
>65	394	700	1094
>60	604	872	1476
Ogółem	3021	2996	6017

Na dzień 31 grudnia 2017 roku liczba bezrobotnych w Gminie Żarnów wynosiła 171 osób, z czego 102 osoby stanowiły kobiety. Spośród bezrobotnych uprawnionych do zasiłku były 72 osoby, z czego 45 osób stanowiły kobiety.

Adres siedziby Urzędu Gminy

26-330 Żarnów

Ul. Opoczyńska 5

Numery identyfikacji podatkowej:

	Urząd Gminy	Gmina
NIP	7681003781	7681717807
REGON	000551361	590647842

Kontrola kompleksowa gospodarki finansowej i zamówień publicznych w Gminie Żarnów została przeprowadzona na podstawie przepisów art. 1 ust. 2 pkt 1 oraz art. 7 ust. 1 ustawy z dnia 7 października 1992 roku o regionalnych izbach obrachunkowych (tekst jednolity Dz. U. z 2016 r., poz. 561) w dniach od 18 grudnia 2018 roku do 31 stycznia 2019 roku.

PODSTAWOWE WSKAŹNIKI FINANSOWE

W oparciu o dane wynikające ze sprawozdań: Rb-27S, Rb-28S, Rb-NDS, Rb-Z, kontrolujące ustaliły niżej wymienione wskaźniki finansowe, które obrazują sytuację finansową Gminy Żarnów.

Lp	TREŚĆ	2015	2016	2017
1	$W_{B1} = \frac{Db}{Do}$	0,88	0,99	0,98
2	$W_{B3} = \frac{No}{Do}$	0,12	0,15	0,13
3	$W_{B4} = \frac{Wm}{Wo}$	0,22	0,03	0,18
4	$W_{B5} = \frac{Ww}{Wb}$	0,52	0,41	0,37
5	$W_{B6} = \frac{No + Sm}{Do}$	0,13	0,15	0,13
6	$W_{L2} = \frac{No}{L}$	432,32	567,31	528,45
7	$W_{B7} = \frac{No + Dm}{Wm}$	1,15	5,93	0,81
8	$W_{Z1} = \frac{Zo}{Do}$	0,25	0,18	0,22
9	$W_{Z2} = \frac{Zo - UE}{Do}$	0,18	0,18	0,22
10	$W_{Z3} = \frac{O + R}{Do}$	0,13	0,06	0,04
11	$W_{Z4} = \frac{O + R - UE}{Do}$	0,06	0,06	0,04
12	$W_{Z6} = \frac{Wb + R + O}{Db}$	1,01	0,91	0,91
13	$W_{Z7} = \frac{Zw}{Zo}$	0,000	0,000	0,000

Dane dotyczące wskaźników finansowych stanowią załącznik nr 1 do protokołu kontroli.

Wskaźnik W_{B1}

Obrazuje udział dochodów bieżących w dochodach ogółem. Wskaźnik w kontrolowanych latach 2015 - 2017 osiągnął poziom od 0,88 w 2015 roku do 0,98 w roku 2017.

Wskaźnik W_{B3}

Obrazuje udział nadwyżki operacyjnej w dochodach ogółem. Wskaźnik ten określa stopień, w jakim jednostka może zaciągnąć nowe zobowiązania w stosunku do osiągniętych dochodów. Im wyższa wartość tego wskaźnika, tym większe powinny być

możliwości inwestycyjne gminy oraz możliwość zwiększenia wydatków bieżących. W Gminie Żarnów w badanym okresie wskaźnik utrzymywał się na zbliżonym poziomie, w roku 2015 wyniósł 0,12, w roku 2016 wzrósł do 0,15 i w 2017 roku wyniósł 0,13.

Wskaźnik W_{B4}

Obrazuje udział wydatków majątkowych w wydatkach ogółem. Kontrolowana jednostka najwyższą wartość wskaźnika W_{B4} osiągnęła w roku 2015 – 0,22, w roku 2016 jego wartość znacznie spadła do poziomu 0,03, a w 2017 roku wzrósł do 0,18.

Wskaźnik W_{B5}

Określa udział wydatków na wynagrodzenia i pochodne od wynagrodzeń w wydatkach bieżących. W latach objętych kontrolą wskaźnik w Gminie Żarnów osiągał wartość 0,52 w roku 2015, w roku 2016 obniżył się do poziomu 0,41, a w roku 2017 wynosił już 0,37. Powyższa spadkowa tendencja wartości wskaźnika W_{B5} wynikała w dużej mierze ze zwiększenia wydatków bieżących związanych z wypłatą świadczeń wychowawczych wprowadzonych ustawą z dnia 11 lutego 2016 roku o pomocy państwa w wychowaniu dzieci (Dz. U. 2016 poz. 195 ze zm.). Nie zmienia to jednak faktu, iż znaczna część wydatków bieżących stanowią wydatki na wynagrodzenia pracowników.

Wskaźnik W_{B6}

Obrazuje udział wypracowanej nadwyżki operacyjnej i dochodów ze sprzedaży majątku w dochodach ogółem. W latach 2015- 2017 wskaźnik utrzymywał się na tym samym poziomie od 0,13 w roku 2015, przez 0,15 w 2016 roku do 0,13 w roku 2017.

Wskaźnik W_{B7}

Określa stopień w jakim jednostka samorządu terytorialnego finansuje inwestycje środkami własnymi. Im wartość wskaźnika jest wyższa, tym mniejsze ryzyko utraty płynności finansowej w związku z nadmiernymi kosztami zadłużenia. Poziom wskaźnika w roku 2015 wyniósł 1,15, w 2016 roku znacznie wzrósł do wartości 5,93, a 2017 obniżył się do poziomu 0,81. Wartość osiągnięta w roku 2016 wynikała przede wszystkim ze znacznie niższych niż w pozostałych latach zrealizowanych wydatkach majątkowych.

Wskaźnik W_{L2}

Nadwyżka operacyjna na jednego mieszkańca w kontrolowanych latach wynosiła kolejno 432,32 zł, 567,31 zł i 528,45 zł.

Wskaźniki W_{Z1}, W_{Z2}, W_{Z3}, W_{Z4}, W_{Z6}, W_{Z7}

Udział długu kontrolowanej jednostki w dochodach ogółem (W_{Z1}, W_{Z2}) utrzymywał się na zbliżonym poziomie, w roku 2015 i 2016 wyniósł 0,18, następnie w roku 2017 wzrósł do 0,22, co świadczy o stabilności w spłacie zadłużenia. Wskaźnik W_{Z3} wykazywał tendencję spadkową, obniżył się z poziomu 0,13 w roku 2015 do wartości bliskiej zeru w roku 2017 – 0,04. Wynikało to z niskiej kwoty spłacanych rat kapitałowych kredytów i pożyczek oraz odsetek od ww. Z analizy lat przyszłych wynika jednak, iż od 2018 wskaźnik będzie wzrastał. Wskaźnik W_{Z6} w analizowanych latach oscylował na poziomie jedności, od 1,01 w roku 2015 do wartości 0,91 uzyskanych w roku 2016 i 2017, co dowodzi zdolności do samofinansowania działalności bieżącej Gminy Żarnów.

Wskaźnik wynikający z art. 242 ustawy o finansach publicznych

Zgodnie z treścią art. 242 ust. 1-3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 roku o finansach publicznych (tekst jednolity Dz. U. z 2017 roku, poz. 2077), nie można uchwalić budżetu, w którym planowane wydatki bieżące są wyższe niż planowane dochody bieżące powiększone o nadwyżkę budżetową z lat ubiegłych i o wolne środki, o których mowa w art. 217 ust. 2 pkt 6. Na koniec roku budżetowego wykonane wydatki bieżące

nie mogą być wyższe niż wykonane dochody bieżące powiększone o nadwyżkę budżetową z lat ubiegłych i wolne środki, z zastrzeżeniem ustępu 3, tj. wykonane wydatki bieżące mogą być wyższe niż wykonane dochody bieżące powiększone o nadwyżkę budżetową z lat ubiegłych i wolne środki jedynie o kwotę związaną z realizacją wydatków bieżących z udziałem środków, o których mowa w art. 5 ust. 3, w przypadku gdy środki te nie zostały przekazane w danym roku budżetowym.

Wyszczególnienie	Plan			Wykonanie		
	2015	2016	2017	2015	2016	2017
Dochody bieżące (Db)	18 284 921,21	22 633 160,40	24 240 664,18	18 406 598,79	23 019 583,83	24 444 333,24
Nadwyżka z lat ubiegłych	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Wolne środki	203 062,28	223 524,60	1 014 802,52	203 062,28	665 577,79	2 430 933,61
Wydatki bieżące (Wb)	16 566 081,56	20 939 693,85	22 224 870,50	15 795 800,66	19 602 105,78	21 264 621,37
Wynik (Db+nadwyżka z lat ubiegłych+wolne środki-Wb)	1 921 901,93	1 916 991,15	3 030 596,20	2 813 860,41	4 083 055,84	5 610 645,48
Nadwyżka operacyjna (Db-Wb)	1 718 839,65	1 693 466,55	2 015 793,68	2 610 798,13	3 417 478,05	3 179 711,87

W badanym okresie warunek wynikający z treści art. 242 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 roku o finansach publicznych został spełniony zarówno na etapie planowania, jak i wykonania. Osiągnięty przez jednostkę wynik na działalności bieżącej (nadwyżka operacyjna) znacznie odbiegał od planowanego w budżecie w poszczególnych latach, był wyższy o kolejno 891.958,48 zł, 1.724.011,50 zł, 1.163.918,19 zł. Przyczyniły się do tego przede wszystkim wykonane w ponad 100% planowane dochody bieżące oraz niższe niż założono wydatki bieżące (tabela poniżej). Wpływ na kształt relacji wynikającej z art. 242 ustawy o finansach publicznych miał również wysoki poziom wolnych środków.

Rok	Wyszczególnienie	Plan po zmianach	Wykonanie	% wykonania planu
2015	dochody bieżące	18 284 921,21	18 406 598,79	100,67%
	wydatki bieżące	16 566 081,51	15 795 800,66	95,35%
2016	dochody bieżące	22 633 160,24	23 019 583,83	101,71%
	wydatki bieżące	20 939 693,85	19 602 105,78	93,61%
2017	dochody bieżące	24 240 664,18	24 444 333,24	100,84%
	wydatki bieżące	22 224 870,50	21 264 621,37	95,68%

Do niezrealizowania planu wydatków bieżących w 2016 roku przyczyniły się przede wszystkim:

- w znacznym stopniu przeszacowany plan wydatków bieżących, który w podziale na rodzaj wydatku przedstawiał się następująco:

- paragraf 311 – świadczenia społeczne - ponad 40.000,00 zł,
- paragraf 401 - wynagrodzenia osobowe pracowników – ponad 275.000,00 zł,
- paragraf 411 – składki na ubezpieczenia społeczne - ponad 85.000,00 zł,
- paragraf 412 – składki na Fundusz Pracy - ponad 36.000,00 zł,
- paragraf 417 – wynagrodzenia bezosobowe - ponad 25.000,00 zł,
- paragraf 421 – zakup materiałów i wyposażenia - ponad 297.000,00 zł (po odjęciu zobowiązań),
- paragraf 427 – zakup usług remontowych - ponad 43.000,00 zł,
- paragraf 430 – zakup usług pozostałych - ponad 83.000,00 zł (po odjęciu zobowiązań),

- paragraf 481 – zaplanowana, lecz niewykorzystana rezerwa – 10.000,00 zł,
 - paragraf 470 – szkolenia pracowników - ponad 26.000,00 zł,
 - paragraf 282 - dotacja celowa z budżetu na finansowanie lub dofinansowanie zadań zleconych do realizacji stowarzyszeniom- zaplanowana, lecz nieudzielona – 20.000,00 zł
 - paragraf 811 – odsetki od zaciągniętych przez jednostkę kredytów/pożyczek – ponad 138.000,00 zł.
- zobowiązania na ponad 155.000,00 zł wynikające z zakupów materiałów i energii elektrycznej i usług, które zapłacono w styczniu 2017 roku.

Z kolei w 2017 na niewykonany plan wydatków bieżących wpływ miały:

- znacznie przeszacowany plan wydatków bieżących, który w podziale na rodzaj wydatku przedstawia się następująco:
- paragraf 311 – świadczenia społeczne - ponad 36.000,00 zł,
 - paragraf 401 - wynagrodzenia osobowe pracowników – ponad 187.000,00 zł,
 - paragraf 411 – składki na ubezpieczenia społeczne - ponad 64.000,00 zł,
 - paragraf 412 – składki na Fundusz Pracy - ponad 13.000,00 zł,
 - paragraf 417 – wynagrodzenia bezosobowe - ponad 13.000,00 zł,
 - paragraf 421 – zakup materiałów i wyposażenia - ponad 164.000,00 zł (po odjęciu zobowiązań),
 - paragraf 430 – zakup usług pozostałych - ponad 65.000,00 zł (po odjęciu zobowiązań),
 - paragraf 481 – zaplanowana, lecz niewykorzystana rezerwa – 60.000,00 zł,
 - paragraf 811 – odsetki od zaciągniętych przez jednostkę kredytów/pożyczek – ponad 28.000,00 zł,
- wysokie zobowiązania - ponad 650.000,00zł, wynikające z zakupów materiałów, usług i energii elektrycznej, które zapłacono w roku 2018.

Powyższe świadczy o konieczności dokładniejszego monitorowania wielkości kształtujących budżet, a planowanie zarówno wydatków jak i dochodów bieżących, które w badanych latach były niedoszacowane winno być bardziej rzetelne.

II. USTALENIA OGÓLNE

1. KIEROWNICTWO JEDNOSTKI

Przewodniczący rady gminy

Przewodniczącym Rady Gminy Żarnów jest Joanna Grodzicka wybrana do pełnienia tej funkcji uchwałą nr I/1/2018 z dnia 21 listopada 2018 roku.

Wójt gminy

Wójtem Gminy Żarnów jest Krzysztof Nawrocki wybrany w bezpośrednich wyborach, które odbyły się w dniu 21 października 2018 roku. Ślubowanie Wójta Gminy złożył na sesji Rady Gminy w dniu 21 listopada 2018 roku.

Zastępca Wójta

Zastępcą Wójta Gminy Żarnów jest Elżbieta Przybył powołana na to stanowisko zarządzeniem Wójta Gminy Żarnów z dnia 29 listopada 2018 roku.

Skarbnik gminy

Skarbnikiem Gminy Żarnów jest Edyta Belica powołana na to stanowisko uchwałą nr IV/16/2011 Rady Gminy Żarnów z dnia 28 stycznia 2011 roku.

Sekretarz gminy

Sekretarzem Gminy Żarnów od dnia 6 grudnia 2010 roku jest Bogdan Kubiszewski.

2. GMINNE JEDNOSTKI ORGANIZACYJNE I PRAWNOORGANIZACYJNE FORMY ICH DZIAŁALNOŚCI

Jednostki budżetowe

- Urząd Gminy w Żarnowie,
- Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej ,
- Szkoła Podstawowa w Żarnowie,
- Szkoła Podstawowa w Klewie,
- Warsztaty Terapii Zajęciowej,
- Dom Dziennego Pobytu „Senior – WIGOR”.

Instytucje kultury

- Gminna Biblioteka Publiczna w Żarnowie.
Stwierdzono, że prowadzona księga rejestrowa nie została dostosowana do wymogów określonych w rozporządzeniu Ministra Kultury i Sztuki z dnia 26 stycznia 2012 roku w sprawie sposobu prowadzenia i udostępniania rejestru instytucji kultury (Dz. U. z 2012 r., poz. 189) obowiązującym od dnia 21 maja 2012 roku. Z przepisów rozporządzenia wynika m.in., że rejestr instytucji kultury prowadzony jest w formie elektronicznej, pozwalającej na sporządzanie z niego wydruków oraz uniemożliwiającej dokonanie wpisu przez osobę nieuprawnioną. Niezależnie od prowadzonego przez organizatora rejestru, dla każdej instytucji kultury zakłada się i prowadzi oddzielnie elektroniczną księgę rejestrową według wzoru określonego w załączniku do niniejszego rozporządzenia. Zgodnie z § 14 z dniem wejścia w życie rozporządzenia księgi rejestrowe instytucji kultury prowadzone na podstawie przepisów dotychczasowych zostaną dołączone do akt rejestrowych prowadzonych przy rejestrze dla danej instytucji kultury utworzonym na podstawie przepisów niniejszego rozporządzenia. Nowe księgi rejestrowe tworzone dla każdej instytucji kultury zakłada się poprzez przeniesienie treści aktualnych wpisów zawartych w księgach rejestrowych prowadzonych dla każdej instytucji kultury przed dniem wejścia w życie niniejszego rozporządzenia. Przeniesienie wpisów, o którym mowa polega na zapisaniu ich w systemie teleinformatycznym organizatora.

Dnia 2 stycznia 2017 roku Rada Gminy Żarnów podjęła uchwałę nr XXVI/197/2017 w sprawie organizacji obsługi jednostek organizacyjnych Gminy Żarnów. Wskazana uchwała została zmieniona uchwałą nr XXXI/241/2017 z dnia 1 września 2017 roku oraz uchwałą XXXVII/290/2018 z dnia 21 marca 2018 roku. Z powyższych unormowań wynikało, że jako jednostkę obsługującą ustanowiono Urząd Gminy i wskazano następujące jednostki obsługiwane: Szkołę Podstawową w Żarnowie, Szkołę Podstawową w Klewie, Dom Dziennego Pobytu „Senior-WIGOR” w Niemojowicach, warsztaty Terapii Zajęciowej w Żarnowie. Dnia 27 czerwca 2018 roku zawarto porozumienie w sprawie powierzenia obsługi administracyjnej, finansowo-księgowej i organizacyjnej Gminnej Biblioteki Publicznej Urzędowi Gminy Żarnów.

3. UNORMOWANIA WEWNĘTRZNE

Statut gminy

Statut Gminy Żarnów nadany został przez Radę Gminy na mocy uchwały nr IV/18/2011 z dnia 28 stycznia 2011 roku. Statut opublikowany został w Dzienniku Urzędowym Województwa Łódzkiego z dnia 10 maja 2011 roku nr 132 poz. 1230. Ostatnia zmiana statutu dokonana została uchwałą nr XLIII/337/2018 Rady Gminy Żarnów dnia 28 września 2018 roku.

Regulamin organizacyjny urzędu

Regulamin Organizacyjny Urzędu Gminy Żarnów nadany został zarządzeniem nr 97/2016 Wójta Gminy Żarnów z dnia 29 grudnia 2016 roku. Regulamin zmieniony został zarządzeniem nr 93/2017 Wójta Gminy Żarnów z dnia 24 października 2017 roku.

Zgodnie z Regulaminem w skład Urzędu wchodzi komórki organizacyjne i samodzielne stanowiska pracy takie jak:

- 1) Urząd Stanu Cywilnego,
- 2) Referat Organizacyjno-Społeczny i Gospodarki Nieruchomościami,
- 3) Referat Finansowy,
- 4) Referat Rozwoju Strategicznego i Gospodarki Komunalnej Gminy,
- 5) samodzielne stanowisko ds. ewidencji ludności i dowodów osobistych,
- 6) samodzielne stanowisko ds. wojskowych i obronnych,
- 7) pełnomocnik ds. ochrony informacji niejawnych,
- 8) samodzielne stanowisko ds. obsługi prawnej,
- 9) Administrator Bezpieczeństwa Informacji

Referatem Finansowym kieruje Skarbnik Gminy, a pozostałymi referatami kierują kierownicy.

Ustalone zasady gospodarowania mieniem komunalnym

Rada Gminy w Żarnowie nie określiła zasad nabywania, zbywania i obciążania nieruchomości gruntowych oraz ich wydzierżawiania lub najmu na okres dłuższy niż 3 lata. Rada Gminy posiada wyłączne prawo w podejmowaniu każdorazowo decyzji w tym przedmiocie, stosownie do uregulowań zawartych w art. 18 ust. 2 pkt. 9 lit. „a” ustawy z dnia 8 marca 1990 roku o samorządzie gminnym (tekst jednolity z 2018 r., Dz. U. poz. 994 ze zm.).

Instrukcja w sprawie przeciwdziałania wprowadzaniu do obrotu finansowego wartości majątkowych pochodzących z nielegalnych lub nieujawnionych źródeł

Wójt Gminy zarządzeniem z dnia 31 grudnia 2018 roku nr 113/2018 ustanowił koordynatora do spraw współpracy z GIIF oraz wprowadził instrukcję postępowania w zakresie przeciwdziałania praniu pieniędzy oraz finansowanie terroryzmu.

4. UNORMOWANIA W ZAKRESIE KONTROLI WEWNĘTRZNEJ.

Unormowania w zakresie kontroli wewnętrznej. Osoby odpowiedzialne.

Procedury kontroli wewnętrznej zawarto w poszczególnych unormowaniach takich jak:

- Regulamin organizacyjny Urzędu Gminy Żarnów, w którym wyodrębniono Referat Finansowy, dla którego określono wyszczególnione zadania,

- Zakresy czynności i obowiązków dla poszczególnych pracowników,
- Instrukcja sporządzania, obiegu i kontroli dowodów księgowych, w której zawarto tabelaryczne wykazy osób:
 - którym powierzono obowiązki w zakresie opisu faktur wraz z ich własnoręcznymi podpisami,
 - których upoważniono do dokonywania kontroli merytorycznej dokumentów wraz z ich własnoręcznym podpisem,
 - których upoważniono do kontroli formalno-rachunkowej dokumentów wraz z ich własnoręcznym podpisem,
 - osób upoważnionych do sporządzania i podpisywania poleceń i czeków wraz z wzorami podpisów,
 - osób upoważnionych do dokonywania kontroli z art. 54 ustawy o finansach publicznych,
 - osób upoważnionych do zatwierdzania dokumentów finansowo-księgowych wraz z oświadczeniami o zapoznaniu się z treścią Instrukcji.
- Zakładowy plan kont dla budżetu gminy i Urzędu Gminy Żarnów,
- Zasady (polityka) rachunkowości w Urzędzie Gminy w Żarnowie określające zasady rachunkowości dla jednostki i organu,
- Instrukcja ewidencji i kontroli druków ścisłego zarachowania w Urzędzie Gminy w Żarnowie,
- Zasady centralizacji rozliczeń podatku od towarów i usług przez Gminę Żarnów i jej jednostki organizacyjne,
- Instrukcja w sprawie gospodarki kasowej,
- Instrukcja inwentaryzacyjna w Urzędzie Gminy w Żarnowie.

Elżbieta Przybył zajmująca stanowisko Kierownika Referatu Społeczno-Organizacyjnego i Gospodarki Nieruchomościami w okresie objętym kontrolą posiadała upoważnienie wydane przez Wójta Gminy na podstawie art. 33 ust. 4 i art. 46 ustawy z dnia 8 marca 1990 roku o samorządzie gminnym o następującej treści „powierzam Pani prowadzenie w imieniu Wójta Gminy Żarnów następujących spraw Gminy:

- 1) Składanie jednoosobowo oświadczeń woli w zakresie bieżącego gospodarowania mieniem komunalnym.
- 2) Kierowanie bieżącymi sprawami Gminy oraz reprezentowanie jej na zewnątrz w czasie nieobecności Wójta Gminy.
- 3) Zatwierdzania do wypłaty środków finansowych wykazanych na dowodach księgowych związanych z realizacją zobowiązań Gminy przewidzianych w budżecie gminy z zastrzeżeniem art. 46 ust. 3 ustawy”.

Zgodnie z treścią powołanych w upoważnieniu przepisów wynika, że Wójt może powierzyć prowadzenie określonych spraw gminy w swoim imieniu **zastępcy wójta** lub **sekretarzowi gminy** (art. 33 ust. 3 ustawy o samorządzie gminnym) a oświadczenie woli w imieniu gminy w zakresie zarządu mieniem składa jednoosobowo **wójt** albo działający na podstawie jego upoważnienia **zastępca wójta samodzielnie albo wraz z inną upoważnioną przez wójta osobą** (art. 46 ust.1 ustawy o samorządzie gminnym). Natomiast podstawą udzielenia upoważnienia do zatwierdzania do wypłaty jest art. 53 ust. 2 ustawy o finansach publicznych. Zatem stwierdzić należało, iż brak było podstawy do upoważnienia Kierownika Referatu Społeczno-Organizacyjnego i Gospodarki Nieruchomościami do składania jednoosobowo oświadczeń woli w zakresie bieżącego gospodarowania mieniem komunalnym. Analogiczne w swej treści upoważnienie posiadał również od dnia 6 grudnia 2010 roku Sekretarz Gminy. Od 2

maja 2018 roku Wójt Gminy powierzył Sekretarzowi Gminy składanie **jednoosobowo oświadczeń** woli w zakresie bieżącego gospodarowania mieniem komunalnym, w tym zaciąganie zobowiązań związanych z realizacją budżetu Gminy – upoważnienie z dnia 30 kwietnia 2018 roku. Wskazany wyżej art. 46 ust. 1 ustawy o samorządzie gminnym wyklucza składanie jednoosobowo oświadczeń woli przez Sekretarza Gminy. Od dnia 3 grudnia 2018 roku przedmiotowe upoważnienie posiada również Zastępca Wójta Gminy Elżbieta Przybył.

Dnia 28 stycznia 2011 roku Wójt Gminy Żarnów powierzył imiennie Skarbnikowi Gminy obowiązki wynikające z art. 54 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 roku o finansach publicznych. Skarbnik Gminy dnia 1 marca 2013 roku odrębnie upoważnił Księgową Anetę Jakóbczyk oraz Annę Witoń do dokonywania kontrasygnaty czynności prawnych, które skutkują powstaniem zobowiązań pieniężnych, na czas nieobecności Skarbnika Gminy. W dniu 2 sierpnia 2018 roku Skarbnik Gminy upoważnił Anetę Głodzińską do dokonywania kontrasygnaty czynności prawnych, które skutkują powstaniem zobowiązań pieniężnych, na czas nieobecności Skarbnika Gminy. (...)¹.

W okresie objętym kontrolą w zakresie kontroli zarządczej obowiązywało zarządzenie nr 40/2010 Wójta Gminy Żarnów z dnia 25 października 2010 roku w sprawie wprowadzenia „Regulaminu kontroli zarządczej w Urzędzie Gminy w Żarnowie i jednostkach organizacyjnych”, które było przedmiotem poprzedniej kontroli kompleksowej w Gminie Żarnów przeprowadzonej w 2014 roku. Dnia 31 grudnia 2018 roku zarządzeniem nr 111/2018 w sprawie systemu kontroli zarządczej w Gminie Żarnów Wójt Gminy uchylił wyżej wskazane zarządzenie i wprowadził zakres, zasady i sposób funkcjonowania systemu kontroli zarządczej w Urzędzie Gminy Żarnów i gminnych jednostkach organizacyjnych wynikające z niniejszego zarządzenia. Zgodnie z postanowieniami obowiązującego zarządzenia koordynowanie kontroli zarządczej w gminie i urzędzie powierzono zastępcy wójta.

5. KONTROLE ZEWNĘTRZNE

Kontrole przeprowadzone przez RIO

Ostatnia kontrola kompleksowa gospodarki finansowej i zamówień publicznych w Gminie Żarnów przeprowadzona została przez inspektorów Regionalnej Izby Obrachunkowej w Łodzi w okresie od 9 października 2014 roku do 19 grudnia 2014 roku. Wystąpienie pokontrolne dotyczące stwierdzonych nieprawidłowości przesłane zostało do Wójta Gminy Żarnów pismem z dnia 8 maja 2015 roku znak WK-602/19/2015 (wpływ 13 maja 2015 roku). Odpowiedź o sposobie wykonania zaleceń pokontrolnych Wójt Gminy Żarnów przekazał do Regionalnej Izby Obrachunkowej w Łodzi w dniu 11 czerwca 2015 roku (pismo znak: OR.S.1710.1.2015).

Kontrole przeprowadzone w zakresie gospodarki finansowej przez inne podmioty - lata 2015- 2017

Lp.	Instytucja przeprowadzająca kontrole	Tematyka kontroli	Czas trwania czynności kontrolnych
ROK 2015			

¹ Wyłączono dane osobowe ze względu na prywatność osoby fizycznej - podstawa wyłączenia art.5 ust.2 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.23 ustawy z dnia 23 kwietnia 1964 roku Kodeks cywilny. Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

1	WFOŚiGW	Kontrola przed wypłatą dofinansowanie z umowy nr 6/OW/PD/2015	30.04.2015
ROK 2016			
2	PIP	Kontrola w sprawie nagród dla nauczycieli	23.03.2016
ROK 2017			
3	ŁUW	Sposób wykorzystania dotacji z rezerwy celowej budżetu państwa przeznaczonej na przeciwdziałanie skutków zdarzeń noszących znamiona klęski żywiołowej.	29.03.2017 - 04.04.2017

6. BANK WYKONUJĄCY OBSŁUGĘ BANKOWĄ JEDNOSTKI

Wybór banku

W okresie objętym kontrolą obowiązywała zawarta w dniu 11 października 2017 roku umowa o prowadzenie rachunków bankowych modulo nr 8000257 z Bankiem Spółdzielczym Ziemi Piotrkowskiej w Piotrkowie Trybunalskim oddział w Żarnowie. Przedmiotem wskazanej umowy było otwarcie i prowadzenie rachunku bieżącego, rachunków pomocniczych, rachunku lokacyjnego i rachunków lokat oraz zapewnienie posiadaczowi rachunku dostępu do jego rachunków otwartych na podstawie niniejszej umowy oraz możliwości korzystania z innych usług banku powiązanych z prowadzeniem poszczególnych rodzajów rachunków. Umowę zawarto na czas określony od dnia 11 października 2017 roku do dnia 10 października 2018 roku. Umowa została podpisana przez Wójta Gminy Żarnów oraz przedstawicieli Banku. Bank pobiera prowizję od wykonania każdego przelewu zewnętrznego w wysokości 0,20 zł oraz miesięczne opłaty za prowadzenie każdego rachunku bankowego 10,00 zł. Zamówienie zostało udzielone po przeprowadzeniu negocjacji z jednym wykonawcą, Bankiem z którym zawarto przedmiotową umowę i który wykonywał obsługę bankową na podstawie poprzedniej umowy. Umowa zawarta została ze wskazanym Bankiem między innymi ze względu na to, iż jest to jedyny bank w gminie Żarnów. Skarbnik Gminy nie kontrasygnował umowy z bankiem, co stanowiło naruszenie art. 46 ust. 3 ustawy z dnia 8 marca 1990 roku o samorządzie gminnym (tekst jednolity z 2018 roku poz. 994 ze zmianami), z treści którego wynika, że jeżeli czynność prawna może spowodować powstanie zobowiązań pieniężnych, do jej skuteczności potrzebna jest kontrasygnata skarbnika gminy (głównego księgowego budżetu) lub osoby przez niego upoważnionej.

Rachunki bankowe

Lp.	Numer rachunku bankowego	Konto	Stan na 31.12.2017
Rachunki bankowe prowadzone dla organu			
1	WTZ środki Powiatu	133-4	0,00
2	Zagospodarowanie brzegów zalewu Miedzna Murowana	133	0,00
3	WTZ PFRON	133-3	0,00
4	Organ	133-1-1	3.311.913,90
	Lokaty terminowe	133-1-2	0,00
	BGK ul Wesoła	133-8	0,00
	BGK Soczówki Wierzchowisko	133-9	0,00
	BGK Chełsty Grebienice	133-11	0,00

5	Dzienny Dom Pobytu Senior Wigor	133	0,00
6	Mali Odkrywcy	133	6.072,90
7	Twoja szansa	133	2.288,08
8	Fundusz alimentacyjny	133	0,00
Rachunki bankowe prowadzone dla jednostki			
1	ZFSS	135	2.389,65
2	Depozyt	139	466.410,45
3	Rachunek bieżący jednostki	130 (130-1,130-2, 130-3)*	0,00
4	Przebudowa drogi Powiatowej Marcinków Chełsty Grębenice własne	130- 3-5	40,00
Rachunki pozabudżetowe			
1	Młodociany pracownik	139	0,00
2	Asystent rodziny	139	0,00

*Ewidencja rozbudowana do trzeciego poziomu szczegółowości w zakresie każdego z wymienionych kont 130

Rozbudowana ewidencja na kontach księgowych dotyczących rachunków bieżących organu – 133- i jednostki – 130 - była konsekwencją między innymi prowadzenia ewidencji z podziałem na rejestry.

Saldo konta 130-3-5 – 40,00 zł - wynikało z salda rachunku bankowego środków własnych w Banku Gospodarstwa Krajowego utworzonego w związku z realizacją zadania dotyczącego przebudowy drogi powiatowej Marcinków Chełsty Grębenice i funkcjonował, jako rachunek bankowy jednostki (Urzędu Gminy), a nie jako rachunek bankowy budżetu gminy, stosownie do zapisów zawartej umowy. Powyższe było rozwiązaniem nieprawidłowym również z uwagi na istnienie salda na dzień 31 grudnia 2017 roku na koncie 130. Stosowanie do unormowań rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 5 lipca 2010 r. w sprawie szczególnych zasad rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. z 2017 r. poz. 760) – obecnie rozporządzenie Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 13 września 2017 roku w sprawie rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U z 2017 roku, poz. 1911) - saldo konta 130 ulega likwidacji przez księgowanie: przelewu środków pieniężnych niewykorzystanych do końca roku, w korespondencji z kontem 223; przelewu do budżetu dochodów budżetowych pobranych, lecz nieprzelanych do końca roku, w korespondencji z kontem 222. Ponadto powyższy sposób prowadzenia ewidencji przedmiotowych środków narusza zasady wyrażone w art. 11 ust. 1 ustawy o finansach publicznych, zgodnie z którymi - jednostki budżetowe pokrywają swoje wydatki bezpośrednio z budżetu, a pobrane dochody odprowadzają na rachunek budżetu jednostki samorządu terytorialnego, art. 40 ust.2 pkt. 1 wskazujący, iż dochody i wydatki ujmuje się w terminie ich zapłaty niezależnie od budżetu którego dotyczą, co przesądza o konieczności zwrotu niewykorzystanych środków. W przypadku jednostki kontrolowanej likwidacja owego salda nie była jednak możliwa z przyczyn obiektywnych, wiążących się z koniecznością fizycznego przelewu środków pieniężnych na rachunek inny niż

wskazany w umowie pożyczki. Zatem przypisanie tego rachunku do rachunku bieżącego budżetu, przy zachowaniu jego pełnej autonomii (fizyczne wyodrębnienie) jest rozwiązaniem zasadnym i uprawnionym.

7. KREDYTY, POŻYCZKI, OBLIGACJE, PORĘCZENIA, AKCJE I UDZIAŁY

Zaciągnięte kredyty i pożyczki - 2018 rok

W roku 2018 Gmina Żarnów zaciągnęła jedynie pożyczki na wyprzedzające finansowanie:

1. Umowa nr PROW -07.2.1-11-00789-10 dnia 25 czerwca 2018 roku na wyprzedzające finansowanie kosztów kwalifikowanych zadania inwestycyjnego pod nazwą „Przebudowa drogi w miejscowości Paszkowice” w wysokości do 232.163,00 zł. Wpływ z dnia 10 sierpnia 2018 roku – 175.099,61
2. Umowa nr PROW-07.2.1-11-00791-10 dnia 26 czerwca 2018 roku na wyprzedzające finansowanie kosztów kwalifikowanych zadania inwestycyjnego pod nazwą „Przebudowa drogi w miejscowości Topolice” w wysokości do kwoty 155.229,00 zł. Aneks nr 1 zawartym dnia 28 sierpnia 2018 roku zmieniono wysokość pożyczki do kwoty 125.709,00 zł. Wpływ dnia 11 września 2018 roku - 99.195,91 zł

Dnia 7 maja 2018 roku Skład Orzekający Regionalnej Izby Obrachunkowej w Łodzi pozytywnie zaopiniował możliwość spłaty przez Gminę Żarnów wyżej wskazanych pożyczek zaciągniętych w Banku Gospodarstwa Krajowego uchwałami odpowiednio II/64/2018 i II/63/2018.

Uchwała nr / data	XXXV/274/2017 27.12.2017	XXXVII/286/2018 z dnia 21.03.2018	XXXIX/308/2018 11.06.2018	III/20/2018 28.12.2018
Dochody	28 934 488,10	28 823 387,80	29 275 658,31	32 444 782,00
Wydatki	33 475 187,11	34 199 472,97	33 844 493,48	32 050 724,48
Deficyt/Nadwyżka	-4 540 699,01	-5 376 085,17	-4 568 835,17	394 057,52
Przychody w tym :	7 897 325,81	8 713 372,07	7 906 122,07	2 958 708,96
Wolne środki	1 157 611,09	2 430 993,61	2 477 743,61	2 684 413,44
pożyczki/kredyty	6 739 714,72	6 282 378,46	5 428 378,46	274 295,52
Rozchody	3 356 626,80	3 337 286,90	3 337 286,90	3 352 766,48
w tym : pożyczka	300 000,00	300 000,00	300 000,00	41 184,06
Limit zobowiązań	8 924 714,72	8 467 378,46	7 613 378,46	294 295,52
w tym :				
planowany deficyt	5 313 607,92	3 860 215,66	3 006 215,66	
obsługa długu	185 000,00	185 000,00	185 000,00	10 000,00
spłatę wcześniej zaciągniętych zobowiązań	1 038 714,80	1 038 714,80	1 038 714,80	
przejęciowy deficyt	2 000 000,00	2 000 000,00	2 000 000,00	
wyprzedzające finansowanie	387 392,00	1 383 448,00	1 383 448,00	284 295,52

Do dnia 30 września 2018 roku wpłynęła kwota 274.295,52 zł z tytułu pożyczek na wyprzedzające finansowanie kosztów kwalifikowanych zadań inwestycyjnych zaplanowanych w budżecie.

Udzielone gwarancje i poręczenia – 2015 - 2017 rok

Gmina Żarnów nie udzielała gwarancji ani poręczeń we wskazanym okresie.

Wyemitowane papiery wartościowe

Gmina Żarnów nie emitowała papierów wartościowych.

Posiadane akcje i udziały w spółkach prawa handlowego. Wnoszenie i wycena aportów rzeczowych

Gmina Żarnów nie posiada akcji ani udziałów w spółkach prawa handlowego.

Stan zadłużenia jednostki samorządu terytorialnego – 2017 - 2018 rok

Lp	Podmiot udzielający kredytu/pożyczki i nr umowy	Data zaciągnięcia zobowiązania	Kwota zaciągniętego zobowiązania	Okres spłaty	Kwota pozostała do spłaty na dzień 31.12.2017	Spłata 2018 do 30.09.2018 r.	Kwota pozostała do spłaty na dzień 30.09.2018
1	WFOŚiGW umowa 387/ZI/P/2017	12.10.2017	414.934,00	31.01.2018-31.10.2022	414.934,00	62.239,80	352.694,20
2	WFOŚiGW umowa 6/OW/PD/2015	31.03.2015	445.673,00	30.09.2015-31.12.2019	198.083,00	74.277,30	123.805,70
3	Bank Spółdzielczy Ziemi Piotrkowskiej umowa 272.10.2012	31.08.2012	2.750.000,00	27.09.2012-31.08.2020	1.122.103,00	311.859,00	810.244,00
4	Bank Spółdzielczy Ziemi Piotrkowskiej umowa 132-0/2015 -aneks nr 1/2016	28.12.2015	500.000,00	31.12.2015-31.12.2021	446.000,00	20.250,00	425.750,00
5	Bank Spółdzielczy Ziemi Piotrkowskiej umowa 272.20.2014	07.11.2014	1.700.000,00	07.11.2014-31.03.2021	1.368.920,00	310.410,00	1.058.510,00
6	Bank Gospodarstwa Krajowego umowa PROW -07.2.1-11-00288-10	29.09.2016	89.916,27	-	89.916,27	89.916,27	-
7	Bank Gospodarstwa Krajowego umowa PROW -07.2.1-11-00459-10	11.09.2017	663.440,26	-	663.440,26	663.440,26	-

PROTOKÓŁ Z KONTROLI KOMPLEKSOWEJ PRZEPROWADZONEJ W GMINIE ŻARNÓW
Regionalna Izba Obrachunkowa w Łodzi, ul. Zamenhofska 10
90-431 Łódź, tel. (0-42) 6366896, fax (0-42) 6367424

8	Bank Gospodarstwa Krajowego umowa PROW -07.2.1.11-00498-10	27.12.2017	1.245.215,57	-	1.245.215,57	1.245.215,57	-
9	Bank Gospodarstwa Krajowego umowa PROW -07.2.1.11-00789-10	10.08.2018	175.099,61	-	-	-	175.099,61
10	Bank Gospodarstwa Krajowego umowa PROW -07.2.1.11-00791-10	11.09.2018	99.195,91	-	-	-	99.195,91
11	WFOŚiGW umowa 405/OW/PD/2012	04.10.2012	202.313,00	30.04.2013-31.10.2017	-	-	-
12	WFOŚiGW umowa 407/OW/PD/2012	04.10.2012	350.400,00	30.04.2013-31.10.2017	-	-	-
Suma					5.548.612,00	2.777.608,20	3.045.299,42

Splata zaciągniętych zobowiązań - w szczególności z tytułu kredytów i pożyczek

Lp.	Oznaczenie zobowiązania (kredytu, pożyczki)	Umowna data zapłaty raty	Kwota przypadająca do zapłaty	Data zapłaty raty	Kwota zapłaty	Oznaczenie dokumentu potwierdzającego zapłatę
2017 rok						
1	Bank Spółdzielczy Ziemi Piotrkowskiej umowa 272.20.2014	31.01.2017	26.210,00	31.01.2017	26.210,00	WB 21
		28.02.2017	26.210,00	28.02.2017	26.210,00	WB 42
		31.03.2017	26.210,00	31.03.2017	26.210,00	WB 66
		28.04.2017	26.210,00	28.04.2017	26.210,00	WB 86
		31.05.2017	26.210,00	31.05.2017	26.210,00	WB 108
		30.06.2017	26.210,00	30.06.2017	26.210,00	WB 130
		31.07.2017	26.210,00	31.07.2017	26.210,00	WB 152
		31.08.2017	26.210,00	31.08.2017	26.210,00	WB 175
		29.09.2017	26.210,00	29.09.2017	26.210,00	WB 198
		31.10.2017	26.210,00	31.10.2017	26.210,00	WB 221
		30.11.2017	26.210,00	30.11.2017	26.210,00	WB 243
29.12.2017	26.210,00	29.12.2017	26.210,00	WB 263		
2	Bank Spółdzielczy Ziemi Piotrkowskiej umowa 132-0/2015 -aneks nr 1/2016	31.01.2017	2.250,00	31.01.2017	2.250,00	WB 21
		28.02.2017	2.250,00	28.02.2017	2.250,00	WB 42
		31.03.2017	2.250,00	31.03.2017	2.250,00	WB 66
		30.04.2017	2.250,00	28.04.2017	2.250,00	WB86
		31.05.2017	2.250,00	31.05.2017	2.250,00	WB 108
		30.06.2017	2.250,00	30.06.2017	2.250,00	WB 130
		31.07.2017	2.250,00	31.07.2017	2.250,00	WB 152
		31.08.2017	2.250,00	31.08.2017	2.250,00	WB 175
30.09.2017	2.250,00	29.09.2017	2.250,00	WB 198		

PROTOKÓŁ Z KONTROLI KOMPLEKSOWEJ PRZEPROWADZONEJ W GMINIE ŻARNÓW
Regionalna Izba Obrachunkowa w Łodzi, ul. Zamenhofa 10
90-431 Łódź, tel. (0-42) 6366896, fax (0-42) 6367424

		31.10.2017	2.250,00	31.10.2017	2.250,00	WB221
		30.11.2017	2.250,00	30.11.2017	2.250,00	WB 243
		31.12.2017	2.250,00	29.12.2017	2.250,00	WB 263
3	Umowa Bank Spółdzielczy 272.10.2012	31.01.2017	34.651,00	31.01.2017	34.651,00	WB 21
		28.02.2017	34.651,00	28.02.2017	34.651,00	WB 42
		31.03.2017	34.651,00	31.03.2017	34.651,00	WB 66
		28.04.2017	34.651,00	28.04.2017	34.651,00	WB 86
		31.05.2017	34.651,00	31.05.2017	34.651,00	WB 108
		30.06.2017	34.651,00	30.06.2017	34.651,00	WB 130
		31.07.2017	34.651,00	31.07.2017	34.651,00	WB 152
		31.08.2017	34.651,00	31.08.2017	34.651,00	WB 175
		29.09.2017	34.651,00	31.08.2017	34.651,00	WB 198
		31.10.2017	34.651,00	31.10.2017	34.651,00	WB 221
		30.11.2017	34.651,00	30.11.2017	34.651,00	WB 243
		29.12.2017	34.651,00	29.12.2017	34.651,00	WB 263
4	Umowa 405/OW/PD/2012 WFOŚiGW	31.01.2017	10.648,05	30.01.2017	10.648,05	Wb 20
		30.04.2017	10.648,05	28.04.2017	10.648,05	WB 86
		31.07.2017	10.648,05	31.07.2017	10.648,05	WB 152
		31.10.2017	10.648,05	31.10.2017	10.648,05	WB 221
5	Umowa 407/OW/P/2012 WFOŚiGW aneks 04.10.2017	31.01.2017	21.900,00	30.01.2017	21.900,00	Wb 20
		30.04.2017	21.900,00	Zwrot w związku z aneksem	21.900,00	WB 28
		31.07.2017	43.800,00	31.07.2017	43.800,00	WB 152
		31.10.2017	43.800,00	Umorzono	43.800,00	
30.09.2018 rok						
1	WFOŚiGW umowa 387/ZI/P/2017	31.01.2018	20.746,70	31.01.2018	20.746,70	WB 22
		30.04.2018	20.746,70	30.04.2018	20.746,70	WB 87
		31.07.2018	20.746,70	30.07.2018	20.746,70	WB 152
2	WFOŚiGW umowa 6/OW/PD/2015	31.03.2018	24.759,00	30.03.2018	24.759,00	WB 66
		30.06.2018	24.759,00	29.06.2018	24.759,00	WB 130
		30.09.2018	24.759,00	28.09.2018	24.759,00	WB 197
3	Bank Spółdzielczy Ziemi Piotrkowskiej umowa 132-0/2015 -aneks nr 1/2016	31.01.2018	2.250,00	31.01.2018	2.250,00	WB 22
		28.02.2018	2.250,00	28.02.2018	2.250,00	WB 43
		31.03.2018	2.250,00	30.03.2018	2.250,00	WB 66
		30.04.2018	2.250,00	30.04.2018	2.250,00	WB 87
		31.05.2018	2.250,00	29.05.2018	2.250,00	WB 107
		30.06.2018	2.250,00	28.06.2018	2.250,00	WB 129
		31.07.2018	2.250,00	30.07.2018	2.250,00	WB 152
		31.08.2018	2.250,00	30.08.2018	2.250,00	WB 175
30.09.2018	2.250,00	28.09.2018	2.250,00	WB 197		
4	UMOWA 122 0/12 Bank Spółdzielczy Ziemi Piotrkowskiej	31.01.2018	34.651,00	31.01.2018	34.351,00	WB 22
		28.02.2018	34.651,00	28.02.2018	34.351,00	WB 43
		30.03.2018	34.651,00	30.03.2018	34.351,00	WB 66
		30.04.2018	34.651,00	30.04.2018	34.351,00	WB 87

		30.05.2018	34.651,00	29.05.2018	34.351,00	WB 107
		29.06.2018	34.651,00	28.06.2018	34.351,00	WB 129
		31.07.2018	34.651,00	30.07.2018	34.351,00	WB 152
		31.08.2018	34.651,00	30.08.2018	34.351,00	WB 175
		28.09.2018	34.651,00	28.09.2018	34.351,00	WB 197
5	Umowa WFOŚiGW 6/OW/PD/2015	31.03.2018	24.759,00	30.03.2018	24.759,00	WB 66
		30.06.2018	24.759,00	29.06.2018	24.759,00	WB 130
		30.09.2018	24.759,00	28.09.2018	24.759,00	WB 197

Ustalono, że raty wskazanych w tabeli zobowiązań spłacane były w ustalonych w umowach terminach i kwotach.

Udzielone pożyczki

Dnia 15 maja 2018 roku Wójt Gminy Żarnów zawarł umowę pożyczki ze Stowarzyszeniem Ochotnicza Straż Pożarna w Żarnowie. Na podstawie przedmiotowej umowy udzielona została pożyczka OSP w wysokości 300.000,00 zł z przeznaczeniem na wyprzedzające finansowanie kosztów kwalifikowanych ponoszonych na realizację zadania pn.: Budowa i wyposażenie ogólnodostępnej infrastruktury technicznej i rekreacyjnej. Podstawą przekazania pożyczki lub jej części jest przedłożenie przez pożyczkobiorcę kserokopii faktur/rachunków wystawionych przez wykonawcę projektu i potwierdzonych przez pożyczkobiorcę za zgodność z oryginałem. Przekazanie pożyczki nastąpi w ciągu 7 dni od dnia przedłożenia kserokopii faktur/rachunków. Pożyczka jest nieoprocentowana. Zwrot pożyczki nastąpi do dnia 31 stycznia 2019 roku. Pożyczkobiorca zobowiązuje się do zwrotu pozostałej do spłaty pożyczki w terminie 7 dni roboczych od dnia otrzymania przez Pożyczkobiorcę refundacji środków z Europejskiego Funduszu Rolnego. Spłata wykorzystanej pożyczki jest dokonywana ze środków otrzymanych z Agencji Płatniczej lub ze środków własnych Pożyczkobiorcy. Zabezpieczeniem spłaty pożyczki jest weksel in blanco wraz z deklaracją wekslową. W umowie zastrzeżono, że pożyczka wykorzystana niezgodnie z przeznaczeniem staje się wymagalna i podlega zwrotowi wraz z odsetkami od dnia wpływu na rachunek pożyczkobiorcy do dnia zwrotu włącznie. Na wniosek Prezesa OSP Żarnów z dnia 11 grudnia 2018 roku zmieniono aneksem nr 1 z dnia 23 stycznia 2019 roku treść umowy pożyczki w zakresie terminu spłaty określając go na dzień 31 maja 2019 roku oraz kwotę pożyczki rozbito na dwie transze na rok 2018 – 41.184,06 zł i na roku 2019 – 258.815,94 zł. Do umowy pożyczki dołączono kserokopię umowy o przyznaniu pomocy nr 00557-6935-UM1310901/17 zawartą dnia 17 listopada 2018 roku w Kielcach między Województwem Świętokrzyskim a Ochotniczą Strażą Pożarną w Żarnowie, na podstawie której stowarzyszenie zobowiązało się do realizacji operacji „Budowa i wyposażenie ogólnodostępnej infrastruktury rekreacyjnej”. Beneficjentowi zostanie przyznana pomoc na podstawie złożonego wniosku w wysokości 300.000,00 zł. W roku 2018 roku Gmina Żarnów przekazała OSP kwotę 41.184,06 zł w dwóch terminach: dnia 9 października 2018 roku 28.194,06 zł (WB nr 205 – Wn250/Ma133) i dnia 29 listopada 2018 roku 12.990,00 zł (WB nr 241 – Wn250/Ma133).

W uchwale nr XXXV/274/2017 z dnia 27 grudnia 2017 roku w sprawie uchwalenia budżetu Gminy Żarnów na 2018 roku Rada Gminy zawarła upoważnienie dla Wójta Gminy do udzielenia pożyczki dla stowarzyszenia na sfinansowania zadań własnych gminy realizowanych z udziałem środków pochodzących z budżetu Unii Europejskiej do kwoty 300.000,00 zł wskazując, że źródłem finansowania w/w pożyczki będą wolne środki z lat wcześniejszych.

Ewidencja w zakresie długu

W toku kontroli ustalono, że zaciągnięte zobowiązania długoterminowe ewidencjonowano Wn 133 - „Rachunek budżetu”/Ma 134 „Kredyty bankowe”, Ma 260 – „Zobowiązania finansowe”. Spłatę zobowiązań ewidencjonowano - Wn260, Wn134/Ma 133. Ewidencja odsetek od kredytów i pożyczek prowadzona była w księgach rachunkowych Urzędu Gminy na koncie 751 „Koszty finansowe” i 130 „Rachunek bieżący wydatków”. Kwota zobowiązań wykazanych w sprawozdaniu RB-Z o stanie zobowiązań według tytułów dłużnych oraz poręczeń i gwarancji wg stanu na koniec IV kwartału 2017 roku i III kwartału 2018 roku wynikała z ewidencji księgowej.

III. EWIDENCJA KSIĘGOWA. SPRAWOZDAWCZOŚĆ.

1. OPIS PRZYJĘTYCH ZASAD RACHUNKOWOŚCI. ZABEZPIECZENIE DANYCH PRZETWARZANYCH W SYSTEMACH INFORMATYCZNYCH.

W roku 2017 obowiązywało zarządzenie nr 98/2011 z dnia 31 grudnia 2011 roku, którym Wójt Gminy Żarnów ustalił zasady (politykę) rachunkowości w Urzędzie Gminy w Żarnowie.

W zasadach ustalono, że księgi rachunkowe jednostki i budżetu organu prowadzone są za pomocą programu komputerowego (wskazano program wykorzystywany do prowadzenia urzędów księgowych). Księgi rachunkowe tworzą: księga główna, dziennik, księgi pomocnicze oraz zestawienia obrotów i sald księgi głównej i ksiąg pomocniczych, wykaz składników aktywów i pasywów. Do wydzielonych rodzajów zdarzeń gospodarczych prowadzi się oddzielnie księgi rachunkowe pogrupowane w programie komputerowym w tzw. rejestry. W ramach budżetu organu funkcjonują następujące rejestry:

- organ – dotyczy budżetu gminy,
- zaliczka i fundusz alimentacyjny – służy księgowaniu operacji gospodarczych dotyczących rozliczenia dochodów związanych z realizacją zadań zleconych jednostkom samorządu terytorialnego realizowanych przez Urząd Gminy i inne jednostki organizacyjne gminy.

W ramach jednostki Urzędu Gminy zostały wydzielone rejestry:

- Jednostka – ewidencja księgowa Urzędu Gminy,
- Depozyty – dotyczący depozytów i wadium – ewidencja zabezpieczeń wykonanych umów, wadium, kaucje związane z najmem lokali, sumy do wyjaśnienia,
- Fundusz Socjalny – Zakładowy Fundusz Świadczeń Socjalnych – ewidencja operacji gospodarczych dotyczących gospodarowania Zakładowym Funduszem Socjalnym, a mianowicie: naliczanie i wpływ środków z tytułu odpisu dla pracowników Urzędu Gminy, GOPS i Biblioteki w Żarnowie oraz emerytów i rencistów w/w jednostek, wypłaty z tytułu ekwiwalentu za wczasy, dokonane rozliczenia udzielanych pożyczek zgodnie z regulaminem ZFŚS. Na podstawie umowy z dnia 2 stycznia 2011 roku o prowadzeniu wspólnej działalności socjalnej ustanowiono Urząd Gminy Żarnów odpowiedzialnym za zorganizowanie oraz koordynowanie wspólnej działalności socjalnej.

Ponadto powyższym zarządzeniem określono metody wyceny aktywów i pasywów oraz ustalenia wyniki finansowego, sposób prowadzenia ksiąg rachunkowych, wykaz zbiorów danych tworzących księgi rachunkowe na komputerowych nośnikach danych, opis systemu przetwarzania i ochrony danych oraz ich przechowywania. Do zarządzenia dołączono oświadczenia pracowników Referatu finansowego o zapoznaniu się z jego treścią.

Wyżej opisywane zasady utraciły moc obowiązywania w dniu wejścia w życie zarządzenia nr 116/2017 Wójta Gminy z dnia 28 grudnia 2017 roku w sprawie ustalenia zasad (polityki) rachunkowości w Urzędzie Gminy w Żarnowie .

W przedstawionych wyżej uregulowaniach określono rok obrotowy i wchodzące w jego skład okresy sprawozdawcze, zasady wyceny aktywów i pasywów oraz ustalenia wyniku finansowego. W roku 2017 obowiązywały plany kont dla budżetu (organu) i jednostki (Urzędu Gminy) wprowadzone zarządzeniem Wójta Gminy Żarnów nr 12/2012 z dnia 1 lutego 2012 roku z późniejszymi zmianami, które przestały obowiązywać w dniu wejścia w życie planów kont wprowadzonych zarządzeniem Wójta Gminy Żarnów nr 116/2017 z dnia 28 grudnia 2017, które obowiązuje od dnia 1 stycznia 2018 roku. Plany kont zawierały szczegółowy wykaz kont księgi głównej wraz ze wskazaniem najczęściej występujących operacji i sposobu ich księgowania. Wskazano konta do których prowadzone są księgi pomocnicze oraz ich powiązanie z kontami księgi głównej. Przyjęte zasady rachunkowości zawierały również opis stosowanego systemu informatycznego oraz systemu służącego ochronie danych. Tym samym przyjęte zasady rachunkowości wypełniały dyspozycje art. 10 ust. 1 ustawy z dnia 29 września 1994 roku o rachunkowości (tekst jednolity Dz. U. z 2016 roku, poz. 1047 ze zmianami).

2. URZĄDZENIA KSIĘGOWE

Ewidencja księgowa w jednostce kontrolowanej prowadzona jest techniką komputerową. Dla budżetu (organu) prowadzono rejestr – ORGAN, SENIOR WIGOR oraz rejestry dla projektów współfinansowanych środkami z budżetu Unii Europejskiej. Dla Urzędu Gminy (jednostki) prowadzono rejestry: JEDNOSTKA, Młodociany pracownik, ZFŚS Gmina, Depozyt, Asystent Rodziny. Ewidencja operacji odbywała się na najniższym poziomie analityki dla danego konta syntetycznego.

Na podstawie przedstawionych wydruków z ewidencji księgowej Urzędu, jak i Organu stwierdzono, iż księgi rachunkowe za rok 2017 nie były ostatecznie zamknięte. Zgodnie z art. 12 ust. 2 ustawy z dnia 29 września 1994 roku o rachunkowości (tekst jednolity Dz. U. z 2016, poz. 1047) - księgi rachunkowe zamyka się na dzień kończący rok obrotowy, nie później niż w ciągu 3 miesięcy od dnia zaistnienia tego zdarzenia. Ostateczne zamknięcie i otwarcie ksiąg rachunkowych jednostki kontynuującej działalność powinno nastąpić najpóźniej w ciągu 15 dni od dnia zatwierdzenia sprawozdania finansowego za rok obrotowy. Zamknięcie ksiąg rachunkowych polega na nieodwracalnym wyłączeniu możliwości dokonywania zapisów księgowych w zbiorach tworzących zamknięte księgi rachunkowe.

Powyższe wynika również z treści § 18 ust. 3 rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 5 lipca 2010 roku w sprawie szczególnych zasad rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. z 2017 roku, poz. 760) (obecnie § 26 ust. 3 rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 13 września 2017 roku w sprawie rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych Rzeczypospolitej Polskiej - Dz. U. 2017 r. poz. 1911), gdzie wskazano, iż ostateczne zamknięcie i otwarcie ksiąg rachunkowych jednostki i placówki kontynuującej działalność powinno nastąpić do dnia 30 kwietnia roku następnego, a w jednostkach, których sprawozdanie finansowe podlega zatwierdzeniu, w ciągu 15 dni od dnia zatwierdzenia sprawozdania finansowego za rok obrotowy.

Inspektorzy kontroli powołując się na art. 77 ustawy o rachunkowości, poinformowali Wójta Gminy i Skarbnika o konsekwencjach naruszenie obowiązków w zakresie prowadzenia ksiąg rachunkowych. Dnia 3 stycznia 2019 roku księgi rachunkowe za rok 2017 były zamknięte, co zweryfikowano między innymi na podstawie wydruku

dzienników za grudzień 2017 roku. Ponadto Skarbnik Gminy złożyła stosowne oświadczenie w tej sprawie.

Oświadczenie Skarbnika Gminy o zatwierdzeniu ksiąg rachunkowych na dzień 31 grudnia 2017 roku stanowi załącznik nr 2 do protokołu kontroli

Jednostka nie wykazywała w księgach stron Wn i Ma niektórych kont księgowych, w tym również kont zespołu 2, jedynie ich „per saldo”, a w przypadku rozrachunków i roszczeń występują zarówno należności, jak i zobowiązania. Narusza to zapisy Załącznika nr 3 pkt 28 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 5 lipca 2010 r. w sprawie szczególnych zasad rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej (tekst jednolity z 2017 roku poz. 760) (obecnie rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 13 września 2017 roku w sprawie rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych Rzeczypospolitej Polskiej Dz. U. 2017 r. poz. 1911), w którym wskazano, iż ewidencja szczegółowa do kont zespołu 2 powinna umożliwiać wyodrębnienie poszczególnych grup rozrachunków, rozliczeń, ustalenie przebiegu ich rozliczeń oraz stanu należności, rozliczeń, roszczeń spornych i zobowiązań. § 21 powyższego rozporządzenia stanowi ponadto, że jeśli przepisy dotyczące sprawozdań nakazują wykazywanie w sprawozdaniach obrotów określonych kont, to stosowana technika księgowości powinna umożliwić prawidłowe ustalenie wysokości tych obrotów. Budowa kont księgowych w kontrolowanej jednostce była niezgodna również z wówczas obowiązującymi wewnętrznymi regulacjami - Zakładowego Planu Kont wprowadzonego zarządzeniem nr 12/2012 Wójta Gminy Żarnów dnia 1 lutego 2012 roku. Powyższe mogło utrudniać uzgodnienie sald kont księgi głównej z saldami kont pomocniczych, do czego zobowiązuje art. 16 ustawy o rachunkowości.

Kontrolą objęto zapisy księgowe dotyczące ewidencji zobowiązań wynikających z pierwszych 10 faktur zaewidencjonowanych w miesiącu styczniu 2018 roku.

Lp.	Nr faktury	Data wystawienia/ data sprzedaży	Data otrzymania	Kwota	Data ujęcia w ewidencji	Data zapłaty
1	FV 35/1/2018	01.01.2018	02.01.2018	506,88	02.01.2018	15.01.2018
2	47/01/2018	03.01.2018	03.01.2018	348,00	03.01.2018	31.01.2018
3	0001/18/FVS	02.01.2018	04.01.2018	370,23	03.01.2018	16.01.2018
4	91/01/2018	04.01.2018	04.01.2018	491,84	04.01.2018	17.01.2018
5	75/01/2018	03.01.2018	04.01.2018	339,00	04.01.2018	17.01.2018
6	1712310137793	03.01.2018 /12/2017	04.01.2018	1 071,31	04.01.2018	17.01.2018
7	40/01/2018	02.01.2018	04.01.2018	357,00	04.01.2018	16.01.2018
8	88/01/2018	04.01.2018	04.01.2018	618,80	04.01.2018	18.01.2018
9	0002/2018/Z	04.01.2018	04.01.2018	37,81	04.01.2018	17.01.2018
10	12/Styczeń 2018	04.01.2018	04.01.2018	615,00	04.01.2018	17.01.2018

Zapisy dokonane na podstawie zawartych w tabeli faktur pozwalały na identyfikację dowodu księgowego będącego podstawą zapisu, dowody zostały sprawdzone pod względem merytorycznym i formalno-rachunkowym, jednakże stwierdzono, że faktury wskazane w pkt 1 i pkt 6 ujęto w ewidencji niezgodnie z dekretacją zawartą na fakturach. Faktura wskazana w pkt 1 dotyczyła kosztów abonamentu i rozmów telefonicznych. Na odwrocie faktury rozliczono koszty rozmów telefonicznych na trzy jednostki organizacyjne Urząd Gminy – 396,88 zł, GOPS – 90,00 zł, Biblioteka – 20,00

zł. Na fakturze wskazano dekretację Wn402/Ma201 w kwocie 506,82 zł. W ewidencji księgowej dokonano zapisu Wn402/Ma201 – 497,31 zł i Wn225/Ma201 - 9,57 zł.

Wyjaśnienie w przedmiotowej sprawie złożył pracownik odpowiedzialny za wskazania sposobu dekretacji na fakturach, z którego wynikało, iż przez pomyłkę umieszczono dekretację bez rozksięgowania kwoty brutto na kwotę netto i VAT.

Wyjaśnienie dotyczące dekretacji faktur stanowi załącznik nr 3 do protokołu kontroli.

Faktura wskazana w pkt 6 dotyczyła okresu od 1 grudnia 2017 roku do 31 grudnia 2017 roku i została zaewidencjonowana w kwocie innej niż wynikało to z faktury tj. Wn402/Ma201 – 1,069,49 zł. Kwota różnicy 1,82 zł zgodnie z treścią faktury stanowiło kwotę dodatkowych uznań, obciążeń i nie została przypisana jako zobowiązanie wobec kontrahenta (kontrahent wystawił notę odsetkową, która została załączona do faktury). Na fakturze wskazano dekretacją Wn402/Ma201 – 1.071,31 zł. Kwota 1,82 została wpłacona przez pracownika do kasy, co zadekretowano Wn101/240-12 dnia 4 stycznia 2018 roku **bez klasyfikacji budżetowej**. Zapłaty dokonano w kwocie brutto 1.071,31 na konto kontrahenta, co zostało zaewidencjonowane Wn201/Ma130 -1-2 – 1.069,49 z klasyfikacją budżetową i Wn240/Ma130-1-5 **bez klasyfikacji budżetowej** opisując operację jako - Nota odsetkowa NO/171231/32026.

Powyższy sposób ewidencji naruszał zasady ewidencji na koncie 201, które wynikają z treści opisu do przedmiotowego konta, zawartego w rozporządzeniu Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 13 września 2017 roku w sprawie rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. z 2017 roku poz. 1911 ze zmianami), gdzie wskazano że ewidencja szczegółowa do konta 201 może być prowadzona według podziałek klasyfikacji budżetowej oraz powinna zapewnić możliwość ustalenia należności i **zobowiązań krajowych i zagranicznych według poszczególnych kontrahentów**. Konto 201 może mieć dwa salda. Saldo Wn oznacza stan należności i roszczeń, a saldo Ma - stan zobowiązań. Ponadto naruszano art. 20 ust 1 i 2 ustawy o rachunkowości z treści którego wynikało, że do ksiąg rachunkowych okresu sprawozdawczego należy wprowadzić, w postaci zapisu, każde zdarzenie, które **nastąpiło w tym okresie sprawozdawczym**. Podstawą zapisów w księgach rachunkowych są dowody księgowe stwierdzające dokonanie operacji gospodarczej, zwane dalej "dowodami źródłowymi". Zgodnie natomiast z treścią art. 24 ust. 4 ustawy o rachunkowości, księgi rachunkowe uznaje się za sprawdzalne, jeżeli umożliwiają stwierdzenie poprawności dokonanych w nich zapisów, stanów (sald) oraz działania stosowanych procedur obliczeniowych, a w szczególności **udokumentowanie zapisów pozwala na identyfikację dowodów i sposobu ich zapisania w księgach rachunkowych** na wszystkich etapach przetwarzania danych.

Poza tym Skarbnik Gminy dokonał kontroli zgodnie z art. 54 ust. 3 ustawy o finansach publicznych, co potwierdził podpisem. Dowody zostały zatwierdzone do wypłaty przez Wójta Gminy.

W zakresie prawidłowości dokumentowania obrotu bezgotówkowego oraz ciągłości sald kontrolą objęto ewidencję operacji na kontach 130 – rachunek urzędu oraz 133 – rachunek podstawowy budżetu zaksięgowanych na podstawie niżej wskazanych wyciągów bankowych.

Rachunek organu

Wyciąg bankowy nr 243 z dnia 30 listopada 2017 roku – saldo końcowe – 0,00 zł (nr dziennika 312)

Wyciąg zawierał 17 pozycji, które dotyczyły:

- dopisanie odsetek od lokaty over/night – Wn 133/Ma901,
- wpływ środków z lokaty over/night – Wn133/Ma133,
- spłata raty kapitałowej kredytu - Wn134/Ma133,
- przekazanie zrealizowanych dochodów przez jednostki budżetowe – Wn133/Ma222,
- wpływ dotacji Asystent Rodziny – Wn133/Ma901,
- przekazanie środków na bieżące wydatki jednostek budżetowych – Wn223/Ma133,
- wpływ zrealizowanych dochodów przez jednostki budżetowe – Wn133/Ma222,
- wpływ należnych udziałów z urzędu skarbowego – Wn133/Ma224
- wpływ pożyczki z WFOŚiGW – Wn133/Ma260 i Wn240/Ma133 (odsetki od pożyczki),
- założenie lokaty over/night Wn133/Ma133.

Wyciąg bankowy nr 244 z dnia 30 listopada 2017 roku – saldo końcowe – 8,42 zł (nr dziennika 313)

Wyciąg zawierał 5 pozycji, które dotyczyły:

- kapitalizacja odsetek – Wn133/Ma901,
- przebieganie skapitalizowanych odsetek z rachunku bankowego jednostki budżetowej na koniec miesiąca - Wn133/Ma222,

Dochody z tytułu odsetek od środków zgromadzonych na rachunkach bankowych jednostek budżetowych ewidencjonowane były w organie jedynie jako wpływ dochodów Wn133/Ma222, ponieważ to jednostki ujmowały powyższe odsetki w swoich księgach rachunkowych z klasyfikacją budżetową (Wn130/Ma750), które następnie bank automatycznie przekazywał na rachunek organu. Z kolei dochody z tytułu odsetek od środków zgromadzonych na rachunkach jednostki samorządu terytorialnego ewidencjonowano Wn133/Ma901 z klasyfikacją budżetową.

Ustalono, iż wpływ należnych dochodów z podatków od Urzędów Skarbowych ewidencjonowano Wn133/Ma224 jako „dochody otrzymane”, ewidencji na koncie 901 dokonywano dopiero na koniec kwartału na podstawie sprawozdań Rb 27 Urzędów Skarbowych. Zgodnie załącznikiem nr 2 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 5 lipca 2010 roku w sprawie szczególnych zasad rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej (obecnie rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 13 września 2017 roku w sprawie rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych Rzeczypospolitej Polskiej Dz. U. 2017 r. poz. 1911), ewidencja na koncie 901 powinna umożliwiać ustalenie stanu poszczególnych dochodów budżetu według klasyfikacji budżetowej za dany okres sprawozdawczy. Zatem w miesiącach, które nie kończyły kwartału – styczeń, luty, kwiecień, maj, lipiec, sierpień, październik, listopad dochody z tytułu należnych udziałów z urzędów skarbowych stanowiły jedynie dochody otrzymane, a nie dochody wykonane.

Wyciąg bankowy nr 245 z dnia 1 grudnia 2017 roku – saldo początkowe 8,42 zł (nr dziennika 314) – saldo końcowe – 0,00 zł.

Wyciąg zawierał 6 pozycji, które dotyczyły:

- dopisanie odsetek od lokaty over/night – Wn 133/Ma901,
- wpływ środków z lokaty over/night – Wn133/Ma133,
- wpływ należnych udziałów z urzędu skarbowego – Wn133/Ma224,
- wpływ dotacji Wn133/Ma901,
- założenie lokaty over/night Wn133/Ma133.

Wyciąg bankowy nr 22 z dnia 31 stycznia 2018 roku - saldo końcowe - 0,00 (nr dziennika 32)

Wyciąg zawierał 10 pozycji, które dotyczyły:

- spłata raty pożyczki - Wn260/Ma133,
- przekazanie środków na bieżące wydatki jednostek budżetowych - Wn223/Ma133,
- spłata raty kredytu - Wn134/Ma133,
- wpływ zrealizowanych dochodów przez jednostki budżetowe - Wn133/Ma222,
- wpływ należnych udziałów z urzędu skarbowego - Wn133/Ma224,
- ostateczne rozliczenie udziałów w podatku dochodowym od osób fizycznych - Wn133/Ma224,
- założenie lokaty over/night Wn133/Ma133,

Na podstawie przedmiotowego wyciągu zaewidencjonowano również operację dotyczącą przeksięgowania należnych odsetek BGK - Wn260/Ma909. Zgodnie z rozporządzeniem Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 13 września 2017 roku w sprawie rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej, do ewidencji operacji dokonywanych na rachunkach bankowych służy konto 133 *Rachunek budżetu* i musi zachodzić zgodność zapisów między bankiem a jednostką. Na kontrolowanym wyciągu bankowym nr 22 nie ma operacji, która byłaby odzwierciedleniem zapisu w księgach jednostki samorządu terytorialnego Wn260/Ma909. Podstawą ujęcia wskazanego rozliczenia międzyokresowego winno być polecenie księgowania, a nie wyciąg bankowy.

Wyciąg bankowy nr 23 z dnia 31 stycznia 2018 roku - saldo końcowe - 29,23 (nr dziennika 33)

Wyciąg zawierał 5 pozycji, które dotyczyły:

- kapitalizacja odsetek - Wn133/Ma901,
- przeksięgowanie skapitalizowanych odsetek z rachunku bankowego jednostki budżetowej na koniec miesiąca - Wn133/Ma222.

Wyciąg bankowy nr 24 z dnia 1 lutego 2018 roku - saldo początkowe - 29,23 (nr dziennika 38)

Wyciąg zawierał 7 pozycji, które dotyczyły:

- dopisanie odsetek od lokaty over/night - Wn 133/Ma901,
- wpływ środków z lokaty over/night - Wn133/Ma133,
- przekazanie środków na bieżące wydatki jednostek budżetowych - Wn223/Ma133,
- wpływ zrealizowanych dochodów przez jednostki budżetowe - Wn133/Ma222,
- założenie lokaty over/night - Wn133/Ma133.

Rachunek Urzędu Gminy

Wyciąg bankowy nr 235 z dnia 30 listopada 2017 roku - saldo końcowe 84.059,55 zł (nr 3102)

Wyciąg zawierał 43 pozycje, które dotyczyły:

- wpływ dochodów budżetowych - Wn130/Ma221,
- wpływ dochodów z egzekucji US na poczet opłaty śmieciowej - Wn130/Ma221,
- wydatki z tytułu kosztów komorniczych - opłata bankowa - Wn 402/Ma130,
- wydatki z tytułu kosztów komorniczych - opłata komornicza - Wn 409/Ma130,
- podjęto gotówkę czekiem - Wn141/Ma130,
- spłata odsetek od pożyczki/kredytu - Wn751/Ma130,
- odprowadzenia wpłat na rachunek bankowy - Wn130/Ma141,
- zapis techniczny do konta 130 - Wn130/Ma130,

- wypłata diet radnych Rady Gminy Żarnów – Wn231/Ma130,
- nota księgowo- rozliczenie zużycia paliwa – Wn130/Ma401 (zwrot wydatku),
- zapis techniczny do konta 401 – Wn401/Ma401,
- prowizja od operacji - Wn402/Ma130,
- zapłata zobowiązań wynikających z faktur - Wn201/Ma130,
- wpływ środków na realizację wydatków budżetowych - Wn130/Ma223,
- zapłata zobowiązania wynikająca z decyzji za zajęcie pasa drogowego - Wn403/Ma130,
- wypłata umowy zlecenie dotyczącej prac w GKRPA - Wn231/Ma130,
- przekazanie dotacji dla Gminnej Biblioteki Publicznej – Wn224/Ma130.

Ustawa z dnia 17 czerwca 1966 roku o postępowaniu egzekucyjnym w administracji (tekst jednolity Dz. U. z 2017 roku), która określa zasady egzekucji administracyjnej m.in. podatków, za koszty egzekucyjne uznaje: opłatę manipulacyjną, opłaty za czynności egzekucyjne i wydatki egzekucyjne co wynika z treści art. 64c §1. Całość kosztów komorniczych winna zostać zatem zaklasyfikowana do § 461 klasyfikacji budżetowej – Różne opłaty i składki oraz zadekretowana Wn761/Ma130 z uwagi na to, iż koszty komornicze nie stanowią działalności podstawowej jednostki.

Wyciąg bankowy nr 236 z dnia 1 grudnia 2017 roku – saldo początkowe 84.059,55 zł – saldo końcowe – 77.752,92 (nr dziennika 3125)

Wyciąg zawierał 23 pozycje, które dotyczyły:

- zapłata zobowiązań wynikających z faktur - Wn 201/Ma130,
- refundacja kosztów wychowania przedszkolnego - Wn403/Ma130,
- wpływ dochodów budżetowych - Wn130/Ma221,
- prowizja od operacji - Wn402/Ma130.

Wyciąg bankowy nr 22 z dnia 31 stycznia 2018 roku – saldo końcowe 187.959,04 zł (nr dziennika 227)

Wyciąg zawierał 47 pozycje, które dotyczyły:

- wpływ dochodów budżetowych - Wn130/Ma221,
- odprowadzenie wpłat na rachunek bankowy - Wn130/Ma141,
- spłata odsetek od kredytów/pożyczek - Wn751/Ma130,
- wypłata diet radnych Rady Gminy Żarnów – Wn231/Ma130,
- wypłata umowy zlecenie za udział w pracach GKRPA – Wn 231/Ma130,
- prowizja od operacji - Wn402/Ma130,
- zapłaty zobowiązania wynikającego z faktur - Wn201/Ma130,
- wpływ środków na realizację wydatków budżetowych - Wn130/Ma223,
- przekazanie dochodów z tytułu udostępnienia danych meldunkowych - Wn225/Ma130.

Wyciąg bankowy nr 23 z dnia 1 lutego 2018 roku – saldo początkowe 187.959,04 zł, saldo końcowe 130.278,22 zł (nr dziennika 228)

Wyciąg zawierał pozycje, które dotyczyły:

- zapłata zobowiązań wynikających z faktur - Wn201/Ma130,
- wpływ dochodów budżetowych – Wn130/Ma221,
- wpływ środków na realizację wydatków budżetowych - Wn130/Ma223,
- przekazanie zrealizowanych dochodów budżetowych - Wn222/130,
- prowizja od operacji - Wn402/Ma130,
- zwrot kosztów wychowania przedszkolnego – Wn 403/Ma130 paragraf 433.

Zwrot kosztów wychowania przedszkolnego zaewidencjonowano przy użyciu konta 403 *podatki i opłaty*, czym naruszono zapisy rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 13 września 2017 roku w sprawie rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami

Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. z 2017 r. poz. 1911), zgodnie z którym konto 403 służy do ewidencji w szczególności kosztów z tytułu podatku akcyzowego, podatku od nieruchomości i podatku od środków transportu, podatku od czynności cywilnoprawnych oraz opłat o charakterze podatkowym, a także opłat: notarialnej, skarbowej i administracyjnej oraz składek i wpłat do organizacji międzynarodowych. Zatem zasadne byłoby użycie w tym przypadku konta 402 *usługi obce*, które zgodnie z powyższym wskazanym rozporządzeniem służy do ewidencji kosztów z tytułu usług obcych wykonywanych na rzecz działalności podstawowej jednostki.

Jednostka opisany zwrot kosztów wychowania przedszkolnego zakwalifikowała w paragrafie 433 *Zakup usług przez jednostki samorządu terytorialnego od innych jednostek samorządu terytorialnego* klasyfikacji budżetowej. Jednak zgodnie z rozporządzeniem Ministra Finansów z dnia 2 marca 2010 roku w sprawie szczegółowej klasyfikacji dochodów, wydatków, przychodów i rozchodów oraz środków pochodzących ze źródeł zagranicznych (Dz. U. z 2014 r. poz. 1053 ze zm.) paragraf ten obejmuje w szczególności opłaty za pobyt w domu pomocy społecznej, o których mowa w art. 61 ust. 2 pkt 3 i ust. 3 ustawy z dnia 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej, oraz wydatki gmin na opiekę i wychowanie dziecka na podstawie art. 191 ust. 9 i 10 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 roku o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej. Opłata za uczęszczanie dziecka do niepublicznego przedszkola nie podlega ani ustawie o pomocy społecznej ani ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, należało zatem ująć opisaną operację w paragrafie 430 *zakup usług pozostałych* klasyfikacji budżetowej.

Wskazane wyżej operacje wynikające z wyciągów objętych kontrolą zostały ujęte w ewidencji księgowej odpowiednio organu i Urzędu Gminy w datach wyciągów bankowych. Udokumentowanie zapisów pozwalało na identyfikację dowodów. Salda kont księgowych 130 i 133 prowadzone do rachunków bankowych odpowiednio jednostki budżetowej i budżetu, wynikające z ewidencji księgowej, były zgodne z saldem końcowym na odpowiednich rachunkach bankowych, zachowano ciągłość sald.

Prawidłowość zapisów w księgach rachunkowych sprawdzono analizując **dziennik za okres od 15 grudnia 2017 roku do 31 grudnia 2017 roku**.

Ustalono, co następuje:

- stwierdzono istnienie not odsetkowych wystawionych przez PGE na kwotę 85,12 zł i przez Województwo Łódzkie na kwotę 0,01 zł, powyższe noty nie zostały zadekretowane i zaewidencjonowane w systemie księgowym. Zaksięgowano jedynie ich zapłatę Wn240/Ma130 bez klasyfikacji budżetowej, nie wskazując tym samym kontrahenta, wobec którego jednostka ma zobowiązanie, zatem u obu podmiotów widnieje inna kwota rozrachunków. Uznać należy, iż wskazane noty winny być zaewidencjonowane przy użyciu konta 201 *rozrachunki z dostawcami i odbiorcami*, co pozwoliłoby zgodnie z wytycznymi rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 5 lipca 2010 roku w sprawie szczególnych zasad rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. z 2017 r. poz. 760) (obecnie rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 13 września 2017 roku w sprawie rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej) ustalić właściwą kwotę należności i zobowiązań wobec poszczególnych kontrahentów. Na opisywanych notach odsetkowych jednostka zamieściła jedynie zapis „obciążony pracownik” i zgodnie z tym dany pracownik dokonywał wpłaty wskazanej w nocie kwoty do kasy (Wn101/Ma240) naliczonych odsetek od nieterminowego uregulowania zobowiązań. Inspektorom kontroli nie przedstawiono jednak dokumentu świadczącego o

tym, iż pracownicy wyrażają zgodę na obciążanie ich kosztami uchybień takich jak niezapłacenie w terminie faktury. Ustalono ponadto, iż pracownik został również obciążony kwotą odsetek od dotacji pobranej przez jednostkę w nadmiernej wysokości. Jednostka uznała bowiem wydatek niekwalifikowalny jako kwalifikowalny, co skutkowało decyzją instytucji udzielającej dotacji o konieczności zwrotu powyższej kwoty wraz z odsetkami - 273,02 zł. Wskazane odsetki również zaewidencjonowano z pominięciem klasyfikacji budżetowej Wn240/Ma130. Z przedstawionej praktyki wynika, iż jednostka w swoich księgach rachunkowych nie wykazuje wszystkich zobowiązań, a tym samym również w sprawozdaniach budżetowych prezentuje dane w sposób nieprawidłowy;

- w kontrolowanej jednostce nie wprowadzono regulaminu zakupów o wartościach nieprzekraczających równowartości kwoty z art. 4 pkt 8 ustawy prawo zamówień publicznych (poniżej 30.000 euro), a w instrukcji sporządzania, obiegu i kontroli dowodów księgowych jednostka operuje nieaktualnym już od 2014 roku progim 14.000 euro;

- do wszystkich kont stosowano zapisy techniczne dla zachowania czystości obrotów, co jest sprzeczne z regułą zawartą w rozporządzeniu Ministra Finansów z dnia 5 lipca 2010 roku w sprawie szczególnych zasad rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. z 2017 r. poz. 760) obecnie rozporządzenie Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 13 września 2017 roku w sprawie rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. z 2018 r. poz. 2471) stanowiącą, iż zasada czystości obrotów dotyczy jedynie konta 130, zatem zapisy techniczne do innych kont księgowych są bezpodstawne;

- dokonano ewidencji zwrotu nienależnie pobranego świadczenia w dz. 855 r. 85501 paragraf 2910 na nieistniejącym w obowiązujących przepisach rozporządzenia koncie 411;

- niepoprawna ewidencja zaokrągleń VAT. Zgodnie z art. 63 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa (Dz. U. z 2017 r. poz. 201, 648, 768, 935, 1428, 1537, 2169, 2491, z 2018 r. poz. 106, 138, 398, 650, 723) podstawy opodatkowania, kwoty podatków, z wyjątkiem opłat, o których mowa w przepisach o podatkach i opłatach lokalnych, odsetki za zwłokę, opłaty prolongacyjne, oprocentowanie nadpłat oraz wynagrodzenia przysługujące płatnikom i inkasentom zaokrągla się w ten sposób, że końcówki kwot wynoszące mniej niż 50 groszy pomija się, a końcówki kwot wynoszące 50 i więcej groszy podwyższa się do pełnych złotych. Powyższe skutkuje tym, że powstają różnice pomiędzy kwotami podatku VAT wynikającymi z zaksięgowanych faktur, a kwotami z deklaracji VAT 7. Jednostka dekretując zaokrąglenia podatku od towarów i usług używała konta 403 *podatki i opłaty* wraz z zapisami technicznymi z kwotami na minus. Jednak kwoty zaokrągleń podatku od towarów i usług powstające po rozliczeniu VAT naliczonego i należnego, powinny być ujmowane na koncie 760 *pozostałe przychody operacyjne* (różnice dodatnie) lub na koncie 761 *pozostałe koszty operacyjne* (różnice ujemne). Zgodnie bowiem z zapisami rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 5 lipca 2010 roku w sprawie szczególnych zasad rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej - konta zespołu 7 służą do ewidencji przychodów i kosztów jednostki niezwiązanych bezpośrednio z jej podstawową działalnością, które zdarzają się incydentalnie;

- zgodnie z art. 40 ustawy o finansach publicznych jednostki sektora finansów publicznych mają obowiązek ujmowania wszystkich etapów rozliczeń poprzedzających płatność dochodów i wydatków, a w zakresie wydatków i kosztów- także zaangażowanie środków. Następnie, zgodnie z rozporządzeniem Ministra Finansów z dnia 5 lipca 2010 roku w sprawie szczególnych zasad rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej zaangażowanie, czyli konto 998 stanowią kwoty wynikające z umów, decyzji i innych postanowień, których wykonanie powoduje konieczność dokonania wydatków budżetowych w roku bieżącym. Zatem umowy/decyzje- ich wartości winny być zaewidencjonowane na koncie 998 *zaangażowanie* w pełnych kwotach od dnia ich obowiązywania. Z kontrolowanych dokumentów wynikało jednak, iż umowy dotacji udzielonych przez Gminę Żarnów innym podmiotom nie były księgowane. Jednostka angażowała środki dopiero w momencie przekazywania każdej kolejnej transzy dotacji (Wn224/Ma130). Naruszała tym samym zapisy wskazanych przepisów jak i rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 16 stycznia 2014 roku w sprawie sprawozdawczości budżetowej (Dz. U. z 2016 r. poz. 1015), zgodnie z którym w kolumnie "Zaangażowanie" winny być wykazane kwoty wynikające z umów, decyzji i innych postanowień, które skutkują powstaniem wydatków budżetowych w roku bieżącym. Uznać zatem należało, iż sprawozdania Rb 28S z wykonania planu wydatków budżetowych sporządzanych przez jednostkę zgadzały się z ewidencją księgową, obrazowały jednak poziom realizacji planu wydatków budżetowych w sposób nierzetelny, zaniżając wartość zaangażowania środków do wydatków już wykonanych;

- badania profilaktyczne pracowników błędnie ujmowano na koncie 402 *usługi obce* zamiast na koncie 405 *ubezpieczenia społeczne i inne świadczenia*, na którym zgodnie z rozporządzeniem Ministra Finansów z dnia 5 lipca 2010 roku w sprawie szczególnych zasad rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej ujmuje się koszty działalności podstawowej z tytułu różnego rodzaju świadczeń na rzecz pracowników i osób fizycznych zatrudnionych na podstawie umowy o pracę, umowy o dzieło i innych umów, które nie są zaliczane do wynagrodzeń.

ORGAN

Ustalono, iż w rejestrze organu w 2017 roku prowadzono niepełną ewidencję, ponieważ plan finansowy ograniczony był do pozycji dotyczących jedynie samego organu, czyli dotacje, subwencje, należne dochody z Urzędów Skarbowych. Pozostałe pozycje planu finansowego Gminy Żarnów były w poszczególnych rejestrach jednostek budżetowych. Rejestr organu traktowano zatem jako jednostkę budżetową, a nie jako rejestr budżetu gminy. Księgi rachunkowe organu winny być odzwierciedleniem budżetu jednostki samorządu terytorialnego, a nie jego wybranych pozycji. Zgodnie z rozporządzeniem Ministra Finansów z dnia 5 lipca 2010 roku w sprawie szczególnych zasad rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej w budżecie gminy dokonuje się księgowania na pozabilansowym koncie 991 *planowane dochody budżetu* i 992 *planowane wydatki budżetu*, których salda w ciągu roku obrazują wysokość planowanych dochodów i wydatków budżetu gminy, a nie jego części. Jednostka naruszała również zapisy polityki rachunkowości zawartej w zarządzeniu nr 98/2011 Wójta Gminy Żarnów z dnia 31 grudnia 2011 roku w sprawie ustalenia zasad (polityki) rachunkowości w Urzędzie Gminy w Żarnowie, gdzie

wskazano, iż rejestr organ jest wydzielonym obszarem ewidencyjnym obejmującym dochody i wydatki budżetu jednostki samorządu terytorialnego oraz operacje finansowe i ich rozliczanie z jednostkami organizacyjnymi, w związku z wykonywaniem przez nie dochodów i wydatków budżetowych.

Subwencja

W dniu 20 grudnia 2017 roku na rachunek bankowy budżetu gminy wpłynęła część oświatowa subwencji ogólnej dla gmin na miesiąc styczeń 2018 roku (wyciąg bankowy nr 258/2017 z dnia 20 grudnia 2017 roku), co zostało zaewidencjonowane pod wskazaną datą i zadekretowane Wn133/Ma909 (pozycja księgowa WB 258/9). Dnia 2 stycznia 2018 roku dokonano przeksięgowania kwoty subwencji na podstawie dowodu PK nr 1/2018 – Wn909/Ma901. W ciągu roku kontrolowana jednostka ujmowała subwencję w sposób prawidłowy: Wn133/Ma901.

Udziały w podatku dochodowym od osób fizycznych

Pod datą 31 grudnia 2017 roku na stronie Ma konta 901 zaewidencjonowano kwoty udziałów w podatku dochodowym od osób fizycznych z tytułu ich ostatecznego rozliczenia za rok 2017 w korespondencji z kontem Wn224 (PK 41/8,12). Dnia 9 stycznia 2018 roku i dnia 31 stycznia 2018 roku wpłynęły kwoty udziałów na rachunek bankowy budżetu, co zadekretowano Wn133/Ma224 na podstawie odpowiednio: wyciągu bankowego nr 6 z dnia 9 stycznia 2018 roku (pozycja księgowa WB 6/3) i wyciągu bankowego nr 22 z dnia 31 stycznia 2018 roku (pozycja księgowa WB 22/15).

Dochody organu

Zrealizowane dochody budżetu Gminy Żarnów z tytułu udziałów w podatkach w roku 2017 ujmowano kwartalnie w urządzeniach księgowych Urzędu na podstawie dowodów PK w następujący sposób:

Wn221/Ma720,
Wn222/Ma221,
Wn720/Ma800,
Wn130/Ma221.

Zgodnie z treścią § 7 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 5 lipca 2010 roku w sprawie szczególnych zasad rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej (obecnie § 9 rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 13 września 2017 roku w sprawie rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych Rzeczypospolitej Polskiej Dz. U. 2017 r. poz. 1911), do przychodów urzędu jednostki samorządu terytorialnego zalicza się dochody budżetu jednostki samorządu terytorialnego nieujęte w planach finansowych innych samorządowych jednostek budżetowych. Należy podkreślić, że z wyżej przytoczonego przepisu nie wynika, że dochody budżetu nieujęte w planach innych gminnych jednostek budżetowych są dochodami urzędu gminy, stanowi jedynie, że dochody te są **przychodami urzędu**, co wyklucza ujmowanie opisanych dochodów na koncie 130, 221 czy 222. Na koncie 221 w urzędzie gminy jako jednostce budżetowej nie należy dokonywać żadnych przypisów należności z tytułu dochodów ustawowo realizowanych w budżecie gminy, ponieważ prowadzi to do dublowania należności z tego samego tytułu. W jednostce dokonywano również zapisów Wn222/Ma221 w wysokości zrealizowanych dochodów bez klasyfikacji, a stosując Wn130/Ma221 z klasyfikacją budżetową ewidencjonowano „przeksięgowanie nadpłat”. Konto 222 rozliczenie dochodów

budżetowych zgodnie z powyższym rozporządzeniem służy jedynie do ewidencji zrealizowanych przez jednostkę dochodów w korespondencji z kontem 130 (przekazanie dochodów) i kontem 800 (przeksięgowanie dochodów na podstawie sprawozdań budżetowych). Reasumując, należy stwierdzić, że wykonując obowiązek zawarty w § 7 wskazanego rozporządzenia należało ograniczyć się jedynie do dokonania w księgach rachunkowych urzędu jednego księgowania zapisem Wn 800 – fundusz jednostki i Ma 720 – przychody z tytułu dochodów budżetowych w kwocie będącej sumą dochodów budżetu ujętych w danym kwartale na koncie 901 (dochody budżetu nieujęte w planach finansowych innych gminnych jednostek budżetowych). Saldo konta 720 na koniec roku przenosi się na kont 860 – wynik finansowy. Ponadto zauważyć należy, iż zgodnie z opisem do konta 130 zawartym w załączniku nr 3 do wyżej cytowanego rozporządzenia wynika, iż zapisy na koncie 130 są dokonywane na podstawie dokumentów bankowych, w związku z czym musi zachodzić pełna zgodność zapisów między jednostką a bankiem, co wyklucza ewidencję na podstawie dowodu PK (polecenie księgowania). Na koncie 130 obowiązuje zachowanie zasady czystości obrotów, co oznacza, że do błędnych zapisów, zwrotów nadpłat, korekt wprowadza się dodatkowo techniczny zapis ujemny. Z wyjaśnień pracownika merytorycznego wynika, że stosowany sposób księgowania wynikał z konieczności wykazania należności w sprawozdaniu Rb 27S. Jest to sprzeczne z zapisami instrukcji sporządzania sprawozdań zawartej w rozporządzeniu Ministra Finansów z dnia 16 stycznia 2014 roku w sprawie sprawozdawczości budżetowej (załącznik nr 39), obecnie rozporządzenie Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 9 stycznia 2018 roku w sprawie sprawozdawczości budżetowej (załącznik nr 36), zgodnie z którymi dochody budżetowe pobierane przez urzędy skarbowe na rzecz jednostki samorządu terytorialnego z tytułu podatków i opłat w sprawozdaniach za marzec, czerwiec, wrzesień i rok budżetowy w kolumnie „Należności”, „Dochody wykonane (wpływy minus zwroty)”, „zaległości netto” wykazuje się dane zgodnie z danymi wykazanymi w informacji udostępnionej w Biuletynie Informacji Publicznej na stronie podmiotowej urzędu obsługującego ministra właściwego do spraw finansów publicznych, odpowiednio do dnia 15 kwietnia, 15 lipca, 15 października danego roku budżetowego i 10 lutego roku następującego po roku budżetowym. Ewidencja powyższych należności należy do organu podatkowego, zatem do danego urzędu skarbowego, a nie do urzędu gminy. Dalej instrukcja sporządzania sprawozdania Rb 27 S stanowi, iż „Dochody otrzymane” wykazuje się w kwotach dochodów otrzymanych na rachunek bankowy jednostki w okresie sprawozdawczym, pomniejszone o dokonane zwroty, „należności pozostałe do zapłaty” wykazuje się w kwotach stanowiących różnicę pomiędzy kwotami wykazanymi w kolumnie „Należności” oraz kwotami wykazanymi w kolumnie „Dochody wykonane (wpływy minus zwroty)”. Zgodnie z powyższymi wytycznymi jednostka samorządu terytorialnego nie wykazuje „nadpłat” dochodów pobieranych przez urzędy skarbowe, zatem operacja „przeksięgowania nadpłat” również nie znajduje uzasadnienia. Analogiczne zapisy dotyczą udziałów jednostek samorządu terytorialnego w podatku dochodowym od osób fizycznych.

Zaznaczyć należy, iż pozostałe dochody budżetu gminy ewidencjonowano w księgach Urzędu Gminy w sposób prawidłowy, czyli Wn800/Ma720(750), na koniec roku Wn720(750)/Ma860.

Ewidencja sprawozdań

Zrealizowane wydatki jednostek budżetowych Gminy Żarnów w roku 2017 księgowano w organie kwartalnie, ostatniego dnia miesiąca danego kwartału na podstawie dowodów PK. Poleceniami księgowania od nr 42 do nr 48 na stronie Wn konta 902 i Ma 223 zaksięgowano sprawozdania jednostkowe Rb 28S za IV kwartał 2017 roku. Z kolei w roku 2018 ewidencji wydatków na koncie 902 dokonywano już prawidłowo, na koniec każdego miesiąca. Jednak sprawozdania ewidencjonowano używając źródeł/typów operacji – „inne”, przez co poszczególne pozycje klasyfikacji budżetowej nie stanowiły „wydatków wykonanych”.

Analogiczna do opisanej ewidencja dotyczy ujmowania zrealizowanych przez jednostki budżetowe dochodów (Rb 27S), które w 2017 roku księgowano na koniec każdego kwartału Wn222/Ma901. Na podstawie jednostkowych sprawozdań Rb 27S zaewidencjonowano wartość dochodów za IV kwartał 2017 roku dokumentami PK od nr 42 do nr 47. W roku 2018 natomiast ewidencja dochodów wykonanych następowała na koniec każdego miesiąca. Sprawozdania ewidencjonowano używając źródeł/typów operacji – „inne”, przez co poszczególne pozycje klasyfikacji budżetowej nie stanowiły „dochodów wykonanych”.

Powyższa ewidencja dotycząca 2017 roku naruszała zapisy rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 5 lipca 2010 roku w sprawie szczególnych zasad rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej (obecnie rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 13 września 2017 roku w sprawie rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych Rzeczypospolitej Polskiej Dz. U. 2017 r. poz. 1911), zgodnie bowiem z załącznikiem nr 2 rozporządzenia ewidencja na kontach 901 i 902 powinna umożliwiać ustalenie stanu poszczególnych dochodów/wydatków budżetu według podziałek klasyfikacji budżetowej za dany okres sprawozdawczy. Ewidencja zrealizowanych dochodów/wydatków w okresach kwartalnych uniemożliwiała ustalenie powyższego. Stosowana w jednostce praktyka naruszała również zapisy załącznika nr 1- Zakładowy Plan Kont do Zarządzenia nr 12/2012 Wójta Gminy Żarnów z dnia z 1 lutego 2012 roku obowiązującego w jednostce do 31 grudnia 2017 roku i Zarządzenia nr 116/2017 Wójta Gminy Żarnów z dnia 28 grudnia 2017 roku w sprawie wprowadzenia zakładowego planu kont dla budżetu i Urzędu Gminy w Żarnowie obowiązujący od 1 stycznia 2018 roku.

Ustalono ponadto, iż jednostka stosowała księgowania niezgodne z rozporządzeniem Ministra Finansów z dnia 5 lipca 2010 roku w sprawie szczególnych zasad rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej, bowiem na koncie 901 ewidencjonowano zapisy techniczne do dokonanych zwrotów dotacji z kwotą na minus. Zgodnie z powyższym rozporządzeniem saldo Ma konta 901 musi oznaczać sumę dochodów budżetu jednostki samorządu terytorialnego za dany rok, a nie obroty tego konta, zatem był to zabieg bezzasadny. Zasada czystości obrotów, czyli stosowanie do błędnych zapisów, zwrotów nadpłat, korekt dodatkowego technicznego zapisu ujemnego występuje jedynie na koncie 130 rachunek bieżący jednostki, o czym już pisano analizując zapisy w dzienniku jednostki za okres od 15 grudnia 2017 roku do 31 grudnia 2017 roku.

Ustalono, iż sporządzone przez jednostkę sprawozdania nie były zgodne z ewidencją księgową.

W sprawozdaniu Rb 27S za okres od początku roku do dnia 31 stycznia 2018 roku:

- w klasyfikacji budżetowej dz. 756 r. 75615 § 0320 wykazano kwotę 551,00 zł, a według stanów na koncie 901 według klasyfikacji widniała kwota 567,00 zł,
- dz. 756 r. 75615 § 0330 wykazano 5.343,00 zł, zaś w ewidencji – 5.327,00 zł.
- dz. 758 r. 75814 § 0920 wykazano 365,20 zł, na koncie 901 było 394,23 zł.,
- dz. 758 r. 75801 § 2920 wykazano 357.930,00 zł, ewidencja – 715.860,00 zł.

Jednostka wykazała w sprawozdaniu Rb 27S jedynie wpływ subwencji, który nastąpił w miesiącu styczniu 2018 roku na poczet lutego 2018 roku, pominięto kwotę subwencji na miesiąc styczeń 2018 roku, którą jednostka otrzymała w grudniu 2017 roku (ewidencja w styczniu Wn909/Ma901).

Rb 27S za okres od początku roku do dnia 28 lutego 2018 roku:

- dz. 400 r. 40095 § 0830, Rb 27S: 7.264,65 zł, w ewidencji - 7.265,01 zł.,

- dz. 400 r. 40095 § 0920, Rb 27S: 17,92 zł, w ewidencji – 17,56 zł.,
 - dz. 855 r. 85501 § 0920, Rb 27S: 11,60 zł, w ewidencji – 511,60 zł.,
 - dz. 855 r. 85501 § 2910, Rb 27S: 1.000,000 zł, w ewidencji – 500,00 zł.,
- Rb 27S za okres od początku roku do dnia 31 marca 2018 roku:
- dz. 400 r. 40095 § 0830, Rb 27S: 10.999,78 zł, w ewidencji – 11.000,14 zł.,
 - dz. 400 r. 40095 § 0920, Rb 27S: 18,07 zł, w ewidencji – 17,71 zł.,
- Rb 27S za okres od początku roku do dnia 31 grudnia 2017 roku:
- dz. 010 r. 01010 § 0580 676,50 zł, w ewidencji - 0,00 zł.,
 - dz. 010 r. 01010 § 0960 21.455,00 zł, w ewidencji – 3.050,00 zł.,
- Rb 28S za okres od początku roku do dnia 31 marca 2018 roku:
- dz. 630 r. 63095 § 6050 – 202.260,08 zł, w ewidencji – 163.891,08 zł.,
 - dz. 630 r. 63095 § 6057 – 644.887,57 zł, w ewidencji – 683.256,57 zł.

Powyższe błędy wynikały z nierzetelnego prowadzenia ksiąg, pracownicy nie uzgadniali sald w poszczególnych księgach. Korekty sprawozdań sporządzane przez jednostki budżetowe nie były przenoszone do rejestru organu na konta 901 i 902, stąd różnice w kwotach wykazanych w sprawozdaniach i w ewidencji księgowej. Naruszono tym samym zapisy rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 5 lipca 2010 roku w sprawie szczególnych zasad rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej, zgodnie z którymi salda konta 901 i 902 odzwierciedlają stan poszczególnych dochodów/wydatków budżetu według podziałek klasyfikacji budżetowej.

W czasie kontroli wykazano, że jednostka w 2017 nie stosowała się też do przepisów wskazanego rozporządzenia dotyczących zobowiązania jednostek samorządu terytorialnego do prowadzenia ewidencji budżetu na kontach pozabilansowych. Służą do tego konta 991 i 992. Zapisy te jednostka posiadała w swoim zakładowym planie kont.

Na koncie 991 „Planowane dochody budżetu” ewidencjonuje się plan dochodów budżetowych i jego zmiany. Strona Wn konta 991 służy do ewidencji zmian budżetu powodujących zmniejszenie planu dochodów budżetu. Natomiast strona Ma służy do ujmowania planowanych dochodów budżetu oraz zmian powodujących ich zwiększenia. Występujące w ciągu roku saldo Ma konta 991 odzwierciedla wysokość planowanych dochodów budżetu. Pod datą ostatniego dnia roku budżetowego sumę równą saldu konta ujmuje się na stronie Wn tego konta.

Konto 992 „Planowane wydatki budżetu” służy z kolei do ewidencji planu wydatków budżetu oraz jego zmian. Strona Wn konta odzwierciedla planowane wydatki budżetu oraz zmiany, jakie wpłynęły na zwiększenie planowanych wydatków. Natomiast na stronie Ma konta 992 ujmowane są zmiany budżetu powodujące zmniejszenie planu wydatków budżetowych. Występujące w trakcie roku budżetowego saldo Wn konta 992 określa wysokość planowanych wydatków budżetu. Pod datą ostatniego dnia roku budżetowego sumę równą saldu konta ujmuje się na stronie Ma konta 992.

Zaznaczyć należy, iż w 2018 roku jednostka posiadała już ewidencję na kontach 991 i 992.

Ewidencja dochodów związanych z realizacją zadań z zakresu administracji rządowej oraz innych zadań zleconych jednostkom samorządu terytorialnego ustawami - Fundusz Alimentacyjny, Zaliczka Alimentacyjna.

W Gminie Żarnów ewidencja funduszu alimentacyjnego i zaliczki alimentacyjnej odbywała się w trzech jednostkach – Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Żarnowie, który prowadził postępowania i wydawał w tych sprawach decyzje, Urząd Gminy ewidencjonował należności, a w rejestrze organu utworzono odrębny rachunek do ww. świadczeń, gdzie wpływały należności z tego tytułu. Ewidencjonowano je Wn133/Ma224 w podziale na dochody należne budżetowi państwa, potrącane przez jednostkę samorządu terytorialnego i odsetki, na podstawie informacji z Gminnego Ośrodka

Pomocy Społecznej w Żarnowie. Jednocześnie w rejestrze urzędu gminy dokonywano przypisu powyższej kwoty księgując dochody należne budżetowi państwa Wn224/Ma225, odsetki Wn224/Ma225 i dochody potrącane na rzecz jednostki samorządu terytorialnego Wn224/Ma240. Następnie przekazywano środki na rachunek budżetu państwa (Wn225/Ma133) i rachunek główny organu – budżetu gminy (Wn240/Ma133), gdzie wpływ środków ewidencjonowano Wn133/Ma901 z klasyfikacją budżetową w § 236.

Na koniec kwartału pracownik w rejestrze urzędu gminy na podstawie informacji z GOPS o stanie należności w danym okresie dokonywał ich przypisu w łącznych kwotach, ponieważ ewidencja analityczna prowadzona była w rejestrze gminnego ośrodka pomocy społecznej. Następnie sporządzano sprawozdanie zbiorcze Rb 27ZZ z wykonania planu dochodów związanych z realizacją zadań z zakresu administracji rządowej oraz innych zadań zleconych jednostkom samorządu terytorialnego ustawami. Co bardzo istotne, do sporządzenia powyższego sprawozdania konieczne były dane z rejestrów trzech jednostek: urzędu gminy, gminnego ośrodka pomocy społecznej oraz z rejestru zaliczka i fundusz alimentacyjny prowadzonego przy organie. Zaznaczyć należy, iż w Gminie Żarnów nie sporządzano jednostkowych sprawozdań Rb 27ZZ z wykonania planu dochodów związanych z realizacją zadań z zakresu administracji rządowej oraz innych zadań zleconych jednostkom samorządu terytorialnego ustawami, co naruszało zapisy rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 16 stycznia 2014 roku w sprawie sprawozdawczości budżetowej, obecnie rozporządzenie Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 9 stycznia 2018 roku w sprawie sprawozdawczości budżetowej. Zgodnie z § 4 obu rozporządzeń do sporządzania i przekazywania sprawozdań w imieniu jednostki obowiązani są kierownicy jednostek organizacyjnych podległych jednostkom samorządu terytorialnego, jako w tym przypadku, jednostki bezpośrednio realizujące zadania. Następnie jednostka samorządu terytorialnego na podstawie sprawozdań jednostkowych sporządza sprawozdanie zbiorcze. Jednostka nie potrafiła wyjaśnić dlaczego sprawozdanie jednostkowe Rb 27ZZ nie było sporządzane, tym samym nie mogła też wskazać powodów nie stosowania się do instrukcji sporządzania wskazanego sprawozdania zawartej w powyższym rozporządzeniu

Podsumowując, z przedstawionych dokumentów wynika, iż w Gminie Żarnów jednostką bezpośrednio realizującą zadania z tytułu funduszu alimentacyjnego i zaliczki alimentacyjnej jest Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Żarnowie, który zgodnie z upoważnieniami Wójta Gminy Żarnów zajmuje się realizacją zadań ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów, wydaje decyzje skutkujące zwrotem świadczeń. Co więcej zwrot ww. świadczeń następuje na rachunek bankowy GOPS i ten dopiero przekazuje otrzymane dochody na specjalnie utworzony rachunek organu - zaliczka i fundusz alimentacyjny. Zatem to GOPS powinien sporządzać sprawozdanie jednostkowe, na podstawie którego jednostka samorządu terytorialnego sporządza sprawozdanie zbiorcze. Utworzenie osobnego rejestru dotyczącego rozliczania dochodów związanych z realizacją zadań z zakresu administracji rządowej oraz innych zadań zleconych jednostkom samorządu terytorialnego ustawami jest nieuzasadnione. Tym bardziej nie znajduje potwierdzenia ewidencja należności z tytułu funduszu i zaliczki alimentacyjnej w rejestrze kolejnej jednostki – Urząd Gminy, która powiela jedynie istniejącą już ewidencję w Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Żarnowie.

Zaznaczyć należy, iż powyższe zostało zakwestionowane w protokole kontroli kompleksowej przeprowadzonej przez inspektorów Regionalnej Izby Obrachunkowej w Łodzi w roku 2014.

3. SPRAWOZDAWCZOŚĆ I BILANS JEDNOSTKI. ZGODNOŚĆ DANYCH WYKAZYWANYCH W SPRAWOZDANIACH BUDŻETOWYCH Z EWIDENCJĄ KSIĘGOWĄ

Sprawozdanie Rb-27S - z wykonania planu dochodów budżetowych.

Analizując sprawozdania Rb 27S za okres październik- grudzień 2017 roku i styczeń-marzec 2018 roku stwierdzono, że sporządzano je niewłaściwie, ponieważ w kontrolowanych sprawozdaniach Rb 27S jednostki budżetowe wykazywały: plan, należności, dochody wykonane, dochody otrzymane oraz saldo końcowe (Urząd gminy wykazywał plan, dochody wykonane i dochody otrzymane). Zatem naruszano przepisy § 4 Załącznika nr 39 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 16 stycznia 2014 roku w sprawie sprawozdawczości budżetowej sprawozdania jednostkowe z wykonania planu dochodów budżetowych jednostki budżetowe, gminy, miasta na prawach powiatu, powiaty i samorządy województw oraz związki jednostek samorządu terytorialnego (obecnie omawianą kwestię reguluje załącznik nr 36 rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 9 stycznia 2018 roku w sprawie sprawozdawczości budżetowej (Dz. U. z 2018 poz.1395) za styczeń, luty, kwiecień, maj, lipiec, sierpień, październik, listopad oraz grudzień wypełniają tylko w zakresie wpływów planowanych i wykonanych.

Analogicznie przedstawiała się sytuacja w sprawozdaniach Rb 28S, jednostki sporządzały sprawozdania wykazując: plan, zaangażowanie, wydatki wykonane oraz zobowiązania wg stanu na koniec okresu sprawozdawczego. Naruszały zatem zapisy § 9 Załącznika nr 39 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 16 stycznia 2014 roku w sprawie sprawozdawczości budżetowej, który stanowi, iż jednostki budżetowe, gminy, miasta na prawach powiatu, powiaty i samorządy województw oraz związki jednostek samorządu terytorialnego sprawozdania jednostkowe z wykonania planu wydatków budżetowych za styczeń, luty, kwiecień, maj, lipiec, sierpień, październik, listopad oraz grudzień wypełniają w zakresie wydatków planowanych i wykonanych.

Z kontrolowanych sprawozdań nie wynikało, że zostały sprawdzone pod względem formalno- rachunkowym, czym naruszono zapisy § 9 powyższego rozporządzenia, zgodnie z którym jednostki otrzymujące sprawozdania są obowiązane sprawdzić je pod względem formalno-rachunkowym.

Sprawozdanie Rb-27S - z wykonania planu dochodów budżetowych (w zakresie dochodów podatkowych) oraz sprawozdanie Rb-PDP - z wykonania dochodów podatkowych za III kwartały 2018 roku.

Wyszczególnienie	Wykonane dochody	Skutki obniżenia górnych stawek podatków obliczone za okres sprawozdawczy	Skutki udzielonych ulg i zwolnień obliczone za okres sprawozdawczy (bez ulg i zwolnień ustawowych)	Skutki decyzji wydanych przez organ podatkowy na podstawie ustawy Ordynacja podatkowa obliczone za okres sprawozdawczy	
				Umorzenie zaległości podatkowych	Rozłożenia na raty, odroczenie terminu płatności, zwolnienie z obowiązku pobrania, ograniczenie poboru
Podatek od nieruchomości od osób prawnych	553.337,02	49.415,21	0,00	2.648,00	0,00
Podatek rolny od osób prawnych	4.535,00	661,54	0,00	0,00	0,00
Podatek od środków transportowych od osób prawnych	1.067,00	1.786,05	6.964,11	0,00	0,00

Odsetki od nieterminowych wpłat z tytułu podatków i opłat	262,11	0,00	0,00	0,00	0,00
Podatek od nieruchomości od osób fizycznych	240.819,97	153.293,63 153.390,65	0,00 970,02	13.819,00 13.833,00	0,00
Podatek rolny od osób fizycznych	333.111,51	52.098,31	0,00	1.509,00	0,00
Podatek od środków transportowych od osób fizycznych	84.689,88	192.698,04	0,00	10.108,26	0,00 **
Odsetki od nieterminowych wpłat z tytułu podatków i opłat	4.953,11	0,00	0,00	5.403,00	0,00 **

* przy założeniu, że za okres od stycznia do sierpnia 2018 roku jest taka sama podstawa zwolnienia jak we wrześniu 2018 roku skutki zwolnień uchwałą za III kwartały wynoszą $1.847,65m^2 \cdot 0,70zł/m^2 / 12 \cdot 9 = 970,02$ zł, skutki obniżenia górnych stawek podatkowych od przedmiotów zwolnionych $1.847,65m^2 \cdot 0,07zł/m^2 / 12 \cdot 8 = 97,02$ zł

** ze względu na fakt, iż w decyzji nie wskazano w terminach płatności należności głównej oraz odsetek nie jest możliwe wykazanie w sposób prawidłowy skutków wydanej decyzji

Kontrolą objęto prawidłowość wykazywania skutków obniżenia górnych stawek podatkowych oraz zwolnień i ulg w zakresie podatku od nieruchomości oraz podatku od środków transportowych.

Na podstawie danych z ewidencji księgowej i dokumentów źródłowych m.in. decyzji w sprawie ulg w podatkach stwierdzono, że nie wykazano w sprawozdaniu skutków dotyczących przyznania ulgi decyzją z dnia 2 stycznia 2018 roku nr 3125.2.18 w postaci umorzenia 14 zł. Stwierdzono również, że organ podatkowy nie wykazywał skutków związanych z zastosowaniem ulgi w odniesieniu do odsetek od zaległości podatkowej w zakresie zarówno umorzenia jak i rozłożenia na raty.

Ponadto stwierdzono, że w kolumnie skutki udzielonych ulg i zwolnień obliczone za okres sprawozdawczy (bez ulg i zwolnień ustawowych) nie wykazano skutków wynikających z uchwały nr XXXVII/312/2014 z dnia 12 listopada 2014 roku (Dziennik Urzędowy Województwa Łódzkiego z 20 listopada 2014 roku poz. 4092). Powyższą uchwałą Rada Gminy zwolniła z podatku od nieruchomości:

1) grunty, budynki, budowle oraz ich części:

- zajęte na potrzeby związane z ochroną przeciwpożarową,
- zajęte na potrzeby świetlic i sal wiejskich,
- wykorzystywane w zakresie wypożyczania książek i czytelnictwa,
- wykorzystywane w zakresie kultury i sztuki oraz sportu,
- komórki, garaże, stodoły.

2) budynki, budowle lub ich części oraz zajęte pod nie grunty związane ze zbiorowym zaopatrzeniem w wodę oraz służące do zbiorowego odprowadzania i oczyszczania ścieków komunalnych w rozumieniu przepisów ustawy o zbiorowym zaopatrzeniu w wodę i zbiorowym odprowadzaniu ścieków.

Z uchwały wynika, że zwolnienia określone w pkt 1 nie dotyczą gruntów, budynków, budowli oraz ich części zajętych na prowadzenie działalności gospodarczej.

Z ewidencji podatkowej wynikało, że na dzień 30 września 2018 roku na terenie Gminy powierzchnia budynków zwolnionych z podatku od nieruchomości wynosiła odpowiednio: 129 m² komórek, 1.523,65 m² garaży wolnostojących, 195 m² stodoł. Zauważyć przy tym należy, że skutki udzielonych ulg i zwolnień wykazywane są w sprawozdaniu za dany okres sprawozdawczy, zatem w celu prawidłowego sporządzenia sprawozdania

jednostka winna posiadać wiedzę o przedmiotach zwolnionych w każdym okresie sprawozdawczym (w każdym miesiącu).

Ponadto stwierdzono, że skutki wydanych decyzji w zakresie rozłożenia należności podatkowych na raty wykazywane były jedynie w sprawozdaniu za okres, w którym zostały wydane. W pozostałych sprawozdaniach danego roku budżetowego nie wykazywano skutków wydanych decyzji. Decyzja ratalna dotyczyła rozłożenia zaległości podatkowej na raty płatne w 2018 i 2019 roku. W wyjaśnieniu z dnia 29 stycznia 2019 roku podinspektora ds. płac i rozliczeń Anny Burakowskiej dotyczącym skutków decyzji rozłożenia na raty zaległości podatkowej w podatku od środków transportowych wynika, że decyzja dotycząca rozłożenia na raty zaległości podatkowej w podatku od środków transportowych w kwocie 7.300,00 zł wraz z odsetkami za zwłokę w kwocie 1.230,00 zł została wykazana tylko w sprawozdaniu Rb-27s za I kwartał 2018 roku w § 0340 kwota 7.300,00 zł oraz w § 0910 - 615 zł. Przy sporządzaniu sprawozdania kierowano się zapytaniem Regionalnej Izby Obrachunkowej w Opolu z 17 października 2005 roku skierowanym do Ministerstwa Finansów. Zapytanie wskazywało na dwie możliwości wykazywania skutków udzielonych ulg z ustawy Ordynacja podatkowa. Zauważyć należy, że rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 19 sierpnia 2005 roku w sprawie sprawozdawczości budżetowej zostało uchylone. Obowiązującym rozporządzeniem jest rozporządzenie Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 9 stycznia 2018 roku w sprawie sprawozdawczości budżetowej (Dz. U. z 2018 roku poz. 109). Literalny zapis dotyczący wykazywania skutków udzielonych ulg na podstawie ustawy Ordynacja podatkowa również uległ zmianie. Z § 3 ust. 1 pkt 11 lit b obowiązującego w 2018 roku załącznika nr 36 Instrukcja sporządzania sprawozdań budżetowych w zakresie budżetów jednostek samorządu terytorialnego do rozporządzenia Ministra Rozwoju i finansów z dnia 9 stycznia 2018 roku w sprawie sprawozdawczości budżetowej wynika, że w kolumnie "Skutki decyzji wydanych przez organ podatkowy na podstawie ustawy - Ordynacja podatkowa, obliczone za okres sprawozdawczy" w zakresie rozłożenia na raty, odroczenia terminu płatności podatku, zwalniania z obowiązku pobrania bądź ograniczenia poboru - wykazuje się kwoty dotyczące skutków decyzji organów podatkowych za okres sprawozdawczy. Skutki wykazane w tej kolumnie powinny wynikać z wydanych decyzji organu podatkowego, zarówno w zakresie bieżących, jak i zaległych należności. W przypadku podjęcia przez organ podatkowy decyzji o odroczeniu terminu płatności lub rozłożeniu na raty zapłaty podatku bądź zaległości podatkowej, skutki finansowe wynikające z tych decyzji powinny być wykazywane za kolejne okresy sprawozdawcze w roku, w którym została wydana decyzja. Zatem decyzja rozkładająca zaległość wraz z odsetkami za zwłokę w podatku od środków transportowych powinna być ujęta również w sprawozdaniach za II, III kwartał 2018 roku oraz w sprawozdaniu rocznym za 2018 rok (w zakresie rat pozostałych do zapłaty).

Stwierdzono, że decyzja z dnia 9 marca 2018 roku nr FI.3124.02.2018 wskazywała jedynie kwotę należności ogółem wraz z nowym wyznaczonym terminem płatności. Zauważyć należy, że aby decyzja w sprawie rozłożenia na raty zaległości podatkowej mogła być w sposób prawidłowy wykazana w sprawozdaniach (w odpowiednich paragrafach klasyfikacji budżetowej) niezbędne jest skonstruowanie decyzji tak, aby w kwocie każdej raty ujęta była należność główna oraz odrębnie odsetki za zwłokę. Należność głównej oraz odsetkom należy przypisać nowy termin płatności. Ponadto w celu wykazywania w sposób właściwy skutków udzielonych ulg przy wydawaniu decyzji o zastosowaniu ulgi w spłacie zobowiązań podatkowych należności podatkowych opłacanych w łącznym zobowiązaniu pieniężnym w decyzjach należy wyodrębnić należności dotyczące poszczególnych podatków objęte ulgą.

Wyjaśnienie z dnia 29 stycznia 2019 roku podinspektora ds. płac i rozliczeń Anny Burakowskiej w sprawie skutków decyzji rozłożenia zaległości podatkowej na raty stanowi załącznik nr 4 do protokołu kontroli.

BILANS Z WYKONANIA BUDŻETU JEDNOSTKI SAMORZĄDU TERYTORIALNEGO za 2017 rok

AKTYWA	Saldo konta	PASYWA	Saldo konta	
I. Środki pieniężne	3 320 377,24	I. Zobowiązania	5 580 837,43	
			Suma poniższych sald	
1. Środki pieniężne	3 320 377,24	1. Zobowiązania finansowe	5 548 960,58	
	Suma poniższych sald		Saldo Ma konta 134 +saldo Ma konta 260	
1.1. Środki pieniężne budżetu	3.320.274,83 3.288.398,03*	1.1. Krótkoterminowe (do 12 miesięcy)	348,48	
1.2. Pozostałe środki pieniężne	102,36 31 979,21*	1.2. Długoterminowe (powyżej 12 miesięcy)	5 548 612,10	
	Środki pieniężne nie stanowiące środków budżetu ujęte na koncie 133 lub 140 (np. dotacje do zwrotu)			
II. Należności i rozliczenia	54 493,00	2. Zobowiązania wobec budżetów	31.876,85	
	Suma poniższych sald		Saldo Ma konta 224	
1. Należności finansowe	0,00	3. Pozostałe zobowiązania	0,00	
	Saldo Wn konta 250		Saldo Ma konta 240	
1.1. Krótkoterminowe (do 12 miesięcy)	0,00	II. Aktywa netto budżetu	-2 563 548,71	
			Suma poniższych sald	
1.2. Długoterminowe (powyżej 12 miesięcy)	0,00	1. Wynik wykonania budżetu (+,-)	-916 616,12	
2. Należności od budżetów	54 453,00	1.1. Nadwyżka budżetu (+)	0,00	
	Saldo Wn konta 224		Saldo Ma konta 961	
3. Pozostałe należności i rozliczenia	40,00	1.2. Deficyt budżetu (-)	-916 616,12	
			Saldo Wn konta 961	
		1.3. Niewykonane wydatki (-)	0,00	
	Saldo Wn konta 222 + saldo Wn konta 223 + saldo Wn konta 225 +saldo Wn konta 240		2. Wynik na operacjach niekasowych (+, -)	43 800,00
				Saldo Wn konta 962 ze znakiem (-) lub saldo Ma konta 962 ze znakiem (+)
		3. Rezerwa na niewygasające wydatki	0,00	
			Saldo Ma konta 904	

		4. Środki z prywatyzacji	0,00
			Saldo Ma konta 968
		5. Skumulowany wynik budżetu (+, -)	-1 690 732,59
			Saldo Wn konta 960 (-) lub saldo Ma konta 960 (+)
III. Inne aktywa	348,48	III. Inne pasywa	357 930,00
	Saldo Wn konta 909		Saldo Ma konta 909
Suma aktywów	3 375 218,72	Suma pasywów	3 375 218,72

*Kwota ustalona w trakcie czynności kontrolnych

Stan poszczególnych aktywów i pasywów wykazany w bilansie na początek roku 2017 był zgodny z ich stanem na dzień 31 grudnia 2016 roku.

W bilansie pozycji I.1.2 *Pozostałe środki pieniężne* wykazano kwotę 102,36 zł, która stanowiła saldo Wn konta 140. Saldo wynikało z zaewidencjonowania przed jednostkę pod datą 31 grudnia 2017 roku „dochodów otrzymanych” wykazanych przez Urzędy Skarbowe w swoich sprawozdaniach Rb 27 za rok 2017. Jednak zgodnie z załącznikiem nr 39 (obecnie Załącznik nr 36) instrukcji sporządzania sprawozdań budżetowych w zakresie dochodów jednostek samorządu terytorialnego w kolumnie „dochody otrzymane” wykazuje się kwoty dochodów otrzymanych na rachunek bankowy jednostki w okresie sprawozdawczym. Ponadto zgodnie z rozporządzeniem Ministra Finansów z dnia 5 lipca 2010 roku w sprawie szczególnych zasad rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej konto 140 *środki pieniężne w drodze* służy m.in. do ewidencji środków otrzymanych z innych budżetów w przypadku, gdy środki te zostały przekazane w poprzednim okresie sprawozdawczym i są objęte wyciągiem bankowym z datą następnego okresu sprawozdawczego. Z przedstawionych do kontroli dokumentów wynikało, że powyższe środki zostały przekazane przez Urzędy Skarbowe w roku 2018 (wyciągi bankowe z dnia 3 stycznia 2018 roku, 10 stycznia 2018 roku i 26 stycznia 2018 roku). Zatem uznać należy, iż powyższa ewidencja środków na koncie 140 nie miała żadnych podstaw. Zaznaczyć jednak należy, że powyższe saldo 102,36 zł jednostka powinna wykazać w pozycji I.1.1. *środki pieniężne budżetu*, a nie w *pozostałych środkach pieniężnych*. W analogiczny sposób sporządzono bilans za rok 2016. Ponadto ustalono, iż w pozycji I.1.2 *Pozostałe środki pieniężne* jednostka winna wykazać kwotę 31.876.85 zł stanowiącą wartość niewykorzystanych dotacji podlegających zwrotowi do budżetu państwa do dnia 31 stycznia 2018 roku. Tym samym kwota ujęta w pozycji I.1.1 *Środki pieniężne budżetu* winna być o tę kwotę niższa, czyli 3.288.398,03 zł. Saldo konta 961 w poz. II.1.1. „Nadwyżka budżetu (+)” ujęto w kwocie równej różnicy między dochodami i wydatkami (saldo kont 901 i 902 przed przeksięgowaniem).

Bilans jednostki (Urzędu Gminy) na dzień 31 grudnia 2017 roku Błąd! Nieprawidłowe łącze.

Aktywa	Stan na koniec roku	PASYWA	Stan na koniec roku
A. Aktywa trwałe	47 443 732,41	A. Fundusz	46 923 651,00
I. Wartości niematerialne i prawne 020/1- 071/10	40 773,75	I. Fundusz jednostki 800	30 957 312,13
II. Rzeczowe aktywa trwałe	47 382 351,76	II. Wynik finansowy netto (+,-)	15 966 338,87
1. Środki trwałe	45 540 680,06	1. Zysk netto (+)- 860 D	15 966 338,87

PROTOKÓŁ Z KONTROLI KOMPLEKSOWEJ PRZEPROWADZONEJ W GMINIE ŻARNÓW
Regionalna Izba Obrachunkowa w Łodzi, ul. Zamenhofska 10
90-431 Łódź, tel. (0-42) 6366896, fax (0-42) 6367424

1.1. Grunty	4 699 217,71	2. Strata netto (-) 860 W	0,00
1.2. Budynek, lokale i obiekty inżynierii lądowej i wodnej	39 681 392,50	III. Nadwyżka środków obrotowych (-)	0,00
1.3. Urządzenia techniczne i maszyny	988 050,18	IV. Odpisy z wyniku finansowego (-)	0,00
1.4. Środki transportu	136 044,59	V. Fundusz mienia zlikwidowanych jednostek	0,00
1.5. Inne środki trwałe	35 975,08	B. Państwowe fundusze celowe	0,00
2. Środki trwałe w budowie (inwestycje)	1 841 671,70	C. Zobowiązania i rezerwy na zobowiązania	1 778 821,20
3. Zaliczki na środki trwałe w budowie (inwestycje)	0,00	I. Zobowiązania długoterminowe	0,00
III. Należności długoterminowe	20 606,90	II. Zobowiązania krótkoterminowe	1 778 821,20
IV. Długoterminowe aktywa finansowe	0,00	1. Zobowiązania z tytułu dostaw i usług 201 Ma	1 095 281,70
1. Akcje i udziały	0,00	2. Zobowiązania wobec budżetów 225	4 394,00
2. Papiery wartościowe długoterminowe	0,00	3. Zobowiązania z tytułu ubezpieczeń i innych świadczeń 229	28 505,90
3. Inne długoterminowe aktywa finansowe	0,00	4. Zobowiązania z tytułu wynagrodzeń 231	148 670,16
V. Wartość mienia zlikwidowanych jednostek	0,00	5. Pozostałe zobowiązania 221 ma D i 240 Ma ZFSS, 223	36 047,25
B. Aktywa obrotowe	1 320 606,34	6. Sumy obce (depozytowe, zabezpieczenie wykonania umów) 240 depozyt	465 882,19
I. Zapasy	7 995,09	7. Rozliczenie z tytułu środków na wydatki budżetowe i z tytułu dochodów budżetowych 222, 223	40,00
1. Materiały	7 995,09	III. Rezerwy na zobowiązania	0,00
2. Półprodukty i produkty w toku	0,00	D. Fundusze specjalne	41 259,65
3. Produkty gotowe	0,00	1. Zakładowy Fundusz Świadczeń Socjalnych 851	41 259,65
4. Towary	0,00	2. Inne fundusze	0,00
II. Należności krótkoterminowe	843 771,15	E. Rozliczenia międzyokresowe	20 606,90
1. Należności z tytułu dostaw i usług	111 317,41	I. Rozliczenia międzyokresowe przychodów	20 606,90
2. Należności od budżetów	224,41	II. Inne rozliczenia międzyokresowe	0,00
3. Należności z tytułu ubezpieczeń i innych świadczeń	0,00		
4. Pozostałe należności	732 229,33		
5. Rozliczenia z tytułu środków na wydatki budżetowe i z tytułu dochodów budżetowych	0,00		
III. Krótkoterminowe aktywa finansowe	468 840,10		
1. Środki pieniężne w kasie	0,00		
2. Środki pieniężne na rachunkach bankowych	468 840,10		
3. Środki pieniężne państwowego funduszu celowego	0,00		
4. Inne środki pieniężne	0,00		
5. Akcje i udziały	0,00		
6. Inne papiery wartościowe	0,00		
7. Inne krótkoterminowe aktywa finansowe	0,00		
IV. Rozliczenia międzyokresowe	0,00		

Suma aktywów	48 764 338,75	Suma pasywów	48 764 338,75
--------------	---------------	--------------	---------------

Stwierdzono, że stan aktywów i pasywów na początek roku 2017 wykazany w bilansie sporządzonym na dzień 31 grudnia 2017 roku nie był zgodny ze stanem na dzień 31 grudnia 2016 roku, wykazany w bilansie jednostki (Urzędu Gminy) sporządzonym na dzień 31 grudnia 2016 roku. Zobowiązania z tytułu wynagrodzeń wykazane w bilansie jako stan na początek roku nie zgadzały się z saldem Ma konta 231 wykazany w zestawieniu obrotów i sald w bilansie otwarcia roku 2017, co wynikało z błędnej budowy kont zespołu 2.

Poszczególne grupy środków trwałych według klasyfikacji środków trwałych zostały prawidłowo ujęte w bilansie zgodnie z ewidencją analityczną. Saldo konta syntetycznego 011 było zgodne ze stanem środków trwałych wynikającym z ewidencji analitycznej. Umorzenie środków trwałych, pozostałych środków trwałych oraz wartości niematerialnych i prawnych wskazane w opisie do bilansu zgodne było z saldami kont 071 i 072. Poszczególne pozycje bilansu wynikały z sald kont zestawienia obrotów i sald na dzień 31 grudnia 2017 roku.

W bilansie w aktywach w pozycji *Środki pieniężne na rachunkach bankowych* jednostka wykazała kwotę, na którą składały się salda konta 139 i 130 (40,00). Istnienie salda na dzień 31 grudnia na koncie 130 jest niezgodne z przepisami rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 5 lipca 2010 roku w sprawie szczególnych zasad rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej. Konto 130 na koniec roku budżetowego zostaje zlikwidowane przez przekazanie środków na rachunek budżetu gminy. Stosując prawidłową ewidencję we właściwych rejestrach kwota 40,00 zł winna być ujęta w bilansie z wykonania budżetu jednostki samorządu terytorialnego. Nieprawidłowości w zakresie ewidencji przedmiotowej kwoty zawarto w części – Bank wykonujący obsługę bankową jednostki.

W pozycji B.II.1. *Należności z tytułu dostaw towarów i usług* jednostka wykazała kwotę 96.468,48 zł, a w pozycji B.II.4 *Pozostałe należności* - 747.606,52 zł. Wartości te stanowiły salda analityczne konta 221. Ustalono, że kwota 14.848,93 zł (221/4-1, 221/6-4) dotyczyła należności z tytułu najmu i dzierżawy, czyli należności z tytułu dostawy towarów i usług, ujęto ją jednak błędnie w pozostałych należnościach bilansu. Ponadto na pozostałe należności składała się również kwota 528,26 zł ujęta na stronie Wn konta analitycznego 240. Jednak na saldzie konta 240 istnieje jedynie saldo Ma. Powyższe wynikało z błędnie prowadzonej ewidencji księgowej - per salda niektórych kont zespołu 2. Jednostka analogicznie postąpiła sporządzając bilans za rok 2016, czyli wyliczyła wartość zobowiązań i należności z sald kont analitycznych. Ustalono, że na wartość pozostałych należności składają się należności z tytułu należnych udziałów w podatkach przekazywanych przez Urzędy Skarbowe oraz należne udziały w podatku dochodowym od osób fizycznych przekazywanych przez Ministerstwo Finansów – 125,99 zł. Powyższa należność nie powinna być zaewidencjonowana w księgach Urzędu Gminy. Na koncie 221 w urzędzie gminy jako jednostce budżetowej nie należy dokonywać żadnych przypisów należności z tytułu dochodów ustawowo realizowanych w budżecie gminy, ponieważ prowadzi to do dublowania należności z tego samego tytułu. Należało dokonać jedynie w księgach rachunkowych urzędu jednego księgowania zapisu Wn 800 – fundusz jednostki i Ma 720 – przychody z tytułu dochodów budżetowych w kwocie będącej sumą dochodów budżetu ujętych w danym kwartale na koncie 901 (dochody budżetu nieujęte w planach finansowych innych gminnych jednostek budżetowych). Analogicznie, w pozycji pozostałe zobowiązania jednostka wykazała kwotę 0,48 zł stanowiącą nadpłatę z tytułu udziałów w podatkach należnych z urzędów skarbowych. Wskazany sposób księgowania dochodów jednostki samorządu terytorialnego w rejestrze Urzędu Gminy jest sprzeczny z art. 4 ustawy o rachunkowości, zgodnie z którym jednostki obowiązane są stosować takie zasady rachunkowości, dzięki którym rzetelnie i

jasno przedstawiają sytuację majątkową i finansową oraz wynik finansowy. Opisana ewidencja spowodowała natomiast zawyżenie stanu aktywów i pasywów jednostki.

W bilansie w pasywach w pozycji C.II.5 *Pozostałe zobowiązania* wykazano kwotę 36.068,64 zł. Kwota wynikała z sald poszczególnych kont analitycznych konta 221. Na powyższą wartość składały się również kwoty dotyczące dostaw towarów i usług (221/4-4, 221/6-4) – 21,39 zł. Wskazana kwota winna być ujęta w pozycji C.II.1 *Zobowiązania z tytułu dostaw towarów i usług*. W pozycji C.II.6 *Sumy obce (depozytowe, zabezpieczenie wykonania umów)* jednostka wykazała kwotę 466.410,45 zł, która stanowiła sumę sald analitycznych konta 240. Jednak ze względu na błędną budowę niektórych kont zespołu 2 w zestawieniu obrotów i sald konto 240 wykazywało wartość 465.882,19 zł.

Konsekwencją ujęcia w bilansie powyższych błędnych wartości był stan aktywów i pasywów w kwocie 48.764.867,01, a winno być 48.764.338,75. Podsumowując bilans jednostki nie zgadzał się z ewidencją księgową właściwych ksiąg rachunkowych, co spowodowało błędny stan aktywów i pasywów na koniec 2017 roku.

Sprawozdanie Rb-ST o stanie środków na rachunkach bankowych jednostki

W sprawozdaniu Rb-ST za 2017 rok wykazano następujące dane:

Wyszczególnienie	Kwota
Stan środków na rachunku budżetu jednostki samorządu terytorialnego, w tym:	3.320.274,88
środki niewykorzystanych dotacji w roku budżetowym	31.876,85
środki dotacji i subwencji przekazane w grudniu na styczeń następnego roku	357.930,00

Stan środków na rachunku budżetu wykazany w sprawozdaniu Rb-ST za 2017 rok był zgodny z saldem Wn konta 133 - Rachunek budżetu.

Kwota subwencji – 357.930,00 zł - przekazanej w grudniu, a stanowiąca dochód przyszłych okresów wynikała z salda Wn konta 909 – rozliczenia międzyokresowe.

Kwota niewykorzystanych dotacji w roku budżetowym- 31.876,85 zł wynikała z konta 224.

Ustalono ponadto, iż zwrot niewykorzystanych dotacji nastąpił w ustawowym terminie, do dnia 31 stycznia 2018 roku:

- 8 stycznia 2018 roku - WB 5:
 - 374,04 zł,
 - 2.267,00 zł,
 - 80,40 zł,
 - 25.523,70 zł,
 - 1.214,10 zł,
 - 47,82 zł,
 - 31,49 zł,
 - 341,69 zł,
 - 576,88 zł,
- 12 stycznia 2018 roku – WB 9 – 4,62 zł,
- 18 stycznia 2018 roku – WB 13 – 843,60 zł,
- 22 stycznia 2018 roku - WB 15 – 559,70 zł,
- 30 stycznia 2018 roku – WB 21 – 11,81 zł.

Sprawozdanie Rb-Z - o stanie zobowiązań według tytułów dłużnych oraz poręczeń i gwarancji

Zobowiązania finansowe na dzień 31 grudnia 2017 roku wyniosły 5.548.612,10 zł:

- 134 – Kredyty bankowe – 2.937.023,00 zł,
 - 260 – Zobowiązania finansowe – 2.611.589,10 zł,
- co zostało w sposób prawidłowy wykazane w sprawozdaniu Rb- Z za 2017 rok.

IV. ROZRACHUNKI I ROSZCZENIA

1. ROZRACHUNKI Z ODBIORCAMI I DOSTAWCAMI. TERMINOWOŚĆ REGULOWANIA ZOBOWIĄZAŃ (LATA 2016 - 2017)

Konto 201 – Rozrachunki z odbiorcami i dostawcami służy do ewidencji rozrachunków i roszczeń z tytułu dostaw, robót i usług, w tym zaliczek na poczet dostaw, robót i usług. Zgodnie z zakładowym planem kont wprowadzonym zarządzeniem nr 12/2012 Wójta Gminy Żarnów z dnia 1 lutego 2012 roku (obecnie zarządzenie nr 116/2017 Wójta Gminy Żarnów z dnia 28 grudnia 2017 roku) ewidencja szczegółowa prowadzona jest według kontrahentów. Saldo Wn konta 201 oznacza stan roszczeń, saldo Ma- stan zobowiązań. Zgodnie z zakładowym planem kont na koncie 201 jednostka ujmuje m.in. zobowiązania z tytułu dostaw, robót i usług oraz ich zapłatę, przekazanie zaliczek na poczet dostaw i usług, kary.

Ustalono, iż ewidencja szczegółowa do konta 201 prowadzona jest komputerowo z podziałem na poszczególnych kontrahentów (do każdego kontrahenta przypisany jest odrębny numer konta od 201-1 do 201-...n).

Kontrolą objęto dowody księgowe ujęte na koncie 201 w miesiącu grudniu 2017 roku stanowiące zobowiązania na dzień 31 grudnia 2017 roku, na które składało się 51 faktur (dokumentów) opiewających na łączną kwotę 1.095.191,78 zł. Ustalono, iż wszystkie objęte kontrolą zobowiązania wskazane w tabeli poniżej zostały uregulowane. Zaznaczyć należy, że tak wysoka kwota zobowiązań wynikała ze zwlekania w płaceniu zobowiązań do ostatniego dnia terminu płatności. Należy domniemywać, iż powodem stosowania takiej praktyki była potrzeba posiadania jak najwyższej ilości środków na koncie dla uzyskiwania jak największych wpływów z zakładanych na rachunku bankowym budżetu lokat over/night. Jednostka nie posiadała zobowiązań wymagalnych na koniec 2017 roku.

Lp.	Nazwa kontrahenta	Faktura			Kwota faktury	Data wpływu faktury do jednostki	Data ujęcia faktury w ewidencji	Umowny termin zapłaty	Faktyczny termin zapłaty
		Numer	Nazwa towaru lub usługi	Data wystawienia					
1.	FORUM Biuro Poradnictwa Majątkowego	49/2017	operat szacunkowy	4.11.2017	300,00 zł	5.12.2017	6.12.2017	Brak	4.01.2018
2.	PH Troja	12436/12/2017	Paliwo	28.12.2017	742,40 zł	29.12.2017	29.12.2017	11.01.2018	11.01.2018
3.		12411/12/2017	Paliwo	28.12.2017	348,00 zł	28.12.2017	29.12.2017	11.01.2018	10.01.2018
4.		12445/12/2017	Paliwo	29.12.2017	254,64 zł	29.12.2017	29.12.2017	12.01.2018	12.01.2018
5.		12459/12/2017	Paliwo	29.12.2017	352,64 zł	02.01.2018	29.12.2017	12.01.2018	12.01.2018
6.	Plus	1712160130647	telefon alarmowy	18.12.2017	17,34 zł	28.12.2017	29.12.2017	02.01.2018	02.01.2018
7.	Tensoft	Op.2635/12/2017	nadzór autorski	19.12.2017	200,49 zł	27.12.2017	29.12.2017	14 dnia od otrzymania	10.01.2018
8.	Poczta Polska	64580P1217SFAK MH	usługi pocztowe	4.01.2018	2 467,60 zł	08.01.2018	31.12.2017	18.01.2018	18.01.2018
9.	Celner	0514/2017/Z	Syfon	29.12.2017	22,99 zł	29.12.2017	29.12.2017	12.01.2018	10.01.2018

PROTOKÓŁ Z KONTROLI KOMPLEKSOWEJ PRZEPROWADZONEJ W GMINIE ŻARNÓW
Regionalna Izba Obrachunkowa w Łodzi, ul. Zamenhofa 10
90-431 Łódź, tel. (0-42) 6366896, fax (0-42) 6367424

10.	PGE Obrót S.A.	60000594/500	energia elektryczna	29.12.2017	13 794,80 zł	08.01.2018	31.12.2017	19.01.2018	19.01.2018
11.		69916176/223-R	energia elektryczna	02.01.2018	6 156,31 zł	08.01.2018	31.12.2017	23.01.2018	23.01.2018
12.	Auto części Mariusz Dybalski	FV/518/2017	płyn do chłodziac	23.12.2017	62,00 zł	04.01.2018	31.12.2017	13.01.2018	12.01.2018
13.		FV/520/2017	filtr paliwa	23.12.2017	366,00 zł	04.01.2018	31.12.2017	13.01.2018	12.01.2018
14.		FV/519/2017	żarówka	23.12.2017	160,00 zł	04.01.2018	31.12.2017	13.01.2018	12.01.2018
15.		FV/516/2017	świeca żarowa	23.12.2017	820,00 zł	04.01.2018	31.12.2017	13.01.2018	12.01.2018
16.		FV/517/2017	podkładka wtryskiwacza	23.12.2017	84,00 zł	04.01.2018	31.12.2017	13.01.2018	12.01.2018
17.		FV/560/2017	płyn do spryskiwacza	30.12.2017	15,00 zł	04.01.2018	31.12.2017	20.01.2018	19.01.2018
18.		FV/565/2017	płyn do chłodziac	30.12.2017	96,00 zł	04.01.2018	31.12.2017	20.01.2018	19.01.2018
19.		FV/557/2017	przewód	30.12.2017	34,00 zł	04.01.2018	31.12.2017	20.01.2018	19.01.2018
20.		FV/562/2017	olej do pił	30.12.2017	102,50 zł	04.01.2018	31.12.2017	20.01.2018	19.01.2018
21.		FV/515/2017	odłącznik akumulatora	23.12.2017	19,00 zł	04.01.2018	31.12.2017	13.01.2018	12.01.2018
22.		FV/513/2017	przycisk	23.12.2017	52,00 zł	04.01.2018	31.12.2017	13.01.2018	12.01.2018
23.		FV/514/2017	kanister	23.12.2017	47,00 zł	04.01.2018	31.12.2017	13.01.2018	12.01.2018
24.	FV/561/2017	Silikon	30.12.2017	8,00 zł	04.01.2018	31.12.2017	20.01.2018	12.01.2018	
25.	Artor	871/17	badania profilaktyczne	29.12.2017	225,00 zł	02.01.2018	29.12.2017	14 dni	10.01.2018
26.		859/17	badania profilaktyczne	27.12.2017	270,00 zł	02.01.2018	29.12.2017	14 dni	10.01.2018
27.	Agro-Moto-Centrum	222/2017	bateria	30.12.2017	55,01 zł	25.01.2018	31.12.2017	08.02.2018	08.02.2018
28.		220/2017	Silikon	30.12.2017	71,30 zł	25.01.2018	31.12.2017	08.02.2018	08.02.2018
29.		223/2017	wkładka	30.12.2017	19,50 zł	25.01.2018	31.12.2017	08.02.2018	08.02.2018
30.	Gmina Białaczów	62530/1/18/2017	odbiór ścieków	29.12.2017	631,80 zł	02.01.2018	29.12.2017	12.01.2018	08.01.2018
31.	Geo-Real	07/12/2017	wyznaczenie punktów granicznych	29.12.2017	1 000,00 zł	08.01.2018	29.12.2017	12.01.2018	12.01.2018
32.	PGK Opoczno	S1/6968/2017	wywóz nieczystości stałych	31.12.2017	1 325,16 zł	09.01.2018	31.12.2017	21.01.2018	19.01.2018
33.		S1/6990/2017	odbiór i zagospodarowanie odpadów komunalnych	31.12.2017	83 700,00 zł	09.01.2018	31.12.2017	30.01.2018	30.01.2018
34.	PGNiG	52512/3/2015/F	faktura korygująca		2,43 zł				
35.	Z.P.H.U Roszkowski Andrzej	EOP0700334/17	okresowe badanie techniczne	28.12.2017	154,00 zł	28.12.2017	28.12.2017	11.01.2018	11.01.2018
36.		EOP0700332/17	okresowe badanie techniczne	27.12.2017	99,00 zł	28.12.2017	28.12.2017	10.01.2018	10.01.2018
37.	Orange	17120061648147	usługi telekomunikacyjne	01.01.2018	110,69 zł	08.01.2018	31.12.2017	15.01.2018	15.01.2018
38.	Przedsiębiorstwo Jasta	UT/2017/3129	przyjęcie PU PZ	30.12.2017	216,00 zł	08.01.2018	31.12.2017	13.01.2018	12.01.2018
39.	Części	04825/FA/2017	świeca	29.12.2017	40,00 zł	02.01.2018	29.12.2017	12.01.2018	08.01.2018

PROTOKÓŁ Z KONTROLI KOMPLEKSOWEJ PRZEPROWADZONEJ W GMINIE ŻARNÓW
Regionalna Izba Obrachunkowa w Łodzi, ul. Zamenhofska 10
90-431 Łódź, tel. (0-42) 6366896, fax (0-42) 6367424

40.	motoryzacyjne Ruszkiewicz	02597/FA/2017	pompa wody	11.07.2017 (duplikat z dnia 10.01.2018)	430,00 zł	11.01.2018	31.12.2017	24.01.2018	24.01.2018
41.	Usługi transportowe Marcin Sieroń	69/2017	transport kruszywa	29.12.2017	9 464,41 zł	29.12.2017	29.12.2017	12.01.2018	12.01.2018
42.	Szkoła Tenisa Ziarnego	1/12/2016	nauka gry w tenisa	29.12.2017	500,00 zł	12.01.2018	31.12.2017	15.01.2018	15.01.2018
43.	Fundacja INTERREGIO N	53/12/2016	wykonanie prac porządkowych	31.12.2017	3 800,00 zł	08.01.2018	31.12.2017	7 dni	15.01.2018
44.	SOSW Centrum Edukacji i Rozwoju	SOSW/18/12/2017	przewóz niepełnosprawnych uczniów	31.12.2017	305,20 zł	04.01.2018	31.12.2017	14.01.2018	12.01.2018
45.	Mobitex	FV/PP/17/3248/11	abonament za m-c XI	30.11.2017	123,00 zł	17.01.2018	31.12.2017	23.01.2018	23.01.2018
46.		FV/PP/17/3248/12	abonament za m-c XII	31.12.2017	123,00 zł	17.01.2018	31.12.2017	18.01.2018	18.01.2018
47.	P.H.U. Klasemon	273/2017	Huawei-telefon	29.12.2017	1,23 zł	29.12.2017	29.12.2017	12.01.2018	08.01.2018
48.	Przedsiębiorstwo gospodarki mieszkaniowej	0044FAK1217/SSZ	utrzymanie w gotowości schroniska	31.12.2017	1 377,60 zł	12.01.2018	31.12.2017	14 dni od otrzymania	26.01.2018
49.	ELTEH	157/2017	naprawa pompy	21.12.2017	3 173,40 zł	29.12.2017	29.12.2017	14 dni	04.01.2018
50.	Celis	1/12/2017	zagospodarowanie brzegów zlewu Miedzna Murowana	29.12.2017	960 951,34 zł	29.12.2017	31.12.2017	30 dni	26.01.2018
51.	Broniszewski Rolety	207/PT/2017	komponenty do bram	30.11.2017	500,00 zł	11.01.2018	31.12.2017	29.01.2018	29.01.2018
RAZEM KONTO 201					1 095 191,78 zł				

Kontrolowane faktury i rachunki zostały opisane przez poszczególnych pracowników odpowiedzialnych za realizację wydatków budżetowych, sprawdzone pod względem merytorycznym i formalno-rachunkowym przez upoważnionych pracowników Urzędu Gminy, a także skontrolowane przez Skarbnika Gminy. Zaznaczyć należy, iż pieczęć stosowana w tym miejscu przez Skarbnika Gminy (kontrola z art. 54 ustawy o finansach publicznych) posiada nieaktualną podstawę prawną. Dokumenty zostały też zatwierdzone do wypłaty przez Wójta Gminy bądź osobę upoważnioną. Pracownicy jak i osoby zatwierdzające dowody do wypłaty zamieszczały na dokumentach jedynie parafy bez imiennej pieczęci. W instrukcji sporządzania, obiegu i kontroli dowodów księgowych w Urzędzie Gminy w Żarnowie wprowadzonej zarządzeniem nr 101/2016 Wójta Gminy Żarnów z dnia 30 grudnia 2016 roku zmienionej zarządzeniem nr 114/2017 Wójta Gminy Żarnów z dnia 27 grudnia 2017 roku, unormowano, że zakończeniem kontroli merytorycznej i formalno-rachunkowej jest umieszczenie podpisu przez odpowiedzialnych pracowników w zakresie powierzonych im obowiązków zgodnie z wzorem podpisów zawartym w załączniku nr 3 i nr 4, wykaz osób upoważnionych do dokonywania kontroli z art. 54 ustawy o finansach publicznych stanowił załącznik nr 6, a osób upoważnionych do zatwierdzania dokumentów finansowo-księgowych- załącznik nr 7. Jednak złożenie nieczytelnej parafy powoduje trudności w ustaleniu, kto jest za daną czynność odpowiedzialny. Zasadne byłoby zatem stosowanie imiennej pieczęci pracownika, bądź podpisywanie się pełnym imieniem i nazwiskiem.

W wyniku kontroli powyższych dokumentów ustalono, co następuje:

- zgodnie z polityką rachunkowości wszystkie operacje gospodarcze dotyczące danego okresu sprawozdawczego zostały zarejestrowane na podstawie dokumentów księgowych opatrzonych datą wpływu do urzędu gminy lub referatu finansowego przynajmniej o 3 dni wcześniejszą niż data sporządzenia sprawozdań. Jednostka nie stosowała się jednak do tego zapisu, ewidencjonując w danym okresie sprawozdawczym dowody, których rejestracja nastąpiła po wskazanym wcześniej terminie – pozycje: 8, 10, 11, 27, 28, 29, 31, 32, 33, 37, 38, 40, 42, 43, 45, 46, 48, 51. Co więcej, zapis o uzależnieniu ewidencji w księgach od daty wpływu dokumentu do referatu finansowego jest bezzasadny. Stwierdzić należało, iż powyższe uregulowania zawarte w polityce rachunkowości jednostki naruszyły zasady wynikające z art. 20 ustawy o rachunkowości, z treści którego wynika, że do ksiąg rachunkowych okresu sprawozdawczego należy wprowadzić, w postaci zapisu, każde zdarzenie, które nastąpiło w tym okresie sprawozdawczym.
- termin płatności faktury – pozycja 43., wskazano 7 dni, które należało rozumieć jako 7 dni od daty wystawienia faktury, jednostka jednak termin płatności liczyła od daty otrzymania ww. dokumentu. W wyniku czego zapłaty faktury dokonano po terminie, przelano kwotę bez naliczonych odsetek za zwłokę, które zgodnie z wyliczeniami inspektorów kontroli wyniosłyby 5,10 zł. Naruszono zatem art. 44 ust. 3 pkt 3 ustawy o finansach publicznych, zgodnie z którym obowiązek dokonywania wydatków publicznych w terminach wynikających z wcześniej zaciągniętych zobowiązań ma chronić sektor finansów publicznych przed uszczupleniem środków publicznych przez zapłatę odsetek na rzecz podmiotów spoza sektora.
- jednostka mimo posiadania umów (np. dotyczącej bezdomności zwierząt- pozycja 48.) dokonywała ewidencji na koncie 998 *zaangażowanie* po otrzymaniu każdej kolejnej faktury. Winna natomiast w dacie początkowej obowiązywania umowy zaangażować łączną kwotę wynikającą z jej treści, o czym szerzej napisano przy analizie dziennika;
- na kilku fakturach znajduje się pieczęć wpływu dokumentu do Referatu Finansowego. Jednak brak w instrukcji sporządzania, obiegu i kontroli dowodów księgowych informacji o istnieniu takiej pieczęćki. Dodatkowo z dat wskazanych na tej wybiórczo stosowanej pieczęćki wynika, iż jest to data wpływu dokumentu do Skarbnika Gminy, a nie do Referatu, ponieważ z datą wcześniejszą faktury sprawdzali i podpisywali pracownicy księgowości, czyli właśnie Referatu Finansowego, stąd niezrozumiała zasada stosowania pieczęćki wpływu dokumentu do Referatu Finansowego;
- stwierdzono, iż na wnioskach na zakup materiału- usługi, które zgodnie z instrukcją sporządzania, obiegu i kontroli dokumentów dołączane są do faktur, widnieje inna klasyfikacja budżetowa niż na dekretacji tych faktur. Ponadto niektóre wnioski nie odpowiadały wzorowi zamieszczonemu w zarządzeniu nr 101/2016 Wójta Gminy Żarnów z dnia 30 grudnia 2016 roku. Nie wszystkie wnioski zawierały też daty, zatem nie można stwierdzić, czy zostały sporządzone przed dokonaniem zakupu. Zdarzyły się również wnioski na zakup materiałów/usług sporządzone z datą późniejszą niż dokonane zakupy, czego przykładem jest pozycja 40. - duplikat faktury z dnia 10 stycznia 2018 roku do faktury z 11 lipca 2017 roku, wniosek o zgodę na dokonanie zakup natomiast z dnia 11 stycznia 2018 roku. Tym samym jednostka naruszała zasady zawarte we własnych uregulowaniach w zarządzeniu nr 101/2016;
- na kontrolowanych dokumentach nie ma żadnej adnotacji o sposobie (przelew/gotówka) i terminie zapłaty przez jednostkę danego dokumentu. Zatem bez jednoczesnego sprawdzania faktur i wyciągów bankowych nie można ustalić czy płatności dokonano we wskazanym terminie, czy też go naruszono;
- w kilku przypadkach mimo różnych dat na dokumencie jednostka zaewidencjonowała je pod jedną datą, czym naruszono art. 23 ust. 2 ustawy o rachunkowości, zapis księgowy zawiera trzy daty: datę dokonania operacji gospodarczej, datę dowodu księgowego stanowiącego podstawę zapisu, jeżeli różni się ona od daty dokonania operacji oraz datę zapisu. Jeśli powyższe daty są różne, o dacie zapisu przesądza data operacji gospodarczej;

- rachunki za badania profilaktyczne pracowników (pozycje: 25, 26) wystawione były niewłaściwe, bowiem jako nabywcę wskazano Urząd Gminy w Żarnowie, choć zarejestrowanym podatnikiem podatku VAT jest gmina, ponieważ wyłącznie gmina posiada osobowość prawną, wykonuje zadania publiczne w imieniu własnym i na własną odpowiedzialność. Naruszono tym samym zapisy art. 15 ustawy o podatku od towarów i usług, jak również własne regulacje zawarte w zarządzeniu nr 79/2016 Wójta Gminy Żarnów z dnia 30 listopada 2016 roku w sprawie zasad centralizacji rozliczeń podatku od towarów i usług przez Gminę Żarnów i jej jednostki organizacyjne, gdzie w paragrafie 2 zobowiązuje się dyrektorów i kierowników jednostek organizacyjnych gminy do posługiwania się numerem NIP Gminy Żarnów przy czynnościach cywilno- prawnych;
- faktury dotyczące usług telekomunikacyjnych (pozycje: 45, 46) ujęto błędnie w paragrafie *zakup usług pozostałych* 430 klasyfikacji budżetowej, należało je zaewidencjonować w paragrafie 436 *opłaty z tytułu zakupu usług telekomunikacyjnych*;
- kwota VAT na fakturach zakupowych podlegająca odliczeniu księgowana była bez klasyfikacji budżetowej (Wn225/Ma201), wydatki budżetowe stanowiła jedynie kwota netto (bez VAT odliczonego). Skutkowało to niedozwolonym zaniżaniem zrealizowanych wydatków w danym okresie sprawozdawczym o kwotę VAT, bowiem odliczenia powyższego podatku w deklaracji VAT 7 dokonywano do 25. dnia miesiąca następującego po miesiącu, w którym zrealizowano dany wydatek. Świadczy też o tym zapis paragrafu 11 zarządzenia nr 79/2016 w sprawie zasad centralizacji rozliczeń podatku od towarów i usług przez Gminę Żarnów i jej jednostki organizacyjne, gdzie wskazano, iż przy odliczeniu podatku naliczonego jednostka po otrzymaniu zwrotu podatku naliczonego z Gminy pomniejsza wydatki. Uznać zatem należy, iż miesięczne sprawozdania Rb 28S z wykonania planu wydatków budżetowych prezentowały nierzetelne dane, gdyż nie wykazywały wartości nominalnej wykonanych wydatków, lecz kwotę netto (bez VAT odliczonego) zrealizowanych wydatków;
- niezgodność między dekreacją dokumentów, a ich ewidencją w systemie księgowym (różne konta księgowe, klasyfikacja budżetowa), co narusza art. 22 ustawy o rachunkowości, z którego wynika, że dowody księgowe powinny być rzetelne, to jest zgodne z rzeczywistym przebiegiem operacji gospodarczej, którą dokumentują, kompletne, zawierające, co najmniej dane określone w art. 21, oraz wolne od błędów rachunkowych. Art. 21 ustawy o rachunkowości stanowi natomiast, że dowód księgowy powinien zawierać, między innymi, sposób ujęcia dowodu w księgach rachunkowych (dekretacja);

2. ROZRACHUNKI PUBLICZNOPRAWNE

Konto 225 – Rozrachunki z budżetami- zgodnie z planem kont ujętym w zarządzeniu nr 12/2012 Wójta Gminy Żarnów z dnia 1 lutego 2012 roku zmienionym zarządzeniem nr 116/2017 Wójta Gminy Żarnów z dnia 28 grudnia 2017 roku służy do ewidencji rozrachunków z budżetami, z tytułu dotacji z podatku dochodowego od osób fizycznych oraz podatku VAT. Szczegółowa ewidencja prowadzona jest w sposób zapewniający ustalenie należności i zobowiązań według każdego z tytułów rozrachunków odrębnie. Konto 225 może mieć dwa salda, saldo Wn oznacza stan należności od budżetów, a saldo Ma- stan zobowiązań wobec budżetów. Plan kont zawiera również przykładowe operacje księgowe przy użyciu konta 225 wraz z kontem przeciwstawnym. Kontroli poddano zapisy dokonywane na koncie 225-2 (Podatek dochodowy PIT 4) oraz terminowość przekazywania zaliczek na podatek dochodowy w miesiącach listopad-grudzień 2017 roku i styczeń – luty 2018 roku. Ustalono, iż zaliczki na podatek dochodowy przekazywane były w każdym przypadku z zachowaniem terminu określonego w art. 38 ust. 1 ustawy z dnia 26 lipca 1991 roku o podatku dochodowym od osób fizycznych (Dz. U. z 2018 r., poz. 200).

W toku kontroli ustalono, iż jednostka nie potrącała sobie należnego wynagrodzenia z tytułu pobranych podatków. Zgodnie z art. 28 § 1 ustawy Ordynacja podatkowa, jednostce jako płatnikowi przysługuje zryczałtowane wynagrodzenie z tytułu terminowego wpłacania podatków pobranych na rzecz budżetu państwa (w tym przypadku podatek dochodowy od osób fizycznych). Kwota należnego wynagrodzenia winna być potrącana z kwoty podatków pobranych przez płatników czy inkasentów. Wysokość tego wynagrodzenia określana jest przez Ministra Finansów w drodze rozporządzenia. Obowiązującym jest rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 10 grudnia 2015 roku w sprawie wynagrodzenia płatników i inkasentów pobierających podatki na rzecz budżetu państwa (Dz. U. 2015 poz. 2154). Na podstawie § 1 tego rozporządzenia, płatnikom przysługuje wynagrodzenie wynoszące 0,3% kwoty podatków pobranych przez płatników na rzecz budżetu państwa.

W wyniku kontroli nie stwierdzono ujmowania na koncie 225 operacji innych niż wskazanych w zakładowym planie kont.

Konto 229 – Pozostałe rozrachunki publicznoprawne służy do ewidencji rozrachunków publicznoprawnych, a w szczególności z tytułu rozliczeń z ZUS - ubezpieczeń społecznych i zdrowotnych, składek na Fundusz Pracy. Ewidencja szczegółowa prowadzona jest według poszczególnych rozrachunków oraz podmiotów, z którymi dokonywane są rozliczenia. Saldo Wn konta 229 to stan należności publicznoprawnych, a saldo Ma oznacza stan zobowiązań publicznoprawnych. Zaznaczyć należy, iż zgodnie z omawianym zakładowym planem w opisie do konta 405 operacje dotyczące PFRON i funduszu emerytur pomostowych ujmuje się w korespondencji z kontem 229. Jednak w opisie do konta 229 brakuje tego zapisu. Z kolei z planu kont wygenerowanego z programu księgowego wynika, że ewidencja analityczna konta 229 zawiera operacje PFRON oraz funduszu emerytur pomostowych. Powyższe odnotowano w protokole z kontroli kompleksowej przeprowadzonej przez inspektorów Regionalnej Izby Obrachunkowej w Łodzi w roku 2014, co skorygowano dopiero zarządzeniem nr 116/2017 z dnia 28 grudnia 2017 roku obowiązującym od dnia 1 stycznia 2018 roku.

Kontrolą objęto zapisy na koncie 229 oraz terminowość przekazywania składek na ubezpieczenie zdrowotne, społeczne, Fundusz Pracy, FEP oraz PFRON za miesiące listopad - grudzień 2017 roku oraz styczeń – luty 2018 roku. Ustalono, iż składki przekazywane były w każdym przypadku z zachowaniem terminu określonego w art. 47 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 13 października 1998 roku o systemie ubezpieczeń społecznych (tekst jednolity Dz. U. z 2017 poz. 1778), art. 87 ust. 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 2004 roku o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (tekst jednolity Dz.U. z 2017 poz. 1938), art. 107 ust. 1 ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 roku o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (tekst jednolity Dz. U. z 2017 r., poz. 1065 ze zm.), art. 35, art. 36 i art. 37 ustawy z 19 grudnia 2008 r. o emeryturach pomostowych (Dz. U. z 2017 r. poz. 664) oraz art. 21 i art. 22 ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 roku o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz o zatrudnianiu osób niepełnosprawnych (tekst jednolity Dz. U. z 2018 r., poz. 511 ze zm.).

Informacje dotyczące składek na ubezpieczenie społeczne, zdrowotne, Fundusz Pracy, Fundusz Emerytur Pomostowych oraz PFRON za kontrolowany okres przedstawiono poniżej:

PFRON

MIESIĄC	XI 2017	XII/2017	I/2018	II/2018
Zatrudnienie ogółem w etatach, w tym:	70,56	71,52	67,39	61,76
osoby niepełnosprawne	1,93	2,00	1,53	2,60
Zatrudnienie ogółem w osobach, w tym:	78	79	69	74
osoby niepełnosprawne	2	2	2	3
<i>Liczba pracowników odpowiadająca różnicy między zatrudnieniem zapewniającym osiągnięcie wymaganego wskaźnika zatrudnienia osób niepełnosprawnych a rzeczywistym zatrudnieniem</i>	2,3036	2,2912	2,5134	1,1056

<i>osób niepełnosprawnych</i>				
<i>Składki należne wg DEK-Ia</i>	3.952	3.964	4.348	1.913
<i>Przysługujące obniżenia</i>	-	-	-	-
<i>Kwota do zapłaty</i>	3.952	3.964	4.348	1.913
<i>Zapłata (kwota, data, nr dokumentu)</i>	3.952 28.12.17 WB 253	3.964 18.01.18 WB 13	4.348 20.02.18 WB 36	1.913 20.03.18 WB 56

Składki

Należność za miesiąc	Składki zadeklarowane według DRA		Termin płatności	Wpłaty			Zaległość	
	Tytuł składki	Kwota w zł.		Kwota	Data	Nr dokumentu księgowego		
1	2	3	4	5	6	7	8 (3-5)	
listopad	Społeczne	46 053,28	05.12.2017	45 537,25	05.12.2017	WB 238	0,00	
				516,03	05.12.2017	WB 37	0,00	
	Razem społeczne				46 053,28			
	Zdrowotne	15 064,38	05.12.2017	14 804,19	05.12.2017	WB 238	0,00	
				129,69	05.12.2017	WB 37	0,00	
				130,50	05.12.2017	WB 50	0,00	
	Razem zdrowotne				15 064,38			
	Fundusz pracy	3 621,20	05.12.2017	3 621,20	05.12.2017	WB 238	0,00	
FEP	221,50	05.12.2017	221,50	05.12.2017	WB 238	0,00		
grudzień	Społeczne	51 734,06	05.01.2018	49 734,74	29.12.2017	WB 254	0,00	
				516,03	29.12.2017	WB 40	0,00	
				1 483,20	29.12.2017	WB 60	0,00	
	Razem społeczne				51 733,97			
	Zdrowotne	16 620,05	05.01.2018	16 047,38	29.12.2017	WB 254	0,00	
				129,69	29.12.2017	WB 40	0,00	
				442,98	29.12.2017	WB 60	0,00	
	Razem zdrowotne				16 620,05			
	Fundusz pracy	3 742,98	05.01.2018	3 625,38	29.12.2017	WB 254	0,00	
				117,60	29.12.2017	WB 60	0,00	
Razem Fundusz pracy				3 742,98				
FEP	221,50	05.01.2018	221,50	29.12.2017	WB 254	0,00		
styczeń	Społeczne	47 026,87	05.02.2018	46 387,24	05.02.2018	WB 25	0,00	
				516,03	05.02.2018	WB 2	0,00	
				123,60	30.01.2018	WB 3	0,00	
	Razem społeczne				47 026,87			
	Zdrowotne	14 900,76	05.02.2018	14 722,01	05.02.2018	WB 25	0,00	
				129,69	05.02.2018	WB 2	0,00	
18,00				25.01.2018	WB 2	0,00		
			31,06	30.01.2018	WB 3	0,00		

		Razem zdrowotne		14 900,76			
	Fundusz pracy	3 565,78	05.02.2018	3 555,98	05.02.2018	WB 25	0,00
				9,80	30.01.2018	WB 3	0,00
		Razem Fundusz pracy		3 565,78			
	FEP	221,50	05.02.2018	221,50	05.02.2018	WB 25	0,00
luty	Społeczne	88 604,11	05.03.2018	88 604,11	05.03.2018	WB 45	0,00
	Zdrowotne	25 575,33	05.03.2018	25 575,33			0,00
	Fundusz pracy	6 344,87	05.03.2019	6 344,87			0,00
	FEP	444,62	05.03.2019	444,62			0,00

Ponadto, ustalono, iż kwota przysługującego płatnikowi wynagrodzenia nie była potrącana z należnych od płatnika składek na ubezpieczenia społeczne, zgodnie z art. 3 ust. 2 ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych za wykonywanie zadań związanych z ustalaniem prawa do świadczeń i ich wysokości oraz wypłatą świadczeń z ubezpieczenia chorobowego płatnicy składek mają prawo do wynagrodzenia. Wynagrodzenia płatników składek określa się jako procent kwoty tych świadczeń. A zgodnie z rozporządzeniem z dnia 14 grudnia 1998 roku w sprawie wysokości i trybu wypłaty wynagrodzenia płatnikom składek z tytułu wykonywania zadań z ubezpieczenia społecznego w razie choroby czy macierzyństwa wynagrodzenie przysługujące płatnikowi składek z tytułu wykonywania zadań związanych z ustalaniem prawa do ww. świadczeń i ich wysokości oraz wypłatą tych świadczeń wynosi 0,1% kwoty prawidłowo wypłaconych świadczeń.

3. POZOSTAŁE ROZRACHUNKI

Konto 231 – Rozrachunki z tytułu wynagrodzeń służy do ewidencji rozrachunków z pracownikami jednostki i innymi osobami fizycznymi z tytułu wypłat pieniężnych i świadczeń rzeczowych zaliczanych, zgodnie z odrębnymi przepisami, do wynagrodzeń, a w szczególności należności za pracę wykonywaną na podstawie stosunku pracy, umowy zlecenie i umowy o dzieło. Zakładowy plan kont zawarty w zarządzeniu nr 12/2012 z dnia 1 lutego 2012 roku nie zawierał zapisów o ewidencji szczegółowej prowadzonej do konta 231. Powyższe zawarto w zakładowym planie kont wprowadzonym zarządzeniem nr 116/2017 z dnia 28 grudnia 2017 roku obowiązującym od 1 stycznia 2018 roku, zgodnie z którym ewidencja szczegółowa to imienne karty wynagrodzeń dla umów o pracę i umów o dzieło i zlecenia. Saldo Wn konta 231 oznacza stan należności, saldo Ma to zobowiązania jednostki z tytułu wynagrodzeń.

Kontrolą objęto zapisy dokonane na koncie 231 za listopad - grudzień 2017 roku oraz styczeń – luty 2018 roku. W wyniku kontroli stwierdzono, że konto 231 używano do ewidencji potrąceń obciążających pracownika na liście płac (składki ZUS, PZU, PKZP, ZFŚS i inne na wniosek pracownika) oraz należnych składek na podatek dochodowy – Wn231/Ma229(225), których naliczenie księgowano Wn404/Ma231. Ustalono, iż niezgodnie z zakładowym planem kont ewidencjonowano na koncie 231 rozrachunki z radnymi i sołtysami (diety) ujmowane w paragrafie § 303 klasyfikacji budżetowej w korespondencji z kontem 410 i 130 oraz stypendia sportowe (§ 304). Stwierdzono również, że przy użyciu konta 231 ewidencjonowano diety za udział w komisjach przeciwalkoholowych z klasyfikacją budżetową 851 85154 § 4300. Zaznaczyć w tym miejscu należy, iż członkowie powyższej komisji nie są związani z komisją stosunkiem pracy i nie są jej pracownikami, jednak świadczenie otrzymywane za udział w komisji stanowi wynagrodzenie, a nie dietę czy usługę. Potwierdził to NSA w wyroku z dnia 10 września 1998 roku (akt II SA/Po 15/98) wynagrodzenia nie można utożsamiać z dietą, będącą ryczałtowym określeniem należności pieniężnej przysługującej pracownikowi na pokrycie kosztów dziennego utrzymania podczas podróży służbowej lub innych kosztów.

Z tego względu wynagrodzenia członków komisji nie można utożsamiać z należnościami otrzymywanymi przez radnych gminy uczestniczących w komisjach powoływanych na podstawie ustawy o samorządzie gminnym. Radnym gminy przysługują właśnie diety oraz zwrot kosztów podróży, natomiast członkom gminnych komisji rozwiązywania problemów alkoholowych przysługuje wynagrodzenie.

Konta 231 używano ponadto do ewidencji świadczeń socjalnych:

Wn851/Ma231 naliczenie świadczeń socjalnych,

Wn231/Ma225 naliczenie zaliczki na podatek dochodowy od osób fizycznych od świadczeń socjalnych,

Wn231/Ma135 wypłata świadczeń socjalnych.

Powyższe było niezgodnie z zakładowym planem kont jednostki, zarówno na koncie 231, jak również na kontach 851 i 135, nie przewidziano ewidencji powyżej wskazanych operacji.

Poza tym na koncie 231 nie stwierdzono dokonywania zapisów sprzecznych z zakładowym planem kont. Na dzień 31 grudnia 2017 roku saldo konta 231 wynosiło 148.670,16 zł, co stanowiło kwotę naliczonego dodatkowego wynagrodzenia rocznego pracowników.

Konto 234 – Pozostałe rozrachunki z pracownikami służy do ewidencji należności, rozliczeń i zobowiązań wobec pracowników z innych tytułów niż wynagrodzenia. Typowe operacje ujmowane na koncie 234 to rozliczenia zaliczek, odpłatności za świadczenia dokonane na rzecz pracowników, udzielonych pożyczek z zakładowego funduszu świadczeń socjalnych oraz należności od pracowników z tytułu niedoborów i szkód. Ewidencja szczegółowa konta 234 prowadzona jest według poszczególnych pracowników oraz według tytułów rozrachunków. Z planu kont wygenerowanego z programu księgowego wynika jednak, że ewidencja analityczna według rozrachunków to „zaliczka” (Wójt i Obsługa Rady) i „rozrachunki z pracownikami”(26 pracowników). Powyższe odnotowano w protokole z kontroli kompleksowej przeprowadzonej przez inspektorów Regionalnej Izby Obrachunkowej w Łodzi w roku 2014, co skorygowano dopiero zarządzeniem nr 116/2017 z dnia 28 grudnia 2017 roku obowiązującym od dnia 1 stycznia 2018 roku. Konto 234 może wykazywać dwa salda, saldo po stronie Wn oznacza stan należności i roszczeń, saldo Ma to stan zobowiązań wobec pracowników.

Analizą poddano zapisy dokonane na koncie 234 za listopad – grudzień 2017 roku i styczeń – luty 2018 roku. W wyniku kontroli stwierdzono ewidencję zaliczek na obsługę Rady Gminy przy użyciu konta 234. Wypłata zaliczki Wn234/Ma101, rozliczenie zaliczki Wn410/Ma234 i zwrot niewykorzystanej zaliczki Wn101/MA234 z klasyfikacją dz. 750 r. 75095 § 3030. Powyższa ewidencja była niezgodna z zakładowym planem kont jednostki.

Saldo konta 234 na dzień 31 grudnia 2017 roku wynosiło 38.870,00 zł – stan zobowiązań z tytułu pożyczek z ZFŚS.

Konto 240 – Pozostałe rozrachunki (jednostka) służy do ewidencji należności i roszczeń oraz zobowiązań nieobjętych ewidencją na kontach 201- 234. Zgodnie z zarządzeniem nr 12/2012 Wójta Gminy Żarnów z dnia 1 lutego 2012 roku zmienionego zarządzeniem nr 116/2017 Wójta Gminy Żarnów z dnia 28 grudnia 2017 roku konto 240 używane jest do ewidencji rozrachunków sum depozytowych, rozrachunków z tytułu potrąceń dokonywanych na listach wynagrodzeń (składki PZU, kasy zapomogowo-pożyczkowej, ZFŚS), a także ujawnione niedobory i szkody. W zarządzeniu brakuje jednak wskazania kont przeciwstawnych używanych do ewidencji powyższych operacji. Ewidencja szczegółowa prowadzona jest według rozrachunków, roszczeń i rozliczeń z poszczególnych tytułów. Saldo Wn konta to stan należności i roszczeń, a saldo Ma- stan zobowiązań.

Kontrolę prawidłowości zapisów na koncie 240 przeprowadzono na podstawie zapisów dokonanych w ewidencji księgowej konta 240 w okresie listopad – grudzień 2017 roku i styczeń – luty 2018 roku

Stwierdzono błędnie ujętą operację Wn409/Ma240 z klasyfikacją budżetową jako „przebieganie kosztów na należności rozrachunki viaTOLL” na kwotę 1.633,16 zł. Jak ustalono powyższe księgowanie dotyczyło wcześniej dokonanej opłaty za korzystanie z dróg krajowych w formie przedpłaty w systemie viaTOLL (Wn240/Ma130). Opłaty elektroniczne w formie przedpłaty są płatne w kwocie nie mniejszej niż pozwalające na odbycie planowanej trasy przed rozpoczęciem korzystania z dróg krajowych i ich odcinków. Dokonując przedpłaty w systemie viaTOLL, opłacający otrzymuje dokument niefiskalny, który nie stanowi podstawy do ujęcia kosztu. Następnie użytkownik otrzymuje notę obciążeniową z GDDKiA, na podstawie której jednostka przypisuje zobowiązania (Wn409/Ma240). Noty wystawiane są na kwotę faktycznego przejazdu, a nie na kwotę dokonanej przedpłaty, stąd w jednostce saldo na stronie Wn konta 240, (co w bilansie wykazuje się w pozycji B.II.4 pozostałe należności). Z wyjaśnień pracownika wynikało, iż jednostka postanowiła zlikwidować powyższe saldo konta 240 (1.633,16 zł), aby móc wykazać należności z tego tytułu, dlatego sztucznie naliczyła i zaewidencjonowała koszt w wysokości posiadanego salda konta 240 - Wn409/Ma240, żeby następnie przypisać kwotę jako należność z GDDKiA Wn221/Ma720, co ostatecznie wykazano w bilansie w pozycji B.II.4. Obie operacje nie wynikały z żadnych dokumentów, które mogłyby stanowić podstawę powyższej ewidencji, zatem przedstawione operacje były bezpodstawne, tym bardziej, że dokonane księgowania nie wpłynęły na bilans jednostki i obraz jej sytuacji majątkowej.

Na koncie 240/16 jednostka zaewidencjonowała wartość przekazanego zabezpieczenia zapłaty zaległego czynszu 528,26 zł. na rachunek bankowy Nadleśnictwa Opczno w korespondencji z kontem 760. Zgodnie z zawartą na czas nieokreślony w dniu 1 września 2010 roku umową nr ZG 2-2126-2/2010 powyższa kaucja zostanie zwrócona w ciągu 30 dni od rozwiązania lub wygaśnięcia umowy. Zatem od 2010 roku w jednostce widnieje na saldzie Wn konta 240/16 kwota zapłaconej kaucji. Jednocześnie ww. kaucja w dniu jej przekazania stanowiła wydatek jednostki, który zaksięgowano Wn400/Ma130 z klasyfikacją budżetową. Z zapisów rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 5 lipca 2010 roku w sprawie szczególnych zasad rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej konta 240 służy do ewidencji krajowych i zagranicznych należności i roszczeń oraz zobowiązań nieobjętych ewidencją na kontach 201-234. Z przedstawionych dokumentów wyraźnie wynika, że powyższa należność z tytułu zwrotu zabezpieczenia zapłaty zaległego czynszu winna być zaewidencjonowana na koncie 226 długoterminowe należności budżetowe w korespondencji z kontem 840 rozliczenia międzyokresowe. Zgodnie z definicją długoterminowymi należnościami są tylko te należności, które są wymagalne po 12 miesiącach od dnia bilansowego, tzn. te, których termin spłaty przypada w okresie dłuższym niż rok, licząc od dnia bilansowego. A zwrot kaucji, który nastąpi po zakończeniu trwania umowy bez wątplenia należy zaliczyć do należności długoterminowych. Zatem ujęcie powyższego zabezpieczenia na koncie 240 pozostałe rozrachunki było nieprawidłowe.

Poza powyższymi ustaleniami, na koncie 240 nie stwierdzono dokonywania zapisów sprzecznych z zakładowym planem kont.

Konto 240 – Pozostałe rozrachunki (organ) służy do ewidencji innych rozrachunków związanych z realizacją budżetu, z wyjątkiem rozrachunków i rozliczeń ujmowanych na kontach 222, 223, 224, 225, 250, 260. Ewidencja szczegółowa konta prowadzona jest w podziale na poszczególnych kontrahentów i poszczególne tytuły. Jedyne rodzaje operacji jakie według jednostki ujmuje się na koncie 240 to te związane z błędami w wyciągach bankowych. Saldo Wn konta 240 oznacza stan należności, zaś Ma- stan zobowiązań.

Skontrolowano zapisy na koncie 240 w okresie listopad -grudzień 2017 roku i styczeń – luty 2018 roku. Stwierdzono operacje, których nie przewidziano w planie kont, jednostka bowiem dokonywała na koncie 240 ewidencji dopisywanych odsetek na rachunki bankowe jednostki samorządu terytorialnego, które następnie przekazywano na rachunek główny budżetu gminy (organ). Przy użyciu konta 240 w 2017 roku ewidencjonowano również lokaty - 133/240 i 240/133.

Poza wskazanymi operacjami, na koncie 240 nie stwierdzono zapisów innych niż przewidziane w zakładowym planem kont.

V. GOSPODARKA KASOWA

1. ZABEZPIECZENIE WARTOŚCI PIENIĘŻNYCH I DRUKÓW ŚCISŁEGO ZARACHOWANIA. KONTROLA KASY. INSTRUKCJA KASOWA

W okresie objętym kontrolą obowiązywała Instrukcja kasowa stanowiąca załącznik do zarządzenia nr 103/2015 Wójta Gminy Żarnów z dnia 31 grudnia 2015 roku.

Przyjęta instrukcja określała: ogólne zasady gospodarki kasowej, wymagania dotyczące osoby kasjera oraz zakres jego odpowiedzialności, opis pomieszczenia kasowego, zasady ochrony wartości pieniężnych i ich transportu, uszczegółowienie sposobu przetrzymywania i ilości zapasu gotówki, szczegółowy opis dokumentacji kasowej (rodzaje dokumentów), zasady dotyczące wpłat i wypłat, sposób prowadzenia rejestru depozytów oraz inwentaryzację kasy. Z treści instrukcji kasowej wynikało, że wysokość niezbędnego zapasu gotówki w kasie została ustalona przez Wójta Gminy na kwotę 2.000,00 zł.

Prowadzenie kasy, ewidencji depozytów, gwarancji i ubezpieczeń bankowych oraz ewidencji druków ścisłego zarachowania dla czeków powierzono Beacie Tkaczyk – podinspektorowi ds. obsługi kasowej na podstawie zakresu czynności, uprawnień i odpowiedzialności z dnia 3 lipca 2017 roku. Zastępstwo kasjera powierzono Katarzynie Bociek – referentowi ds. rozliczeń podatków i opłat.

Zarówno kasjer jak i osoba zastępująca podpisały oświadczenia o odpowiedzialności za powierzone pieniądze i inne wartości oraz zobowiązanie do przestrzegania obowiązujących przepisów w zakresie prowadzenia operacji kasowych i odpowiedzialności za ich prowadzenie i złożyły oświadczenie o niekaralności za przestępstwa popełnione umyślnie w tym za przestępstwa skarbowe.

Kasjer przechowywał: чеки, dowody KP, kwitariusze przychodowe K-103, arkusze spisu z natury. Stan druków ścisłego zarachowania czeków na dzień przeprowadzenia kontroli kasy zgadzał się ich stanem ewidencyjnym.

Protokół kontroli kasy z dnia 24 stycznia 2019 roku stanowi załącznik nr 5 do protokołu kontroli.

W dniu przeprowadzenia kontroli kasy w kasie znajdowały się także gwarancje bankowe i ubezpieczeniowe, dla których kasjer ręcznie prowadził rejestr z podziałem na lata. W zależności od roku rejestr zawierał różne informacje: nazwę deponowanego przedmiotu, datę i godzinę złożenia depozytu, nazwę podmiotu składającego depozyt, podpis kasjera, podpis składającego depozyt. Ustalono, że rejestr zawierał stare depozyty, które dawno powinny zostać zwrócone.

Zarządzeniem nr 97/2011 z dnia 31 grudnia 2011 roku Wójt Gminy ustalił Instrukcję ewidencji i kontroli druków ścisłego zarachowania w Urzędzie Gminy w Żarnowie.

Zgodnie z treścią Instrukcji do druków ścisłego zarachowano zaliczano: czeki gotówkowe, K-103 – kwitariusz przychodowe, KW – kasa wypłaci, KP – kasa przyjmie, arkusze spisu z natury, druki opłaty targowej oraz karty drogowe.

Pracownik Referatu Rozwoju Strategicznego i Gospodarki Komunalnej Gminy – Monika Polak prowadził ewidencję druków ścisłego zarachowania dla druków opłaty targowej oraz kart drogowych. Kontrolujący stwierdzili, że aktualny stan powyższych druków wynikający z ewidencji zgadzał się z ich stanem faktycznym.

2. DOKUMENTOWANIE OPERACJI KASOWYCH

Kontrolujący ustalili, że raporty kasowe sporządzane były komputerowo przy użyciu systemu „KASA”. Wszystkie operacje przychodu i rozchodu gotówki udokumentowane były dowodami kasowymi zastępczymi – KP dla przychodu gotówki i KW dla rozchodu gotówki. Operacje gotówkowe ewidencjonowano na bieżąco.

W zakresie dokumentowania operacji kasowych kontrolą objęto zapisy księgowe dokonane na podstawie trzech ostatnich raportów kasowych Urzędu Gminy w Żarnowie z 2017 roku.

Raport kasowy nr 249/2017 z dnia 27 grudnia 2017 roku (nr dziennik 3409), na który składało się 17 operacji dotyczących:

- wpłat dochodów – Wn101/Ma221,
- odprowadzenie otrzymanych wpłat na rachunek bankowy – Wn141/Ma101,
- zwrot do kasy niewykorzystanej kwoty zaliczki na obsługę Rady Gminy – Wn101/Ma234,
- podjęcie gotówki – Wn101/Ma141,
- wypłata zaliczki na obsługę Rady Gminy – Wn234/Ma101.

Raport kasowy nr 250/2017 z dnia 28 grudnia 2017 roku (nr dziennika 3447), na który składało się 27 pozycji dokumentujących:

- wpłaty dochodów – Wn101/Ma221,
- podjęcie gotówki – Wn101/Ma141,
- odprowadzenie otrzymanych wpłat na rachunek bankowy – Wn141/Ma101,
- zapłata zobowiązań gotówkowych – Wn201/Ma101,
- wypłata delegacji służbowych – Wn234/Ma101,
- spłata odsetek (paragraf 456) – Wn101/Ma751,
- spłata odsetek (paragraf 456) – zaangażowanie z kwotą na minus Ma998,
- spłata odsetek (paragraf 456) - zapis techniczny z kwotą na minus Wn751/Ma751.

Raport kasowy nr 251/2017 z dnia 29 grudnia 2017 roku (nr dziennika 3461), na który składało się 16 operacji:

- wpłat dochodów – Wn101/Ma221,
- odprowadzenie otrzymanych wpłat na rachunek bankowy – Wn141/Ma101,

Na podstawie przedstawionych raportów kasowych stwierdzono:

- wszystkie operacje kasowe zostały ujęte w dniach, w których nastąpiła wypłata gotówki, zatem zgodnie z art. 24 ust. 5 pkt 3 ustawy o rachunkowości. Dokumenty stanowiące załączniki do raportów kasowych zawierały oznaczenie raportu, w którym zostały ujęte, wskazanie sposobu ujęcia ich w ewidencji i zgodnie ze wskazaniem zostały zaksięgowane, co stwierdzono na podstawie wydruku dziennika Urzędu Gminy za okres od 15 grudnia do 31 grudnia 2017 roku,

- ciągłość salda w raportach kasowych została zachowana,

- dokumenty kasowe były opisane przez osobę dokonującą kontroli merytorycznej i kontroli formalno- rachunkowej oraz podpisane przez Skarbnika Gminy i zatwierdzone do wypłaty przez Wójta Gminy,
- raporty kasowe zostały podpisane przez kasjera, który je sporządził oraz pracownika dokonującego sprawdzenia raportu oraz Skarbnika Gminy, brakowało jednak podpisu osoby odbierającej raport z kasy,
- tworzenie zapisów technicznych do konta 751, co zostało szerzej opisane w części dotyczącej urzędzeń księgowych protokołu kontroli kompleksowej,
- rozliczenie kosztów podróży służbowych pracowników ewidencjonowano przy zastosowaniu konta 234. Polecenie wyjazdu służbowego nr 207 rozliczono na 250 km, zatem przy stawce 0,8358 zł/km koszty dojazdu wyniosły: 250 km x 0,8358 zł = 208,95 zł. Jednak powyższa delegacja została wypłacona w kwocie 125,37 zł, czyli o 83,58 zł mniej niż wynikało to z rozliczenia pracownika- w tym przypadku Wójta Gminy,
- pobrane zaliczki ewidencjonowano jako wydatek Wn234/Ma101, następnie rozliczając pobraną zaliczkę pracownik dostarczał faktury/rachunki, za które zapłacił. Faktury dekretowano i były opisywane przez właściwych pracowników, sprawdzone pod względem merytorycznym, formalno- rachunkowym, zakwalifikowane do ujęcia w księgach rachunkowych, zostały podpisane przez Skarbnika i zatwierdzone do zapłaty przez Wójta Gminy,
- zapłacone zobowiązania dotyczyły m.in. naprawy sprzętu, co jednostka zakwalifikowała w paragrafie 430 - *zakup usług pozostałych*. Zgodnie z rozporządzeniem Ministra Finansów z dnia 2 marca 2010 roku w sprawie szczegółowej klasyfikacji dochodów, wydatków, przychodów i rozchodów oraz środków pochodzących ze źródeł zagranicznych, do wydatków na zakup usług remontowych stosuje się paragraf 427 *zakup usług remontowych*, na którym ujmuje się w szczególności usługi obce o charakterze przemysłowym, polegające głównie na przywracaniu wartości użytkowej wyrobów przemysłowych, między innymi usługi konserwacyjne i naprawcze wyrobów przemysłowych, np. maszyn, środków transportu, urzędzeń, sprzętu. Tym samym jednostka naruszyła zasady określone w powyższym rozporządzeniu,
- stan gotówki w kasie Urzędu na dzień 31 grudnia 2017 roku wynosił zero złotych.

VI. WYKONYWANIE BUDŻETU JEDNOSTKI. ZAGADNIENIA OGÓLNE

1. INFORMACJE OGÓLNE – 2018 ROK.

Dochody i przychody budżetu

Wyszczególnienie	Plan po zmianach 30.09.2018 (zł)	Wykonanie 30.09.2018 r. (zł)	Plan po zmianach 31.12.2018 (zł)	Wykonanie 31.12.2018 r. (zł)
DOCHODY OGÓLEM	30.927.475,82	23.675.366,25	32.444.782,00	32.351.474,10
Dochody bieżące	23.766.244,22	19.318.507,34	24.742.234,50	25.071.768,91
Dochody majątkowe	7.161.231,60	4.356.858,91	7.702.547,50	7.279.705,19
PRZYCHODY	6.839.660,97	3.259.358,91	2.958.708,96	3.259.358,91
z tego:				
Kredyty i pożyczki	3.854.597,58	274.295,52	274.295,52	277.295,52

Nadwyżka z lat poprzednich	0	0	0	0
Inne (wolne środki)	2.985.063,39	2.985.063,29	2.684.413,44	2.985.063,39

Wydatki i rozchody budżetu.

Wyszczególnienie	Plan po zmianach 30.09.2018 (zł)	Wykonanie 30.09.2018 (zł)	Plan po zmianach 31.12.2018	Wykonanie 31.12.2018
WYDATKI OGÓLEM	34.429.849,89	20.076.583,54	32.050.724,48	29.406.169,48
z tego:				
Wydatki majątkowe	12.430.343,83	4.096.635,73	9.112.891,09	7.734.801,85
Wydatki bieżące	21.999.506,06	15.979.947,81	22.937.833,39	21.671.367,63
ROZCHODY w tym	3.337.286,90	2.777.608,20	3.352.766,48	3.352.766,48
spłata kredytów i pożyczek	3.037.286,90	2.777.608,20	3.311.582,42	3.311.582,42
udzielone pożyczki	300.000,00	0,00	41.184,06	41.184,06

Gmina Żarnów posiadała 2.985.063,39 zł wolnych środków do dyspozycji w roku 2018, co zostało ustalone na podstawie danych zawartych w sprawozdaniu NDS za IV kwartały 2017 roku oraz bilansie z wykonania budżetu za 2017 rok.

Uchwałą nr II/15/2018 z dnia 6 lutego 2018 roku Skład Orzekający Regionalnej Izby Obrachunkowej wydał opinię o możliwości sfinansowanie deficytu budżetowego oraz prawidłowości planowanej kwoty długu nie wnosząc uwag.

Wieloletnia prognoza finansowa

Dokonano analizy danych przedstawionych w Wieloletniej Prognozie Finansowej na lata 2019 – 2024 (WPF) przyjętej uchwałą nr IV/23/2019 Rady Gminy Żarnów z dnia 11 stycznia 2019 roku. W szczególności zweryfikowano dane, przedstawione w tabelach niżej, mające wpływ na spełnienie relacji, o której mowa w art. 243 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 roku o finansach publicznych, w 2019 roku i latach następujących. Zgodnie z treścią art. 243 ustawy o finansach publicznych - organ stanowiący jednostki samorządu terytorialnego nie może uchwalić budżetu, którego realizacja spowoduje, że w roku budżetowym oraz w każdym roku następującym po roku budżetowym relacja łącznej kwoty przypadających w danym roku budżetowym spłat rat kredytów i pożyczek, o których mowa w art. 89 ust. 1 pkt 2-4 oraz art. 90, wraz z należnymi w danym roku odsetkami od kredytów i pożyczek, o których mowa w art. 89 ust. 1 i art. 90, do planowanych dochodów ogółem budżetu przekroczy średnią arytmetyczną z obliczonych dla ostatnich trzech lat relacji jej dochodów bieżących powiększonych o dochody ze sprzedaży majątku oraz pomniejszonych o wydatki bieżące, do dochodów ogółem budżetu. Powyższego ograniczenia nie stosuje się, jak to wynika z ust. 3 i 3a tego artykułu, do spłat rat kredytów i pożyczek zaciągniętych w związku z umową zawartą na realizację programu, projektu lub zadania finansowanego z udziałem środków, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 2 ustawy, wraz z należnymi odsetkami oraz wykupów papierów wartościowych emitowanych w związku z umową zawartą na realizację programu, projektu lub zadania finansowanego z udziałem środków, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 2 ustawy, wraz z należnymi odsetkami i dyskontem, w terminie nie dłuższym niż 90 dni po zakończeniu programu, projektu lub zadania i otrzymaniu refundacji z tych

środków, termin ten nie ma zastosowania do odsetek i dyskonta od zobowiązań zaciągniętych na wkład krajowy, o których mowa w pkt 1 i 1a ustępu 3 art. 243. Ograniczenia określonego w ust. 1 tegoż artykułu nie stosuje się także do wykupów papierów wartościowych, spłat rat kredytów i pożyczek wraz z należnymi odsetkami i dyskontem, odpowiednio emitowanych lub zaciągniętych w związku z umową zawartą na realizację programu, projektu lub zadania finansowanego w co najmniej 60% ze środków, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 2, w części odpowiadającej wydatkom na wkład krajowy finansowanych tymi zobowiązaniami. W przypadku programu, projektu lub zadania przynoszącego dochód, poziom finansowania ze środków, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 2, ustala się po odliczeniu zdyskontowanego dochodu obliczanego zgodnie z przepisami Unii Europejskiej dotyczącymi takiego programu, projektu lub zadania, a kwotę wydatków na wkład krajowy ustala się w wysokości jaka wynikałaby, gdyby poziom finansowania ze środków, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 2, obliczony został bez uwzględnienia zdyskontowanego dochodu.

Wyszczególnienie	Wykonanie 2016	Wykonanie 2017	Plan III kwartał 2018	Plan 2019	Prognoza 2020	Prognoza 2021	Prognoza 2022
Dochody bieżące [Db]	23 020 071,96	24 444 333,24	23 766 244,22	24 503 833,63	25 238 948,65	25 996 117,10	26 776 000,61
Dochody ze sprzedaży majątku [Sm]	12 746,90	20 480,90	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Wydatki bieżące [Wb]	19 602 105,78	21 264 621,37	21 999 506,06	22 311 152,63	22 648 794,92	22 946 426,85	23 239 123,24
[Db + Sm - Wb]	3 430 713,08	3 200 192,77	1 766 738,16	2 192 681,00	2 590 153,73	3 049 690,25	3 536 877,37
Dochody ogółem [D]	23 193 151,86	25 058 824,39	30 927 475,82	26 973 183,96	25 656 243,65	25 996 117,10	26 776 000,61
Wsk. jednoroczny [Db + Sm - Wb]/[D]	14,79%	12,77%	5,71%	8,13%	10,10%	11,73%	13,21%
(Suma wsk. z 3 poprzednich lat)/3				11,09%	8,87%	7,98%	9,99%

Wyszczególnienie	Plan 2019 r.	Prognoza 2020 r.	Prognoza 2021 r.	Prognoza 2022r.
Spłata [R]	1 038 726,80	1 776 560,82	810 346,80	562 986,80
Odsetki [O]	125 000,00	140 000,00	100 000,00	50 000,00
Zobowiązania z tytułu poręczeń [O]	0,00	0,00	0,00	0,00
Spłata + odsetki + zobowiązania z tytułu poręczeń [R+O]	1 163 726,80	1 916 560,82	910 346,80	612 986,80
Dochody ogółem [D]	26 973 183,96	25 656 243,65	25 996 117,10	26 776 000,61
[R+O]/D	4,314%	7,47%	3,50%	2,29%

Jak wynika z wyliczeń przedstawionych w tabelach, relacja określona w art. 243 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 roku o finansach publicznych, zostanie spełniona w roku 2019 i latach następnych bez uwzględnienie ustawowych wyłączeń.

Rok budżetowy	[R+O]/D	[Suma wskaźników z 3 poprzednich lat]/3
2019	4,31%	11,09%
2020	7,47%	8,87%
2021	3,50%	7,98%

2022	2,29%	9,99%
------	-------	-------

W roku 2018 Gmina Żarnów zawarła dwie umowy o przyznaniu pomocy:

- umowa nr 00034-65170-UM0520012/18 z dnia 26 października 2018 roku przyznająca pomoc w kwocie 329.760,00 zł (63,63% poniesionych kosztów kwalifikowalnych operacji) na sfinansowania zadania „Renowacja rynku w Żarnowie” – termin złożenia wniosku po zakończeniu realizacji całości operacji – od dnia 1 października 2019 roku do dnia 26 października 2019 roku.

- umowa nr 00018-65170-UM0510026/18 z dnia 26 października 2018 roku przyznająca pomoc w kwocie 87.535,00 zł (63,63% poniesionych kosztów kwalifikowalnych operacji) na sfinansowanie zadania „Doposażenie ogólnodostępnej świetlicy wiejskiej w Miedznej Murowanej” – termin złożenia wniosku po zakończeniu realizacji całości operacji – od dnia 1 sierpnia 2019 roku do dnia 31 sierpnia 2019 roku.

W związku z wyżej wskazanymi umowami w WPF zaprognozowano, wyłączenie kwoty będącej sumą przyznanej pomocy 417.295,00 zł z ograniczenia określonego w art. 243 ust. 3 ustawy o finansach publicznych w roku 2020.

Rok budżetowy	[R+O]/D	[Suma wskaźników z 3 poprzednich lat]/3
2019	4,31%	11,09%
2020	5,84%	8,87%
2021	3,50%	7,98%
2022	2,29%	9,99%

Dochody majątkowe

W roku 2018 nie planowano dochodów z tytułu sprzedaży majątku, jednakże wykonanie przedmiotowych dochodów miało miejsce w I kwartale 2018 roku – 22.580,00 zł. Nie zmieniono planu przedmiotowych dochodów aż do końca III kwartału. W sprawozdaniu Rb NDS o nadwyżce deficycie jednostki samorządu terytorialnego za okres od początku roku do dnia 30 września 2018 roku wykazano dochody wykonane w kwocie 35.886,18 zł. Inspektorzy kontroli ustalili w trakcie czynności kontroli, że zgodnie z treścią wykazu nieruchomości z dnia 2 maja 2018 roku, zamieszczonego na stronie internetowej Gminy Żarnów, planowano przeznaczyć do sprzedaży nieruchomość stanowiąca działkę nr 877/4 o pow. 0,6742 ha określając jej cenę wywoławczą na kwotę 350.000,00 zł. Ogłoszenie o przetargu z dnia 15 czerwca 2018 roku wskazywało, że przetarg odbędzie się dnia 23 lipca 2018 roku. Zatem uznać należało, iż były podstawy i realne źródła planu dochodów z tytułu sprzedaży majątku, który winien być wskazany w uchwale budżetowej.

Dochody ujęte w budżecie jednostki samorządu terytorialnego i planach finansowych jednostek budżetowych stanowią zgodnie z treścią art. 52 ust. 1 pkt 1 ustawy o finansach publicznych prognozy ich wielkości. Jednakże nie oznacza to dowolności w ich planowaniu. Dochody z poszczególnych źródeł powinny być planowane realnie, odnosić się do możliwości gminy oraz być oparte na uzasadnionych przesłankach i obliczeniach. Oznacza to, że prognostyczny charakter ujętych w budżecie dochodów nie zwalnia organu stanowiącego od obowiązku rzetelnego ich planowania. Uchwała budżetowa określa łączną kwotę planowanych dochodów budżetu jednostki samorządu terytorialnego z wyodrębnieniem dochodów bieżących i majątkowych (art. 212 ustawy o finansach publicznych). Wartość dochodów ze sprzedaży wpływa na kształtowanie się relacji z art. 243 ustawy o finansach publicznych a w szczególności wartość planu tych dochodów na dzień 30 września danego roku ma znaczenie w przypadku ustalania

relacji dla roku poprzedzającego rok budżetowy, która ustalana jest w oparciu o planowane wartości wykazane w sprawozdaniu za trzy kwartały wykonania budżetu jednostki samorządu terytorialnego, co zostało wskazane w art. 243 ust. 2 pkt 4 ustawy o finansach publicznych. Ponadto jak wynika z art. 226 tejże ustawy wieloletnia prognoza finansowa powinna być realistyczna. Biorąc pod uwagę wyżej wskazane przepisy stwierdzić należy, że niezaplanowanie dochodów, które zostały wykonane jak i tych które miały realne źródło ich uzyskania, stanowiło naruszenie wyżej wskazanych zasad. Kwota 318.500,00 zł stanowiąca dochód ze sprzedaży działki nr 877/4 wpłynęła dnia 24 września 2018 roku (WB nr 38) na rachunek depozytów. Dnia 2 października 2018 roku kwota powyższa wraz z wpłaconym wadium została zaewidencjonowana z klasyfikacją budżetową 700-70005-0770- jako dochód ze sprzedaży nieruchomości. Dnia 15 października 2018 roku uchwałą nr XLIV/339/2018 Rady Gminy Żarnów ustalano plan we wskazanej klasyfikacji na kwotę 380.000,00 zł.

Na rok 2019 i rok 2020 Gmina Żarnów prognozuje otrzymanie dochodów majątkowych z tytułu dotacji oraz środków przeznaczonych na inwestycje odpowiednio w kwocie 2.469.360,33 zł i w kwocie 417.295,00 zł. Prognoza tych wielkości oparta jest o zawartą w roku 2018 przez Gminę Żarnów umowę nr UDA-RPLD.04.03.02-10-0008/18-00 na dofinansowanie projektu pod nazwą „Odnawialne źródła energii na terenie Gminy Paradyż i Żarnów – pompy ciepła” zawarta w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Łódzkiego na lata 2014-2020 dnia 22 stycznia 2019 roku. Zgodnie z treścią umowy okres realizacji Projektu to 1 stycznia 2019 roku – 31 grudnia 2019 roku a przyznana kwota dofinansowania nie przekroczy kwoty 1.201.928,70 zł, co stanowi 84% wydatków kwalifikowalnych. Wydatki kwalifikowalne - 1.430,867,50 zł, wydatki niekwalifikowalne - 125.456,90 zł. Beneficjent zobowiązał się do wniesienia wkładu własnego w kwocie 354.395,70 zł. Z załączonego do umowy harmonogramu płatności wynikało, że dofinansowanie projektu będzie miało charakter refundacji i wpłynie w styczniu 2019 roku w kwocie 1.764,00 zł i w grudniu w kwocie 1.200.164,70 zł.

Dnia 18 stycznia 2018 roku sporządzono również wniosek o dofinansowanie projektu z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Łódzkiego na lata 2014-2020 na projekt pod nazwą Odnawialne źródła energii na terenie Gminy Paradyż i Żarnów. We wniosku wskazano kwotę dofinansowania - 3.759.415,00 zł

Rada Gminy Żarnów dnia 28 listopada 2017 roku podjęła uchwałę nr XXXIII/263/2017 w sprawie wyrażenia zgody na przystąpienia do partnerstwa i na zawarcie umowy Partnerskiej w zakresie realizacji budowy instalacji do produkcji energii ze źródeł odnawialnych na terenie Gminy: Paradyż i Żarnów. Rada Gminy wyraziła zgodę na zawarcie przez Gminę Żarnów umowy partnerskiej z Gminą Paradyż w zakresie realizacji budowy instalacji do produkcji energii ze źródeł odnawialnych na terenie Gminy Paradyż i Żarnów w ramach której realizowane będą projekty: "Odnawialne źródła energii na terenie gmin Paradyż i Żarnów" i „Odnawialne źródła energii na terenie gmin Paradyż i Żarnów – pompy ciepła”, zwane dalej Projektami, współfinansowanymi ze środków Unii Europejskiej w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Łódzkiego na lata 2014-2020, Oś Priorytetowa IV „Gospodarka niskoemisyjna”, Działania 4.1 „Odnawialne źródła energii”, Poddziałanie IV.1.2 „Odnawialne źródła energii”. Rolę Lidera w ramach projektu pełnić będzie Gmina Żarnów. W dniu 21 grudnia 2017 roku Rada Gminy Żarnów podjęła uchwałę nr XXXIV/270/2017 o treści tożsamej z opisaną powyżej.

W konsekwencji Wójt Gminy Żarnów zawarł:

1. Umowę o Partnerstwie nr 1/2017 dnia 21 grudnia 2017 roku w sprawie wspólnego przygotowania i realizacji przedsięwzięcia pn. „Odnawialne źródła energii na terenie

Gmin : Paradyż i Żarnów” finansowanego ze środków Partnerów i środków Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Łódzkiego na lata 2014-2020, Oś Priorytetowa IV „Gospodarka niskoemisyjna”, Działania IV.1 „Odnawialne źródła energii”, Poddziałanie IV.1.2 „Odnawialne źródła energii”. Okres przygotowania, realizacji i wdrożenia projektu, o którym mowa w ust. 1 i 2 planowany jest od dnia 21 grudnia 2017 roku do dnia 31 grudnia 2019 roku. Koszt całkowity projektu oszacowano na kwotę 5.266.827,00 zł netto. Planowany całkowity koszt Gminy Żarnów oszacowano na kwotę 2.743.732,00 netto (3.020.894,91 zł brutto). Umowę zawarto na czas oznaczony do dnia 31 grudnia 2024 roku wynikający z okresu przygotowania i realizacji przedsięwzięcia i okresu trwałości projektu. Organem zarządzającym i utrzymującym projekt będzie Wójt Gminy Żarnów i Wójt Gminy Paradyż. Aneks nr 1 zawartym dnia 22 stycznia 2018 roku zmieniono między innymi wartość szacunkową Projektu – 5.317.727,00 zł netto, całkowity koszt zadań realizowanych przez Gminę Żarnów – 2.733.732,00 zł netto (3.008.594,91 zł brutto). Partner Gmina Paradyż zobowiązała się przekazać Gminie Żarnów w 2018 roku kwotę 28.275,00 zł i w 2019 – 681.891,60 zł. Gmina Żarnów w 2018 roku zabezpieczy środki wymagane do realizacji projektu na kwotę 28.375,00 zł i w roku 2019 – 708.750,03 zł.

- Umowę o Partnerstwie nr 2/2017 dnia 21 grudnia 2017 roku w sprawie wspólnego przygotowania i realizacji przedsięwzięcia pn. „Odnawialne źródła energii na terenie Gmin : Paradyż i Żarnów – pompy ciepła finansowanego ze środków Partnerów i środków Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Łódzkiego na lata 2014-2020, Oś Priorytetowa IV „Gospodarka niskoemisyjna”, Działania IV.3 „Ochrona powietrza”, Poddziałanie IV.3.2 „Ochrona Powietrza”. Umowa określała szacunkowy koszt projektu na kwotę 1.439.367,50 zł netto, koszt zadań Gminy Żarnów 897.081,25 zł netto (975.605,25 zł brutto). Partner Gmina Paradyż zobowiązała się przekazać Gminie Żarnów w 2018 roku kwotę 6.020,00 zł i w 2019 – 132.026,70 zł. Gmina Żarnów w 2018 roku zabezpieczy środki wymagane do realizacji projektu na kwotę 6.420,00 zł i w roku 2019 – 221.550,00 zł. Umowę zawarto do dnia 31 grudnia 2024 roku. Aneks nr 2 zawartym dnia 15 lutego 2018 nie zmieniono treści umowy w zakresie wskazanym wyżej.

Uchwałą nr XXXVII/298/2018 dnia 21 marca 2018 roku Rada Gminy wyraziła zgodę na zawarcie przez Gminę Żarnów umowy partnerskiej z Gminą Paradyż w zakresie realizacji budowy instalacji do produkcji energii ze źródeł odnawialnych na terenie Gminy Paradyż i Żarnów w ramach której realizowany będzie projekt: „Odnawialne źródła energii na terenie gmin Paradyż i Żarnów – pompy ciepła”, zwane dalej Projektem, współfinansowanym ze środków Unii Europejskiej w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Łódzkiego na lata 2014-2020, Oś Priorytetowa IV „Gospodarka niskoemisyjna”, Działania IV.3 „Ochrona powietrza” Poddziałanie IV.3.2 „Ochrona powietrza”. Rolę Lidera w ramach projektu pełnić będzie Gmina Żarnów. Uchwała została podjęta w związku z nieprawidłowym określeniem dla jednego z projektów w uchwale wcześniejszej Działania jako „Odnawialne źródła energii” zamiast „Ochrona powietrza”.

Dnia 28 lutego 2018 roku Gmina Paradyż przekazała kwotę 5.820,00 zł w związku z zobowiązaniem jednostki wynikającym z umowy nr 2/2017 opisanej wyżej oraz kwotę 26.875,00 zł wynikającą z umowy nr 1/2017 z dnia 21 grudnia 2017 roku. Kwoty uległy zmniejszeniu z uwagi na wycofanie się zainteresowanych osób. Nie dokonano zmian treści umów w związku z wysokością udziału stron w realizacji zadań do czego zobowiązywały umowy w przedmiotowej sytuacji.

Rozchody i odsetki

Rozchody przypadające do spłaty na rok 2019 zostały zaplanowane zgodnie z kwotami spłat rat wynikającymi z zawartych umów w sprawie kredytów i pożyczek. Prognoza spłat na lata 2019-2024 obejmowała raty spłat kredytów i pożyczek wynikające z zawartych umów powiększone o prognozowaną spłatę przychodów przewidzianych do zaciągnięcia w roku 2019.

Dane wykonane w stosunku do planowanych wielkości

Wyszczególnienie	Plan III kwartał 2018	Wykonanie III Kwartał 2018	Wykonanie III kw/plan III kw	Wykonanie IV kwartał 2018	Wykonanie IV kw/plan III kw %
Dochody ogółem	30 927 475,82	23 675 366,25	76,55	32 351 474,10	104,60
Dochody bieżące	23 766 244,22	19 318 507,34	81,29	25 071 768,91	105,49
Dochody majątkowe	7 161 231,60	4 356 858,91	60,84	7 279 705,19	101,65
Dochody ze sprzedaży	0,00	35 886,18	0,00	414 686,18	Xxxxxx
Wydatki ogółem	34 429 849,89	20 076 583,54	58,31	29 406 169,48	85,41
Wydatki bieżące	21 999 506,06	15 979 947,81	72,64	21 671 367,63	98,51
Wydatki majątkowe	12 430 343,08	4 096 635,73	32,96	7 734 801,85	62,23

Analizując wskazane w tabeli dane stwierdzono, że na koniec III kwartału jak i na koniec 2018 roku przeszacowano plan wydatków majątkowych, które zostały wykonane w 62,23 % planu za III kwartał. Na koniec III kwartału 2018 roku Gmina Żarnów planowała deficyt w kwocie 3.502.374,07 zł jednak budżet roku 2018 zamknął się nadwyżką w kwocie 2.945.304,62 zł, co spowodowane było wykonaniem dochodów bieżących ponad plan jak i wykonanie wydatków bieżących poniżej zakładanego planu. Ponadto gmina uzyskała wpływy z tytułu dochodów ze sprzedaży majątku w kwocie 414.686,18 zł a wydatki majątkowe nie zostały wykonane w zakładanej wielkości.

Nie został zrealizowany plan przychodów z tytułu kredytów i pożyczek, który wynosił na koniec III kwartału 3.854.597,58 zł a został zrealizowany w kwocie 274.295,52 zł (pożyczki na prefinansowanie). Dług Gminy Żarnów na dzień 31 grudnia 2018 roku wynosił 2.511.325,20 zł co stanowiło 7,8 % wykonanych dochodów ogółem w 2018 roku i spadł o ponad połowę w stosunku do roku poprzedniego.

Na rok 2019 zaplanowano przychody z tytułu kredytów i pożyczek w kwocie 2.012.246,44 zł z przeznaczeniem na sfinansowanie deficytu i spłat zobowiązań zaciągniętych w latach poprzednich. Nie prognozuje się przychodów z tego tytułu w dalszych latach objętych prognozą zwiększania zadłużenie Gminy Żarnów na rok.

W latach 2019 -2024 prognozuje się dynamikę wzrostu dochodów i wydatków bieżących w stosunku do osiągniętych wartości danych z lat wcześniejszych w granicach do 5%.

Uchwałą nr II/279/2018 z dnia 13 grudnia 2018 roku Skład Orzekający Regionalnej Izby Obrachunkowej wydał pozytywną opinię o projekcie uchwały w sprawie wieloletniej prognozy finansowej oraz o możliwości sfinansowania w 2019 roku planowanego deficytu.

VII. WYKONYWANIE BUDŻETU. REALIZACJA DOCHODÓW BUDŻETOWYCH

1. DOCHODY Z PODATKÓW I OPŁAT LOKALNYCH - 2016 - 2017

1) Organizacja wymiaru i poboru podatków i opłat (inkaso)

Zarządzeniem nr 117/2017 z dnia 28 grudnia 2017 roku w sprawie przyjęcia zasad (polityki) rachunkowości w Urzędzie Gminy Żarnów Wójt Gminy Żarnów ustalił w punkcie 1.4 załącznika do zarządzenia zasady rachunkowości do prowadzenia ewidencji dochodów z tytułu podatków i opłat lokalnych. Zgodnie z zarządzeniem ewidencja podatków jest integralną częścią ewidencji księgowej urzędu i jest prowadzona z wykorzystaniem kont syntetycznych planu kont Urzędu Gminy. Zasady (polityka) rachunkowości określają również rodzaje dowodów księgowych stosowanych przy prowadzeniu podatkowej ewidencji księgowej, zasady dokumentowania wpływów podatków w kasie oraz sposób dokumentowania wpływów od inkasentów.

Zarządzeniem nr 116/2017 z dnia 28 grudnia 2017 roku Wójt Gminy Żarnów wprowadził zakładowy plan kont dla budżetu gminy i Urzędu gminy Żarnów. Zgodnie z zakładowym planem kont dla Urzędu Gminy Żarnów przewidzianym w załączniku nr 2 - ewidencję podatków i opłat prowadzi się na kontach syntetycznych: 101, 130, 221 i 720. W zakładowym planie kont nie przewidziano kont pozabilansowych 990 - rozrachunki z osobami trzecimi z tytułu ich odpowiedzialności za zobowiązania podatkowe podatnika oraz 991 - rozrachunki z inkasentami z tytułu pobieranych przez nich podatków podlegających przypisaniu na kontach podatników. Zgodnie z §12 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 25 października 2010 roku w sprawie zasad rachunkowości oraz planów kont dla organów podatkowych jednostek samorządu terytorialnego (Dz. U. z 2010 r., nr 208 poz. 1375) - konta pozabilansowe obejmują konta syntetyczne konto 990 - Rozrachunki z osobami trzecimi z tytułu ich odpowiedzialności za zobowiązania podatkowe podatnika i konto 991 - Rozrachunki z inkasentami z tytułu pobieranych przez nich podatków podlegających przypisaniu na kontach podatników; konta analityczne prowadzone według rodzajów podatków oraz konta szczegółowe poszczególnych osób trzecich i inkasentów. Pozabilansowe konta szczegółowe prowadzone dla osób trzecich do bilansowych kont szczegółowych podatników otwiera się na podstawie decyzji o odpowiedzialności podatkowej osoby trzeciej, a pozabilansowe konta szczegółowe prowadzone dla inkasentów otwiera się na podstawie dokumentu, z którego wynika powierzenie funkcji inkasenta.

Ewidencja księgowa podatków i opłat prowadzona jest techniką komputerową przy użyciu programu komputerowego Usługi Informatyczne INFO-SYSTEM Roman i Tadeusz Groszek spółka jawna.

Realizację dochodów Gminy z tytułu podatków i opłat lokalnych w latach 2017-2018 przedstawiono w poniżej zamieszczonych tabelach.

Tabela
Plan i realizacja dochodów własnych w 2017 roku

Lp.	Wyszczególnienie	Plan (w zł)	Wykonanie (w zł)	Procent Wykonania Planu	Udział procentowy w wykonaniu budżetu
1	2	3	4	5	6
DOCHODY BUDŻETOWE - ogółem		24.971.694,18	25.058.824,39	100,35	
1.	Podatek od nieruchomości	995.000,00	1.089.317,44	109,48	4,35

2.	Podatek rolny	390.500,00	391.633,57	100,29	1,56
3.	Podatek leśny	110.000,00	107.580,13	97,80	0,43
4.	Podatek od środków transportowych	161.200,00	164.275,66	101,91	0,66
5.	Oplata targowa	20.000,00	17.470,00	87,35	0,07

Tabela
Plan i realizacja dochodów własnych 30.09.2018 roku

Lp.	Wyszczególnienie	Plan (w zł)	Wykonanie (w zł)	Procent Wykonania planu	Udział procentowy w wykonaniu budżetu
1	2	3	4	5	6
DOCHODY BUDŻETOWE – ogółem		30.927.475,82	23.675.366,25	26,04	
1.	Podatek od nieruchomości	950.000,00	794.156,99	83,60	3,35
2.	Podatek rolny	355.500,00	337.646,51	94,98	1,43
3.	Podatek leśny	100.000,00	87.781,59	87,78	0,37
4.	Podatek od środków transportowych	103.200,00	87.756,88	83,10	0,36
5.	Oplata targowa	20.000,00	13.719,00	68,59	0,06

Uchwałą nr XII/96/2015 z dnia 27 listopada 2015 roku Rada Gminy Żarnów określiła wzory formularzy dla podatników podatku rolnego, podatku leśnego i podatku od nieruchomości. Uchwała została opublikowana w Dzienniku Urzędowym Województwa Łódzkiego z dnia 9 grudnia 2015 roku pod poz. 5042.

2) Podatek od nieruchomości

W okresie objętym kontrolą, tj. w latach 2017-2018 obowiązywały: uchwała nr XXIV/181/2016 Rady Gminy Żarnów z dnia 21 listopada 2016 roku w sprawie ustalenia wysokości stawek podatku od nieruchomości na 2017 rok (opublikowana w Dzienniku Urzędowym Województwa Łódzkiego poz. 5042 z dnia 28 listopada 2016 roku) oraz uchwała nr XXXII/255/2017 Rady Gminy Żarnów z dnia 26 października 2017 roku w sprawie ustalenia wysokości stawek podatku od nieruchomości na 2018 rok (opublikowana w Dzienniku Urzędowym Województwa Łódzkiego poz. 4656 z dnia 16 listopada 2017 roku).

Ustalono, że w okresie objętym kontrolą obowiązywały zwolnienia w podatku od nieruchomości wprowadzone na mocy uchwały nr XXXVII/312/2014 Rady Gminy Żarnów z dnia 12 listopada 2014 roku w sprawie zwolnień z podatku od nieruchomości. Uchwałę opublikowano w Dzienniku Urzędowym Województwa Łódzkiego z dnia 20 listopada 2014 roku pod pozycją 4092.

Powyższą uchwałą Rada Gminy Żarnów zwolniła z podatku od nieruchomości:

1) grunty, budynki, budowle oraz ich części:

- zajęte na potrzeby związane z ochroną przeciwpożarową,
- zajęte na potrzeby świetlic i sal wiejskich,
- wykorzystywane w zakresie wypożyczania książek i czytelnictwa,
- wykorzystywane w zakresie kultury i sztuki oraz sportu,
- komórki, garaże, stodoły.

2) budynki, budowle lub ich części oraz zajęte pod nie grunty związane ze zbiorowym zaopatrzeniem w wodę oraz służące do zbiorowego odprowadzania i oczyszczania ścieków komunalnych w rozumieniu przepisów ustawy o zbiorowym zaopatrzeniu w wodę i zbiorowym odprowadzaniu ścieków.

Z uchwały wynika, że zwolnienia określone w pkt 1 nie dotyczą gruntów, budynków, budowli oraz ich części zajętych na prowadzenie działalności gospodarczej.

Kontrolowana jednostka posiada dostęp do danych z ewidencji gruntów i budynków.

W latach 2017-2018 organ podatkowy nie przeprowadzał kontroli podatkowych wśród podatników podatku od nieruchomości.

Podatek od nieruchomości od osób prawnych

Na terenie Gminy Żarnów działalność gospodarczą prowadziło w 2017 roku 25 podmiotów zaliczanych do kategorii osób prawnych, a na dzień 30 września 2018 roku – 24 podmioty.

W okresie objętym kontrolą dochody zaplanowane i wykonane z tytułu podatku od nieruchomości od osób prawnych kształtowały się następująco:

Wyszczególnienie	2017 rok	III kwartały 2018 roku
dochody planowane	670.000,00	650.000,00
dochody wykonane	752.297,71	553.337,02
Nadpłaty	10.578,53	4,00
Zaległości	95.394,66	89.036,50
skutki obniżenia górnych stawek podatkowych	61.502,00	49.415,21
skutki udzielonych ulg i zwolnień	0,00	0,00
umorzenie zaległości podatkowych	2.354,00	2.648,00
rozłożenie na raty, odroczenie terminu płatności	0,00	0,00

Kontrolę terminowości składania deklaracji podatkowych oraz poprawności zastosowanych stawek i obliczenia należnego podatku przeprowadzono na podstawie próby wybranych do kontroli podatników o następujących nazwach kont: (...) ².

Podatników objętych kontrolą przedstawiono w poniższym zestawieniu tabelarycznym: (...) ³

Podatnik 9010037 (Gmina) – stwierdzono, że za 2017 rok nie złożono deklaracji na podatek od nieruchomości. Niezłożenie deklaracji na podatek od nieruchomości w 2017 roku stanowiło naruszenie art. 6 ust. 10 ustawy z dnia 12 stycznia 1991 roku o podatkach i opłatach lokalnych, z którego wynika, że **obowiązek składania informacji o nieruchomościach i obiektach budowlanych oraz deklaracji na podatek od nieruchomości, dotyczy również podatników korzystających ze zwolnień na mocy przepisów niniejszej ustawy**. W 2018 roku złożono deklarację obejmującą przedmioty zwolnione z podatku. Z deklaracji wynika, że do budynków zwolnionych na podstawie art. 7 ust. 1 pkt 15 ustawy z dnia 12 stycznia 1991 roku o podatkach i opłatach zaliczono również budynki będące własnością Gminy, w których mieszczą się Ochotnicze Straże Pożarne. Z treści art. 7 ust. 1 pkt 15 ustawy z dnia 12 stycznia 1991 roku o podatkach i opłatach lokalnych wynika, że zwalnia się od podatku od

² Wyłączono dane objęte tajemnicą skarbową - podstawa wyłączenia art.5 ust.1 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.293 § 2 pkt 4 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa (dane zawarte w dokumentacji rachunkowej organu podatkowego). Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

³ Wyłączono dane objęte tajemnicą skarbową - podstawa wyłączenia art.5 ust.1 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.293 § 2 pkt 3 (dane zawarte w aktach postępowania podatkowego, kontroli podatkowej) ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa. Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

nieruchomości grunty i budynki lub ich części, stanowiące własność gminy, z wyjątkiem zajętych na działalność gospodarczą **lub będących w posiadaniu innych niż gmina jednostek sektora finansów publicznych oraz pozostałych podmiotów**. Natomiast z treści art. 3 ustawy o podatkach i opłatach lokalnych wynika, że podatnikami podatku od nieruchomości są między innymi osoby fizyczne, osoby prawne, jednostki organizacyjne, w tym spółki nieposiadające osobowości prawnej, będące posiadaczami nieruchomości lub ich części albo obiektów budowlanych lub ich części, stanowiących własność Skarbu Państwa lub jednostki samorządu terytorialnego, jeżeli posiadanie:

a) wynika z umowy zawartej z właścicielem, Krajowym Ośrodkiem Wsparcia Rolnictwa lub z innego tytułu prawnego, z wyjątkiem posiadania przez osoby fizyczne lokali mieszkalnych niestanowiących odrębnych nieruchomości,

b) **jest bez tytułu prawnego.**

Zatem organ podatkowy w postępowaniu podatkowym winien wyjaśnić czy budynki służące ochronie przeciwpożarowej są w posiadaniu Ochotniczych Straży Pożarnych. W przypadku stwierdzenia, że posiadaczami budynków będących własnością Gminy są Ochotnicze Straże Pożarne w deklaracji Gminy budynki powyższe nie powinny być wykazywane. Wówczas to Ochotnicze Straże Pożarne są zobowiązane do składania deklaracji na podatek od nieruchomości i wykazywania posiadanych nieruchomości jako przedmioty zwolnione z mocy uchwały Rady Gminy nr XXXVII/312/2014 z dnia 12 listopada 2014 roku.

Ponadto stwierdzono, że deklaracją złożoną przez Gminę na podatek od nieruchomości objęto część budynku, w którym znajduje się Biblioteka Gminna. Z zawartej w dniu 1 września 2006 roku umowy wynika, że Gmina użyczyła na czas nieoznaczony lokal o powierzchni 150 m² przeznaczony na wypożyczalnię i czytelnię. Stwierdzono, że Gminna Biblioteka Publiczna nie składała deklaracji na podatek od nieruchomości zarówno w 2017 jak i 2018 roku. **Gminna Biblioteka Publiczna winna złożyć deklarację na podatek od nieruchomości wykazując nieruchomość użyczoną przez Gminę jako powierzchnię zwolnioną na mocy uchwały Rady Gminy nr XXXVII/312/2014 z dnia 12 listopada 2014 roku.**

Ponadto stwierdzono, że deklaracja **Gminy Żarnów nie zawierała daty wpływu, co narusza postanowienia § 42 ust. 2 w związku z § 7 pkt 6 załącznika nr 1 do rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 18 stycznia 2011 roku w sprawie instrukcji kancelaryjnej, jednolitych rzeczowych wykazów akt oraz instrukcji w sprawie organizacji i zakresu działania archiwów zakładowych** (Dz. U. nr 14 poz. 67 ze zm.) po zarejestrowaniu przesyłki (pisma) na nośniku papierowym kancelaria umieszcza i wypełnia pieczęć wpływu na pierwszej stronie pisma, a gdy nie ma możliwości otwarcia koperty – na kopercie.

Podatnik (...)⁴

Stwierdzono, że podatnik dokonywał w 2017 roku wpłat ze wskazaniem na jakie zobowiązanie dokonuje wpłaty, organ podatkowy dokonywał jednak księgować niezgodnie z dyspozycją podatnika. Sposób zaksięgowania oraz dyspozycje podatnika przedstawiono w poniższym zestawieniu tabelarycznym. (...)⁵

⁴ Wyłączono dane objęte tajemnicą skarbową - podstawa wyłączenia art.5 ust.1 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.293 § 2 pkt 4 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa (dane zawarte w dokumentacji rachunkowej organu podatkowego). Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

⁵ Wyłączono dane objęte tajemnicą skarbową - podstawa wyłączenia art.5 ust.1 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.293 § 2 pkt 4 ustawy z dnia 29

Zauważyć należy, że zgodnie z art. 62 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa wpłata podatnika winna być zaliczona zgodnie z dyspozycją podatnika.

Ponadto stwierdzono, że podatnik w deklaracji nie zamieścił miejsc położenia przedmiotów opodatkowania. Deklaracja na podatek od nieruchomości nakładała obowiązek podania miejsc położenia przedmiotów opodatkowania oraz numerów księgi wieczystej. Powyższe informacje są niezbędne do przeprowadzenia stosownie do wymogów art. 272 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa czynności sprawdzających poprawność złożonej deklaracji podatkowej. Organ podatkowy nie wzywał podatnika do wypełnienia obowiązku wskazania gruntów zajętych na prowadzenie działalności gospodarczej.

Stwierdzono, że podatnik posiadał prawo wydobycia kopalin na podstawie koncesji nr 26 udzielonej decyzją Wojewody Piotrkowskiego z dnia 11 lutego 1993 roku (oraz zmiany tej koncesji decyzją z dnia 16 czerwca 1995 roku). Decyzją z dnia 12 lutego 2018 roku Marszałek Województwa Łódzkiego zmienił treść koncesji: nr 26 udzielonej przez Wojewodę Piotrkowskiego z dnia 11 lutego 1993 roku, decyzji Wojewody Piotrkowskiego z dnia 16 czerwca 1995 roku znak OS-VI-7521-40/92/95, decyzji Wojewody Łódzkiego z dnia 30 czerwca 1999 roku znak OZ/PT.IV-7512/1/15/99 (...) ⁶. Z wypisów z ewidencji gruntów wynika, że podatnik jest właścicielem gruntów sklasyfikowanych jako grunty zabudowane i zurbanizowane w rozumieniu rozporządzenia Ministra Rozwoju Regionalnego i Budownictwa z dnia 29 marca 2001 roku w sprawie ewidencji gruntów i budynków (tekst jednolity z 2016 roku Dz. U. poz. 1034). (...) ⁷ nie stwierdzono nieprawidłowości w zakresie opodatkowania podatkiem od nieruchomości gruntów zajętych na prowadzenie działalności gospodarczej.

Podatek od nieruchomości od osób fizycznych

Stwierdzono, że na terenie Gminy Żarnów podatek od nieruchomości od osób fizycznych w 2017 roku wynikał z 75 szt. pozycji wymiarowych natomiast w III kwartałach 2018 roku z 78 pozycji wymiarowych. Podatek od nieruchomości wymierzany był również w łącznym zobowiązaniu pieniężnym. Odnotowano w 2017 roku 2525 szt. a w III kwartałach 2018 roku 2531 szt. pozycji wymiarowych łącznego zobowiązania pieniężnego, w którym jest podatek od nieruchomości.

W okresie objętym kontrolą dochody zaplanowane i wykonane z tytułu podatku od nieruchomości od osób fizycznych kształtowały się następująco:

Wyszczególnienie	2017 rok	III kwartały 2018 roku
dochody planowane	325.000,00	300.000,00
dochody wykonane	337.019,73	240.819,97
Nadpłaty	8.896,33	11.721,78
Zaległości	78.356,16	81.605,93
skutki obniżenia górnych stawek	186.249,00	153.293,63

sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa (dane zawarte w dokumentacji rachunkowej organu podatkowego). Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

⁶ Wyłączono dane objęte tajemnicą skarbową - podstawa wyłączenia art.5 ust.1 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.293 § 2 pkt 3 (dane zawarte w aktach postępowania podatkowego, kontroli podatkowej) ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa. Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

⁷ Wyłączono dane objęte tajemnicą skarbową - podstawa wyłączenia art.5 ust.1 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.293 § 2 pkt 3 (dane zawarte w aktach postępowania podatkowego, kontroli podatkowej) ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa. Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

podatkowych		
skutki udzielonych ulg i zwolnień	0,00	0,00
umorzenie zaległości podatkowych	5.131,00	13.819,00
rozłożenie na raty, odroczenie terminu płatności	0,00	0,00

Kontrolą objęto podatników oznaczonych w ewidencji księgowej jako: (...)⁸.

W wyniku kontroli ustalono, że:

1) Podatnikowi (...) ⁹ udzielono w dniu 26 kwietnia 1996 roku koncesji na wydobycie kopaliny, która następnie decyzją Marszałka Województwa Łódzkiego z dnia 21 czerwca 2012 roku znak ROV.7422.80.2012.KK została wygaszona. Stwierdzono, że decyzją z dnia 25 listopada 1998 roku zobowiązano osobę, której udzielono koncesji w 1996 roku do rekultywacji gruntów (...) ¹⁰ w kierunku leśnym. Następnie decyzją z dnia 11 lutego 2013 roku znak GP.6522.2.9.2012 Starosta Opoczyński udzielił koncesji na wydobycie kopaliny z działek (...) ¹¹. **Stwierdzono, że podatnik według wypisów z ewidencji gruntów jest właścicielem gruntów sklasyfikowanych jako rolne. Zatem opodatkowanie gruntów stawką przewidzianą dla gruntów pozostałych było niezgodne z prawem, bowiem zgodnie z art. 21 ustawy z dnia 17 maja 1989 roku Prawo geodezyjne i kartograficzne (tekst jednolity z 2017 roku poz. 2101) podstawę wymiaru podatków i świadczeń stanowią dane zawarte w ewidencji gruntów i budynków. Skoro grunt sklasyfikowany jest jako rolny to zgodnie z art. 1 ustawy z dnia 15 listopada 1984 roku o podatku rolnym (tekst jednolity z 2017 roku Dz. U. poz. 1892) podlega opodatkowaniu podatkiem rolnym, z wyjątkiem gruntów zajętych na prowadzenie działalności gospodarczej innej niż działalność rolnicza. Zatem grunt rolny może być opodatkowany podatkiem rolnym albo w przypadku zajęcia na prowadzenie działalności gospodarczej podatkiem od nieruchomości według stawek przewidzianych dla prowadzenia działalności gospodarczej. Stwierdzono, że decyzje wymiarowe na 2017 i 2018 rok zgodne są ze złożoną przez podatnika w dniu 30 grudnia 2015 roku informacją podatkową. (...) ¹². **Zatem informacja podatkowa jest niespójna wewnątrznie.** Powyższa nieprawidłowość świadczy o nieprzeprowadzaniu weryfikacji składanych przez**

⁸ Wyłączono dane objęte tajemnicą skarbową - podstawa wyłączenia art.5 ust.1 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.293 § 2 pkt 4 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa (dane zawarte w dokumentacji rachunkowej organu podatkowego). Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

⁹ Wyłączono dane objęte tajemnicą skarbową - podstawa wyłączenia art.5 ust.1 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.293 § 2 pkt 4 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa (dane zawarte w dokumentacji rachunkowej organu podatkowego). Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

¹⁰ Wyłączono dane objęte tajemnicą skarbową - podstawa wyłączenia art.5 ust.1 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.293 § 2 pkt 3 (dane zawarte w aktach postępowania podatkowego, kontroli podatkowej) ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa. Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

¹¹ Wyłączono dane objęte tajemnicą skarbową - podstawa wyłączenia art.5 ust.1 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.293 § 2 pkt 3 (dane zawarte w aktach postępowania podatkowego, kontroli podatkowej) ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa. Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

¹² Wyłączono dane objęte tajemnicą skarbową - podstawa wyłączenia art.5 ust.1 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.293 § 1 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa (dane zawarte w deklaracji podatkowej i innych dokumentach składanych przez podatników). Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

podatnika deklaracji podatkowych. (...) ¹³. Na podstawie danych wynikających z ewidencji gruntów oraz prowadzonej dla nieruchomości księgi wieczystej (...) ¹⁴ wynika, że działka (...) ¹⁵, która została opodatkowana jako małżeńska współwłasność majątkowa, stanowi odrębną własność jednego ze współmałżonków. Informacja złożona przez podatnika i jego współmałżonka jest błędna, bo obejmuje nieruchomości zarówno będące współwłasnością małżonków jak i nieruchomości będące odrębną własnością jednego z nich. Powyższe świadczy o braku weryfikacji informacji przez organ podatkowy. **Zatem nieruchomość będąca odrębną własnością jednego ze współmałżonków winna być opodatkowana w odrębnej pozycji wymiarowej.** Ponadto w wyniku kontroli stwierdzono, że działka (...) ¹⁶ widniejąca w ewidencji gruntów jako współwłasność małżeńska według księgi wieczystej (...) ¹⁷ stanowi odrębną własność jednego ze współmałżonków.

(...) ¹⁸.

Stwierdzono, że do czasu zakończenia przez podatnika działalności gospodarczej, tj. do dnia 31 grudnia 2018 roku, z informacji dotyczącej opłaty za wydobytą kopalinę wynika, że (...) ¹⁹ prowadziła działalność w zakresie pozyskiwania kopaliny począwszy od II półrocza 2013 roku. Z informacji dotyczących opłaty eksploatacyjnej wynika, że w 2017 i 2018 roku nie prowadzono wydobywania kopaliny. Do kontroli nie przedstawiono decyzji o zakończeniu rekultywacji gruntów. W związku z faktem, iż podatnikowi udzielono koncesji na wydobywanie kopaliny z działek (...) ²⁰ kontrolą objęto opodatkowanie

¹³ Wyłączono dane objęte tajemnicą skarbową - podstawa wyłączenia art.5 ust.1 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.293 § 2 pkt 3 (dane zawarte w aktach postępowania podatkowego, kontroli podatkowej) ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa. Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

¹⁴ Wyłączono dane objęte tajemnicą skarbową - podstawa wyłączenia art.5 ust.1 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.293 § 2 pkt 3 (dane zawarte w aktach postępowania podatkowego, kontroli podatkowej) ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa. Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

¹⁵ Wyłączono dane objęte tajemnicą skarbową - podstawa wyłączenia art.5 ust.1 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.293 § 2 pkt 3 (dane zawarte w aktach postępowania podatkowego, kontroli podatkowej) ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa. Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

¹⁶ Wyłączono dane objęte tajemnicą skarbową - podstawa wyłączenia art.5 ust.1 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.293 § 2 pkt 3 (dane zawarte w aktach postępowania podatkowego, kontroli podatkowej) ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa. Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

¹⁷ Wyłączono dane objęte tajemnicą skarbową - podstawa wyłączenia art.5 ust.1 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.293 § 2 pkt 3 (dane zawarte w aktach postępowania podatkowego, kontroli podatkowej) ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa. Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

¹⁸ Wyłączono dane objęte tajemnicą skarbową - podstawa wyłączenia art.5 ust.1 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.293 § 2 pkt 3 (dane zawarte w aktach postępowania podatkowego, kontroli podatkowej) ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa. Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

¹⁹ Wyłączono dane objęte tajemnicą skarbową - podstawa wyłączenia art.5 ust.1 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.293 § 2 pkt 3 (dane zawarte w aktach postępowania podatkowego, kontroli podatkowej) ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa. Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

²⁰ Wyłączono dane objęte tajemnicą skarbową - podstawa wyłączenia art.5 ust.1 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.293 § 2 pkt 3 (dane zawarte w aktach postępowania podatkowego, kontroli podatkowej) ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa. Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

powyższych nieruchomości u podatnika (...) ²¹, który jest właścicielem przedmiotowych działek.

2) Stwierdzono, że podatnik (...) ²² **nie złożył informacji na podatek od nieruchomości**. Na podstawie składanych przez osobę, której decyzją z dnia 11 lutego 2013 roku udzielono koncesji na wydobycie kopalin (...) ²³ informacji o wydobytej kopalinie stwierdzono, że w 2016 roku wydobywano kopalinę z działek (...) ²⁴. **Zatem organ podatkowy posiadał wiedzę, że na działkach (...) ²⁵ prowadzone jest wydobycie kopaliny**. Organ podatkowy wydał decyzję na 2017 i 2018 rok ustalającą wymiar podatku dla (...) ²⁶ gruntów pozostałych oraz wskazał (...) ²⁷ nieużytków. Powyższa podstawa opodatkowania wskazana była również w 2016 oraz 2015 roku. Zauważyć należy, że z przepisów prawa wynika, że nie ma możliwości opodatkowania gruntów rolnych zajętych na prowadzenie działalności gospodarczej stawką przewidzianą dla gruntów pozostałych. Ponadto z map wydrukowanych i opisanych na potrzeby kontroli przez podinspektora do spraw ochrony środowiska, rolnictwa i leśnictwa Emilii Piekielek z portalu <http://www.mapy.geoportal.gov.pl> ustalono, że działki (...) ²⁸ zajęte były na prowadzenie działalności wydobywczej oraz składowanie wydobytego kamienia. Z opisanych map wynika, że zajmowane jest ok. 3.976 m² działki o numerze (...) ³⁰ oraz

²¹ Wyłączono dane objęte tajemnicą skarbową - podstawa wyłączenia art.5 ust.1 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.293 § 2 pkt 4 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa (dane zawarte w dokumentacji rachunkowej organu podatkowego). Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

²² Wyłączono dane objęte tajemnicą skarbową - podstawa wyłączenia art.5 ust.1 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.293 § 2 pkt 4 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa (dane zawarte w dokumentacji rachunkowej organu podatkowego). Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

²³ Wyłączono dane objęte tajemnicą skarbową - podstawa wyłączenia art.5 ust.1 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.293 § 2 pkt 3 (dane zawarte w aktach postępowania podatkowego, kontroli podatkowej) ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa. Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

²⁴ Wyłączono dane objęte tajemnicą skarbową - podstawa wyłączenia art.5 ust.1 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.293 § 2 pkt 3 (dane zawarte w aktach postępowania podatkowego, kontroli podatkowej) ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa. Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

²⁵ Wyłączono dane objęte tajemnicą skarbową - podstawa wyłączenia art.5 ust.1 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.293 § 2 pkt 3 (dane zawarte w aktach postępowania podatkowego, kontroli podatkowej) ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa. Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

²⁶ Wyłączono dane objęte tajemnicą skarbową - podstawa wyłączenia art.5 ust.1 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.293 § 2 pkt 3 (dane zawarte w aktach postępowania podatkowego, kontroli podatkowej) ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa. Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

²⁷ Wyłączono dane objęte tajemnicą skarbową - podstawa wyłączenia art.5 ust.1 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.293 § 2 pkt 3 (dane zawarte w aktach postępowania podatkowego, kontroli podatkowej) ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa. Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

²⁸ Wyłączono dane objęte tajemnicą skarbową - podstawa wyłączenia art.5 ust.1 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.293 § 2 pkt 3 (dane zawarte w aktach postępowania podatkowego, kontroli podatkowej) ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa. Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

³⁰ Wyłączono dane objęte tajemnicą skarbową - podstawa wyłączenia art.5 ust.1 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.293 § 2 pkt 3 (dane zawarte w aktach postępowania podatkowego, kontroli podatkowej) ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa. Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

4.822 m² działki o numerze (...) ³¹. **Łącznie 8.798m²**, które winny być opodatkowane podatkiem od nieruchomości jako grunty zajęte na prowadzenie działalności gospodarczej. Zauważyć przy tym należy, że z informacji dotyczących opłaty za wydobytą kopalinę wynika, że kopalina nie jest wydobywana od 2017 roku. Zatem organ podatkowy winien ustalić okres, w którym aktualna była mapa udostępniona na portalu <http://www.mapy.geoportal.gov.pl>. Organ podatkowy winien wezwać podatnika do złożenia informacji podatkowych za okres pięciu lat wstecz. W sytuacji gdy złożone korekty informacji podatkowych będą budziły wątpliwości w zakresie poprawności ich sporządzenia organ podatkowy winien wezwać do złożenia wyjaśnień. W sytuacji gdy złożone wyjaśnienia nie są wystarczające do stwierdzenia poprawności opodatkowania organ podatkowy winien przeprowadzić kontrolę podatkową w zakresie zajęcia gruntów rolnych na działalność gospodarczą. Ponadto organ podatkowy winien wszcząć i wymierzyć należny podatek od nieruchomości za okres 5 lat wstecz mając na uwadze art. 68 ustawy Ordynacja podatkowa, z którego wynika, że jeżeli podatnik: nie złożył deklaracji w terminie przewidzianym w przepisach prawa podatkowego, w złożonej deklaracji nie ujawnił wszystkich danych niezbędnych do ustalenia wysokości zobowiązania podatkowego, zobowiązanie podatkowe powstające po doręczeniu decyzji ustalającej należny podatek nie powstaje, pod warunkiem że decyzja ustalająca wysokość tego zobowiązania została doręczona po upływie 5 lat, licząc od końca roku kalendarzowego, w którym powstał obowiązek podatkowy. (...) ³² **Przy przeprowadzaniu postępowania podatkowego mającego na celu opodatkowanie nieruchomości za okres 5 lat wstecz należy mieć na względzie, że nie prowadzenie wydobywania kopalin nie zwalnia właściciela gruntu z obowiązku płacenia podatku od nieruchomości według stawek przewidzianych dla działalności gospodarczej do czasu zakończenia rekultywacji gruntu (uprawomocnienia się decyzji o zakończeniu rekultywacji gruntów).** Stanowisko powyższe zostało ugruntowane co potwierdzają wyroki np. Wojewódzkiego Sądu administracyjnego w Łodzi z dnia 2 lutego 2018 roku I SA/Łd 1082/17 oraz Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego we Wrocławiu z dnia 30 czerwca 2017 roku I SA/Wr 222/17, z których wynika, że grunty poddane procesowi rekultywacji są gruntami zajętymi na prowadzenie działalności gospodarczej, ponieważ czynności rekultywacyjne stają się częścią składową działalności gospodarczej w zakresie wydobywania kopalin od chwili uzyskania koncesji. Oznacza to, że do czasu zakończenia rekultywacji, stwierdzonej decyzją właściwego organu administracji, grunty objęte rekultywacją są nie tylko związane z prowadzeniem działalności gospodarczej, ale także gruntami faktycznie zajętymi na jej prowadzenie. Pogląd taki zbieżny jest z uchwałą siedmiu sędziów Sądu Najwyższego z 27 października 1994 r. (III ZAP 5/94). Zatem w świetle wyżej zaprezentowanych stanowisk stwierdzić należy, że każdy grunt z którego wydobywano kopalinę (zarówno ten objęty działaniami rekultywacyjnymi jak i ten, na którym nie prowadzi się działań rekultywacyjnych) winien być opodatkowany jako grunt zajęty na prowadzenie działalności gospodarczej najwyższymi stawkami. Ponadto z treści art. 184 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 roku Prawo geologiczne i górnicze wynika, że kto nie dopełnia ciężącego na nim obowiązku w zakresie likwidacji zakładu górniczego lub jego części, polegającego na: zabezpieczeniu lub zlikwidowaniu wyrobisk górniczych oraz urządzeń, instalacji i obiektów zakładu górniczego, zabezpieczeniu niewykorzystanej

³¹ Wyłączono dane objęte tajemnicą skarbową - podstawa wyłączenia art.5 ust.1 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.293 § 2 pkt 3 (dane zawarte w aktach postępowania podatkowego, kontroli podatkowej) ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa. Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

³² Wyłączono dane objęte tajemnicą skarbową - podstawa wyłączenia art.5 ust.1 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.293 § 2 pkt 3 (dane zawarte w aktach postępowania podatkowego, kontroli podatkowej) ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa. Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

części złoża kopaliny, zabezpieczeniu sąsiednich złóż kopaliny, przedsięwzięciu niezbędnych środków chroniących wyrobiska sąsiednich zakładów górniczych, **przedsięwzięciu niezbędnych środków w celu ochrony środowiska oraz rekultywacji gruntów po działalności górniczej, podlega karze grzywny.**

Organ podatkowy wymierzając podatek od nieruchomości za grunty, z których pozyskiwane były lub pozyskiwane są kopaliny winien mieć na uwadze, że opodatkowaniu podlega nie tylko powierzchnia samego wyrobiska ale również obszar niezbędny do prawidłowej eksploatacji złoża (np. grunty zajęte na zwałowiska „nadkładu” (ziemi, humusu) usunięte w celu eksploatacji złoża, strefa obsługi technologicznej, strefa składowania wydobytych kopaliny). Powyższe stanowisko można odnaleźć w wyroku Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego z 5 czerwca 2013 roku w Szczecinie I SA/Sz 123/13. Zatem organ podatkowy winien opodatkować grunty nie tylko zajęte przez wyrobiska ale również te, które zajęte zwałowiskami, składowaniem wydobytej kopaliny lub przeznaczono pod drogi wewnętrzne. Fakt zaprzestania prowadzenia wydobywania przez przedsiębiorcę nie ma znaczenia, bowiem obowiązek podatkowy ciąży na właścicielu danej nieruchomości. W przypadku, gdy przedsiębiorca zakupuje grunt poeksploatacyjny i nie prowadzi wydobywania kopaliny nie stanowi przesłanki do opodatkowania podatkiem od nieruchomości według niższych stawek ani też podatkiem rolnym. Fakt niewykonywania przez osobę zobowiązaną według ustawy o ochronie gruntów rolnych obowiązków rekultywacyjnych nie stanowi przesłanki do opodatkowania gruntu podatkiem rolnym. **W powyższej sprawie organ podatkowy winien przeprowadzić postępowanie i opodatkować grunt zajęty na prowadzenie działalności gospodarczej (powierzchnię wyrobisk, powierzchnię zajęta na składowanie „nadkładu” - warstwy wierzchniej ziemi i humusu, obszar zajęty na składowanie wydobytej kopaliny, strefę obsługi technicznej – ciągów komunikacyjnych w zakładzie górniczym).** Przeprowadzając postępowanie podatkowe organ podatkowy stosownie do art. 122 ustawy Ordynacja podatkowa winien podjąć wszelkie niezbędne działania w celu dokładnego wyjaśnienia stanu faktycznego oraz załatwienia sprawy w postępowaniu podatkowym. W szczególności stosownie do art. 180 i 181 ustawy Ordynacja podatkowa organ podatkowy winien jako dowód dopuścić wszystko, co może przyczynić się do wyjaśnienia sprawy, a nie jest sprzeczne z prawem. Dowodami w postępowaniu podatkowym mogą być w szczególności księgi podatkowe, deklaracje złożone przez stronę, zeznania świadków, opinie biegłych, materiały i informacje zebrane w wyniku oględzin, informacje podatkowe oraz inne dokumenty zgromadzone w toku działalności analitycznej Krajowej Administracji Skarbowej, czynności sprawdzających, kontroli podatkowej lub kontroli celno-skarbowej oraz materiały zgromadzone w toku postępowania karnego albo postępowania w sprawach o przestępstwa skarbowe lub wykroczenia skarbowe. W powyższej sprawie przydatne będą również wszystkie mapy przedstawiające faktyczne użytkowanie gruntów (w szczególności mapy udostępniane przez geoportal Starostwa Powiatowego w Opocznie, mapy udostępniane przez geoportal krajowy, mapy będące załącznikiem do wniosków o dopłaty bezpośrednie z ARMIR) wraz z informacją jakiego okresu dotyczą. W toku prowadzonego postępowania dotyczącego opodatkowania wyrobisk górniczych organ podatkowy winien jako dowód dopuścić w szczególności **ewidencję zasobów złoża kopaliny**, którą przedsiębiorca winien prowadzić stosownie do wymogu art. 101 ustawy Prawo geologiczne i górnicze. Z treści art. 101 ust. 1, 3 - 6 ustawy Prawo geologiczne i górnicze wynika, że przedsiębiorca zobowiązany jest do prowadzenia ewidencji zasobów kopaliny. Przedsiębiorca, któremu koncesję na wydobywanie kopaliny udzielał Starosta w ramach prowadzonej ewidencji zasobów złoża kopaliny sporządza corocznie operat ewidencyjny. Operat ewidencyjny dla zasobów złóż kopaliny stałych sporządza się na podstawie **obmiaru wyrobisk, który w przypadku działalności prowadzonej na podstawie koncesji udzielonej przez starostę dokonywany jest raz na 3 lata.**

Przy założeniu, że przez pięć lat powierzchnia gruntu zajętego na działalność gospodarczą nie zmieniała się i wynosiła 9.644m² należny podatek za okres od 2014 roku wynosiłby:

2014 rok – 0,80 zł*8.798 m² =7.038 zł

2015 rok - 0,80 zł*8.798 m² =7.038 zł

2016 rok - 0,80 zł*8.798 m² =7.038 zł

2017 rok - 0,80 zł*8.798 m² =7.038 zł

2018 rok – 0,80 zł*8.798 m² =7.038 zł

Łącznie 35.190 zł.

Wydruk mapy z portalu <http://www.mapy.geoportal.gov.pl> sporządzony przez podinspektora do spraw ochrony środowiska, rolnictwa i leśnictwa Emilię Piekelnik dotyczący działek (...)³⁶ stanowi załącznik nr 6 do protokołu kontroli.

Oświadczenie o prowadzeniu jednego konta wymiarowego dla podatnika (...)³⁷ złożone w dniu 18 stycznia 2019 r. przez referenta do spraw księgowości podatkowej Małgorzatę Kowalską, stanowi załącznik nr 7 do protokołu kontroli.

Akta kontroli:[od str.1 do str. 37] Dokumenty dotyczące podatnika (...)³⁸: decyzje wymiarowe z dnia 7 lutego 2017 oraz 9 lutego 2018 roku wraz z potwierdzeniami odbioru, decyzje wymiarowe na 2016 i 2015 roku, wypisy z ewidencji gruntów, karty jednostki opodatkowania za okres 2015-2018, informacja podatkowa na 2015 rok (data wpływu 30 grudnia 2014 rok), koncesja z dnia 11 lutego 2013 roku nr GP.6522.2.9.2012 na wydobycie kopaliny ze złoża (...)³⁹, informacje o wydobytej kopalinie za: II półrocze 2013 roku, rok 2014, rok 2015, rok 2017 oraz rok 2018

3) Podatnikowi (...)⁴⁰ Starosta Opoczyński decyzją nr GP.6522.2.2013 udzielił w dniu 14 maja 2013 roku koncesji na wydobycie kopaliny. Z decyzji wynika, że powierzchnia terenu górniczego wynosi 36.644m² oraz powierzchnia obszaru górniczego wynosi 20.000 m². Udzielona koncesja dotyczyła działki (...)⁴¹ o całkowitej powierzchni 3,65ha.

³⁶ Wyłączono dane objęte tajemnicą skarbową - podstawa wyłączenia art.5 ust.1 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.293 § 2 pkt 3 (dane zawarte w aktach postępowania podatkowego, kontroli podatkowej) ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa. Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

³⁷ Wyłączono dane objęte tajemnicą skarbową - podstawa wyłączenia art.5 ust.1 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.293 § 2 pkt 4 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa (dane zawarte w dokumentacji rachunkowej organu podatkowego). Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

³⁸ Wyłączono dane objęte tajemnicą skarbową - podstawa wyłączenia art.5 ust.1 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.293 § 2 pkt 4 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa (dane zawarte w dokumentacji rachunkowej organu podatkowego). Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

³⁹ Wyłączono dane objęte tajemnicą skarbową - podstawa wyłączenia art.5 ust.1 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.293 § 2 pkt 4 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa (dane zawarte w dokumentacji rachunkowej organu podatkowego). Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

⁴⁰ Wyłączono dane objęte tajemnicą skarbową - podstawa wyłączenia art.5 ust.1 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.293 § 2 pkt 4 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa (dane zawarte w dokumentacji rachunkowej organu podatkowego). Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

⁴¹ Wyłączono dane objęte tajemnicą skarbową - podstawa wyłączenia art.5 ust.1 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.293 § 2 pkt 3 (dane zawarte w aktach postępowania podatkowego, kontroli podatkowej) ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa. Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

Z przedstawionych informacji dotyczących opłaty eksploatacyjnej wynika, że podatnik poinformował, że wydobywa kopalinę na podstawie koncesji nr GP.6522.2.2013 udzielonej w dniu 14 maja 2013 roku. Podatnik wpłacał również należności z tytułu opłaty eksploatacyjnej za lata 2016- 2018 rok. **Zatem organ podatkowy posiadał wiedzę, że na działce (...) ⁴² od 2016 roku prowadzone jest wydobywanie kopaliny. Stwierdzono, że decyzjami z dnia 3 lutego 2017 roku, 28 kwietnia 2017 roku, 7 lutego 2018 roku nie opodatkowano gruntów zajętych pod działalność gospodarczą.** Z map wydrukowanych i opisanych na potrzeby kontroli przez podinspektora do spraw zagospodarowania przestrzennego Konrada Zwierzyńskiego z portalu <http://www.mapy.geoportal.gov.pl> ustalono, że powierzchnia około 4.443,72m² działki (...) ⁴⁴ zajęta była na prowadzenie działalności wydobywczej. **Na podstawie informacji składanych do Urzędu Gminy o wydobywaniu kopaliny ustalono, że podatnik wydobywanie kopaliny rozpoczął w II półroczu 2013 roku, a ostatnia informacja dotycząca opłaty wpłynęła do Urzędu Gminy w dniu 11 lipca 2018 roku za I półrocze 2018 roku. Z okazanych decyzji wymiarowych wynika, że w okresie od 2015 roku nie opodatkowano gruntów zajętych na prowadzenie działalności gospodarczej.** Przy założeniu, że przez pięć lat powierzchnia gruntu zajętego na działalność gospodarczą nie zmieniała się i wynosiła 4.443,73m² należny podatek za okres od 2014 roku wynosiłby:

2014 rok – 0,80 zł*4.443,73 m²=3.555 zł

2015 rok - 0,80 zł*4.443,73 m²=3.555 zł

2016 rok - 0,80 zł*4.443,73 m²=3.555 zł

2017 rok - 0,80 zł*4.443,73 m²=3.555 zł

2018 rok –0,80 zł*4.443,73 m²=3.555 zł

Łącznie 17.775 zł.

W stosunku do podatnika organ podatkowy winien podjąć wszelkie niezbędne czynności (opisane w analizie podatnika o numerze konta podatkowego (...) ⁴⁷) w celu wymierzenia należnego podatku za okres 5 lat wstecz mając na uwadze art. 68 ustawy Ordynacja podatkowa, z którego wynika, że jeżeli podatnik: nie złożył deklaracji w terminie przewidzianym w przepisach prawa podatkowego, w złożonej deklaracji nie ujawnił wszystkich danych niezbędnych do ustalenia wysokości zobowiązania podatkowego, zobowiązanie podatkowe powstające po doręczeniu decyzji ustalającej należny podatek nie powstaje, pod warunkiem że decyzja ustalająca wysokość tego zobowiązania została doręczona po upływie 5 lat, licząc od końca roku kalendarzowego, w którym powstał obowiązek podatkowy.

⁴² Wyłączono dane objęte tajemnicą skarbową - podstawa wyłączenia art.5 ust.1 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.293 § 2 pkt 3 (dane zawarte w aktach postępowania podatkowego, kontroli podatkowej) ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa. Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

⁴⁴ Wyłączono dane objęte tajemnicą skarbową - podstawa wyłączenia art.5 ust.1 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.293 § 2 pkt 3 (dane zawarte w aktach postępowania podatkowego, kontroli podatkowej) ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa. Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

⁴⁷ Wyłączono dane objęte tajemnicą skarbową - podstawa wyłączenia art.5 ust.1 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.293 § 2 pkt 4 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa (dane zawarte w dokumentacji rachunkowej organu podatkowego). Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

Wydruk mapy z portalu <http://www.mapy.geoportal.gov.pl> sporządzony przez podinspektora do spraw zagospodarowania przestrzennego Konrada Zwierzyńskiego dla działki (...) ⁴⁸ stanowi załącznik nr 8 do protokołu kontroli.

Akta kontroli:[od str. 38 do str. 90]: Dokumenty dotyczące podatnika (...) ⁴⁹: decyzje wymiarowe z dnia: 7 lutego 2018 wraz z potwierdzeniem odbioru, 28 kwietnia 2017 roku, 3 lutego 2017 roku wraz z potwierdzeniem odbioru, 24 czerwca 2016 roku wraz z potwierdzeniem odbioru, 18 lutego 2016 roku wraz z potwierdzeniem odbioru, 9 lutego 2015 roku wraz z potwierdzeniem odbioru, 5 października 2015 roku wraz z potwierdzeniem odbioru, wypis z ewidencji gruntów podatnika (...) ⁵⁰, informacja w sprawie podatku od nieruchomości, rolnego i leśnego od 2017 roku, koncesja z dnia 14 maja 2013 roku nr GP.6522.2.2013 na wydobycie kopaliny ze złoża (...) ⁵¹ wraz z mapą złoża, informacje o wydobytej kopalinie za okres od II półrocza 2013 roku do I półrocza 2018 roku.

Stwierdzono, że na 2017 rok podatnik złożył informację na podatek od nieruchomości, rolnej oraz leśnej. Informacja nie zawierała daty wpływu do jednostki a jedynie datę jej wypełnienia tj. 23 października 2017 roku, co **naruszało postanowienia § 42 ust. 2 w związku z § 7 pkt 6 załącznika nr 1 do rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 18 stycznia 2011 roku w sprawie instrukcji kancelaryjnej, jednolitych rzeczowych wykazów akt oraz instrukcji w sprawie organizacji i zakresu działania archiwów zakładowych**, zgodnie z którą po zarejestrowaniu przesyłki (pisma) na nośniku papierowym kancelaria umieszcza i wypełnia pieczęć wpływu na pierwszej stronie pisma, a gdy nie ma możliwości otwarcia koperty – na kopercie. Informacja nie zawierała potwierdzenia zweryfikowania danych w niej zawartych przez pracownika merytorycznego. Brak weryfikacji złożonej przez podatnika informacji stanowiło naruszenie art. 272 ustawy Ordynacja podatkowa, z którego wynika, że organy podatkowe pierwszej instancji, z zastrzeżeniem art. 272a, dokonują czynności sprawdzających, mających na celu:

- 1) sprawdzenie terminowości:
 - a) składania deklaracji,
 - b) wpłacania podatków, w tym również pobieranych przez płatników oraz inkasentów;
- 2) stwierdzenie formalnej poprawności dokumentów wymienionych w pkt 1;
- 3) ustalenie stanu faktycznego w zakresie niezbędnym do stwierdzenia zgodności z przedstawionymi dokumentami.

⁴⁸ Wyłączono dane objęte tajemnicą skarbową - podstawa wyłączenia art.5 ust.1 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.293 § 2 pkt 3 (dane zawarte w aktach postępowania podatkowego, kontroli podatkowej) ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa. Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

⁴⁹ Wyłączono dane objęte tajemnicą skarbową - podstawa wyłączenia art.5 ust.1 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.293 § 2 pkt 4 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa (dane zawarte w dokumentacji rachunkowej organu podatkowego). Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

⁵⁰ Wyłączono dane objęte tajemnicą skarbową - podstawa wyłączenia art.5 ust.1 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.293 § 2 pkt 4 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa (dane zawarte w dokumentacji rachunkowej organu podatkowego). Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

⁵¹ Wyłączono dane objęte tajemnicą skarbową - podstawa wyłączenia art.5 ust.1 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.293 § 2 pkt 3 (dane zawarte w aktach postępowania podatkowego, kontroli podatkowej) ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa. Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

Ponadto na podstawie potwierdzenia odbioru stwierdzono, że decyzję wymiarową na 2018 rok odebrała inna osoba niż podatnik, z potwierdzenia odbioru nie wynikało, że osoba powyższa podjęła się oddania pisma adresatowi. Zauważyć należy, że w przypadku nieobecności adresata w miejscu zamieszkania albo pod adresem doręczeń stosownie do art. 149 ustawy Ordynacja podatkowa przesyłkę można doręczyć za pokwitowaniem pełnoletniemu domownikowi, a gdyby go nie było lub odmówił przyjęcia pisma - sąsiadowi, zarządcy domu lub dozorczy - **gdy osoby te podjęły się oddania pisma adresatowi**. Zawiadomienie o doręczeniu pisma sąsiadowi, zarządcy domu lub dozorczy umieszcza się w oddawczej skrzynce pocztowej lub na drzwiach mieszkania adresata, lub w widocznym miejscu przy wejściu na posesję, na której zamieszkuje adresat lub której adres wskazano jako adres do doręczeń.

4) Podatnikowi (...) ⁵² Starostwo Powiatowe decyzją nr GP.OS.IV.7510/7/07 udzieliło w dniu 6 czerwca 2007 roku koncesji na wydobywanie kopaliny. Z decyzji wynika, że powierzchnia obszaru górniczego wynosi 6.235,50m². Udzielona koncesja dotyczyła działek (...) ⁵³ o całkowitej powierzchni 1,9455 ha. (...) ⁵⁴. W związku z faktem, iż działki (...) ⁵⁵ sklasyfikowane są według ewidencji gruntów jako las i droga, a organ podatkowy nie przeprowadził oględzin stwierdzających, że grunt sklasyfikowany jako dr wykorzystywany przez podatnika jest w związku z gospodarką leśną nie można jednoznacznie stwierdzić, że podatek wymierzono w prawidłowej wysokości. W przypadku stwierdzenia przez organ podatkowy, że działka sklasyfikowana jako droga wykorzystywana jest do działalności gospodarczej (stanowi drogę dojazdową do kopalni piaskowca) organ podatkowy winien wezwać podatnika do złożenia korekty informacji na podatek. W przypadku braku złożenia korekty organ podatkowy w postępowaniu podatkowym winien dokonać wymiaru podatku zgodnie ze stanem faktycznym. Z map wydrukowanych i opisanych na potrzeby kontroli przez podinspektora do spraw ochrony środowiska, rolnictwa i leśnictwa Emilii Piekelnik z portalu <http://www.mapy.geoportal.gov.pl> ustalono, że powierzchnia wydobywania wynosi około: (...) ⁵⁶ łącznie 5.024m². Z przedłożonych do kontroli dokumentów na dzień 28 stycznia 2019 roku wynika, że ostatnią informację o wydobywaniu kopaliny złożono za II kwartał 2013 roku w dniu 27 czerwca 2014 roku. W stosunku do podatnika organ podatkowy winien podjąć wszelkie niezbędne czynności (opisane w analizie podatnika o numerze

⁵² Wyłączono dane objęte tajemnicą skarbową - podstawa wyłączenia art.5 ust.1 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.293 § 2 pkt 4 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa (dane zawarte w dokumentacji rachunkowej organu podatkowego). Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

⁵³ Wyłączono dane objęte tajemnicą skarbową - podstawa wyłączenia art.5 ust.1 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.293 § 2 pkt 4 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa (dane zawarte w dokumentacji rachunkowej organu podatkowego). Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

⁵⁴ Wyłączono dane objęte tajemnicą skarbową - podstawa wyłączenia art.5 ust.1 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.293 § 2 pkt 3 (dane zawarte w aktach postępowania podatkowego, kontroli podatkowej) ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa. Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

⁵⁵ Wyłączono dane objęte tajemnicą skarbową - podstawa wyłączenia art.5 ust.1 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.293 § 2 pkt 3 (dane zawarte w aktach postępowania podatkowego, kontroli podatkowej) ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa. Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

⁵⁶ Wyłączono dane objęte tajemnicą skarbową - podstawa wyłączenia art.5 ust.1 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.293 § 2 pkt 3 (dane zawarte w aktach postępowania podatkowego, kontroli podatkowej) ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa. Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

konta podatkowego (...) ⁵⁷) w celu wymierzenia należnego podatku za okres 5 lat wstecz mając na uwadze art. 68 ustawy Ordynacja podatkowa, z którego wynika, że jeżeli podatnik: nie złożył deklaracji w terminie przewidzianym w przepisach prawa podatkowego, w złożonej deklaracji nie ujawnił wszystkich danych niezbędnych do ustalenia wysokości zobowiązania podatkowego, zobowiązanie podatkowe powstające po doręczeniu decyzji ustalającej należny podatek nie powstaje, pod warunkiem że decyzja ustalająca wysokość tego zobowiązania została doręczona po upływie 5 lat, licząc od końca roku kalendarzowego, w którym powstał obowiązek podatkowy.

Przy założeniu, że przez pięć lat powierzchnia gruntu zajętego na działalność gospodarczą nie zmieniała się i wynosiła 5.024 m² należny podatek za okres od 2014 roku wynosiłby:

2014 rok - 0,80 zł*5.024 m²= 4.019 zł

2015 rok - 0,80 zł*5.024 m²= 4.019 zł

2016 rok - 0,80 zł*5.024 m²= 4.019 zł

2017 rok - 0,80 zł*5.024 m²= 4.019 zł

2018 rok - 0,80 zł*5.024 m²= 4.019 zł

Łącznie 20.095 zł..

W stosunku do podatnika organ podatkowy winien podjąć wszelkie niezbędne czynności (opisane w analizie podatnika (...) ⁵⁸) w celu wymierzenia należnego podatku za okres 5 lat wstecz mając na uwadze art. 68 ustawy Ordynacja podatkowa.

Wydruk mapy z portalu <http://www.mapy.geoportal.gov.pl> sporządzony przez podinspektora do spraw ochrony środowiska, rolnictwa i leśnictwa Emilię Piekelnik dotycząca działek (...) ⁵⁹ stanowi załącznik nr 9 do protokołu kontroli.

Akta kontroli [od str. 91 do str. 113]: Dokumenty dotyczące podatnika o numerze konta podatkowego (...) ⁶⁰: wypisy z ewidencji gruntów dla podatnika (...) ⁶¹, decyzje wymiarowe podatku: z dnia 9 lutego 2018 wraz z potwierdzeniem odbioru, z dnia 7 lutego 2017 roku wraz z potwierdzeniem

⁵⁷ Wyłączono dane objęte tajemnicą skarbową - podstawa wyłączenia art.5 ust.1 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.293 § 2 pkt 3 (dane zawarte w aktach postępowania podatkowego, kontroli podatkowej) ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa. Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

⁵⁸Wyłączono dane objęte tajemnicą skarbową - podstawa wyłączenia art.5 ust.1 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.293 § 2 pkt 4 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa (dane zawarte w dokumentacji rachunkowej organu podatkowego). Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

⁵⁹ Wyłączono dane objęte tajemnicą skarbową - podstawa wyłączenia art.5 ust.1 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.293 § 2 pkt 3 (dane zawarte w aktach postępowania podatkowego, kontroli podatkowej) ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa. Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

⁶⁰ Wyłączono dane objęte tajemnicą skarbową - podstawa wyłączenia art.5 ust.1 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.293 § 2 pkt 3 (dane zawarte w aktach postępowania podatkowego, kontroli podatkowej) ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa. Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

⁶¹ Wyłączono dane objęte tajemnicą skarbową - podstawa wyłączenia art.5 ust.1 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.293 § 2 pkt 4 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa (dane zawarte w dokumentacji rachunkowej organu podatkowego). Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

odbioru, koncesja na wydobycie kopalin ze złoża (...) ⁶² z dnia 6 czerwca 2007 roku nr OS.IV.7510/7/07, informacja w sprawie podatku od nieruchomości, rolnego, leśnego.

5) Podatnikowi o numerze (...) ⁶³ Starostwo Powiatowe decyzją nr OŚZ.III-7511-16/08 udzieliło w dniu 16 września 2008 roku koncesji na wydobycie kopaliny. Z decyzji wynika, że powierzchnia obszaru górniczego i terenu górniczego wynosi 8.692,50m². Udzielona koncesja dotyczyła działek o numerach (...) ⁶⁴ o całkowitej powierzchni 1,4061 ha. Stwierdzono, że działka (...) ⁶⁵ jest własnością osoby, której udzielono koncesji natomiast działka (...) ⁶⁶ jest współwłasnością osoby, której udzielono koncesji na wydobycie kopalin. (...) ⁶⁷. Stwierdzono, że podatnik nie składał w okresie objętym kontrolą oraz latach wcześniejszych (od 2015 roku do 2018 roku) informacji o wydobytej kopalinie. Zauważyć należy, że z art. 137 ust. 2, 3 i 4 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 roku Prawo geologiczne i górnicze (tekst jednolity z 2017 roku Dz. U. poz. 2126) wynika, że przedsiębiorca w terminie miesiąca po upływie okresu rozliczeniowego tj. do 31 stycznia oraz 31 lipca, który uzyskał koncesję na wydobywanie kopaliny ze złoża, przedstawia organowi koncesyjnemu, gminie, na terenie której jest prowadzona działalność, oraz NFOŚiGW kopie dowodów dokonanych wpłat, a także informację zawierającą dane identyfikujące przedsiębiorcę, nazwę złoża, numer koncesji na wydobywanie kopaliny z tego złoża, rodzaj i ilość kopaliny wydobytej w okresie rozliczeniowym, przyjętą stawkę oraz wysokość ustalonej opłaty, w tym przypadającej gminie, na terenie której jest prowadzona działalność, oraz NFOŚiGW. Jeżeli wysokość opłaty należnej za okres rozliczeniowy nie przekracza 300 zł, obowiązek jej zapłaty nie powstaje. **Nie zwalnia to z obowiązku przedłożenia informacji o wydobytej kopalinie.** Do kontroli nie przedstawiono informacji podatkowych będących podstawą wystawienia decyzji wymiarowych na 2017 i 2018 rok. Z decyzji wymiarowych na 2017 i 2018 rok wynika, że opodatkowano podatkiem od nieruchomości (...) ⁶⁸ budynków

⁶² Wyłączono dane objęte tajemnicą skarbową - podstawa wyłączenia art.5 ust.1 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.293 § 2 pkt 3 (dane zawarte w aktach postępowania podatkowego, kontroli podatkowej) ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa. Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

⁶³ Wyłączono dane objęte tajemnicą skarbową - podstawa wyłączenia art.5 ust.1 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.293 § 2 pkt 4 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa (dane zawarte w dokumentacji rachunkowej organu podatkowego). Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

⁶⁴ Wyłączono dane objęte tajemnicą skarbową - podstawa wyłączenia art.5 ust.1 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.293 § 2 pkt 3 (dane zawarte w aktach postępowania podatkowego, kontroli podatkowej) ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa. Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

⁶⁵ Wyłączono dane objęte tajemnicą skarbową - podstawa wyłączenia art.5 ust.1 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.293 § 2 pkt 3 (dane zawarte w aktach postępowania podatkowego, kontroli podatkowej) ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa. Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

⁶⁶ Wyłączono dane objęte tajemnicą skarbową - podstawa wyłączenia art.5 ust.1 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.293 § 2 pkt 3 (dane zawarte w aktach postępowania podatkowego, kontroli podatkowej) ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa. Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

⁶⁷ Wyłączono dane objęte tajemnicą skarbową - podstawa wyłączenia art.5 ust.1 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.293 § 2 pkt 4 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa (dane zawarte w dokumentacji rachunkowej organu podatkowego). Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

⁶⁸ Wyłączono dane objęte tajemnicą skarbową - podstawa wyłączenia art.5 ust.1 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.293 § 2 pkt 3 (dane zawarte w aktach postępowania podatkowego, kontroli podatkowej) ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa. Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

mieszkalnych oraz (...) ⁶⁹ gruntów pozostałych. Z map wydrukowanych i opisanych na potrzeby kontroli przez podinspektora do spraw ochrony środowiska, rolnictwa i leśnictwa Emilii Piekelnik z portalu <http://www.mapy.geoportal.gov.pl> ustalono, że powierzchnia wydobycia z działki (...) ⁷⁰ wynosi około 4937 m².

Przy założeniu, że przez pięć lat powierzchnia gruntu zajętego na działalność gospodarczą nie zmieniała się i wynosiła 4.937 m² należy podatek za okres od 2014 roku wynosiłby:

2014 rok – 0,80 zł*4.937 m²= 3.950 zł

2015 rok - 0,80 zł*4.937 m²= 3.950 zł

2016 rok - 0,80 zł*4.937 m²= 3.950 zł

2017 rok - 0,80 zł*4.937 m²= 3.950 zł

2018 rok –0,80 zł*4.937 m²= 3.950 zł

łącznie 19.750 zł.

W stosunku do podatnika organ podatkowy winien podjąć wszelkie niezbędne czynności (opisane w analizie podatnika o numerze konta podatkowego (...) ⁷³) w celu wymierzenia należnego podatku za okres 5 lat wstecz mając na uwadze art. 68 ustawy Ordynacja podatkowa.

Ponadto stwierdzono, że na karcie kontowej 2017 roku podatnika widniały zaległości między innymi za 2011 rok w kwocie 279,54 zł, 2012 rok w kwocie 263,48 zł. W dniu 9 maja 2017 roku dokonano odpisu przedawnionych zaległości w kwocie **279,54 zł**. Na 31 grudnia 2017 roku saldo zaległości wynosiło 1.688,48 zł. W 2018 roku odpisano jako przedawnione zaległości za 2012 rok w kwocie **263,48 zł**. Na 31 grudnia 2018 roku saldo zaległości wynosiło 1.555,- zł. Stwierdzono, że w okresie 2017 - 2018 rok organ podatkowy wystawił trzy upomnienia obejmujące zaległości za lata 2013 - 2018. Stwierdzono, że na zaległości nie wystawiono tytułu wykonawczego. Zauważyć należy, że zgodnie z §2 rozporządzeniem Ministra Finansów z dnia 30 grudnia 2015 roku w sprawie postępowania wierzycieli należności pieniężnych (tekst jednolity z 2017 roku Dz.U. poz. 1483) wierzyciel jest obowiązany do systematycznej kontroli zapłaty należności pieniężnych. W §4 wskazano, iż „Jeżeli zachodzi uzasadnione okolicznościami przypuszczenie, że zobowiązany wykona dobrowolnie obowiązek bez konieczności wszczęcia egzekucji administracyjnej, wierzyciel może podejmować działania informacyjne wobec zobowiązanego zmierzające do dobrowolnego wykonania przez niego obowiązku, zwane dalej „działaniami informacyjnymi”, przed przesłaniem: upomnienia, tytułu wykonawczego, w przypadku gdy egzekucja administracyjna może być wszczęta bez uprzedniego doręczenia upomnienia. Działaniami informacyjnymi nie podejmuje się między innymi **jeżeli okres do upływu terminu przedawnienia**

⁶⁹ Wyłączono dane objęte tajemnicą skarbową - podstawa wyłączenia art.5 ust.1 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.293 § 2 pkt 3 (dane zawarte w aktach postępowania podatkowego, kontroli podatkowej) ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa. Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

⁷⁰ Wyłączono dane objęte tajemnicą skarbową - podstawa wyłączenia art.5 ust.1 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.293 § 2 pkt 3 (dane zawarte w aktach postępowania podatkowego, kontroli podatkowej) ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa. Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

⁷³ Wyłączono dane objęte tajemnicą skarbową - podstawa wyłączenia art.5 ust.1 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.293 § 2 pkt 3 (dane zawarte w aktach postępowania podatkowego, kontroli podatkowej) ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa. Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

należności pieniężnej jest krótszy niż 6 miesięcy. W §7 wskazano natomiast, że wierzyciel przesyła zobowiązanemu upomnienie niezwłocznie, w szczególności **jeżeli łączna wysokość należności pieniężnych wraz z odsetkami z tytułu niezapłacenia w terminie należności pieniężnych przekroczy dziesięciokrotność kosztów upomnienia** i nie zostały podjęte działania informacyjne lub z podjętych działań informacyjnych w sprawie wynika, że obowiązek nie zostanie dobrowolnie wykonany. Upomnienie przesyłane jest do dłużnika nie później niż po upływie 21 dni od dnia, w którym po raz pierwszy podjęto działania informacyjne, w sytuacji, gdy podjęto działania informacyjne, jeżeli z tych działań wynika, że obowiązek zostanie dobrowolnie wykonany. Upomnienie zawiera między innymi wezwanie do wykonania obowiązku z zagrożeniem skierowania sprawy na drogę postępowania egzekucyjnego po upływie 7 dni od dnia doręczenia upomnienia. W związku z czym organ podatkowy w razie nie wykonania obowiązku zapłaty winien wystawić tytuł wykonawczy.

Wydruk mapy z portalu <http://www.mapy.geoportal.gov.pl> sporządzony przez podinspektora do spraw ochrony środowiska, rolnictwa i leśnictwa Emilię Piekelnik dotycząca działki (...) ⁷⁴ stanowi załącznik nr 10 do protokołu kontroli.

Akta kontroli [od str. 114 do str. 134]: Dokumenty dotyczące podatnika o numerze (...) ⁷⁵: decyzja z dnia 7 lutego 2017 roku dotycząca wymiaru podatku na 2017 rok wraz z potwierdzeniem odbioru, decyzja z dnia 9 lutego 2018 roku w sprawie wymiaru podatku na 2018 rok wraz z potwierdzeniem odbioru, decyzja z dnia 16 września 2008 roku w sprawie udzielenia koncesji na wydobycie kopaliny ze złoża (...) ⁷⁶, informacja o gruntach na 2015 rok podatnika (...) ⁷⁷, deklaracja na podatek od nieruchomości na 2010 rok podatnika (...) ⁷⁸, wypisy z ewidencji gruntów działek (...) ⁷⁹, karty jednostki opodatkowania za okres od 2015 roku do 2018 roku.

6) Stwierdzono, że w pozycji wymiarowej (...) ⁸⁰ opodatkowano grunty stanowiące współwłasność. Jedna z działek (...) ⁸¹ opodatkowana w pozycji wymiarowej (...) ⁸² objęta

⁷⁴ Wyłączono dane objęte tajemnicą skarbową - podstawa wyłączenia art.5 ust.1 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.293 § 2 pkt 3 (dane zawarte w aktach postępowania podatkowego, kontroli podatkowej) ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa. Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

⁷⁵ Wyłączono dane objęte tajemnicą skarbową - podstawa wyłączenia art.5 ust.1 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.293 § 2 pkt 4 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa (dane zawarte w dokumentacji rachunkowej organu podatkowego). Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

⁷⁶ Wyłączono dane objęte tajemnicą skarbową - podstawa wyłączenia art.5 ust.1 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.293 § 2 pkt 3 (dane zawarte w aktach postępowania podatkowego, kontroli podatkowej) ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa. Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

⁷⁷ Wyłączono dane objęte tajemnicą skarbową - podstawa wyłączenia art.5 ust.1 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.293 § 2 pkt 4 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa (dane zawarte w dokumentacji rachunkowej organu podatkowego). Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

⁷⁸ Wyłączono dane objęte tajemnicą skarbową - podstawa wyłączenia art.5 ust.1 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.293 § 2 pkt 4 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa (dane zawarte w dokumentacji rachunkowej organu podatkowego). Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

⁷⁹ Wyłączono dane objęte tajemnicą skarbową - podstawa wyłączenia art.5 ust.1 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.293 § 2 pkt 3 (dane zawarte w aktach postępowania podatkowego, kontroli podatkowej) ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa. Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

⁸⁰ Wyłączono dane objęte tajemnicą skarbową - podstawa wyłączenia art.5 ust.1 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.293 § 2 pkt 4 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa (dane zawarte w dokumentacji rachunkowej organu podatkowego). Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

jest koncesją na wydobycie kopaliny nr OŚZ.III-7511-16/08 z dnia 16 września 2008 roku. (...) ⁸³. Decyzje zgodne były ze złożoną przez podatnika (jednego ze współwłaścicieli) informacją z dnia 2 września 2016 roku. Stwierdzono, że informacja z dnia 2 września 2016 roku nie zawierała potwierdzenia dokonania weryfikacji przez pracownika odpowiedzialnego za wymiar podatków. Brak weryfikacji złożonej przez podatnika deklaracji stanowi naruszenie art. 272 ustawy Ordynacja podatkowa, z którego wynika, że organy podatkowe pierwszej instancji, z zastrzeżeniem art. 272a, dokonują czynności sprawdzających, mających na celu:

1) sprawdzenie terminowości:

- a) składania deklaracji,
 - b) wpłacania podatków, w tym również pobieranych przez płatników oraz inkasentów;
- 2) stwierdzenie formalnej poprawności dokumentów wymienionych w pkt 1;
- 3) ustalenie stanu faktycznego w zakresie niezbędnym do stwierdzenia zgodności z przedstawionymi dokumentami.

Zauważyć należy, że z map wydrukowanych i opisanych na potrzeby kontroli przez podinspektora do spraw ochrony środowiska, rolnictwa i leśnictwa Emilii Piekielnik z portalu <http://www.mapy.geoportal.gov.pl> powierzchnia wydobycia kopaliny z działki (...) ⁸⁴ wynosi około 2.904 m².

Przy założeniu, że przez pięć lat powierzchnia gruntu zajętego na działalność gospodarczą nie zmieniała się i wynosiła 2.904 m² należny podatek za okres od 2014 roku wynosiłby:

2014 rok – 0,80 zł*2.904 m²= 2.323 zł

2015 rok- 0,80 zł*2.904 m²= 2.323 zł

2016 rok- 0,80 zł*2.904 m²= 2.323 zł

2017 rok- 0,80 zł*2.904 m²= 2.323 zł

2018 rok –0,80 zł*2.904 m²= 2.323 zł

Łącznie 11.615 zł..

⁸¹ Wyłączono dane objęte tajemnicą skarbową - podstawa wyłączenia art.5 ust.1 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.293 § 2 pkt 3 (dane zawarte w aktach postępowania podatkowego, kontroli podatkowej) ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa. Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

⁸² Wyłączono dane objęte tajemnicą skarbową - podstawa wyłączenia art.5 ust.1 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.293 § 2 pkt 4 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa (dane zawarte w dokumentacji rachunkowej organu podatkowego). Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

⁸³ Wyłączono dane objęte tajemnicą skarbową - podstawa wyłączenia art.5 ust.1 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.293 § 2 pkt 3 (dane zawarte w aktach postępowania podatkowego, kontroli podatkowej) ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa. Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

⁸⁴ Wyłączono dane objęte tajemnicą skarbową - podstawa wyłączenia art.5 ust.1 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.293 § 2 pkt 3 (dane zawarte w aktach postępowania podatkowego, kontroli podatkowej) ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa. Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

W stosunku do podatnika organ podatkowy winien podjąć wszelkie niezbędne czynności (opisane w analizie podatnika (...)⁸⁵) w celu wymierzenia należnego podatku za okres 5 lat wstecz mając na uwadze art. 68 ustawy Ordynacja podatkowa.

Wydruk mapy z portalu <http://www.mapy.geoportal.gov.pl> sporządzona przez podinspektora do spraw ochrony środowiska, rolnictwa i leśnictwa Emilię Piekielnik dotycząca działki (...)⁸⁶ stanowi załącznik nr 11 do protokołu kontroli.

Akta kontroli [od str. 135 do str. 150] Dokumenty dotyczące podatnika (...)⁸⁷: decyzja z dnia 9 lutego 2018 roku dotycząca wymiaru podatku wraz z potwierdzeniem odbioru, decyzja z dnia 7 lutego 2017 roku dotycząca wymiaru podatku wraz z potwierdzeniem odbioru, informacja w sprawie podatku od nieruchomości, rolnego i leśnego z dnia 2 września 2016 roku, wypisy z ewidencji gruntów działek (...)⁸⁸, karty jednostki opodatkowania za okres od 2015 -2018.

7) Stwierdzono, że podatnika (...)⁸⁹ opodatkowano zgodnie ze złożoną informacją podatkową. Podatnikowi w 2018 roku udzielono ulgi podatkowej w postaci umorzenia kwoty 13.377 zł wraz z odsetkami za zwłokę w kwocie 1.623,00 zł w związku z sytuacją losową (...)⁹⁰.

Stwierdzono ponadto, że w 2017 roku organ podatkowy pomimo występowania zaległości nie prowadził postępowania windykacyjnego. Pierwsze upomnienie na zaległości roku 2017 i 2018 wystawiono w dniu 28 listopada 2018 roku (odebrano w dniu 14 grudnia 2018 roku).

Udzielone ulgi w zapłacie podatku w zakresie podatku od nieruchomości (np. umorzenie zaległości, rozłożenie na raty, odroczenie terminu płatności)

31.12.2017 rok

Rodzaj decyzji	Ilość wydanych decyzji (szt.)	Kwota objęta decyzjami (zł)
----------------	-------------------------------	-----------------------------

⁸⁵ Wyłączono dane objęte tajemnicą skarbową - podstawa wyłączenia art.5 ust.1 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.293 § 2 pkt 4 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa (dane zawarte w dokumentacji rachunkowej organu podatkowego). Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

⁸⁶ Wyłączono dane objęte tajemnicą skarbową - podstawa wyłączenia art.5 ust.1 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.293 § 2 pkt 4 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa (dane zawarte w dokumentacji rachunkowej organu podatkowego). Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

⁸⁷ Wyłączono dane objęte tajemnicą skarbową - podstawa wyłączenia art.5 ust.1 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.293 § 2 pkt 3 (dane zawarte w aktach postępowania podatkowego, kontroli podatkowej) ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa. Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

⁸⁸ Wyłączono dane objęte tajemnicą skarbową - podstawa wyłączenia art.5 ust.1 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.293 § 2 pkt 3 (dane zawarte w aktach postępowania podatkowego, kontroli podatkowej) ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa. Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

⁸⁹ Wyłączono dane objęte tajemnicą skarbową - podstawa wyłączenia art.5 ust.1 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.293 § 2 pkt 3 (dane zawarte w aktach postępowania podatkowego, kontroli podatkowej) ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa. Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

⁹⁰ Wyłączono dane objęte tajemnicą skarbową - podstawa wyłączenia art.5 ust.1 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.293 § 2 pkt 3 (dane zawarte w aktach postępowania podatkowego, kontroli podatkowej) ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa. Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

Umorzenie zaległości podatkowej, odsetek	29	7.485,88 1.381,00
Rozłożenie zapłaty podatku na raty	-	-
Odroczenie terminu płatności podatku	1	2.648,00
Rozłożenie na raty zapłaty zaległości podatkowej	-	-
Odroczenie zapłaty zaległości podatkowej	-	-

30.09.2018 rok

Rodzaj decyzji	Ilość wydanych decyzji (szt.)	Kwota objęta decyzjami (zł)
Umorzenie zaległości podatkowej, odsetek	15	16.467,00 1.892,00
Rozłożenie zapłaty podatku na raty	-	-
Odroczenie terminu płatności podatku	1	3.423,00
Rozłożenie na raty zapłaty zaległości podatkowej	-	-
Odroczenie zapłaty zaległości podatkowej	-	-

Kontrolą objęto następujące decyzje w spłacie zobowiązań podatkowych:

- 1) decyzja z dnia 6 kwietnia 2018 roku w sprawie umorzenia zaległości podatkowej w kwocie 15.000 zł wraz z odsetkami za zwłokę w kwocie 1.623 zł. W dniu 8 lutego 2018 roku podatnik zwrócił się z prośbą o umorzenie zaległości podatkowej w podatku od nieruchomości. Na dzień złożenia wniosku podatnik według karty kontowej posiadał zaległości w podatku od nieruchomości w kwocie 16.536,78 zł oraz podatku rolnym i leśnym 299 zł. Decyzja z dnia 6 kwietnia 2018 roku dotyczyła umorzenia części zaległości w podatku od nieruchomości w kwocie 13.377 zł zatem organ podatkowy winien stosownie do art. 200 Ordynacji podatkowej wyznaczyć stronie siedmiodniowy termin do zapoznania się z materiałem dowodowym. Ponadto decyzja winna uwzględniać żądanie podatnika w całości, zatem decyzją powinien być objęty podatek od nieruchomości należny na dzień złożenia wniosku tj. 16.536,78 zł. Ponadto stwierdzono, że odpisu na koncie szczegółowym dokonano w dacie wydania decyzji tj. 6 kwietnia 2018 roku. Stwierdzono, że potwierdzenie odbioru nie zawierało daty odbioru, a organ podatkowy nie wystąpił do doręczyciela o ustalenie daty doręczenia przesyłki.
- 2) decyzja z dnia 16 listopada 2018 roku w sprawie umorzenia kwoty 688,89 zł zaległości za XII ratę 2016 roku wraz z % za zwłokę oraz I raty 2017 roku w kwocie 843 zł wraz z % za zwłokę. Wnioskiem z dnia 22 października 2018 roku podatnik wniósł o umorzenie zaległości podatkowych za okres grudzień 2016 do grudzień 2017 roku w kwocie 10.799,89 zł. W wyniku kontroli stwierdzono, że uzupełnienia składane w toku postępowania podatkowego nie zawierają daty wpływu do Urzędu Gminy. Ponadto decyzją w sprawie udzielenia ulgi objęto mniejszy zakres niż zakres żądania podatnika. W powyższej sprawie organ podatkowy winien decyzją objąć całość żądania strony (w części przychylić się do żądania strony 1531,89 zł a w pozostałej części odmówić wnioskowanej ulgi 9.285 zł).

3) Terminowość podejmowania czynności windykacyjnych w odniesieniu do zaległości podatkowych

Zaległości w poszczególnych podatkach oraz zestawienie działań windykacyjnych podejmowanych przez jednostkę w okresie objętym kontrolą, przedstawiają poniższe tabele, sporządzone na podstawie prowadzonej w jednostce ewidencji upomnień i tytułów wykonawczych. Windykację zaległości podatkowych prowadzono w oparciu o przepisy rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 30 grudnia 2015 roku w sprawie postępowania wierzycieli należności pieniężnych (tekst jednolity Dz. U. z 2017 roku, poz. 1483).

Ustalono, iż kwota zaległości z tytułu poszczególnych podatków przedstawiała się następująco:

	31.12.2016	31.12.2017	30.09.2018
Podatek od nieruchomości (os. prawne)	115.686,37	95.394,66	89.036,5
Podatek rolny (os. prawne)	551,00	992,00	864,00
Podatek od środków transportowych (os. prawne)	0,00	0,00	800,00
Podatek od nieruchomości (os. fizyczne)	87.183,55	78.356,16	81.605,93
Podatek rolny (os. fizyczne)	112.840,78	94.268,09	90.882,14
Podatek od środków transportowych (os. fizyczne)	35.821,30	21.927,14	51.37,00

Podatek od nieruchomości

Podatek od nieruchomości od osób prawnych – 31 grudnia 2017 roku – 95.394,66 zł

Na dzień 31 grudnia 2017 roku kontrolujący stwierdzili, zgodnie z przedłożonym wydrukiem z ewidencji analitycznej, zaległości w podatku od nieruchomości od osób prawnych w kwocie 95.394,66 zł na koncie 7 podatników.

Sprawdzono prowadzoną windykację zaległości na kontach 5 podatników, którzy na koniec 2017 roku posiadali łączną kwotę zaległości 92.554,16 zł, co stanowi 97,02% ogółu zaległości na dzień 31 grudnia 2017 roku.

(...)⁹¹

Podatek od nieruchomości od osób fizycznych – 31 grudnia 2017 roku – 78.356,16

Na dzień 31 grudnia 2017 roku kontrolujący stwierdzili, zgodnie z przedłożonym wydrukiem z ewidencji analitycznej, zaległości w podatku od nieruchomości od osób fizycznych w kwocie 78.218,16 zł na koncie 214 podatników.

Sprawdzono prowadzoną windykację zaległości na kontach 5 podatników, którzy na koniec 2017 roku posiadali łączną kwotę zaległości 12.881,01 zł, co stanowi 16,44% ogółu zaległości na dzień 31 grudnia 2017 roku.

(...)⁹²

Powyższe ustalenia zawarte w tabelach wskazują na przypadki nieterminowych, niesystematycznych i niepełnych działań windykacyjnych podejmowanych przez organ podatkowy w celu wyegzekwowania zaległości w podatku od nieruchomości dla osób

⁹¹ Wyłączono dane objęte tajemnicą skarbową - podstawa wyłączenia art.5 ust.1 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.293 § 2 pkt 4 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa (dane zawarte w dokumentacji rachunkowej organu podatkowego). Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

⁹² Wyłączono dane objęte tajemnicą skarbową - podstawa wyłączenia art.5 ust.1 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.293 § 2 pkt 4 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa (dane zawarte w dokumentacji rachunkowej organu podatkowego). Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

prawnych i osób fizycznych. Również w odniesieniu do zaległości odnotowanych na kontach podatników przed 2013 rokiem, które na dzień prowadzonych czynności kontrolnych uległy przedawnieniu organ podatkowy nie przedłożył dokumentacji potwierdzającej ich zabezpieczenie w postaci tytułu egzekucyjnego bądź wpisu na hipotekę nieruchomości podatnika. Stwierdzono przypadki zaniechania działań windykacyjnych i egzekucyjnych do zaległości powstałych po 2013 roku, w sposób określony przepisami §7 i §9 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 30 grudnia 2015 roku w sprawie trybu postępowania wierzycieli należności pieniężnych (tekst jednolity Dz. U. z 2017 r., poz. 1483 ze zm.), zgodnie z którym - wierzyciel przesyła zobowiązanemu upomnienie: 1) niezwłocznie, w szczególności jeżeli: a) łączna wysokość należności pieniężnych wraz z odsetkami z tytułu niezapłacenia w terminie należności pieniężnych przekroczy dziesięciokrotność kosztów upomnienia i nie zostały podjęte działania informacyjne, b) z podjętych działań informacyjnych w sprawie wynika, że obowiązek nie zostanie dobrowolnie wykonany. przypadkach, w których egzekucja administracyjna może być wszczęta bez uprzedniego doręczenia upomnienia, wierzyciel wystawia tytuł wykonawczy: 1) niezwłocznie, w szczególności jeżeli: a) łączna wysokość należności pieniężnych wraz z odsetkami z tytułu niezapłacenia w terminie należności pieniężnych przekroczy dziesięciokrotność kosztów upomnienia i nie zostały podjęte działania informacyjne.

Ponadto w przypadku braku skutecznych działań egzekucyjnych komornika, należy rozważyć inne formy zabezpieczenia wierzytelności Gminy, o których mowa w art. 34 i art. 41 ustawy Ordynacja podatkowa, ustanawiając hipotekę przymusową na nieruchomościach podatnika bądź zastaw skarbowy.

Kontrolujący wskazują na zasadność przeanalizowania zaległości podatkowych odnotowanych na kontach podatników celem ustalenia ich realnej wartości. W przypadku stwierdzenia zaległości przedawnionych (w świetle art. 70 § 1 ustawy Ordynacja podatkowa), dla których nie ustanowiono żadnego zabezpieczenia wierzytelności, wskazane jest podjęcie działań zmierzających do dokonania ich odpisu na kontach dłużników.

Przepisy egzekucyjne nie precyzują terminów podejmowania czynności egzekucyjnych, wynika z nich tylko, że przesłanie zobowiązanemu upomnienia czy tytułu powinno nastąpić niezwłocznie, bo tylko działania podejmowane bez zbędnej zwłoki, gwarantują największą skuteczność w dochodzeniu należnych dla jednostki samorządu terytorialnego dochodów. Dlatego też według kontrolujących właściwym rozwiązaniem problematyki terminów wystawiania upomnień i tytułów egzekucyjnych oraz w celach dyscyplinujących księgowych podatkowych byłoby uregulowanie tych kwestii przez Wójta Gminy w przepisach wewnętrznych, np. instrukcji w sprawie podatków i opłat lokalnych.

2. DOCHODY Z MAJĄTKU

Sprawy z zakresu gospodarki nieruchomościami zostały przypisane do Referatu Organizacyjno-Społeczny i Gospodarki Nieruchomościami, którego kierownikiem była Elżbieta Przybył. Zakres czynności obowiązujący w roku 2018 dla Kierownika przedmiotowego Referatu oprócz spraw związanych z gospodarką nieruchomościami wskazywał również odpowiedzialność Kierownik Referatu między innymi za udostępnianie informacji publicznej w zakresie spraw merytorycznych a w szczególności opracowywanie umów pod względem merytorycznym w zakresie prowadzonych spraw. Kierownikowi powierzono również nadzór nad utrzymaniem aktualności informacji umieszczanych w Biuletynie Informacji Publicznej w zakresie działania Referatu.

Zgodnie z art. 25 ust. 2 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 roku o gospodarce nieruchomościami (tekst jednolity Dz. U. z 2016 roku poz. 2147 ze zm.) - jednostki samorządu terytorialnego są zobligowane do ustalenia planu wykorzystania zasobu nieruchomości, który winien być sporządzony na okres 3 lat. W okresie kontrolowanym Gmina Żarnów nie posiadała takiego planu, co stanowi naruszenie art. 25 ust. 2 ustawy o gospodarce nieruchomościami.

2.1. Dochody z tytułu sprzedaży nieruchomości

31.12.2017 rok			30.09.2018 rok		
Plan	Plan po zmianach	Wykonanie	Plan	Plan po zmianach	Wykonanie
0,00	17.300,00	17.300,00	0,00	0,00	25.270,00

Dochody z tytułu sprzedaży nieruchomości klasyfikowane były w 2017 i 2018 roku w rozdziale 70005 – Gospodarka nieruchomościami, w §0770 – Wpłaty z tytułu odpłatnego nabycia prawa własności oraz prawa użytkowania wieczystego nieruchomości. W okresie 2017 rok – I półrocze 2018 roku kontrolowana jednostka uzyskała wpływy z tytułu sprzedaży 2 nieruchomości stanowiących własność Gminy Żarnów. Rozdysponowanie działek stanowiących własność Gminy w 2017 i 2018 roku przedstawia poniższa tabela:

Lp.	Położenie działki	Numer działki	Powierzchnia działki w ha	Wartość szacunkowa gruntu w zł	Data przetargu/rokowań	Wartość sprzedaży gruntu	Numer i data zawarcia aktu notarialnego
1.	Pilichowice	103/1	0,22	7.7560,00	26.06.2017	19.200,00	Nr 5928/2017 z dn. 18.07.2017 r. Nr 8941/2017 z dn. 10.10.2017 r.
2.	Wierzchowisko	1133	0,40	18.650,00	20.10.2017	19.500,00	Nr 9585/2017 z dn. 27.10.2017 r. Nr 82/2018 z dn. 04.01.2018 r.

Kontrolą objęto sprzedaż nieruchomości:

Działka nr 1133 o powierzchni 0,40 ha położona w obrębie Wierzchowisko – przetarg ustny nieograniczony (19.500,00)

W dniu 1 września 2017 roku Rada Gminy Żarnów uchwałą nr XXXI/243/2017 wyraziła zgodę na sprzedaż w drodze przetargu nieruchomości położonej we wsi Wierzchowisko, oznaczonej w ewidencji gruntów jako działka nr 1133 o powierzchni 0,40 ha.

Operat szacunkowy określający wartość rynkową nieruchomości leśnej dla potrzeb zbycia w trybie przepisów ustawy o gospodarce nieruchomościami sporządzony został przez rzeczoznawcę majątkowego w dniu 7 sierpnia 2017 roku. Wartość rynkowa nieruchomości została ustalona na kwotę – 18.650 zł.

W dniu 7 sierpnia 2017 roku Wójt Gminy Żarnów ogłosił wykaz nieruchomości przeznaczonej do sprzedaży – działki w obrębie ewidencyjnym Wierzchowisko o numerze 1133 o powierzchni 0,40 ha. Wykaz zawierał wszystkie informacje wymagane przez art. 35 ust. 2 ustawy o gospodarce nieruchomościami. Cenę nieruchomości ustalono na kwotę 19.300,00 zł. Ustalono, że wykaz został podany do publicznej wiadomości, tzn. został zamieszczony w Biuletynie Informacji Publicznej oraz na tablicy ogłoszeń u sołtysa wsi Wierzchowisko; informacja o wywieszeniu wykazu została zamieszczona w prasie lokalnej o zasięgu co najmniej powiatowym – Opoczyńska.pl nr 33 z dnia 16 sierpnia 2018 roku.

Kontrolującym nie przedstawiono potwierdzenia wywieszenia wykazu w siedzibie urzędu, co stanowiło naruszenie obowiązku wynikającego z art. 35 ust. 1 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 roku o gospodarce nieruchomościami (obowiązywał wówczas tekst jednolity Dz. U. z 2016 r., poz. 2147), z którego wynikało, że właściwy organ sporządza i podaje do publicznej wiadomości wykaz nieruchomości przeznaczonych do sprzedaży, do oddania w użytkowanie wieczyste, użytkowanie, najem lub dzierżawę; wykaz ten wywiesza się na okres 21 dni w siedzibie właściwego urzędu, a także zamieszcza się na stronach internetowych właściwego urzędu. Informację o zamieszczeniu wykazu właściwy organ podaje do publicznej wiadomości przez ogłoszenie w prasie lokalnej o zasięgu obejmującej co najmniej powiat, na terenie którego położona jest nieruchomość.

Ogłoszenie o przetargu ustnym nieograniczonym z dnia 19 września 2017 roku zostało zamieszczone na stronach internetowych urzędu (w Biuletynie Informacji Publicznej) w dniu 20 września 2017 roku, na tablicy ogłoszeniowej sołectwa Wierzchowisko. Z treści ogłoszenia wynika, że nieruchomość nr 1133 zostanie sprzedana w drodze przetargu ustnego nieograniczonego. Cena wywoławcza nieruchomości przeznaczonej do sprzedaży określona została na kwotę 19.300 zł. Przetarg wyznaczono na dzień 20 października 2017 roku. Warunkiem udziału w przetargu było wpłacenie wadium w wysokości 2.000,00 zł na wskazany numer konta bankowego lub w kasie Urzędu Gminy w terminie do dnia 16 października 2017 roku.

Kontrolującym nie przedstawiono potwierdzenia wywieszenia ogłoszenia o przetargu w siedzibie urzędu. Zauważyć należy, że zgodnie z art. 38 ust. 2 ustawy o gospodarce nieruchomościami ogłoszenie o przetargu wywiesza się w siedzibie właściwego urzędu, a ponadto informację o ogłoszeniu przetargu podaje się do publicznej wiadomości w sposób zwyczajowo przyjęty w danej miejscowości, a także na stronach internetowych właściwego urzędu.

Ustalono, iż we wskazanym terminie wadium na przetarg na zbycie powyższej nieruchomości wpłaciła jedna osoba (RK nr 32/2017/0032 z dnia 13 października 2017).

Sporządzono protokół z przeprowadzonego w dniu 20 października 2017 roku przetargu na zbycie nieruchomości leśnej oznaczonej numerem 1133 o powierzchni 0,40 ha położonej we wsi Wierzchowisko. Protokół został podpisany przez osobę ustaloną jako nabywca nieruchomości oraz członków komisji przetargowej. W wyniku przeprowadzonego przetargu na działkę 1133 osiągnięto cenę 19.500 zł. Stwierdzono, że powyższy protokół nie zawierał informacji dotyczących obciążeń nieruchomości, zobowiązań, których przedmiotem jest nieruchomość oraz daty jego sporządzenia, co stanowiło naruszenie §10 ust. 1 pkt 3, 4 i 11 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 14 września 2004 roku w sprawie sposobu i trybu przeprowadzania przetargów oraz rokowań na zbycie nieruchomości (tekst jednolity Dz. U. z 2014 r., poz. 1490). Z treści wskazanego przepisu wynika, że przewodniczący komisji przetargowej sporządza protokół z przeprowadzonego przetargu; protokół powinien zawierać informacje o: obciążeniach nieruchomości, zobowiązaniach, których przedmiotem, jest nieruchomość oraz o dacie sporządzenia protokołu.

Informacja o wyniku przetargu została sporządzona w dniu 20 października 2017 roku; w powyższej informacji zamieszczono zapis, iż podlega ona ogłoszeniu na tablicy ogłoszeń w budynku Urzędu Gminy Żarnów w dniach od dnia 20 października 2017 roku do 27 października 2017 roku, jednak brak jest potwierdzenia realizacji powyższego obowiązku. Stwierdzono, ponadto, że w Informacji brak było wskazania liczby osób dopuszczonych oraz osób niedopuszczonych do uczestnictwa w przetargu oraz imienia, nazwiska albo nazwy firmy osoby ustalonej jako nabywca nieruchomości. Powyższe ustalenia wskazują na naruszenie §12 ust. 1 pkt 3 i 5 rozporządzenia Rady Ministrów w sprawie sposobu i trybu przeprowadzania przetargów oraz rokowań na zbycie nieruchomości. Z treści wskazanego przepisu wynika, że w przypadku niezaskarżenia w

wyznaczonym terminie czynności związanych z przeprowadzeniem przetargu albo w razie uznania skargi na niezasadną, właściwy organ, z zastrzeżeniem ust. 2, podaje do publicznej wiadomości, wywieszając w siedzibie właściwego urzędu, na okres 7 dni, informację o wyniku przetargu, która powinna zawierać m.in. liczbę osób dopuszczonych oraz osób niedopuszczonych do uczestnictwa w przetargu, a także imię, nazwisko albo nazwę lub firmę osoby ustalonej jako nabywca nieruchomości.

Pismem z dnia 20 października 2017 roku zawiadomiono nabywcę o miejscu i terminie zawarcia aktu notarialnego, który ustalono na 27 października 2015 roku. Ustalono, iż z treści pisma wynika, że termin sporządzenia aktu notarialnego został wspólnie ustalony, co nabywca potwierdził na wskazanym piśmie. Stwierdzono, że zawiadomienie nabywcy o miejscu i terminie zawarcia umowy sprzedaży nie zawierało sankcji dla nabywcy wynikającej z art. 41 ust. 2 ustawy o gospodarki nieruchomościami. Z treści wskazanego przepisu wynika, że jeżeli osoba ustalona jako nabywca nieruchomości nie przystąpi bez usprawiedliwienia do zawarcia umowy w miejscu i w terminie podanych w zawiadomieniu, organizator przetargu może odstąpić od zawarcia umowy, a wpłacone wadium nie podlega zwrotowi, a w zawiadomieniu zamieszcza się informację o tym uprawnieniu.

Warunkowa umowa sprzedaży została zawarta w dniu 27 października 2017 roku (akt notarialny Rep. A nr 9585/2017), a ostatecznie działkę o numerze 1133 zbyto w dniu 4 stycznia 2018 roku na podstawie aktu notarialnego Rep. A nr 82/2018.

Zapłaty za działkę dokonano przelewem: w dniu 27 grudnia 2017 roku (17.500 zł), wpłacone wadium zostało zaliczone na poczet ceny sprzedaży.

Ustalono, że powyższa nieruchomość została zdjęta ze stanu ewidencji środków trwałych LT nr 1/2018 z dnia 10 stycznia 2018 roku.

Kontrolujący ustalili, że w dniu 25 kwietnia 2018 roku nabywca złożył informację podatkową w sprawie podatku leśnego, a organ podatkowy wydał decyzję nr 3123.20141.2018 z dnia 17 kwietnia 2018 w sprawie zmiany wymiaru łącznego zobowiązania pieniężnego na 2018 rok, w której opodatkował błędnie nabyte grunty leśne od dnia 1 kwietnia 2018 roku, zamiast od daty nabycia. Z wyjaśnienia złożonego przez Małgorzatę Kowalską – referenta ds. księgowości podatkowej wynika, że powyższy błąd wynika z omyłki pisarskiej, 04.01.2018-01.04.2018, a za powyższe miesiące podatek powinien wynieść 2,89 zł.

2.2. Dochody z tytułu użytkowania wieczystego nieruchomości, użytkowania, zarządu

2017 rok			30.09.2018 rok		
Plan	Plan po zmianach	Wykonanie	Plan	Plan po zmianach	Wykonanie
0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00

Ustalono, że kontrolowana jednostka nie posiada nieruchomości oddanych w użytkowanie wieczyste, użytkowanie lub zarząd i w związku z tym nie osiąga dochodów z tego tytułu.

2.3. Dochody z tytułu najmu i dzierżawy nieruchomości

Klasyfikacja budżetowa	2017 rok			30.09.2018		
	Plan	Wykonanie	Zaległości	Plan	Wykonanie	Zaległości

010	1095	0750	4.000	3.447,16	0,00	3.999,60	3.483,35	0,00
700	70005	0750	160.000	166.530,3	548,98	150.000	119.421	3.265,71
801	80101	0750	0	5.714,66	258,3	5.000	5.470,09	0,00
801	80110	0750	0	5.539,6	243,66	5.000	2.862,46	0,00
900	90095	0750	5.000	1.756,41	4.175,7	5.000	2.596,03	4.179,67
921	92109	0750	5.000	4.119,34	524,00	5.000	5.713,1	525,9
SUMA			174.000	187.107,5	5.750,64	173.999,60	139.546	7.971,28

Najem/dzierżawa

Według zestawienia sporządzonego przez pracownika merytorycznego na dzień 30 września 2018 roku obowiązywały 24 umowy najmu/dzierżawy nieruchomości, z których na dzień 30 września 2018 roku uzyskano dochód w kwocie 158.032,13 zł netto. Pozostałe umowy były umowami krótkoterminowymi okazjonalnymi. Kontrolą objęto umowy wskazane niżej:

- Umowa z dnia 1 czerwca 2015 roku na wydzierżawienie działki nr 122 o pow. 0,02 ha zabudowanej budynkiem piętrowym położonej w Żarnowie przy ul. Przedborskiej. Uchwałą nr XXXV/303/2014 Rada Gminy Żarnów dnia 29 września 2014 roku wyraziła zgodę na wydzierżawienie przedmiotowej nieruchomości bez określenia czasu na jaki przedmiotowa nieruchomość ma zostać oddana w dzierżawę. Zgodnie z treścią art. 18 ust. 2 pkt 9 ustawy z dnia 8 marca 1990 roku o samorządzie gminnym (tekst jednolity z 2018 roku poz. 994 ze zmianami) do wyłącznej właściwości rady gminy należy podejmowanie uchwał w sprawach majątkowych gminy, przekraczających zakres zwykłego zarządu, dotyczących: zasad nabywania, zbywania i obciążania nieruchomości oraz ich wydzierżawiania lub wynajmowania na czas oznaczony dłuższy niż 3 lata lub na czas nieoznaczony, o ile ustawy szczególne nie stanowią inaczej; uchwała rady gminy jest wymagana również w przypadku, gdy po umowie zawartej na czas oznaczony do 3 lat strony zawierają kolejne umowy, których przedmiotem jest ta sama nieruchomość; do czasu określenia zasad wójt może dokonywać tych czynności wyłącznie za zgodą rady gminy. Z przedmiotowego przepisu wynika, iż w sytuacji braku określenia zasad, o których mowa wyżej, decyzja w sprawie okresu (powyżej 3 lat) na jaki zostanie zawarta umowa dzierżawy należy do Rady Gminy, co należy rozumieć, że winien ten okres zostać wskazany w uchwale. Dnia 1 października 2014 roku na stronie BIP zamieszczono wykaz zawierający informację o przeznaczeniu wskazanej nieruchomości do dzierżawy w drodze przetargu **pisemnego** nieograniczonego i wskazano, że wykaz wywieszono na tablicy ogłoszeń w Urzędzie w dniach od 30 września 2014 roku do dnia 20 października 2014 roku oraz przesłano sołtysowi wsi Żarnów. Do osoby zainteresowanej wydzierżawieniem przedmiotowej nieruchomości również wysłano dnia 1 października 2014 wykaz, jednak ten egzemplarz zawierał informację, że nieruchomość została przeznaczona do dzierżawy w drodze przetargu **ustnego** nieograniczonego. Ogłoszenie opublikowane dnia 27 listopada 2014 roku również wskazywało tryb przetargu jako ustny. Przetarg odbył się zgodnie z terminem wskazanym w ogłoszeniu dnia 15 grudnia 2014 roku. Z przedstawionego protokołu sporządzonego w dniu 15 grudnia 2014 roku wynikało, że przetarg przeprowadzono w trybie ustnym i w konsekwencji rozstrzygnięto go na korzyść jedynej osoby zainteresowanej do której wcześniej przesłano wykaz nieruchomości. Wskazanie innego trybu przeprowadzenia przetargu na wydzierżawienia przedmiotowej nieruchomości w ogłoszeniu niż w wykazie nieruchomości stanowiło naruszenie art. 38 ust. 2 ustawy o gospodarce nieruchomościami z treści którego wynika, że **w ogłoszeniu o przetargu podaje się informacje zamieszczone w wykazie** oraz czas, miejsce i warunki przetargu. Ogłoszenie o przetargu wywiesza

się w siedzibie właściwego urzędu, a ponadto informację o ogłoszeniu przetargu podaje się do publicznej wiadomości w sposób zwyczajowo przyjęty w danej miejscowości, a także na stronach internetowych właściwego urzędu.

Z treści protokołu z postępowania wynikało, że oferent zapoznał się z warunkami ustnego nieograniczonego przetargu na dzierżawę nieruchomości i przyjmuje je **bez zastrzeżeń**. Po trzecim ogłoszeniu ceny przyjęto kwotę 2.020 zł zaoferowaną przez zainteresowanego **z zastrzeżeniem**, że do dnia uzyskania warunków przyłącza gazowego przez Gminę oraz jej protokólnego przejęcia czynsz nie będzie płacony. Dnia **15 grudnia 2014 roku** spisano protokół uzgodnień, którym ustalono, iż dzierżawca zobowiązał się do dostosowania budynku do działalności gospodarczej prowadzonej przez dzierżawcę do dnia 31 maja 2015 roku i podpisania umowy. Wójt Gminy przekazał przedmiot dzierżawy do dnia 31 maja 2015 roku do bezpłatnego użytkowania do dnia 31 maja 2015 rok w celu przeprowadzenia remontu. Ustalono również, że koszty remonty zostaną zaliczone na poczet czynszu dzierżawnego z wyjątkiem podatku VAT. Koszty remontu zostaną udokumentowane fakturami VAT w kwocie nieprzekraczającej 85.000 zł. Inspektorom kontroli nie przedstawiono dokumentu potwierdzającego dokonanie szacunku wskazanej wartości.

Powyższe świadczy o braku wskazania w wykazie nieruchomości i w konsekwencji w ogłoszeniu o przetargu na wydzierżawienia zabudowanej działki nr 122 sposobu zagospodarowania nieruchomości oraz terminu jej zagospodarowania, co naruszyło art. 35 ust. 2 pkt 4 i 5 ustawy o gospodarce nieruchomościami gdzie wskazano, że w wykazie określa się między innymi przeznaczenie nieruchomości i sposób jej zagospodarowania oraz termin zagospodarowania nieruchomości.

Celem umieszczenia nieruchomości w wykazie jest zachowanie jawności dysponowania nieruchomościami przez jednostki samorządu terytorialnego, a także umożliwienie wszystkim zainteresowanym ubiegania się o nabycie praw do nieruchomości umieszczonych w wykazie na równych zasadach. Podanie do publicznej wiadomości, poprzez opublikowanie na tronie BIP Urzędu Gminy, wykazu o treści innej niż treść wykazu przesłana zainteresowanym i w konsekwencji ogłoszenie i przeprowadzenie procedury przetargowej w innym trybie niż ten, który wskazano w wykazie a także brak wskazania sposobu zagospodarowania nieruchomości i terminu jej zagospodarowania było naruszeniem zasady obiektywności postępowania i mogło wpłynąć na wynik przetargu.

Zgodnie z treścią art. 498 Kodeksu cywilnego gdy dwie osoby są jednocześnie **względem siebie dłużnikami i wierzycielami**, każda z nich może potrącić swoją wierzytelność z wierzytelności drugiej strony, jeżeli przedmiotem obu wierzytelności są pieniądze lub rzeczy tej samej jakości oznaczone tylko co do gatunku, a **obie wierzytelności są wymagalne i mogą być dochodzone przed sądem lub przed innym organem państwowym**. Z cytowanego przepisu jasno wynika, iż w opisywanym przypadku nie zostały spełnione przesłanki do zastosowanie ustawowej kompensaty wierzytelności. Ponadto potrącanie wzajemnych należności na zasadzie kompensaty narusza zasady budżetowe wynikające z ustawy o finansach publicznych jak i zasady rachunkowości tj. art. 11 ustawy o finansach publicznych z treści którego wynika, że jednostki budżetowe pokrywają swoje wydatki bezpośrednio z budżetu, a pobrane dochody odprowadzają na rachunek budżetu jednostki samorządu terytorialnego. Zgodnie z treścią art. 4 ust. 2 ustawy o rachunkowości zdarzenia, w tym operacje gospodarcze, ujmuje się w księgach rachunkowych i wykazuje w sprawozdaniu finansowym zgodnie z ich treścią ekonomiczną. Ponadto z treści art. 7 ust. 3 ustawy o rachunkowości wynika, że wartość poszczególnych składników aktywów i pasywów, przychodów i związanych z nimi kosztów, jak też

zysków i strat nadzwyczajnych ustala się oddzielnie. Nie można kompensować ze sobą wartości różnych co do rodzaju aktywów i pasywów, przychodów i kosztów związanych z nimi oraz zysków i strat nadzwyczajnych. Ponadto zgodnie z treścią art. 44 ust. 4 stawy o finansach publicznych jednostki sektora finansów publicznych zawierają umowy, których przedmiotem są usługi, dostawy lub roboty budowlane, na zasadach określonych w przepisach o zamówieniach publicznych, o ile odrębne przepisy nie stanowią inaczej.

Poniżej opisane konsekwencje zawarcia przedmiotowej umowy potwierdzają zasadność stawianych zarzutów.

Dnia **1 czerwca 2015 roku** spisano protokół na okoliczność odbioru budynku będącego przedmiotem dzierżawy. Z treści protokołu wynikało, że dzierżawca wykonał roboty polegające na montażu drzwi wejściowych, wymianie okien, remoncie łazienek, wykonania c.o. oraz kotłowni a „koszty zostały udokumentowane fakturami VAT na kwotę 83.226,60 zł”. Koszty remontu zaliczono na poczet czynszu dzierżawnego z wyjątkiem VAT. Dnia 1 czerwca 2015 roku Wójt Gminy zawarł umowę dzierżawy z dzierżawcą wyłonionym w przetargu ustalając czynsz na kwotę 2.020,00 zł zgodnie z warunkami przetargu. Z treści umowy wynikało, że nakłady poniesione przez Dzierżawcę będą rozliczone w formie kompensaty czynszu dzierżawnego /netto/ z wartością poniesionych kosztów /brutto/. Czynsz będzie płatny na podstawie faktury z góry do 20 dnia miesiąca kalendarzowego. Umowę zawarto na czas nieokreślony. Ustalono również, że stawka opłaty będzie rewaloryzowana corocznie w pierwszym kwartale każdego roku o roczny wskaźnik wzrostu cen towarów i usług konsumpcyjnych za rok poprzedni publikowany przez Prezesa GUS. Umowa została podpisana przez Wójta Gminy i Wydierżawiającego. Umowa nie została kontrasygnowana przez Skarbnika Gminy, co stanowiło naruszenie art. 46 ust. 3 ustawy z dnia 8 marca 1990 roku o samorządzie gminnym z treści którego wynika, że jeżeli czynność prawna może spowodować powstanie zobowiązań pieniężnych, do jej skuteczności potrzebna jest kontrasygnata skarbnika gminy (głównego księgowego budżetu) lub osoby przez niego upoważnionej. W tym przypadku kontrasygnata nie wywołuje skutków prawnych, jest jednak potwierdzeniem, że stan majątkowy Gminy gwarantuje możliwość wykonania ewentualnych zobowiązań majątkowych, które wynikają z określonej czynności prawnej w tym przypadku umowy dzierżawy.

Weryfikacji poddano przedstawione przez Dzierżawcę faktury wystawione na dzierżawcę za remont, które wskazano w tabeli:

Faktura nr	Data wystawienia/data sprzedaży	Nazwa usługi	Kwota netto	Kwota z VAT
2/05/2015	29.05.2015/29.05.2015	Okna PCV Montaż okien	6.268,28	7.709,98
27/2015	02.06.2015/02.06.2015	Adaptacja lokalu	22.300,00	27.429,00
2015/06/03	05.06.2015/05.05.2015	Montaż instalacji centralnego ogrzewania i uruchomienia kotłowni	9.500,00	11.685,00
FV/36/2015	08.06.2015/08.06.2015	Refaktura za materiały użyte do remontu budynku (do faktury dołączono faktury nabywcy materiałów)	29.704,47	36.536,50
SUMA			67.772,75	83.359,50

Zauważyć należy, że faktury z datą wystawienia po 1 czerwca 2015 roku nie mogły być na dzień spisania protokołu (1 czerwca 2015 roku) na okoliczność odbioru budynku, dowodem poniesienia kosztów remontu. Ponadto w związku z pracami jakie zostały wykonane w budynku, co wynika z faktur, należałoby rozważyć czy przedmiotowe usługi nie stanowiły jednak modernizacji a w konsekwencji czy nie zwiększyły wartości początkowej budynku. Zauważyć należy również, że nie każdy wydatek związany z adaptacją lokalu a w szczególności związany z adaptacją lokalu na potrzeby działalności gospodarczej prowadzonej przez najemcę, winien obciążać Gminę

Ewidencję analityczną dla opisywanego dzierżawcy prowadzono jedynie w roku 2017. Wzajemne rozliczenia między Gminą a Dzierżawcą ewidencjonowano na koncie 226 w korespondencji z kontem 840 w kwocie netto miesięcznie a kwotę podatku VAT ujmowano na koncie 221 w korespondencji z kontem 225. Konto 226 zgodnie z treścią rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 13 września 2017 roku w sprawie rachunkowości oraz planów *kont* dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej, służy do ewidencji długoterminowych należności lub długoterminowych rozliczeń z budżetem. Czynsz dzierżawny jest świadczeniem okresowym. Data wymagalności należności z tytułu czynszu to następny dzień po terminie zapłaty wynikającym z umowy. Od następnego dnia po terminie wymagalności nalicza się odsetki i biegnie również 3-letni okres przedawnienia dla należności za ten miesiąc (płatność umowna). Zgodnie z art. 498 § 1 i 2 ustawy Kodeks cywilny, gdy dwie osoby są jednocześnie względem siebie dłużnikami i wierzycielami, każda z nich może potrącić swoją wierzytelność z wierzytelności drugiej strony, jeżeli przedmiotem obu wierzytelności są pieniądze lub rzeczy tej samej jakości oznaczone tylko co do gatunku, a obie wierzytelności są wymagalne i mogą być dochodzone przed sądem lub przed innym organem państwowym. Wskutek potrącenia obie wierzytelności umarzają się nawzajem do wysokości wierzytelności niższej.

Powyższe oznacza, że potrącenie wierzytelności jest jedną z form **wygaśnięcia zobowiązania** w wyniku wykonania świadczenia poprzez umorzenie wzajemnych wierzytelności między stronami. Wygaśnięcie zobowiązania przez potrącenie (kompensata wierzytelności), następuje wówczas, gdy jedna strona jest w stosunku do drugiej **dłużnikiem i jednocześnie wierzycielem**, tj. **ma zarówno wierzytelności, jak i zobowiązania** względem drugiej strony. Potrącenie stanowi zatem formę wzajemnej zapłaty za istniejące pomiędzy stronami zobowiązania, co pozwala na traktowanie jej na równi z zapłatą. Sposób ewidencji rozliczeń między Gminą Żarnów a Dzierżawcą opisany wyżej wskazuje, że **nie zostały zaewidencjonowane zobowiązania Gminy** w stosunku do dzierżawcy za wykonany przez niego remont a jedynie należności z tytułu czynszu rozliczane w czasie. Z treści umowy dzierżawy wynikało, iż Gmina posiadała zobowiązania w stosunku do Dzierżawcy na kwotę **83.226,60 zł**, które miały zostać zaliczone na poczet czynszu. Zatem rozliczeniu w przyszłych okresach podlegały zarówno zobowiązania z tytułu remontu przeprowadzonego przez dzierżawcę jak i należności z tytułu czynszu. Do przedmiotowych rozliczeń służą konta 640 i 840 przewidziane także, w obowiązujących w okresie objętym kontrolą, planach kont Urzędu Gminy Żarnów.

W trakcie obowiązywania umowy dzierżawy dokonywano waloryzacji kwoty czynszu, w sytuacji wzrostu wskaźnika cen towarów i usług konsumpcyjnych – dokonano jej ustalając wyższą stawkę na rok 2018 i na rok 2019.

Stwierdzono, że nie ustalono wymiaru podatku od nieruchomości dla Dzierżawcy za lata 2014-2016. Dzierżawca złożył informację w sprawie podatku od nieruchomości, rolnego,

leśnego na rok 2017 (...) ⁹³. Zgodnie z treścią art. 3 ust. 1 pkt 4 ustawy o podatkach i opłatach lokalnych podatnikami podatku od nieruchomości są osoby fizyczne, osoby prawne, jednostki organizacyjne, w tym spółki nieposiadające osobowości prawnej, będące posiadaczami nieruchomości lub ich części albo obiektów budowlanych lub ich części, stanowiących własność Skarbu Państwa lub jednostki samorządu terytorialnego, jeżeli posiadanie wynika z umowy zawartej z właścicielem, Krajowym Ośrodkiem Wsparcia Rolnictwa lub z innego tytułu prawnego, z wyjątkiem posiadania przez osoby fizyczne lokali mieszkalnych niestanowiących odrębnych nieruchomości lub jest to posiadanie bez tytułu prawnego. Zgodnie z treścią protokołu uzgodnień spisanego w dniu 15 grudnia 2015 roku Dzierżawca posiadał od wskazanej daty przedmiot dzierżawy na podstawie umowy użyczenia a potem na podstawie umowy dzierżawy. Zgodnie z treścią art. 6 ust. 1 ustawy o podatkach i opłatach lokalnych obowiązek podatkowy powstaje od pierwszego dnia miesiąca następującego po miesiącu, w którym powstały okoliczności uzasadniające powstanie tego obowiązku. Dzierżawca na podstawie art. 6 ust. 6 wskazanej ustawy zobowiązany był złożyć organowi podatkowemu informację o nieruchomościach i obiektach budowlanych, sporządzoną na formularzu według ustalonego wzoru, w terminie 14 dni od dnia wystąpienia okoliczności uzasadniających powstanie obowiązku podatkowego w zakresie podatku od nieruchomości. Niewydanie decyzji wymiarowej w sprawie podatku od nieruchomości dla przedmiotowego Dzierżawcy stanowiło naruszenie przez organ podatkowy (Wójta Gminy) przepisów art. 6 ust. 7 ustawy o podatkach i opłatach lokalnych z treści którego wynika, że podatek od nieruchomości na rok podatkowy od osób fizycznych, ustala w drodze decyzji organ podatkowy właściwy ze względu na miejsce położenia przedmiotów opodatkowania. Podatek jest płatny w ratach proporcjonalnych do czasu trwania obowiązku podatkowego, w terminach: do dnia 15 marca, 15 maja, 15 września i 15 listopada roku podatkowego. Nadmienić należy, iż zgodnie z art. 21 §1 pkt 2 ustawy Ordynacja podatkowa zobowiązanie podatkowe w tym przypadku powstaje z dniem doręczenia decyzji organu podatkowego, ustalającej wysokość tego zobowiązania. Na lata 2017 i 2018 organ podatkowy wydał decyzje ustalające wymiar podatku od nieruchomości dla Dzierżawcy w kwocie 4.426,00 zł rocznie. Na koniec roku 2017 i 2018 podatnik nie posiadał zaległości. Stawki podatku od wskazanych wyżej przedmiotów opodatkowania w latach 2014-2018 nie uległy zmianie i wynosiły 0,80 zł od m² gruntów zajętych na prowadzenie działalności gospodarczej i 14,50 zł za m² powierzchni użytkowej budynku zajętego na prowadzenie działalności gospodarczej. (...) ⁹⁴

2. Umowa najmu z dnia 17 lipca 2018 roku, na podstawie której oddano w najem lokal użytkowy położony w Żarnowie przy ul Szkolnej o pow. 160m² w celu prowadzenia działalności gospodarczej polegającej na szyciu i krawiectwie. Umowa została zawarta na czas określony od dnia 1 sierpnia 2018 roku do dnia 31 lipca 2021 roku. Czynsz ustalono na kwotę 1.200,00 zł płatny miesięcznie z góry do 10 dnia miesiąca kalendarzowego. Wykaz nieruchomości o jej przeznaczeniu do dzierżawy został opublikowany na stronach BIP Urzędu Gminy Żarnów dnia 25 czerwca 2018 roku oraz zamieszczona na tablicy ogłoszeń w Urzędzie Gminy w dniach od 25 czerwca 2018 roku do dnia 16 września 2018 roku. Zaległość na dzień 30 września 2018 roku – 1.473,43 zł

⁹³ Wyłączono dane objęte tajemnicą skarbową - podstawa wyłączenia art.5 ust.1 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.293 § 1 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa (dane zawarte w deklaracji podatkowej i innych dokumentach składanych przez podatników). Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak

⁹⁴ Wyłączono dane objęte tajemnicą skarbową - podstawa wyłączenia art.5 ust.1 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.293 § 2 pkt 3 (dane zawarte w aktach postępowania podatkowego, kontroli podatkowej) ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa. Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

(brutto). Dnia 22 października 2018 wezwano najemcę do złożenia informacji w sprawie podatku od nieruchomości. Do dnia przeprowadzenia czynności kontrolnych organ podatkowy nie wszczął postępowania w sprawie określenia zobowiązania podatkowego ciążącego na najemcy, co stanowiło naruszenie art. 21 §3 ustawy Ordynacja podatkowa z treści którego wynika, że jeżeli w postępowaniu podatkowym organ podatkowy stwierdzi, że podatnik, mimo ciążącego na nim obowiązku, nie zapłacił w całości lub w części podatku, nie złożył deklaracji albo że wysokość zobowiązania podatkowego jest inna niż wykazana w deklaracji, albo powstałego zobowiązania nie wykazano, organ podatkowy wydaje decyzję, w której określa wysokość zobowiązania podatkowego.

3. Umowa najmu z dnia 29 sierpnia 2014 roku, na podstawie której Wójt Gminy wynajął część placu targowego w Żarnowie w celu prowadzenia działalności gastronomicznej w trakcie zorganizowanej przez Urząd Gminy w Żarnowie imprezy plenerowej „Dni Żarnowa”. Umowa została zawarta na okres od dnia 30 sierpnia do dnia 31 sierpnia 2014 roku. Czynsz w wysokości 7.000 zł brutto za okres najmu podlegał zapłacie na podstawie faktury w terminie 14 dni po zakończeniu imprezy. Faktura dla najemcy została wystawiona dnia 29 sierpnia 2014 roku. Na dzień 31 grudnia 2017 roku najemca posiadał zaległości na kwotę 5.262,46 zł. Należność z tytułu najmu spłaca najemca i komornik sądowy. Najemca posiadał na koniec 2017 roku największe zaległości z tytułu czynszu.

4. Umowa dzierżawy z dnia 18 września 2018 roku, na podstawie której Wójt Gminy Żarnów wydzierżawił nieruchomość oznaczoną numerem ewidencji działki (...) ⁹⁵ o pow. 0,1831 ha zabudowaną budynkiem o powierzchni 211 m² położonej w Żarnowie przy ul. Źródlanej w celu prowadzenia działalności gospodarczej. Umowa została zawarta na czas od dnia zawarcia umowy do dnia 31 sierpnia 2021. Wykaz przedmiotowej nieruchomości przeznaczony do dzierżawy został opublikowany na stronie BIP Urzędu Gminy od dnia 27 sierpnia 2018 roku do dnia 17 września 2018 roku – „Informacja wytworzona przez Elżbieta Przybył”. Inspektorom kontroli przedstawiono również wykaz przedmiotowej nieruchomości przeznaczony do dzierżawy o treści innej niż treść opublikowana na stronie BIP Urzędu Gminy. Treść tego wykazu opatrzona była datą 6 sierpnia 2018 roku i trafiła do Krystyny Piątkiewicz – sołtysa Żarnowa, która jego odbiór poświadczyla podpisem na „zwrotnym potwierdzeniu odbioru” z datą 27 sierpnia 2018 roku. Wykaz kierowany do wskazanej osoby posiadał informację że „wykaz umieszczono w BIP, wywieszono na tablicy ogłoszeń w Urzędzie Gminy w dniach od 06.08.2018 r. do 17.09.2018 r. celem podania do wiadomości mieszkańcom oraz przesłano do sołtysa wsi Pilichowice. Informacja o terminie przetargu, miejscu i warunkach przetargu zostanie podana do publicznej wiadomości poprzez odrębne ogłoszenie.” Wykaz został własnoręcznie podpisany przez Wójta Gminy Żarnów. Ze sporządzonej notatki służbowej przedłożonej inspektorom kontroli, w celu wyjaśnienia rozbieżnej treści wykazów, w dniu 17 stycznia 2019 roku przez Zastępcę Wójta Gminy Żarnów Elżbietę Przybył wynikało, że „w aktach sprawy nie był wpięty, brakujący wykaz został wydrukowany przez pracownika z komputera w dniach 15.01.2019 r. – w tym dniu został przedłożony Wójtowi Gminy do podpisu. Niestety była to wersja błędna na której sporządzony był w/o wykaz” (czytaj: wykaz przedłożony inspektorom kontroli). Do notatki przedłożono poświadczone w dniu 17 stycznia 2019 roku (nie było takiej adnotacji przed datą 17 stycznia 2019 roku) przez Zastępcę Wójta Gminy oraz Sołtysa Żarnowa wykazy o treści analogicznej do wykazu opublikowanego na stronach BIP Urzędu Gminy z datą 28 sierpnia 2018 roku.

Notatka służbowa stanowi załącznik nr 12 do protokołu kontroli.

⁹⁵ Wyłączono dane osobowe ze względu na prywatność osoby fizycznej - podstawa wyłączenia art.5 ust.2 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.23 ustawy z dnia 23 kwietnia 1964 roku Kodeks cywilny. Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

Inspektorzy kontroli w trakcie czynności kontrolnych ustalili, że nie zamieszczono informacji o wywieszeniu żadnego wykazu nieruchomości w prasie, czym naruszono art. 35 ustawy o gospodarce nieruchomościami skąd wynika obowiązek publikacji informacji o wywieszeniu wykazu w prasie lokalnej o zasięgu obejmującym, co najmniej powiat, na terenie którego położona jest nieruchomość. Umowę dzierżawy zawarto w trybie bezprzetargowym na okres trzyletni z osobą, która złożyła wniosek o wynajęcie lokalu użytkowego, który wpłynął do Urzędu Gminy Żarnów dnia 14 września 2018 roku. W umowie w §6 wskazano, że dzierżawca będzie uiszczał czynsz miesięczny w wysokości 1.400,00 zł plus VAT miesięcznie. Strony umowy oświadczają, że poniesione przez dzierżawcę nakłady opisane w protokole zdawczo-odbiorczym nr 1, będą rozliczane w formie kompensaty czynszu dzierżawnego /netto/ z wartością poniesionych kosztów /brutto/. Umowa została podpisana przez Wójta Gminy Żarnów i Dzierżawcę. Inspektorom kontroli przedstawiono spisany w dniu 18 września 2018 roku protokół zdawczo-odbiorczy potwierdzający przyjęcie przez dzierżawcę przedmiotu umowy oraz spisany w tej samej dacie protokół z treści którego wynikało, że dzierżawca zobowiązał się do dostosowanie budynku opisanego wyżej do działalności najpóźniej do dnia 31 września 2019 roku i że do tej daty Wójt Gminy Żarnów oddaje przedmiot dzierżawy do bezpłatnego używania w celu przeprowadzenia remontu polegającego na położeniu paneli podłogowych w kwocie nieprzekraczającej 5.000,00 zł, a koszty remontu zostaną zaliczone na poczet czynszu dzierżawnego z wyjątkiem podatku VAT. Przedmiotowe postępowanie zostało obarczone analogicznymi nieprawidłowościami jak w przypadku umowy opisywanej w pkt 1 – brak przejrzystości i obiektywności postępowania, brak w wykazie informacji o sposobie zagospodarowania nieruchomościami i terminie jego zagospodarowania, brak decyzji w sprawie podatku od nieruchomości, brak kontrasygnaty Skarbnika na umowie. Dnia 15 stycznia 2019 roku dzierżawca zwrócił się z prośbą o rozwiązanie umowy najmu lokalu mieszczącego się przy ul. Źródlanej (...) ⁹⁶ (z informacji uzyskanych od pracowników wynikało, że chodzi o opisywaną wyżej umowę dzierżawy) bez okresu wypowiedzenia motywując swą prośbę technicznym brakiem możliwości ogrzania w/w lokalu, które dzierżawca oszacował na kwotę 4.500 zł.

Nieprawidłowości związane z naruszeniem art. 35 ustawy o gospodarce nieruchomościami zostały wskazane w protokole z kontroli kompleksowej przeprowadzonej w 2014 roku. Z treści odpowiedzi na wystąpienie pokontrolne (OR.S.1710.1.2015 z dnia 5 czerwca 2015 roku) wynikało, iż Wójt Gminy Żarnów zobowiązał pracowników odpowiedzialnych za przestrzeganie ustawy o gospodarce nieruchomościami do jej przestrzegania.

W trakcie wykonywania czynności kontrolnych inspektorzy kontroli ustalili na podstawie wypisu z rejestru gruntów, że przedmiotowa działka (...) ⁹⁷ położona w Żarnowie nie stanowiła na moment wszczęcia postępowania przetargowego jak i na moment zawierania umowy z dzierżawcą własności Gminy Żarnów. Inspektorom przedstawiono kserokopie odpisu skróconego aktu małżeństwa właściciela skąd wynikało, iż zmarł w 2014 roku. (...) ⁹⁸. Z uwagi na fakt, iż ostatnim miejscem

⁹⁶ Wyłączono dane osobowe ze względu na prywatność osoby fizycznej - podstawa wyłączenia art.5 ust.2 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.23 ustawy z dnia 23 kwietnia 1964 roku Kodeks cywilny. Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

⁹⁷ Wyłączono dane osobowe ze względu na prywatność osoby fizycznej - podstawa wyłączenia art.5 ust.2 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.23 ustawy z dnia 23 kwietnia 1964 roku Kodeks cywilny. Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

⁹⁸ Wyłączono dane osobowe ze względu na prywatność osoby fizycznej - podstawa wyłączenia art.5 ust.2 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.23 ustawy z dnia 23 kwietnia 1964 roku Kodeks cywilny. Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

zamieszkania właściciela nieruchomości jak wynikało to z przedstawionych dokumentów była Gmina Piaseczno pod uwagę w przedmiotowym przypadku należało wziąć treści art. 935 ustawy z 23 kwietnia 1964 roku Kodeks cywilny, z treści którego wynika, że w przypadku braku małżonka spadkodawcy, jego krewnych i dzieci małżonka spadkodawcy, powołanych do dziedziczenia z ustawy, spadek **przypada gminie ostatniego miejsca zamieszkania spadkodawcy** jako spadkobiercy ustawowemu.

Stwierdzono zatem, że wszczęcie postępowania przetargowego na wydzierżawienie działki (...) ⁹⁹ i w konsekwencji zawarcie umowy dzierżawy w opisanej sytuacji było sprzeczne z zasadami wynikającymi z treści art. 23 ust. 1 pkt 7a w związku z art. 25 ust. 1 i 2 oraz art. 24 ust. 1 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 roku o gospodarce nieruchomościami (tekst jednolity z 2018 roku Dz. U. poz. 121) z treści których wynika, iż zasobem nieruchomości gminnych gospodaruje Wójt Gminy a w szczególności między innymi wydzierżawia, wynajmuje i użycza nieruchomości wchodzące w skład gminnego zasobu nieruchomości. Do gminnego zasobu nieruchomości należą nieruchomości, które stanowią przedmiot **własności gminy** i nie zostały oddane w użytkowanie wieczyste, oraz nieruchomości będące przedmiotem użytkowania wieczystego gminy.

Akta kontroli [od str. 151 do str. 155]: Umowa dzierżawy z dnia 1 czerwca 2015 roku, protokół uzgodnień spisany w dniu 15 grudnia 2014 roku, protokół spisany w dniu 1 czerwca 2015 roku, protokół komisji przetargowej sporządzony w dniu 15 grudnia 2014 roku.

Najem lokali mieszkalnych

Zgodnie z treścią Gminnego Programu Gospodarowania Mieszkaniowym Zasobem Gminy Żarnów w skład mieszkaniowego zasobu Gminy Żarnów wchodzi trzy lokale mieszkalne udostępnione najemcom na podstawie poniższych umów.

1. Umowa z dnia 28 kwietnia 2017 roku na najem zabudowanej nieruchomości położonej we wsi Topolice posiadającej księgę wieczystą prowadzoną przez Sąd Rejonowy w Opocznie. Budynek mieszkalny o pow. użytkowej 50m², budynek gospodarczy o pow. użytkowej 99 m² oraz grunt stanowiący działkę nr 290 o pow. 0,14 ha został wynajęty na okres 3 lat. Z treści wniosku najemcy wynika, iż przedmiotową nieruchomość najemcy wykorzystywać będą na cele mieszkaniowe. Czynsz ustalono na kwotę 250,00 zł płatny z góry do 15 dnia miesiąca kalendarzowego. Zgodnie z treścią Uchwały Rady Gminy Żarnów z dnia 30 grudnia 2014 roku w sprawie Gminnego Programu Gospodarowania Mieszkaniowym Zasobem Gminy Żarnów na lata 2015-2020 z zasobu mieszkaniowego wydzielono przedmiotowy lokal mieszkalny jako lokal socjalny.

Zgodnie z zarządzeniem nr 69/2015 z dnia 22 września 2015 roku w sprawie ustalenia stawek czynszu za lokale mieszkaniowe wchodząc w skład mieszkaniowego zasobu Gminy Żarnów stawka bazowa czynszu dla lokali mieszkalnych wynosiła 1,70 zł brutto za 1m². W przedmiotowym przypadku stawkę bazową podwyższono o 10% ze względu na stan budynku. Na dzień 31 grudnia 2017 roku najemca posiadał zaległości w kwocie 500 zł. Na dzień 30 września 2018 roku zaległości wzrosły do kwoty 1.961,79 zł. Dnia 24 października 2015 roku najemca odebrał wezwanie do zapłaty należności z tytułu czynszu za okres od lutego do października 2018 roku. Na

⁹⁹ Wyłączono dane osobowe ze względu na prywatność osoby fizycznej - podstawa wyłączenia art.5 ust.2 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.23 ustawy z dnia 23 kwietnia 1964 roku Kodeks cywilny. Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

rok 2017 i 2018 organ podatkowy ustalił wymiar łącznego zobowiązanie podatkowego w kwocie odpowiednio 38 zł i 57,00 zł z tytułu wynajmowanej nieruchomości.

2. Umowa z dnia 1 lipca 1996 roku, na podstawie której wynajęto lokal użytkowy 3 izbowy o pow. użytkowej 55.87 m² posiadający księgę wieczystą prowadzoną przez Sąd Rejonowy w Opocznie. Czynsz ustalono zgodnie z obowiązującymi w okresie kontrolnym stawkami z uwzględnieniem obowiązujących czynników podwyższających i obniżających stawkę bazową – na kwotę 95.54 zł brutto. Najemca posiadał zaległości na koniec 2017 roku w kwocie 98,98 zł, które zostały uregulowane w roku 2018 i na dzień 30 września 2018 roku nie posiadał zaległości z tytułu czynszu.
3. Umowa najmu budynku mieszkalnego z dnia 20 listopada 2017 roku, na podstawie której wynajęty został budynek mieszkalny o pow. 117 m² i budynek gospodarczy o pow. 119 m². Czynsz ustalono w kwocie: budynek mieszkalny 117 m² x 1,98 zł = 231,66, budynek gospodarczy 119m² x 0,21 = 24,99, działka o pow. 390 m² x 0,06 zł = 23,40 zł. W sumie 280,05 zł. Ustalono czynsz z uwzględnieniem stawek wynikających z zarządzenia nr 69/2015 z dnia 22 września 2015 roku biorąc pod uwagę czynniki podwyższające – 10% z uwagi na stan budynku. Z treści Zarządzenia wynikało, iż stawka czynszu wynosi 1,80 zł brutto za 1 m² **powierzchni użytkowej lokali** mieszkalnych wchodzących w skład mieszkaniowego zasobu Gminy. Na okoliczność wynajęcia przedmiotowej nieruchomości sporządzony został operat szacunkowy z treści którego wynikało, że „Dom mieszkalny jednorodzinny wolnostojący wybudowany został w latach 70-tych ubiegłego wieku, o pow. zab. 117,5 m² i **p.uż. 88,0 m²**”. Zatem stwierdzić należało, iż nieprawidłowo określono kwotę czynszu w oparciu o powierzchnię zabudowy, co stanowiło naruszenie zasad wynikających z zarządzenia nr 69/2015 Wójta Gminy Żarnów. Czynsz od lokalu mieszkalnego winien wynosić 174,24 zł (1,98x88). Najemca nie złożył informacji w sprawie podatku od nieruchomości a organ podatkowy nie wszczął postępowania w sprawie określenia zobowiązania podatkowego dla przedmiotu najmu, co stanowiło naruszenie art. 21 ustawy Ordynacja podatkowa.

3. POZOSTAŁE DOCHODY

3.1. Dochody z tytułu zajęcia pasa drogowego

Rok	Ilość wydanych decyzji (szt.)	Wysokość wymierzonych opłat (zł)	Wysokość uzyskanych dochodów (zł)	% wykonania dochodów ogółem
2017	22	562,50	18.110,08	0,07
2018	51	768,02	18.089,57	0,05

Gmina uzyskuje dochody za zajęcie pasa od takich podmiotów jak PGE Dystrybucja Oddział Łódź Teren wynikające z decyzji z lat wcześniejszych.

3.2. Inne dochody

Opłata eksploatacyjna

Zgodnie z art. 134 ust. 1 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 roku Prawo geologiczne i górnicze (Dz. U. 2016, poz. 1131 ze zm.) przedsiębiorca, który uzyskał koncesję na wydobywanie kopaliny ze złoża, a w przypadku koncesji na poszukiwanie

i rozpoznawanie złoża węglowodorów oraz wydobywanie węglowodorów ze złoża - uzyskał decyzję inwestycyjną, wnosi opłatę eksploatacyjną ustalaną jako iloczyn jej stawki oraz ilości kopaliny wydobytej ze złoża bilansowego i pozabilansowego, w okresie rozliczeniowym. Okresem rozliczeniowym z tytułu opłaty eksploatacyjnej jest półrocze liczone odpowiednio od dnia 1 stycznia do dnia 30 czerwca i od dnia 1 lipca do dnia 31 grudnia (art. 137 ustawy).

Kontrolą objęto obowiązek składania informacji dotyczącej opłaty za wydobytą kopalinę oraz terminowość wpłat opłaty eksploatacyjnej za 2017 rok i za 2018 rok (do 30 września 2018 roku) dokonywaną przez (...) ¹⁰⁰.

Opłata eksploatacyjna za II półrocze 2016 roku.

(...) ¹⁰¹

Opłata eksploatacyjna za I półrocze 2017 roku.

(...) ¹⁰²

Opłata eksploatacyjna za II półrocze 2017 roku

(...) ¹⁰³

Opłata eksploatacyjna za I półrocze 2018 roku

(...) ¹⁰⁴

W wyniku kontroli stwierdzono, że (...) ¹⁰⁵ nie złożyła za I półrocze 2018 roku informacji o wydobytej kopalinie na obowiązującym wzorze druku wynikającym z załącznika do rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 25 lutego 2015 roku w sprawie wzorów druków informacji dotyczących opłat z zakresu przepisów Prawa geologicznego i górniczego (Dz. U. z 2015 roku poz. 406).

¹⁰⁰ Wyłączono dane objęte tajemnicą skarbową - podstawa wyłączenia art.5 ust.1 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.293 § 2 pkt 4 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa (dane zawarte w dokumentacji rachunkowej organu podatkowego). Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak

¹⁰¹ Wyłączono dane objęte tajemnicą skarbową - podstawa wyłączenia art.5 ust.1 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.293 § 2 pkt 4 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa (dane zawarte w dokumentacji rachunkowej organu podatkowego). Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak

¹⁰² Wyłączono dane objęte tajemnicą skarbową - podstawa wyłączenia art.5 ust.1 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.293 § 2 pkt 4 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa (dane zawarte w dokumentacji rachunkowej organu podatkowego). Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak

¹⁰³ Wyłączono dane objęte tajemnicą skarbową - podstawa wyłączenia art.5 ust.1 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.293 § 2 pkt 4 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa (dane zawarte w dokumentacji rachunkowej organu podatkowego). Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak

¹⁰⁴ Wyłączono dane objęte tajemnicą skarbową - podstawa wyłączenia art.5 ust.1 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.293 § 2 pkt 4 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa (dane zawarte w dokumentacji rachunkowej organu podatkowego). Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak

¹⁰⁵ Wyłączono dane objęte tajemnicą skarbową - podstawa wyłączenia art.5 ust.1 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.293 § 1 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa (dane zawarte w deklaracji podatkowej i innych dokumentach składanych przez podatników). Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

Ustalenia kontroli:

- stwierdzono, że należności z tytułu opłaty eksploatacyjnej przypisywano kwartalnie na podstawie wpłat osób zobowiązanych. Jednostka winna dokonywać przypisu należności w ewidencji księgowej na podstawie zweryfikowanych przez pracownika merytorycznego informacji przedsiębiorców o wydobytej kopalinie. Przypis należności winien być dokonany w dacie złożenia przez przedsiębiorcę informacji o wydobytej kopalinie;
- podstawą wyliczeń opłat eksploatacyjnych za 2016, 2017 i 2018 rok były obwieszczenia Ministra Środowiska: z dnia 25 sierpnia 2015 roku w sprawie stawek opłat na rok 2016 z zakresu przepisów Prawa geologicznego i górniczego (M.P z 2015 roku, poz. 817), z dnia 23 sierpnia 2016 roku w sprawie stawek opłat na rok 2017 z zakresu przepisów Prawa geologicznego i górniczego (M.P z 2016 roku, poz. 888), z dnia 5 września 2017 roku z zakresu przepisów Prawa geologicznego i górniczego (M.P z 2017 roku, poz. 868);
- opłaty eksploatacyjne zostały ustalone z uwzględnieniem stawek zgodnie z obowiązującymi obwieszczeniami Ministra Środowiska.

Stwierdzono, że przedsiębiorcy (...) ¹⁰⁶ decyzją z dnia 17 czerwca 2014 roku Starosta Opoczyński określił wysokość należnej opłaty eksploatacyjnej za IV kwartał 2009 roku podlegającej wpłacie do NFOŚ (kwota 126,00 zł) oraz do Gminy Żarnów (189,00 zł). Termin płatności należności za 2009 rok upłynął zgodnie z art. 89 ust. 9 obowiązującej wówczas ustawy z dnia 4 lutego 1994 roku Prawo geologiczne i górnicze (tekst jednolity z 2005 roku Dz. U. nr 228 poz.1947) 31 stycznia 2010 roku, o czym adresat decyzji został poinformowany. Z decyzji wynika również, że ma ona **charakter deklaratoryjny** (określający zaległość w opłacie eksploatacyjnej) i została wydana w celu ustalenia przez wierzycieli (Gminy oraz NFOŚ) odsetek za zwłokę w zapłacie należnej opłaty eksploatacyjnej. W dniu 13 września 2016 roku Gmina wystawiła upomnienia na należność z tytułu opłaty eksploatacyjnej 189 zł oraz odsetki liczone do dnia wystawienia upomnienia w kwocie 135 zł. Upomnienie zostało odebrane przez adresata w dniu 15 września 2016 roku. Upomnienie podpisała z upoważnienia Wójta Skarbnik Gminy. Następnie w dniu 12 maja 2017 roku wystawiono tytuł egzekucyjny na należność z tytułu opłaty eksploatacyjnej wraz z odsetkami za zwłokę oraz kosztami upomnienia. Kopię tytułu wykonawczego zaparafował radca prawny Urszula Kowalska – Smuga. Z wyjaśnienia ustnego złożonego przez radcę prawnego złożonego w dniu 30 stycznia 2019 roku wynika, że Gmina stoi na stanowisku, że opłatę eksploatacyjną można egzekwować w terminie 5 lat od daty uprawomocnienia się decyzji określającej wysokość opłaty eksploatacyjnej. Tytuł dostarczono w dniu 15 maja 2017 roku do Urzędu Skarbowego w Opocznie. Decyzja Starosty Powiatowego określająca zaległość w opłacie eksploatacyjnej za IV kwartał 2009 roku wpłynęła do Urzędu Gminy Żarnów w dniu 30 czerwca 2014 roku. Odnosząc się do powyższego stanu faktycznego zauważyć należy, że zgodnie z art. 84 ust. 10 obowiązującej w 2010 roku ustawy z dnia 4 lutego 1994 roku Prawo geologiczne i górnicze (tekst jednolity z 2005 roku nr 228 poz. 1947) wynikało, że w razie niedopełnienia przez przedsiębiorcę obowiązku wniesienia opłaty eksploatacyjnej lub niezłożenia informacji o wydobytej kopalinie, albo w razie złożenia informacji nasuwającej zastrzeżenia, organ koncesyjny na podstawie własnych ustaleń wydaje decyzję, **w której określa** wysokość należnej opłaty, stosując stawkę obowiązującą w okresie rozliczeniowym, którego dotyczy ustalona opłata. Decyzję ustalającą wysokość opłaty eksploatacyjnej (konstytutywną) organ koncesyjny mógł wydawać na podstawie art. 85a ustawy z dnia 4 lutego 1994 roku Prawo geologiczne i

¹⁰⁶ Wyłączono dane objęte tajemnicą skarbową - podstawa wyłączenia art.5 ust.1 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.293 § 2 pkt 3 (dane zawarte w aktach postępowania podatkowego, kontroli podatkowej) ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa. Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

górnictwa, który stanowił, że w razie wydobywania kopaliny bez wymaganej koncesji lub z rażącym naruszeniem jej warunków, **właściwe organy ustalają**, w drodze decyzji, prowadzącemu taką działalność, opłatę eksploatacyjną w wysokości osiemdziesięciokrotnej stawki opłaty eksploatacyjnej dla danego rodzaju kopaliny, pomnożonej przez ilość wydobytej w ten sposób kopaliny, stosując stawki obowiązujące w dniu wszczęcia postępowania.

Zatem w związku z faktem, iż **zobowiązanie z tytułu opłaty eksploatacyjnej powstało z mocy prawa i winno być uregulowane w terminie do 31 stycznia 2010 roku, termin przedawnienia się tej należności wynosi 5 lat licząc od końca roku kalendarzowego, w którym upłynął termin płatności stosownie do postanowień art. 70 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa. Zatem zobowiązanie przedsiębiorcy do uregulowania opłaty eksploatacyjnej wygasło wskutek przedawnienia z końcem 2015 roku.** Wystawienie tytułu wykonawczego w 2017 roku na powyższe zobowiązanie było zatem działaniem nieprawidłowym.

Opłata adiacencka

Rada Gminy Żarnów nie podjęła uchwały w sprawie stawek opłaty adiacenckiej, w związku z powyższym nie stwierdzono dochodów z powyższego tytułu. Zgodnie z treścią art. 98a ust. 1 oraz 146 ust. 2 ustawy o gospodarce nieruchomościami, stawki opłaty adiacenckiej ustala rada gminy w drodze uchwały. Rada Gminy Żarnów nie wywiązała się z ustawowego obowiązku i nie określiła stawek opłaty adiacenckiej. Nieustalenie ich jest naruszeniem wskazanych przepisów, a ustalenie jej w stawce „0” jest próbą omięcia wskazanych wyżej unormowań, co potwierdza wyrok NSA I SA 2293/03 z dnia 14 stycznia 2003 roku. Ustawodawca w przypadku opłaty adiacenckiej wyznaczył jedynie górne granice stawek przedmiotowej opłaty, zatem rada gminy może swobodnie kształtować jej wielkość w ramach ustawowych granic wyrażając tym zapotrzebowanie na dofinansowanie realizacji zadań publicznych. Rada gminy jest organem uchwałodawczym składającym się z przedstawicieli lokalnej społeczności wyrażającej potrzeby wspólnoty gminnej poprzez stanowienie lokalnych norm prawnych.

VIII. WYKONYWANIE BUDŻETU. REALIZACJA WYDATKÓW BUDŻETOWYCH

1. WYDATKI NA ZADANIA Z ZAKRESU POMOCY SPOŁECZNEJ - 2017 ROK

1.1. Informacje ogólne

Zadania z zakresu opieki społecznej na terenie Gminy Żarnów realizuje Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Żarnowie. Kierownikiem Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej jest od dnia 25 czerwca 1990 roku Małgorzata Pietruszka. Analiza akt osobowych wykazała, że Małgorzata Pietruszka posiada specjalizację z zakresu organizacji pomocy społecznej (...) ¹⁰⁷, która wymagana jest przez art. 122 ust. 1 ustawy z dnia 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej (tekst jednolity Dz. U. z 2018 r., poz. 1508 ze zm.).

¹⁰⁷ Wyłączono dane osobowe ze względu na prywatność osoby fizycznej - podstawa wyłączenia art.5 ust.2 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.23 ustawy z dnia 23 kwietnia 1964 roku Kodeks cywilny. Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

1.2. Wydatki na zadania z zakresu pomocy społecznej

Wykonanie zadań finansowych w 2018 roku

Wyszczególnienie	30.09.2018 rok (zł)
Dział 852 Rozdział 85202 (Domy pomocy społecznej)	337.983,70
Dział 852 Rozdział 85203 (Ośrodki wsparcia)	135,20
Dział 852 Rozdział 85205 (Zadania w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie)	1.727,60
Dział 852 Rozdział 85213 (Składki na ubezpieczenie zdrowotne płacone za osoby pobierające świadczenia)	36.860,67
Dział 852 Rozdział 85214 (zasiłki i pomoc w naturze oraz składki na ubezpieczenia emerytalne i rentowe z ubezpieczenia społecznego)	30.363,25
Dział 852 Rozdział 85216 (Zasiłki stałe)	183.988,02
Dział 852 Rozdział 85219 (Koszty utrzymania Ośrodków Pomocy Społecznej)	259.331,15
Dział 852 Rozdział 85228 (Usługi opiekuńcze i specjalistyczne opiekuńcze)	45.385,24
Dział 852 Rozdział 85230 (Pomoc w zakresie dożywiania)	69.900,18
Dział 852 Rozdział 85295 Pozostała działalność.	167.388,48
Dział 855 Rozdział 85501 (Świadczenie wychowawcze)	3.321.074,17
Dział 855 Rozdział 85502 (Świadczenia rodzinne, świadczenie z funduszu alimentacyjnego oraz składki na ubezpieczenia emerytalne i rentowe z ubezpieczenia społecznego)	1.966.095,60
Dział 855 Rozdział 85504 (Wspieranie rodziny)	240.144,04

2. WYDATKI (DOTACJE) NA REALIZACJĘ ZADAŃ ZLECONYCH NA PODSTAWIE UMOWY JEDNOSTKOM SPOZA SEKTORA FINANSÓW PUBLICZNYCH - 2017 ROK

Współpracą z organizacjami pozarządowymi i podmiotami wymienionymi w art. 3 ust. 3 ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie zajmowała się referent ds. oświaty, kultury i bhp Anna Służalec, zgodnie z zakresem czynności z dnia 9 maja 2011 roku.

Zgodnie z art. 5 ust. 5 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 roku o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (tekst jednolity Dz. U. 2018 r., poz. 450), jednostka samorządu terytorialnego była zobligowana do przeprowadzenia konsultacji z radami działalności pożytku publicznego lub organizacjami pozarządowymi i podmiotami w sprawie aktów prawa miejscowego w dziedzinach dotyczących działalności statutowej tych organizacji.

Uchwałą nr XLVI/203/2010 Rady Gminy Żarnów z dnia 29 października 2010 roku określono szczegółowy sposób konsultowania z radą działalności pożytku publicznego i organizacjami pozarządowymi i podmiotami, o których mowa w art. 3 ust. 3 ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie, projektów aktów prawa miejscowego w dziedzinach dotyczących działalności statutowej tych organizacji. Następnie Wójt Gminy Żarnów w dniu 14 października 2016 roku ogłosił konsultacje projektu uchwały „Programu współpracy Gminy Żarnów z organizacjami pozarządowymi oraz podmiotami wymienionymi w art. 3 ust. 3 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 roku o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie na 2017 rok - określono, iż konsultacje odbędą się w terminie 17-31 października 2016 roku. Następnie zamieszczono na tablicy ogłoszeń ogłoszenie w sprawie konsultacji. **Ogłoszenia o przeprowadzeniu konsultacji nie zamieszczono w Biuletynie Informacji Publicznej oraz na stronie internetowej Urzędu Gminy w Żarnowie. W związku z powyższym naruszono § 4 pkt. 3 uchwały nr XLVI/203/2010 Rady Gminy Żarnów z dnia 29 października 2010 roku, który obligował do zamieszczenia ogłoszenia ww. miejscach.** Konsultacje zostały przeprowadzone w okresie 17-31 października 2016 roku, z których sporządzono protokół (**brak daty sporządzenia**

dokumentu). Z treści protokołu wynikało, że w wyznaczonym terminie konsultacji zgłoszono pięć opinii dotyczących Rocznej Programu Współpracy. Wszystkie opinie zostały uwzględnione w Programie na 2017 rok.

Rada Gminy Żarnów uchwałą nr XXV/195/2016 z dnia 28 grudnia 2016 roku uchwaliła „Program Współpracy Gminy Żarnów z organizacjami pozarządowymi i podmiotami, o których mowa w art. 3 ust. 3 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 roku o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie na 2017 rok”. **Zgodnie z art. 5a, pkt. 1 ustawy organ stanowiący jednostki samorządu terytorialnego uchwała program współpracy do dnia 30 listopada roku poprzedzającego okres obowiązywania programu. W związku z tym, iż program współpracy uchwalono w dniu 28 grudnia 2016 roku naruszono ww. art. ustawy.**

Plan i wykonanie wydatków na realizację zadań publicznych, zleconych na podstawie umów jednostkom spoza sektora finansów publicznych w 2017 roku przedstawiał się następująco:

Dział, rozdział, paragraf	Plan po zmianach	Wykonanie wg sprawozdań Rb-28S	Wykonanie
	(w zł)		%
Rok 2017			
Ogółem dotacje	65.000,00	63.491,94	97,68
926 – 92695 § 2360	50.000,00	50.000,00	100,00
630– 63095 § 2360	2.000,00	2.000,00	100,00
852-85295 § 2360	7.000,00	7.000,00	100,00
921-92195 § 2360	6.000,00	4.491,94	74,87

W dniu 7 lutego 2017 roku Wójt Gminy Żarnów zarządzeniem nr 7/2017 ogłosił otwarty konkurs ofert na realizację zadania publicznego w zakresie upowszechniania kultury fizycznej i sportu na 2017 rok.

Zarządzeniem nr 8/2017 Wójta Gminy Żarnów z dnia 7 lutego 2017 roku powołano komisję konkursową do oceny ofert złożonych przez organizacje pozarządowe oraz podmioty wymienione w art. 3 ust. 3 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 roku o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie.

Informację o konkursie zamieszczono na stronie internetowej jednostki kontrolowanej. **Ogłoszenia o konkursie nie zamieszczono na tablicy ogłoszeń Urzędu Gminy w Żarnowie. W związku z powyższym naruszono art. 13 pkt. 3 ppkt. 2 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 roku o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie.**

Wykaz wszystkich dotacji na realizację zadań publicznych w 2017 roku w ramach otwartych konkursów ofert:

Nazwa oferenta	Przyznana kwota dotacji (zł)	Nazwa zadania:
----------------	------------------------------	----------------

Stowarzyszenie Rodziców i Opiekunów Osób Niepełnosprawnych w Żarnowie	2.000,00	„Świąteczna Paczka. Edycja III”
Klub Sportowy „Kasztelan Żarnów”	45.000,00	„Mistrzostwo jest nasze”
PTTK Oddział w Żarnowie	2.000,00	„Propagowanie turystyki i krajoznawstwa wśród mieszkańców gminy Żarnów”
Stowarzyszenie Przyjaciół Miejscowości Trojanowice w Trojanowicach	1.500,00	„Dzień Matki”
Stowarzyszenie Przyjaciół Miejscowości Soczówki w Soczówkach	1.500,00	„Festyn rodzinny w Soczówkach”
Fundacja „Interregion” z siedzibą w Opocznie	5.000,00	„Zapewnienie dostaw żywności osobom najbardziej potrzebującym polegającej na transporcie żywności, jej przechowywaniu oraz wydawaniu na terenie gminy Żarnów”
Stowarzyszenie Nasze Pilichowice w Pilichowicach	1.500,00	„Festyn rodzinny w Pilichowicach”
Klub Sportowy „Kasztelan Żarnów”	5.000,00	„Gramy w jednej drużynie”

W ramach badanej próby kontrolujący dokonali sprawdzenia udzielonej dotacji następującemu podmiotowi:

- Klubowi Sportowemu „Kasztelan Żarnów” z siedzibą w Żarnowie. Podmiot w dniu 9 marca 2017 roku złożył ofertę na realizację zadania w ramach otwartego konkursu ofert. Zgodnie z ogłoszeniem o konkursie oferty należało składać do dnia 9 marca 2017 roku do godziny 15:00. **Na kopercie w której została złożona oferta widnieje tylko data wpływu dokumentów do kontrolowanej jednostki. W związku z powyższym kontrolujący nie mieli możliwości zweryfikowania czy klub sportowy dochował terminu złożenia dokumentów do dnia 9 marca 2017 roku do godziny 15:00. Jeżeli oferta na realizację zadania złożona byłaby po wyznaczonym terminie, to zgodnie z zapisami w ogłoszeniu o konkursie należało odrzucić taką ofertę z przyczyn formalnych.**

Akta kontroli [od str. 156 do str. 156]: kserokopia koperty w której złożono ofertę w ramach otwartego konkursu.

W dniu 10 marca 2017 roku ogłoszono wyniki konkursu ofert na realizację zadania publicznego w zakresie upowszechniania kultury fizycznej i sportu na 2017 rok z którego wynika, iż do konkursu została zgłoszona jedna oferta. Komisja konkursowa pozytywnie zaopiniowała złożoną ofertę. Do oferty załączono wszystkie wymagane dokumenty, które były wskazane w otwartym konkursie ofert. Wybrano ofertę Klubu Sportowego Kasztelan Żarnów. **Klub Sportowy przedstawił statut, z którego nie wynikało od kiedy on obowiązuje. W związku z powyższym kontrolujący nie mieli możliwości stwierdzić, czy przedstawiony przez podmiot dokument jest aktualny. W związku z powyższym kontrolujący stwierdzili, iż złożona oferta nie została dostatecznie (rzetelnie) zweryfikowana przez członków komisji konkursowej. W ogłoszeniu o wynikach konkursu nie zamieszczono informacji o wysokości przyznanych środków publicznych, czym naruszono art. 15 pkt. 2h, ppkt. 3 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 roku o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie. W formularzu oceny formalnej oferty z dnia 10 marca 2017 roku**

dotyczącym złożonej oferty przez klub sportowy jeden z członków Komisji Konkursowej Elżbieta Przybył złożyła podpis pod formularzem, jednak nie zaznaczono odpowiedzi dotyczących złożonej oferty. Na podstawie przedłożonego dokumentu kontrolujący nie mieli możliwości stwierdzenia czy złożona oferta została oceniona pozytywnie czy negatywnie przez członka komisji konkursowej. W dniu 24 stycznia 2019 roku Elżbieta Przybył złożyła wyjaśnienie, iż „w dniu 10 marca 2018 roku podczas otwarcia ofert na zadanie publiczne w zakresie upowszechniania kultury fizycznej i sportu na 2017 rok na formularzu oceny formalnej oferty nie zostały zaznaczone odpowiedzi na pytania zawarte w formularzu tabelarycznym oceny formalnej oferty (...)”. Kontrolujący nie mogą odnieść się do powyższego wyjaśnienia gdyż nie prosili ani nie przedstawiono im podczas kontroli żadnego formularza oceny formalnej z dnia 10 marca 2018 roku – przedstawiono formularz z dnia 10 marca 2017 roku. Reasumując powyższe wyjaśnienie odnośnie powyższej kwestii jest bezzasadne i nie odnosi się do przedmiotu kontroli.

Wyjaśnienie z dnia 24 stycznia 2019 roku Zastępcy Wójta Elżbiety Przybył dotyczące formularza oceny formalnej oferty z dnia 10 marca 2018 roku, stanowi załącznik nr 13 do protokołu kontroli.

Informację o rozstrzygnięciu konkursu zamieszczono w Biuletynie Informacji Publicznej. **Ogłoszenia o wynikach konkursu nie zamieszczono na tablicy ogłoszeń Urzędu Gminy, co stanowiło naruszenia art. 15 ust. 2j w zw. z art. 13 ust. 3 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 roku o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie. Powyższe uchybienie stwierdzono także podczas ostatniej kontroli RIO w Łodzi, która została przeprowadzona w okresie 9 października – 19 grudnia 2014 roku.** W dniu 22 stycznia 2019 roku podinspektor ds. obsługi Rady i Komisji Rady Gminy Monika Kurzyk złożyła oświadczenie, iż ogłoszenie o otwartym konkursie ofert na realizację zadania publicznego w zakresie upowszechniania kultury fizycznej i sportu na 2017 rok oraz ogłoszenie o wynikach konkursu nie zostało wywieszane na tablicy ogłoszeń.

Oświadczenie z dnia 22 stycznia 2019 roku podinspektora ds. obsługi Rady i Komisji Rady Gminy Moniki Kurzyk dotyczące braku zamieszczenia informacji o otwartym konkursie oraz o wynikach konkursu na tablicy ogłoszeń, stanowi załącznik nr 14 do protokołu kontroli.

W ogłoszeniu o wyborze oferty z dnia 10 marca 2017 roku wskazano, iż oferta złożona przez Klub Sportowy „Kasztelan Żarnów” zawierała aktualny wyciąg z ewidencyjnego organu rejestrowego. Powyższe jest niemożliwe, gdyż zaświadczenie wydane przez Starostwo Powiatowe w Opocznie odnośnie wpisania klubu sportowego do Ewidencji Klubów Sportowych datowane jest na dzień 13 marca 2017 roku. Powyższe zaświadczenie stanowiło załącznik do zawartej umowy z dnia 13 marca 2017 roku i nie było wymagane w ogłoszeniu o konkursie.

W dniu 13 marca 2017 roku zawarto umowę nr 3/2017 na realizację zadania pn.: „Mistrzostwo jest nasze” na okres od 13 marca do 31 grudnia 2017 roku. Wysokość udzielonej dotacji wynosiła 45.000,00 zł. Zgodnie z postanowieniami zawartej umowy kwota dotacji na wskazany rachunek przez podmiot dotowany miała zostać przekazana do dnia 20 marca 2017 roku w wysokości 5.000,00 zł (I transza), do dnia 11 kwietnia 2017 roku w wysokości 15.000,00 zł (II transza), do dnia 31 maja 2017 roku w wysokości 17.200,00 zł (III transza) oraz do dnia 31 sierpnia 2017 roku w wysokości 7.800,00 zł (IV transza). Transze zostały przekazane: w dniu 17 marca 2017 roku (WB nr 54) w wysokości 5.000,00 zł, w dniu 10 kwietnia 2017 roku w wysokości 15.000,00 zł (WB nr 71), w dniu 29 maja 2017 roku w wysokości 17.200,00 zł (WB nr 103) oraz w dniu 30 sierpnia 2017 roku w wysokości 7.800,00 zł (WB nr 169). Podmiot, który otrzymał dotację złożył w dniu 5 stycznia 2018 roku sprawozdanie końcowe za cały

okres realizacji zadania na kwotę 48.011,32 zł, w tym kwota z dotacji na realizację zadania wyniosła 45.000,00 zł.

Analiza otrzymanych dokumentów źródłowych wykazała, że:

- ogłoszenie o otwartym konkursie ofert spełniało wymogi art. 13 ust. 2 ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie,
- Gmina w konkursie dotrzywała 21 dniowego terminu do składania ofert,
- wykorzystany formularz ofertowy był zgodny z rozporządzeniem Ministra Rodziny Pracy i Polityki Społecznej z dnia 17 sierpnia 2016 roku w sprawie wzorów ofert i ramowych wzorów umów dotyczących realizacji zadań publicznych oraz wzorów sprawozdań z wykonania tych zadań (Dz. U. z 2016 roku, poz. 1300),
- podmiot w ofercie przedstawił kalkulacje kosztów realizacji zadania, w tym udział środków własnych i wnioskowanej dotacji,
- warunki przyznania i przekazania środków dotacji oraz zobowiązania dotowanego i dotującego określono w umowie zawartej z podmiotem,
- przyznane środki dotacji Urząd przekazał na wskazany w umowie rachunek bankowy zgodnie z postanowieniami umowy,
- pracownicy Urzędu Gminy w Żarnowie nie skorzystali z możliwości dokonywania bieżącej kontroli realizacji zadania i prawidłowości wykorzystania dotacji na podstawie art. 17 ustawy,
- dotacja została rozliczona w obowiązującym terminie zgodnie z art. 18 ustawy,
- w dniu 6 marca 2018 roku zostało przedstawione Radzie Gminy Żarnów sprawozdanie z realizacji „Programu współpracy Gminy Żarnów z organizacjami pozarządowymi za rok 2017”. **Zgodnie z art. 5a, pkt. 3 ustawy sprawozdanie należało przedstawić do dnia 31 maja każdego roku oraz opublikować sprawozdanie w Biuletynie Informacji Publicznej. Kontrolujący stwierdzili, iż ww. sprawozdania nie zamieszczono w Biuletynie Informacji Publicznej.**

3. WYDATKI OSOBOWE

3.1 Prawidłowość ustalania i wypłaty wynagrodzeń na rzecz pracowników jednostki

Ze sprawozdania Rb-28S – z wykonania planu wydatków budżetowych jednostki samorządu terytorialnego za 2017 rok wynikało, że w rozdziale 75023 – Urzędy gmin, w §4010 – wynagrodzenia osobowe pracowników wynosiły 1.145.706,11 zł, §4040 – dodatkowe wynagrodzenie roczne – 94.770,68 zł.

Ze sprawozdania Rb-28S – z wykonania planu wydatków budżetowych jednostki samorządu terytorialnego na dzień 30 września 2018 roku wynikało, że w rozdziale 75023 – Urzędy gmin w §4010 – wynagrodzenia osobowe pracowników wynosiły 916.481,01 zł, §4040 – dodatkowe wynagrodzenie roczne – 98.186,81 zł.

Osoby zatrudnione	na dzień 31.12.2017	na dzień 31.12.2018
<i>na czas nieokreślony</i>	47	46
- pełny etat	45	43
- 3/4 etatu	1	1
- 1/2 etatu	-	1
- 1/3 etatu	1	1

- na czas określony	15	28
- w ramach prac interwencyjnych	1	19
- inne (zatrudnienie po umowie PUP, roboty publiczne)	9	9
Umowa zlecenie	3	2
Razem	74	72

Stwierdzono, że zakresem czynności, uprawnień i odpowiedzialności z dnia 4 lipca 2005 roku Ewie Szewczyk – inspektorowi powierzono m.in. prowadzenie spraw kadrowych, a prowadzenie kart wynagrodzeń oraz sporządzanie list płac powierzono na podstawie zakresu czynności, uprawnień i odpowiedzialności z dnia 14 czerwca 2018 roku (wcześniejszy z 6 maja 2016 roku) Annie Burakowskiej – podinspektorowi.

Zarządzeniem nr 18/2018 z dnia 5 marca 2018 roku Wójt Gminy Żarnów wprowadził Regulamin wynagradzania pracowników samorządowych zatrudnionych w Urzędzie Gminy w Żarnowie. Zarządzenie zostało zmienione zarządzeniem Wójta Gminy Żarnów nr 109/2018 z dnia 17 grudnia 2018 roku. W regulaminie określono wymagania kwalifikacyjne pracowników i szczegółowe warunki wynagradzania, warunki przyznawania oraz warunki i sposób wypłacania nagród, a także warunki i sposób przyznawania dodatku funkcyjnego i specjalnego, a także innych świadczeń pieniężnych związanych z pracą. Zgodnie z Regulaminem dodatek funkcyjny przysługuje pracownikom zatrudnionym na stanowiskach: sekretarz gminy, kierownik urzędu stanu cywilnego, zastępca kierownika urzędu stanu cywilnego oraz kierownik referatu. Do Regulaminu załącznikami są:

- Tabela wymagań kwalifikacyjnych wraz z minimalnym i maksymalnym poziomem zaszeregowania oraz stawką dodatku funkcyjnego,
- Tabela miesięcznych kwot wynagrodzenia zasadniczego,
- Tabela stawek dodatku funkcyjnego,
- Wzór oświadczenia pracownika o zapoznaniu się z obowiązującym Regulaminem Wynagradzania.

Zarządzeniem nr 10/2006 z dnia 6 marca 2006 roku Wójt Gminy Żarnów ustalił Regulamin Pracy dla Urzędu Gminy w Żarnowie. Regulamin ten został zmieniony: zarządzeniem nr 31a z dnia 11 lipca 2014 roku, zarządzeniem nr 15/2015 z dnia 4 marca 2015 roku, zarządzeniem nr 66/2018 z dnia 31 lipca 2018 roku oraz zarządzeniem nr 89 z dnia 14 listopada 2018 roku.

Kontrolą objęto prawidłowość przyznania kategorii zaszeregowania, stawek wynagrodzenia zasadniczego oraz dodatków: stażowego, funkcyjnego i specjalnego dla następujących pracowników Urzędu Gminy w Żarnowie:

- 1) Krzysztofa Nawrockiego – Wójta Gminy,
- 2) Bogdana Kubiszewskiego – Sekretarza Gminy,
- 3) Edyty Belicy – Skarbnika Gminy,
- 4) Elżbiety Przybył – Kierownika Referatu Organizacyjno-Społecznego i Gospodarki Nieruchomościami do 2 grudnia 2018 roku; od 3 grudnia 2018 roku ½ etatu Kierownika Referatu Organizacyjno-Społecznego i Gospodarki Nieruchomościami oraz ½ etatu Zastępcy Wójta Gminy,
- 5) Emilii Piekielnik – podinspektora,
- 6) Beaty Tkaczyk – podinspektora,

7) Gabriela Jasiona – podinspektora,

8) Anny Witoń – księgowej.

W okresie objętym kontrolą (tj. w I półroczu 2018 roku) w zakresie przyznania kategorii zaszerogowania, stawek wynagrodzenia zasadniczego oraz dodatków: stażowego, funkcyjnego dla wskazanych wyżej pracowników Urzędu Gminy w Żarnowie nieprawidłowości nie stwierdzono.

Kontrolą objęto prawidłowość naliczenia i wypłaty wynagrodzenia dla wskazanej wyżej grupy pracowników w I półroczu 2018 roku w oparciu o: umowy, angaże, karty wynagrodzeń, listy wypłat, oświadczenia o numerze rachunku bankowego, wyciągi bankowe i polecenia przelewów.

Stwierdzono, iż z objętej kontrolą grupy pracowników wszyscy pracownicy złożyli dyspozycje o przekazywaniu wynagrodzenia na wskazane konto bankowe i wypłata wynagrodzenia następowała przelewem. Wysokość wynagrodzeń wynikająca z list wypłat wynagrodzeń miesięcznych była zgodna z kwotami wynikającymi z kart wynagrodzeń oraz kwotą wypłaconą na wskazane konta bankowe pracowników.

Ustalono, że listy płac sporządzane były przez Annę Burakowską – podinspektor ds. płac i rozliczeń. Listy wypłat wynagrodzeń zostały sprawdzone merytorycznie, na listach wskazano klasyfikację budżetową, a dekretacja wynikała z dokumenty sporządzonego do księgowania listy płac. Listy zostały sprawdzone pod względem rachunkowym oraz sprawdzone przez Głównego Księgowego i zatwierdzone do wypłaty przez Kierownika jednostki. Kontrolujący stwierdzili, iż w miejscach sprawdzeń i zatwierdzeń znajdują się parafki, bez pieczętek imiennych, które utrudniają weryfikację osób odpowiedzialnych za powyższe wskazania.

Dodatki specjalne

Kontrola wykazała, że Wójt Gminy przyznał poniżej wskazanym pracownikom dodatki specjalne: (...) ¹⁰⁸

Kontrolujący stwierdzili, iż nieprawidłowym było przyznanie dodatku specjalnego (...) ¹⁰⁹ jako ciągłego składnika wynagrodzenia. Zgodnie z art. 36 ust. 5 ustawy z dnia 21 listopada 2008 roku o pracownikach samorządowych (tekst jednolity z 2018 r., poz. 1260 ze z.) – pracownikowi samorządowemu z tytułu okresowego zwiększenia obowiązków służbowych lub powierzenia dodatkowych zadań może zostać przyznany dodatek specjalny. Analogiczny zapis znalazł się w §9 ust. 1 Regulaminu wynagradzania pracowników w Urzędzie Gminy w Żarnowie (wprowadzonym zarządzeniem nr 18/2018 Wójta Gminy Żarnów z dnia 5 marca 2018 roku oraz wcześniejszych ¹¹⁰). Z zapisu znajdującego się w Regulaminie wynagradzania wynika, że pracownikowi pracodawca może przyznać dodatek specjalny z tytułu okresowego zwiększenia obowiązków służbowych lub powierzenia dodatkowych zadań o wysokim stopniu złożoności lub odpowiedzialności, na czas określony nie dłuższy niż rok. Dodatek specjalny jest

¹⁰⁸ Wyłączono dane osobowe ze względu na prywatność osoby fizycznej - podstawa wyłączenia art.5 ust.2 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.23 ustawy z dnia 23 kwietnia 1964 roku Kodeks cywilny. Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

¹⁰⁹ Wyłączono dane osobowe ze względu na prywatność osoby fizycznej - podstawa wyłączenia art.5 ust.2 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.23 ustawy z dnia 23 kwietnia 1964 roku Kodeks cywilny. Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

¹¹⁰ Zarządzenie nr 7a/2016 Wójta Gminy Żarnów z dnia 15 lutego 2016 roku, zarządzenie nr 98/2015 Wójta Gminy Żarnów z dnia 23 grudnia 2015 roku oraz zarządzenie nr 21/2009 Wójta Gminy Żarnów z dnia 27 kwietnia 2009 roku.

ustalany w zależności od posiadanych środków na wynagrodzenia i przyznawany jest w kwocie nie przekraczającej 35% łącznie wynagrodzenia zasadniczego i dodatku funkcyjnego.

Ustalając przesłanki nabycia prawa do dodatku specjalnego należy pamiętać, że jest to świadczenie o charakterze jednorazowym lub krótkookresowym, które może być przewidziane jedynie za wykonanie dodatkowych zadań, poza bieżącymi zadaniami służbowymi lub z tytułu okresowego zwiększenia obowiązków służbowych. W żadnym przypadku nie może być stałym elementem wynagrodzenia. Analizując przepis ustawy stwierdzić należy, że przesłanka powierzenia dodatkowych zadań także musi być związana z występowaniem cechy „okresowości”. Co prawda ustawa o pracownikach samorządowych nie precyzuje pojęcia okresowości ani nie wprowadza ograniczeń czasowych, to jednak powyższe ustalenia wskazują na ciągłe, a nie okresowe powierzenie określonych zadań, czego konsekwencją było nabranie przez dodatek specjalny charakteru stałego składnika wynagrodzenia. Biorąc pod uwagę wskazane wyżej unormowania dotyczące możliwości przyznania dodatku specjalnego wskazać należy, że dodatek specjalny może być przyznany jedynie okresowo i konieczne jest wskazanie uzasadnienia przyznania dodatku. Stwierdzono ponadto, że zakres prac, za które został ustalony dodatek specjalny powierzony został w tym samym okresie zakresem czynności, a za wykonywanie pracy określonej zakresem czynności pracownik otrzymywał już ustalone wynagrodzenie. Powyższe wskazuje na podwójne wynagradzanie za wykonywanie tych samych czynności, które określone zostały już wcześniej umową o pracę i związanym z nią zakresem czynności, co naruszało art. 254 pkt 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 roku o finansach publicznych (tekst jednolity Dz. U. z 2017 r., poz. 2017 ze zm.) oraz art. 80 ustawy z dnia 26 czerwca 1974 roku Kodeks pracy (tekst jednolity Dz. U. z 2018 r., poz. 917 ze zm.). Z treści wskazanych przepisów wynika, że w toku wykonywania budżetu jednostki samorządu terytorialnego obowiązuje zasada dokonywania wydatków w granicach kwot określonych w planie finansowym, z uwzględnieniem prawidłowo dokonanych przeniesień i zgodnie z przeznaczeniem, w sposób celowy i oszczędny, z zachowaniem zasady uzyskiwania najlepszych efektów z danych nakładów.

(...) ¹¹¹.

Analizując powyższe ustalenia wskazać należy, że powyższy dodatek specjalny został przyznany i wypłacany z naruszeniem art. 36 ust. 5 ustawy o pracownikach samorządowych oraz własnych uregulowań dotyczących podstaw przyznawania dodatku specjalnego.

Akta kontroli [od str. 157 do str. 185]: kserokopie pism przyznających dodatek specjalny, (...) ¹¹², wydruk karty wynagrodzeń za 2018 rok.

Wynagrodzenie Wójta Gminy od 1 lipca 2018 roku

Uchwałą nr XXXIX/311/2018 z dnia 11 czerwca 2018 roku Rada Gminy Żarnów ustaliła wynagrodzenie Wójta Gminy Żarnów obowiązujące od 1 lipca 2018 roku. Kontrolujący ustalili, iż powyższą uchwałą Rada Gminy dostosowała wysokość wynagrodzenia Wójta Gminy do postanowień wynikających z rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 15 maja

¹¹¹ Wyłączono dane osobowe ze względu na prywatność osoby fizycznej - podstawa wyłączenia art.5 ust.2 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.23 ustawy z dnia 23 kwietnia 1964 roku Kodeks cywilny. Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

¹¹² Wyłączono dane osobowe ze względu na prywatność osoby fizycznej - podstawa wyłączenia art.5 ust.2 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.23 ustawy z dnia 23 kwietnia 1964 roku Kodeks cywilny. Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

2018 roku w sprawie wynagradzania pracowników samorządowych (Dz. U. z 2018 r., poz. 936). Wynagrodzenie za lipiec 2018 roku zostało wypłacone w nowo ustalonej wysokości w dniu 25 lipca 2018 roku.

Wynagrodzenie kierowników jednostek organizacyjnych

Kontrolą objęto wynagrodzenie kierownika Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej.

Ustalono, że w okresie objętym kontrolą obowiązywało zarządzenie nr 21/1/09 z dnia 27 kwietnia 2009 roku, w którym Wójt Gminy Żarnów określił maksymalne miesięczne wynagrodzenia kierowników gminnych jednostek organizacyjnych w Gminie Żarnów oraz zarządzenie nr 2/2018 z dnia 2 stycznia 2018 roku Kierownika Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Żarnowie.

Kontrolujący nie stwierdzili nieprawidłowości w zakresie ustalenia wynagrodzenia Kierownika Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej.

3.2. Wypłata odpraw i ekwiwalentów za niewykorzystany urlop wypoczynkowy

Odprawy emerytalne

W okresie objętym kontrolą, tj. w 2017 i 2018 roku, jednostka dokonała wypłaty 1 odprawy z tytułu przejścia na emeryturę dla osoby wskazanej w poniższej tabeli:

Stanowisko	Zakończenie stosunku pracy z dniem	Odprawa	Kwota brutto wypłaconej odprawy; data wypłaty
Robotnik gospodarczy	17.10.2018 r. przejście na emeryturę	6 – miesięczna	16.800,00 zł wypłacono dnia 19.10.2018 r. WB nr 207, poz. 103 z 19.10.2018
Razem			16.800,00 zł

Ekwiwalent za niewykorzystany urlop wypoczynkowy

W 2017 roku kontrolowana jednostka wypłaciła ekwiwalent za niewykorzystany urlop wypoczynkowy na rzecz 3 pracowników w wysokości 1.311,65 zł.

W 2018 roku kontrolowana jednostka wypłaciła ekwiwalent za niewykorzystany urlop wypoczynkowy na rzecz 5 pracowników w wysokości 3.416,60 zł.

Kontrolą objęto prawidłowość naliczenia i wypłaty ekwiwalentów za niewykorzystany urlop wypoczynkowy na rzecz pracowników wskazanych w poniższej tabeli.

Stanowisko	Ilość dni, za które wypłacono ekwiwalent	Podstawa wypłaty ekwiwalentu	Kwota brutto wypłaconego ekwiwalentu; data wypłaty
1. Inspektor ds. Inwestycji	4 dni	Art. 30 §1 pkt 1 KP – przejście na emeryturę	737,24 zł – 27.01.2017 r. WB nr 19 po. 21 z 27.01.2017
2. Opiekun dzieci i młodzieży w czasie dowozu do i ze	2 dni	Art. 30 §1 pkt 4 KP – zwolnienie lekarskie	192,00 zł - 03.04.2017 r. RK nr 65/2017/0065 poz.

szkoły			48 z 03.04.2017
3.Pomoc administracyjna	4 dni	Art. 30§1 pkt 4 w związku z art. 177§3-zwolnienie lekarskie	382,41 zł – 25.10.2017r. WB nr 210 z 25.10.2017
4.Pomoc administracyjna	4 dni	Art. 30§1 pkt 4 w związku z art. 177§3-zwolnienie lekarskie	401,60 zł – 26.02.2018r. WB nr 40 poz. 45 z 26.02.2018
5.Pomoc administracyjna	10 dni	Art. 30§1 pkt 4 w związku z art. 177§3-zwolnienie lekarskie	1004,00 zł - 26.02.2018 WB nr 40 poz. 45 z 26.02.2018
6.Pomoc administracyjna	8 dni	Art. 30§1 pkt 4 w związku z art. 177§3-zwolnienie lekarskie	803,20 zł – 26.07.2018 WB nr 146 poz. 35 z 26.07.2018
7.Robotnik gospodarczy	9 dni	Art. 30 §1 pkt 4 KP – zwolnienie lekarskie	903,60 zł -25.09.2018 RK nr 186/2018/0186 poz. 64 z 25.09.2018
8.Opiekun dzieci i młodzieży w czasie dowozu do i ze szkoły	3 dni	Art. 30 §1 pkt 4 KP – zwolnienie lekarskie	301,20 zł – 21.12.2018 RK 247/2018/0247 poz.63 z 21.12.2018
IX. RAZEM	44		1.311,65 zł – 2017 rok 3.416,60 zł – 2018 rok

W wyniku kontroli stwierdzono, że naliczeń ekwiwalentu za urlop wypoczynkowy w oparciu o przedstawioną ilość dni, za które przysługuje ekwiwalent dokonano w sposób prawidłowy.

Nie stwierdzono nieprawidłowości w zakresie naliczenia i wypłaty powyższych odpraw emerytalnych oraz ekwiwalentów za niewykorzystany urlop wypoczynkowy.

3.3. Zakładowy Fundusz Świadczeń Socjalnych

W wyniku kontroli stwierdzono, że zarządzeniem z dnia 15 marca 2012 roku nr 22/2012 Wójt Gminy Żarnów wprowadził Regulamin Zakładowego Funduszu Świadczeń Socjalnych w Urzędzie Gminy w Żarnowie, który zmieniony został: zarządzeniem nr 78/2012 z dnia 30 listopada 2012 roku, zarządzeniem nr 7/2013 z dnia 26 lutego 2013 roku, zarządzeniem nr 5/2014 z dnia 12 lutego 2014 roku, zarządzeniem nr 31/2014 z dnia 11 lipca 2014 roku oraz zarządzeniem nr 42/2016 z dnia 4 lipca 2016 roku. Z regulaminu wynikają zasady przeznaczenia środków Funduszu na poszczególne cele i rodzaje działalności socjalnej oraz zasady i warunki korzystania z usług i świadczeń finansowanych z Zakładowego Funduszu Świadczeń Socjalnych.

Z rocznego sprawozdania z wykonania planu wydatków budżetowych jednostki samorządu terytorialnego RB-28S za 2017 rok wynika, że w dziale 750 Administracja publiczna rozdział 75023 Urzędy gmin §4440 Odpisy na zakładowy fundusz świadczeń socjalnych zaplanowano 39.720,00 zł a wykonano 39.423,21 zł wydatków z zakładowego funduszu świadczeń socjalnych.

Ze sprawozdania z wykonania planu wydatków budżetowych jednostki samorządu terytorialnego RB-28S na 30 września 2018 roku wynika, że w dziale 750 Administracja publiczna rozdział 75023 Urzędy gmin §4440 Odpisy na zakładowy fundusz świadczeń socjalnych zaplanowano 38.000,00 zł a wykonano 36.162,63 zł wydatków z zakładowego funduszu świadczeń socjalnych.

Wyliczenia obowiązkowego odpisu na Zakładowy Fundusz Świadczeń Socjalnych na rok 2018 wg przeciętnego zatrudnienia na dzień 1 stycznia 2018 roku dokonała na łączną kwotę 36.162,63 zł [32.012,82 (27 etatów x 1.185,66 zł) + 4.149,81 zł (21 emerytów x 197,61 zł)] Ewa Szewczyk – inspektor, ale bez wskazania daty.

Ustalono, że odpis powinien zostać przekazany:

- do dnia 31 maja 2018 roku – 75% z 36.162,63 zł, tj. 27.121,97 zł,
- do dnia 30 września 2018 roku – 25% z 36.162,63 zł, tj. 9.040,66 zł.

Stwierdzono, że w 2018 roku odpis na rzecz Zakładowego Funduszu Świadczeń Socjalnych został przekazany:

- w dniu 20 lutego 2018 roku w wysokości 5.000,00 zł (poz. WB 36/31, l. dz. 383),
- w dniu 29 maja 2018 w wysokości 22.124,00 (poz. WB 104/26, l.dz. 1300),
- w dniu 27 września 2018 roku w wysokości 9.038,63 zł (poz. WB 190/29, l.dz. 2437).

W dniu 4 grudnia dokonano korekty odpisu na Zakładowy Fundusz Świadczeń Socjalnych na kwotę 39.067,49 zł [34.917,68 zł (29,45 etatów x 1.185,66 zł)+ 4.149,81 zł (21 emerytów x 197,61 zł)].

W dniu 18 grudnia 2018 roku dokonano dopłaty z tytułu korekty odpisu na Zakładowy Fundusz Świadczeń Socjalnych na kwotę 2.904,86 zł (poz. WB 247/29).

W 2018 roku środki ZFSS przeznaczono na: wypłatę pożyczek mieszkaniowych, dopłaty do wypoczynku oraz zakup paczek dla dzieci.

W wyniku kontroli nieprawidłowości nie stwierdzono.

3.4. Wydatki na podróże służbowe pracowników - 2017 rok

Ze sprawozdania z wykonania planu wydatków jednostki samorządu terytorialnego za 2017 rok wynika, że w dziale 750 Administracja publiczna rozdział 75023 Urzędy gmin §4410 Podróże służbowe krajowe zaplanowano kwotę 30.000,00 zł, a wykonano 26.689,67 zł.

Z uwagi na niską wartość wydatków na podróże służbowe krajowe w stosunku do wydatków wykonanych ogółem (0,1%) odstąpiono od kontroli.

Podróże zagraniczne

Ze sprawozdania z wykonania planu wydatków jednostki samorządu terytorialnego za 2017 rok wynika, że w dziale 750 Administracja publiczna rozdział 75023 Urzędy gmin §4420 Podróże służbowe zagraniczne wynika, że kontrolowana jednostka nie ponosiła wydatków na podróże zagraniczne.

3.5. Wydatki na wypłaty diet i zwrot kosztów podróży służbowych dla radnych oraz członków władz jednostek pomocniczych – 2017 rok

Zasady wypłaty diet

Uchwałą nr XXVI/196/2017 z dnia 2 stycznia 2017 roku Rada Gminy Żarnów ustaliła wysokość i zasady przyznawania diet dla radnych i sołtysów. Zgodnie z treścią uchwały w §1 dla radnych Rady Gminy Żarnów diety ustalono w następującej wysokości:

- dla radnego pełniącego funkcję Przewodniczącego Rady Gminy ryczałt miesięczny w wysokości 1.300 zł,

- dla radnego pełniącego funkcję Wiceprzewodniczącego Rady Gminy ryczałt miesięczny w wysokości 650 zł,
- dla radnych za udział w sesji Rady lub posiedzeniu Komisji w wysokości 250 zł,
- dla radnych pełniących funkcję Przewodniczącego Komisji Rady Gminy w wysokości 280 zł za prowadzenie posiedzenia Komisji.

Wyplata diet dla radnych, przewodniczących komisji rady następuje na wskazany rachunek bankowy w terminie do 10 dnia miesiąca następującego po miesiącu, w którym odbyły się posiedzenia.

Wyplata ryczałtu miesięcznego dla Przewodniczącego i Wiceprzewodniczącego Rady zostanie wypłacona na wskazany rachunek bankowy w terminie 10 dnia miesiąca za dany miesiąc.

Wyplata diet dla sołtysów następuje w kasie Urzędu Gminy w Żarnowie po każdym posiedzeniu sesji.

Przewodniczący i Wiceprzewodniczący nie mają prawa do diet z tytułu udziału w sesji lub posiedzeniu Komisji Rady Gminy.

W przypadku objęcia funkcji w trakcie miesiąca ryczałt przysługuje w wysokości proporcjonalnie do okresu pełnienia funkcji.

Diety ryczałtowe dla Przewodniczącego i Wiceprzewodniczącego ulegają zmniejszeniu w przypadku nieobecności na sesji Rady Gminy:

- za jedną nieobecność – 25%,
- za dwie nieobecności – 50%,
- za trzy nieobecności – 75%.

Zmniejszenie diety następuje w miesiącu, w którym zaistniały podstawy do jej zmniejszenia (tzn. nieobecność na sesji Rady Gminy).

Nie dokonuje się obniżenia diety ryczałtowej, jeśli nieobecność Przewodniczącego lub Wiceprzewodniczącego na sesji zostanie usprawiedliwiona przez Radę Gminy.

Ustalono dla sołtysów dietę w wysokości 130 zł za udział w sesji Rady Gminy. Podstawą do wypłaty diety dla sołtysów stanowi udział w posiedzeniu sesji Rady Gminy, potwierdzony podpisem na liście obecności.

Maksymalna dieta radnego w gminie do 15 tys. mieszkańców – zgodnie z §3 pkt 3 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 26 lipca 2000 roku w sprawie maksymalnej wysokości diety przysługującej radnemu gminy (Dz. U. nr 61, poz. 710) wynosi 50% maksymalnej wysokości diety.

Zgodnie z art. 9 ust. 1 pkt 2 lit a ustawy budżetowej z dnia 16 grudnia 2016 roku (Dz. U. z 2017 roku, poz. 108) kwota bazowa dla osób zajmujących kierownicze stanowiska państwowe wynosiła 1.789,42 zł, a maksymalna dieta miesięczna 1.342,07 zł (kwota bazowa 1.789,42 zł x 1,5 x 0,5).

Prowadzenie spraw związanych z obsługą kancelaryjną Rady oraz wypłatą diet dla radnych i sołtysów powierzono zakresem czynności, uprawnień i odpowiedzialności z dnia 1 kwietnia 2014 roku Monice Kurzyk – podinspektorowi.

Prawidłowość wypłaty diet

Z rocznego sprawozdania z wykonania planu wydatków budżetowych jednostki samorządu terytorialnego Rb-28S za 2017 rok wynika, że w dziale 750 Administracja publiczna rozdział 75022 Rady gmin w paragrafie 3030 - różne wydatki na rzecz osób fizycznych zaplanowano kwotę 95.320,00 zł, a wykonano 95.320,00 zł.

Ze sprawozdania z wykonania planu wydatków budżetowych jednostki samorządu terytorialnego Rb-28S na dzień 30 września 2018 rok wynika, że w dziale 750 Administracja publiczna rozdział 75022 Rady gmin w paragrafie 3030 - różne wydatki na rzecz osób fizycznych zaplanowano kwotę 90.000,00 zł, a wykonano 68.720,00 zł.

Kontrolą objęto wypłatę diet dla radnych i sołtysów Gminy Żarnów za I półrocze 2018 roku za udział w sesjach i komisjach Rady Gminy na łączną kwotę 46.530,00 zł z tego: 40.160,00 zł diety radnych oraz 6.370,00 zł diety sołtysów. Listy wypłat diet zostały sprawdzone merytorycznie, na listach wskazano klasyfikację budżetową, ale bez dekretacji. Listy zostały sprawdzone pod względem rachunkowym oraz sprawdzone przez Głównego Księgowego i zatwierdzone do wypłaty przez Kierownika jednostki. Kontrolujący stwierdzili, iż w miejscach sprawdzeń i zatwierdzeń znajdują się parafki, bez pieczętek imiennych, które utrudniają weryfikację osób odpowiedzialnych za powyższe wskazania.

Ustalono, że diety radnych oraz diety sołtysów za udział w sesjach zostały nieprawidłowo zaksięgowane na koncie 231 - „Rozrachunki z tytułu wynagrodzeń”, a zgodnie z treścią ekonomiczną kont zespołu „2” zawartą w załączniku nr 3 do rozporządzenia z dnia 5 lipca 2010 roku w sprawie szczegółowych zasad rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami RP - diety radnych i sołtysów oraz prowizja dla sołtysów powinny być ewidencjonowane w Urzędzie na koncie 240 - „Pozostałe rozrachunki”.

Nie stwierdzono nieprawidłowości w zakresie wypłaty diet dla radnych oraz diet dla sołtysów za współpracę z organami Gminy w I półroczu 2018 roku.

4. WYDATKI INWESTYCYJNE

Plan i wykonanie wydatków inwestycyjnych w latach 2017 – 2018

Dział	Rozdział	Paragraf	2017 rok		2018 rok	
			Plan po zmianach (zł)	Wykonanie (zł)	Plan po zmianach (zł)	Wykonanie (zł)
010	01010	6050	131.000,00	17.500,90	1.001.470,00	56.624,26
400	40002	6050	72.000,00	0,00	140.000,00	0,00
	40003	6050	0,00	0,00	69.090,00	65.890,00
600	60014	6057	1.250.286,00	1.245.215,57	0,00	0,00
		6059	1.222.000,00	1.145.665,77	0,00	0,00
	60016	6050	71.000,00	15.305,00	1.935.459,16	111.070,25
		6057	767.626,00	753.356,53	344.969,00	337.056,29
		6059	550.000,00	509.393,67	198.000,00	192.656,58
	60017	6050	260.000,00	257.347,40	255.600,00	627,00
630	63095	6050	15.600,00	14.760,00	1.421.799,93	651.019,28
		6057	340,00	330,23	3.442.477,04	2.172.430,73
		6059	60,00	58,27	607.495,96	383.370,13
700	70005	6050	30.000,00	21.104,98	0,00	0,00
801	80110	6050	0,00	0,00	300.000,00	2.360,00
852	85295	6050	20.000,00	17.166,94	0,00	0,00
900	90001	6050	51.000,00	46.977,25	20.000,00	10.304,67

	90015	6050	6.000,00	0,00	55.000,00	0,00
	90095	6050	50.000,00	10.455,00	193.271,16	0,00
		6057	0,00	0,00	996.056,00	0,00
		6059	0,00	0,00	569.331,58	0,00
921	92109	6050	37.000,00	20.489,27	26.000,00	370,23
	92195	6050	20.000,00	12.915,00	1.300,00	1.230,00
926	92601	6050			673.724,00	999,99
Razem			4.593.912,00	4.126.738,99	12.251.043,83	3.986.009,41
Wydatki budżetowe ogółem			27.432.782,50	25.975.440,51	34.429.849,89	20.076.583,54
% udziału wydatków inwestycyjnych w wydatkach ogółem			16,75	15,89	35,58	19,85

Źródła finansowania inwestycji „Przebudowa drogi powiatowej nr 3125E Marcinków-Chełsty-Grębenice”

Lp	Klasyfikacja budżetowa	Źródła finansowania inwestycji, w tym:					Razem
		Środki własne z budżetu gminy	Dotacje z budżetu państwa	Dotacje z funduszy celowych	Kredyty i pożyczki	Środki zagraniczne	
1	600 60014 6057		1 250 286,00				1 250 286,00
2	600 60014 6059	575 110,32				573 480,02	1 148 590,34
	Ogółem:	575 110,32	1 250 286,00			573 480,02	2 398 876,34

Ewidencja księgową wydatków inwestycyjnych

W kontrolowanej jednostce do ewidencji kosztów inwestycji rozpoczętych oraz do rozliczenia kosztów inwestycji na uzyskane efekty służy konto 080 – Środki trwałe w budowie (inwestycje). Do ewidencji rozrachunków i roszczeń z tytułu dostaw, robót i usług, służy konto 201.

Organizacja procesu inwestycyjnego (planowanie i nadzór)

W badanym okresie zagadnienia związane z realizacją inwestycji oraz udzielania zamówień publicznych przypisane zostały do Referatu Rozwoju Strategicznego i Gospodarki Komunalnej Gminy. W zakresie inwestycji do zadań Referatu należy m.in. opracowanie projektów planów inwestycji w gminie i przygotowanie niezbędnych dokumentów, zbieranie ofert na opracowanie dokumentacji i wykonawstwa inwestycji, przygotowanie materiałów do przetargów, organizowanie przetargu na realizację zadania inwestycyjnego, ogłaszanie przetargów, przygotowywanie projektów umów na wykonanie zadania inwestycyjnego, przekazywanie placów budowy, zapewnienie nadzoru inwestorskiego oraz bieżąca współpraca z inspektorami nadzoru, udział w pracach komisji odbiorowych i przekazaniu inwestycji oraz prowadzenie i nadzór nad całością spraw związanych z inwestycjami prowadzonymi przez gminę.

Sprawy z zakresu inwestycji gminnych powierzono zakresom czynności z dnia 12 kwietnia 2017 roku Agnieszce Tyczyńskiej – podinspektorowi ds. inwestycji i zamówień publicznych.

Zamawiający sporządził w dniu 19 lutego 2018 roku sprawozdanie roczne za rok 2017 rok o udzielonych zamówieniach, o którym mowa w art. 98 ust. 1 ustawy z dnia 29 stycznia 2004 roku – Prawo zamówień publicznych. Sprawozdanie przekazywano do Urzędu Zamówień Publicznych w terminie wskazanym w art. 98 ust. 2 powoływanej ustawy – nr referencyjny ZP-SR/11421-2017.

1. Przebudowa drogi powiatowej nr 3125E Marcinków-Chełsty-Grębenice – przetarg nieograniczony.

Przygotowanie zamówienia

Wartość szacunkową zamówienia ustalono na podstawie programu funkcjonalno-użytkowego z czerwca 2016 roku (zaktualizowanego w dniu 31 marca 2017 roku) na kwotę 1.944.433,43 zł brutto.

Wykonanie dokumentacji pn.: „Program funkcjonalno-użytkowy na zadanie przebudowa drogi powiatowej nr 3125E na terenie Gminy Żarnów”, zlecono do wykonania firmie „Kappa Projekt Karol Kossakowski” z siedzibą we Włoszczowie, na podstawie umowy nr 4/I/2016 z dnia 6 kwietnia 2016 roku. Wynagrodzenie za cały przedmiot realizacji zamówienia wyniosło 6.500,00 zł netto + 23% VAT (7.995,00 zł brutto).

Zamawiający wysłał zapytania ofertowe do czterech potencjalnych wykonawców usługi. **W zapytaniu ofertowym wysłanym do potencjalnych wykonawców wskazano błędny termin składania ofert do dnia 05.04.2016 roku do godziny 10:00. Ww. termin nie mógł być zachowany, przez wykonawców, gdyż termin ten faktycznie minął już przed dniem wysłania zapytań ofertowych – zapytania wysłano w dniu 31 marca 2016 roku.** W odpowiedzi na zapytanie ofertowe uzyskano oferty od trzech przedsiębiorców.

Zamawiający wybrał ofertę najkorzystniejszą cenowo „Kappa Projekt Karol Kossakowski” z siedzibą we Włoszczowie.

Umowa została podpisana przez Wójta Gminy i kontrasygnowana przez Skarbnika Gminy. **Zgodnie z zawartą umową termin wykonania umowy ustalono na dzień 25 kwietnia 2015 roku. Termin realizacji nie mógł być zachowany, gdyż umowę na realizację usługi zawarto w dniu 6 kwietnia 2016 roku.** Wykonawca w dniu 22 kwietnia 2016 roku przekazał do Urzędu Gminy dokumentację (protokół zdawczo-odbiorczy z dnia 22 kwietnia 2016 roku). W dniu 22 kwietnia 2016 roku „Kappa Projekt Karol Kossakowski” z siedzibą we Włoszczowie wystawiło fakturę nr 04/2016 na kwotę 7.995,00 zł brutto - dotyczącą opracowania programu funkcjonalno-użytkowego dla zadania pn. „Przebudowa DP3125E Marcinków-Chełsty-Grębenice (data wpływu do Urzędu Gminy – 22 kwietnia 2016 roku). Termin zapłaty określony na fakturze wynosił 30 dni od daty otrzymania przez zamawiającego faktury. Zapłacono przelewem w dniu 20 maja 2016 roku (WB nr 98).

Akta kontroli [od str.186 do str. 191]: kserokopie: zapytania ofertowego oraz umowy zawartej z wykonawcą z dnia 6 kwietnia 2016 roku.

Udzielenie zamówienia

Specyfikacja istotnych warunków zamówienia (SIWZ) zatwierdzona została 5 kwietnia 2017 roku przez Wójta Gminy. SIWZ została zamieszczona na stronie internetowej BIP od dnia 5 kwietnia 2017 roku. Stwierdzono, iż specyfikacja zawierała wszystkie elementy wymagane w art. 36 ustawy Prawo zamówień publicznych (Dz. U. 2015, poz. 2164 ze zm.).

Ogłoszenie o zamówieniu zamieszczone zostało w dniu 5 kwietnia 2017 roku w Biuletynie Zamówień Publicznych pod numerem 59789-2017. W tym samym dniu ogłoszenie zamieszczono na tablicy ogłoszeń oraz na stronie internetowej zamawiającego. Ogłoszenie zawierało wszystkie elementy zgodnie z art. 41 ustawy Prawo zamówień publicznych.

Następnie w dniach 7 kwietnia 2017 i 20 kwietnia 2017 roku zmieniono treść ogłoszenia. Zmienione ogłoszenia zamieszczono w Biuletynie Zamówień Publicznych odpowiednio pod numerami 61018-2017 oraz 69445-2017. W związku z powyższym zmianie uległa także treść SIWZ.

Przedmiot zamówienia: obejmuje zaprojektowanie (wykonanie prac projektowych) i wykonanie (wykonanie robót budowlanych) zamierzenia inwestycyjnego mających na celu wykonanie zadania inwestycyjnego pod nazwą „Przebudowa drogi powiatowej nr 3125E Marcinków-Chełsty-Grębenice” – wykonanie robót budowlanych w zakresie przebudowy drogi o długości 4253 m łączącej drogę powiatową DP1504E z drogą krajową DK74. W zakres wchodzi m.in.: wykonanie dokumentacji projektowej, zatwierdzenie, pozyskanie niezbędnych zgód i opinii (w tym decyzji środowiskowej) oraz uzyskanie zgłoszenia robót budowlanych i innych wymaganych prawem pozwoleń i zgód, wykonanie, uzgodnienie i zatwierdzenie projektu stałej organizacji ruchu, wykonanie, uzgodnienie i zatwierdzenie projektu organizacji ruchu na czas prowadzenia robót, przygotowanie terenu pod budowę, roboty ziemne.

Zamawiający w ogłoszeniu opisał przedmiot zamówienia zgodnie z przedmiotem zawartym w SIWZ.

Zamawiający wymagał wnieścia wadium w wysokości 45.000 zł. Jako kryterium oceny ofert wskazano dwa kryteria oraz określono ich znaczenie: cena – 60%, okres gwarancji 20 % i doświadczenie kierownika budowy - 20%. Zamawiający nie przewidział możliwości udzielenia zamówień, o których mowa w art. 67 ust. 1 pkt 6 i 7 lub w art. 134 ust. 6 pkt 3 ustawy. Termin składania ofert ustalono na 26 kwietnia 2017 roku na godz. 9:00. Stwierdzono, że ogłoszenie o zamówieniu zawiera wszystkie elementy wskazane w art. 41 ustawy Prawo zamówień publicznych.

Bezpośrednio przed otwarciem ofert wskazano, że Zamawiający zamierza przeznaczyć na realizację zamówienia kwotę 1.952.286,00 zł.

Zarządzeniem nr 37/2017 Wójta Gminy Żarnów z dnia 25 kwietnia 2017 roku powołano komisję przetargową dla potrzeb postępowań o udzielenie zamówień publicznych na przetarg pn.: „Przebudowa drogi powiatowej nr 3125E Marcinków-Chełsty-Grębenice w formie zaprojektuj i wybuduj”.

Członkowie Komisji Przetargowej oraz kierownik zamawiającego złożyli oświadczenie o niepodleganiu wyłączeniu z postępowania - na podstawie art. 17 ust. 2 ustawy Prawo zamówień publicznych (w dniu 26 kwietnia 2017 roku).

W terminie składania ofert złożono następujące oferty:

Lp.	Nazwa wykonawcy	Cena oferty (zł)	Doświadczenie kierownika budowy (liczba zrealizowanych zadań)	Gwarancja i rękojmia
1.	Zakład Robót Drogowych DUKT Sp . z o.o. z/s w Woli Murowanej	2.767.500,00	6	60 miesięcy
2.	Konsorcjum: Przedsiębiorstwo Robót Drogowo-Mostowych Sp. z o.o. z/s w Piotrkowie Trybunalskim, Przedsiębiorstwo Budowy Dróg i Mostów „ERBEDIM” Piotrków Trybunalski – partner konsorcjum	2.696.916,95	6	60 miesięcy
3.	Przedsiębiorstwo Handlowo-Usługowe „KAMI” Katarzyna Kmita Kurzelów z/s w Kurzelowie	2.376.242,08	5	60 miesięcy
4.	„DROMED” Rospędek, Więckowski Sp. jawna z/s w Opocznie	2.890.544,40	2	60 miesięcy

Kontrolowana jednostka posiada koperty, potwierdzające, iż przedsiębiorstwa złożyły wnioski do udziału w postępowaniu w określonym terminie tj. do dnia 26 kwietnia 2017 roku do godziny 9:00.

W dokumentacji z postępowania znajduje się lista obecności z otwarcia ofert z dnia 26 kwietnia 2017 roku. W tym dniu na otwarciu ofert było trzech przedstawicieli potencjalnych wykonawców (PRDM z/s w Piotrkowie Trybunalskim, PHU „KAMI” z/s w Kurzelowie oraz „DROMED” z/s w Opocznie).

Potencjalni wykonawcy złożyli oświadczenia składane na podstawie art. 25a ust. 1 ustawy Prawo zamówień publicznych dotyczące przesłanek wykluczenia z postępowania oraz oświadczenia dotyczącego spełniania warunków udziału w postępowaniu.

Gmina Żarnów nie wzywała wykonawców do złożenia, uzupełnienia, poprawienia lub wyjaśnienia dokumentów, oświadczeń, pełnomocnictw na podstawie art. 26 ust. 3 ustawy Prawo zamówień publicznych.

Oferty odrzucone w ramach postępowania:

Wykonawca	Uzasadnienie odrzucenia oferty
Zakład Robót Drogowych DUKT Sp . z o.o. z/s w Woli Murowanej	art. 89 ust. 1 pkt 7a – zamawiający odrzuca ofertę jeżeli wykonawca nie wyraził zgody, o której mowa w art. 85 ust. 2 na przedłużenie terminu związania ofertą
„DROMED” Rospędek, Więckowski Sp. jawna z/s w Opocznie	art. 89 ust. 1 pkt 7a – zamawiający odrzuca ofertę jeżeli wykonawca nie wyraził zgody, o której mowa w art. 85 ust. 2 na przedłużenie terminu związania ofertą

W dniu 22 maja 2017 roku zamawiający wysłał wniosek wszystkim wykonawcom, którzy brali udział w postępowaniu w sprawie przedłużenia terminu związania ofertą. Na podstawie art. 85 ust. 2 ustawy Prawo zamówień publicznych wnioskowano o przedłużenie terminu związania ofertą określonego w rozdziale IX SIWZ o okres 30 dni. Przedłużony w ten sposób termin związania ofertą liczony zgodnie z zapisami art. 85 ust. 5 ustawy upłyne w dniu 26 czerwca 2017 roku. Oświadczenie wykonawcy dotyczące wyrażenia zgody na przedłużenie terminu związania ofertą należało złożyć w nieprzekraczalnym terminie do dnia 25 maja 2017 roku. Brak odpowiedzi na wniosek zamawiającego o wyrażeniu zgody na przedłużenie terminu związania ofertą, potraktowany będzie przez zamawiającego jako brak zgody wykonawcy na przedłużenie terminu związania ofertą. Zakład Robót Drogowych DUKT Sp . z o.o. z/s w Woli Murowanej oraz „DROMED” Rospędek, Więckowski Sp. jawna z/s w Opocznie nie złożyli wniosku o wyrażenie zgody na przedłużenie terminu związania ofertą, w związku z powyższym zostali wykluczeni z postępowania.

Z informacji otwarcia ofert z dnia 26 kwietnia 2017 roku wynikało, że zamawiający zamierza przeznaczyć na sfinansowanie zamówienia kwotę 1.952.286,00 zł. Ustalono, że kwota wskazana w protokole była niższa niż limit zobowiązań na realizację zadania określonym w uchwale Rady Gminy Żarnów nr XXV/190/2016 z dnia 28 grudnia 2016 roku w sprawie uchwalenia budżetu Gminy Żarnów. W załączniku nr 5 do uchwały (wydatki majątkowe) określono wartość zadania na kwoty 1.250.286,00 zł i 722.000,00

zł. Zadanie ujęto w budżecie odpowiednio w klasyfikacjach: 600-60014-6057 oraz 600-60014-6059.

Za najkorzystniejszą uznano ofertę firmy Przedsiębiorstwo Handlowo-Usługowe „KAMI” Katarzyna Kmita z siedzibą w Kurzelowie która otrzymała 100 pkt.

Zawiadomienie o wyborze najkorzystniejszej oferty zostało przesłane wykonawcom dnia 2 czerwca 2017 roku za pomocą e-maila. Wykonawcy potwierdzili odbiór zawiadomienia.

Uchwałą nr XXIX/220/2017 Rady Gminy Żarnów z dnia 18 maja 2017 roku w sprawie zmian w budżecie gminy Żarnów na 2017 rok zwiększono wysokość wydatków na zadanie „Przebudowa drogi powiatowej nr 3125E Marcinków- Chełsty-Grebenice” na kwotę 1.222.000,00 zł – dotyczy klasyfikacji 600-60014-6059.

W dniu 12 czerwca 2017 roku została podpisana umowa nr 272.7.2017 dotycząca realizacji zadania pn. „Przebudowa drogi powiatowej nr 3125E Marcinków – Chełsty - Grebenice” pomiędzy Gminą Żarnów, a PHU „KAMI” z siedzibą w Kurzelowie. Zakres inwestycji wskazany w umowie był tożsamy z zakresem inwestycji wskazanej w SIWZ. Termin realizacji umowy ustalono do dnia 15 grudnia 2017 roku.

Umowa została podpisana przez Wójta Gminy i kontrasygnowana przez Skarbnika Gminy.

Ogłoszenie o udzieleniu zamówienia zamieszczone zostało w Biuletynie Zamówień Publicznych w dniu 20 czerwca 2017 roku pod numerem 98619-2017.

Protokół postępowania zatwierdził w dniu 20 czerwca 2017 roku Wójt Gminy Krzysztof Nawrocki. **Kontrolujący stwierdzili, iż w protokole wpisano błędną datę przekazania zawiadomienia o wyborze najkorzystniejszej oferty do wykonawców za pomocą e-maila jest: 01.06.2017r., winno być: 02.06.2017r.** Protokół z postępowania był zgodny ze wzorem wskazanym w załączniku nr 1 do rozporządzenia Ministra Rozwoju z dnia 26 lipca 2016 roku w sprawie protokołu postępowania o udzielenia zamówienia publicznego (Dz. u. 2016, poz. 1128).

Za wykonanie przedmiotu umowy ustalono wynagrodzenie zgodnie z kosztorysem ofertowym w wysokości 2.376.242,08 zł brutto (1.931.904,13 zł netto). Wynagrodzenie za wykonanie przedmiotu umowy ma charakter ryczałtowy. Wynagrodzenie wykonawcy zostanie zapłacone przelewem na konto wykonawcy podane na fakturze w terminie 30 dni od daty otrzymania przez Zamawiającego wystawionej faktury wraz z dokumentami rozliczeniowymi. Wykonawca ponosi wobec Zamawiającego odpowiedzialność z tytułu rękojmi za wady przedmiotu Umowy przez okres 36 miesięcy od daty odbioru końcowego robót, na zasadach określonych w Kodeksie cywilnym. Wykonawca udziela Zamawiającemu na wykonanie robót budowlanych gwarancji jakości na okres 60 miesięcy, licząc od daty odbioru końcowego robót.

W § 14 umowy unormowano, że wykonawca wnosi zabezpieczenie należytego wykonania umowy w kwocie stanowiącej 10 % wynagrodzenia brutto za wykonanie całego przedmiotu umowy tj. 237.624,21 zł. Zabezpieczenie miało być wniesione w formie pieniądza. Stwierdzono, że wykonawca przed podpisaniem umowy w dniu 8 czerwca 2017 roku wniósł zabezpieczenie należytego wykonania umowy w wysokości 237.624,21 zł.

Rozliczenie inwestycji:

Faktura nr	Data wystawienia	Kwota faktury (brutto w zł)	Data wpływu	Data zapłaty
73/2017	19.12.2017r.	2.376.242,08	19.12.2017r.	27.12.2017r.

Faktura została sprawdzona pod względem merytorycznym przez Sekretarza Bogdana Kubiszewskiego. Faktura została sprawdzona pod względem formalno-rachunkowym przez księgową Annę Witoń. Fakturę zatwierdził do wypłaty Wójt Gminy.

Faktura została zaewidencjonowana Wn080/Ma201 w klasyfikacji budżetowej 600-60014-6057 i 600-60014-6059.

Do faktury nr 73/2017 z dnia 27 grudnia 2017 roku dołączono protokół odbioru końcowego i przekazania do eksploatacji inwestycji, który został sporządzony w dniu 19 grudnia 2017 roku.

Gmina Żarnów w dniu 29 września 2016 roku zawarła umowę o przyznaniu pomocy nr 00037-65151-UM0500131/16 z Samorządem Województwa Łódzkiego Na podstawie powyższej umowy Gminie Żarnów przyznano pomoc ze środków EFRR w formie refundacji w wysokości 1.250.286,00 zł w związku z realizacją zadania „Przebudowa drogi powiatowej nr 3125E Marcinków-Chełsty-Grębenice”. Pismem z dnia 20 września 2017 roku Dyrektor Departamentu Funduszu Rozwoju Obszarów Wiejskich poinformowała Gminę Żarnów, iż nie ma konieczności zawarcia aneksu w przypadku zmiany kosztów kwalifikowalnych operacji oraz brak możliwości zwiększenia w drodze aneksu przyznanej Beneficjentowi kwoty pomocy w sytuacji wzrostu sumy ww. kosztów zgodnie z § 14 umowy o przyznaniu pomocy.

Refundacji wydatków w ramach powyższej umowy w wysokości 1.250.286,00 zł dokonano w dniu 13 kwietnia 2018 roku.

Nadzór inwestorski

W dniu 12 czerwca 2017 roku została zawarta umowa nr 14/I/2017 o pełnienie obowiązków inspektora nadzoru inwestorskiego nad realizacją zadania „Przebudowa drogi powiatowej nr 3125E Marcinków – Chełsty – Grębenice”. Umowę zawarto z Biurem Usług Technicznych Stanisław Kamiński z siedzibą w Kielcach. Zamawiający opublikował zapytanie ofertowe w Biuletynie Informacji Publicznej. W odpowiedzi na zapytanie swoje oferty przedstawiły następujące podmioty:

Wykonawca	Kwota brutto za wykonanie usługi (zł)
PPHU „IRO” Jerzy Wijaszka z siedzibą w Radomsku	18.450,00
Biuro Usług Technicznych Stanisław Kamiński z siedzibą w Kielcach	12.054,00
Specjalistyczne Biuro Inwestycyjno-Inżynierskie PROSTA-PROJEKT z siedzibą w Piotrkowicach	13.284,00

Za wykonanie przedmiotu umowy przewidziano wynagrodzenie w wysokości 12.054,00 zł brutto. Wynagrodzenie za wykonanie przedmiotu umowy ma charakter ryczałtowy. Wynagrodzenie wykonawcy zostanie zapłacone przelewem w terminie 30 dni od daty otrzymania przez zamawiającego rachunku. Umowa została podpisana przez Wójta Gminy i kontrasygnowana przez Skarbnika Gminy.

Rozliczenie umowy:

Faktura nr	Data wystawienia	Kwota faktury(brutto w zł)	Data wpływu	Data zapłaty
0032/2017	19.12.2017r.	12.054,00	19.12.2017r.	27.12.2017r.

Faktura została sprawdzona pod względem merytorycznym przez Sekretarza Bogdana Kubiszewskiego. Faktura została sprawdzona pod względem formalno-rachunkowym przez Księgową Annę Witoń. Fakturę zatwierdził do wypłaty Wójt Gminy.

Faktura została zaewidencjonowana Wn080/Ma201 w klasyfikacji budżetowej 600-60014-6057 i 600-60014-6059.

Przyjęcie inwestycji na stan środków trwałych i rozliczenie zadania

Na okoliczność przyjęcia środka trwałego „Przebudowa drogi powiatowej nr 3125E Marcinków-Chełsty-Grębenice” na konto 011 „Środki trwałe” sporządzono dowód OT nr 116/2017 z dnia 29 grudnia 2017 roku. Wartość środka trwałego ustalona została na kwotę 2.398.876,34 zł. Do dowodu OT dołączono rozliczenie kosztów inwestycji gdzie wyszczególniono koszty sporządzenia dokumentacji technicznej, kosztów robót oraz koszty nadzoru.

X. INWENTARYZACJA

1. Instrukcja inwentaryzacyjna. Terminy przeprowadzania inwentaryzacji

W kontrolowanym okresie obowiązywało zarządzenie nr 71/2016 Wójta Gminy Żarnów z dnia 10 listopada 2016 roku w sprawie wprowadzenia instrukcji inwentaryzacyjnej w Urzędzie Gminy w Żarnowie.

Instrukcją ustalono zasady odpowiedzialności za powierzone mienie oraz przygotowanie, przeprowadzenie i rozliczenie aktywów i pasywów w jednostce. Instrukcja inwentaryzacyjna określała metody, rodzaje, formy, terminy oraz częstotliwość inwentaryzacji. Wskazywała zasady inwentaryzacji z podziałem na poszczególne jej metody wraz ze wskazaniem czynności dokonywanych przez Komisję inwentaryzacyjną i jej obowiązki oraz obowiązki zespołów spisowych. W Instrukcji określono sposób wyjaśniania i rozliczania różnic inwentaryzacyjnych oraz wskazano dokumenty inwentaryzacyjne. Pełna inwentaryzacja przeprowadzana jest corocznie.

Zgodnie z instrukcją inwentaryzacji w drodze spisu z natury podlegają:

- aktywa pieniężne (z wyjątkiem zgromadzonych na rachunkach budżetowych),
- papiery wartościowe w postaci materialnej,
- materiały,
- środki trwałe z wyjątkiem gruntów oraz środków trwałych, do których dostęp jest znacznie utrudniony,
- maszyny i urządzenia wchodzące w skład środków trwałych w budowie,
- znajdujące się w jednostce składniki aktywów będące własnością innych jednostek.

W drodze uzyskania od kontrahentów i banków pisemnych potwierdzeń prawidłowości sald wykazanych w księgach rachunkowych inwentaryzuje się:

- aktywa finansowe zgromadzone na rachunkach bankowych lub przechowywane przez inne jednostki,
- udzielone pożyczki,
- należności (z wyjątkiem należności spornych i wątpliwych, należności od pracowników oraz należności od osób nieprowadzących ksiąg rachunkowych, a także należności publicznoprawnych),
- powierzone kontrahentom własne składniki aktywów.

W drodze porównania danych ksiąg rachunkowych z odpowiednimi dokumentami i weryfikacji realnej wartości składników majątkowych:

- grunty i środki trwałe, do których dostęp jest znacznie utrudniony oraz prawa zaliczane do nieruchomości (np. prawo użytkowania wieczystego gruntów),
- wartości niematerialne i prawne,

- należności sporne i wątpliwe,
- należności i zobowiązania wobec pracowników, wobec osób nieprowadzących ksiąg rachunkowych, z tytułu publicznoprawnych,
- fundusze,
- rezerwy i przychody przyszłych okresów,
- inne aktywa i pasywa jednostki niepodlegające spisowi z natury i uzgodnień sald lub podlegające inwentaryzacji tymi metodami, jeśli przeprowadzenie spisu z natury lub uzgodnienie sald z przyczyn uzasadnionych.

Z przedstawionych uregulowań wynika, że w kontrolowanej jednostce metody, terminy i częstotliwość przeprowadzania inwentaryzacji odpowiadała zasadom zawartym w art.26 ust. 3 ustawy z dnia 29 września 1994 roku o rachunkowości.

Dla zapewnienia sprawnego przebiegu inwentaryzacji, przed przeprowadzeniem inwentaryzacji pracownicy odpowiedzialni za poszczególne składniki majątku przeprowadzają oględziny środków trwałych i pozostałych środków trwałych w używaniu pod kątem oznakowania, umożliwiającego identyfikację, jak również oceniają ich przydatność. W przypadku składników nienadających się do dalszego użytkowania należy dokonać ich likwidacji zgodnie z wytycznymi wskazanymi w Zarządzeniu nr 68/2012 Wójta Gminy Żarnów z dnia 8 listopada 2012 roku w sprawie powołania stałej komisji likwidacyjnej, określenia trybu jej pracy oraz sposobu likwidacji środków trwałych, pozostałych środków trwałych i wartości niematerialnych i prawnych Urzędu Gminy w Żarnowie.

2. Prawdliwość przeprowadzenia i rozliczenia inwentaryzacji

Zarządzeniem nr 101/2017 z dnia 15 listopada 2017 roku Wójt Gminy Żarnów zarządził przeprowadzenie inwentaryzacji składników majątkowych Gminy Żarnów według stanu na dzień 31 grudnia 2017 roku, wskazał również poszczególne składniki podlegające inwentaryzacji z podziałem na metody ich inwentaryzowania.

Powyższym zarządzeniem Wójt Gminy powołał Komisję Inwentaryzacyjną i jej skład. Określił skład zespołów spisowych wraz z przedmiotami spisu i obszarem inwentaryzacji przypisanym poszczególnym zespołom. Określił, iż inwentaryzacja przeprowadzona będzie w okresie od 1 grudnia 2017 roku do dnia 15 stycznia 2018 roku.

Nazwa konta	Zestawienie sald na 31.12.2017		Wartość księgowa	Wartość faktyczna	Metoda weryfikacji		
	Wn	Ma			Saldo ustalone w drodze spisu z natury	Saldo ustalone przez potwierdzenie	Saldo ustalone drogą weryfikacji
011 „Środki trwałe, z tego:	70 458 602,14	0,00	70 458 602,14	70 458 602,14	19 120 253,77	0,00	51 338 348,37
- środki trwałe grupy 0	4 699 217,71	0,00	4 699 217,71	4 699 217,71	0,00	0,00	4 699 217,71
- środki trwałe grupy 1	16 078 582,53	0,00	16 078 582,53	16 078 582,53	16 078 582,53	0,00	0,00
- środki trwałe grupy 2	46 639 130,66	0,00	46 639 130,66	46 639 130,66	0,00	0,00	46 639 130,66
- środki trwałe grupy 3	597 244,54	0,00	597 244,54	597 244,54	597 244,54	0,00	0,00
- środki trwałe grupy 4	384 844,68	0,00	384 844,68	384 844,68	384 844,68	0,00	0,00
- środki trwałe grupy 5	703 220,90	0,00	703 220,90	703 220,90	703 220,90	0,00	0,00
- środki trwałe grupy 6	254 361,28	0,00	254 361,28	254 361,28	254 361,28	0,00	0,00

PROTOKÓŁ Z KONTROLI KOMPLEKSOWEJ PRZEPROWADZONEJ W GMINIE ŻARNÓW
Regionalna Izba Obrachunkowa w Łodzi, ul. Zamenhofska 10
90-431 Łódź, tel. (0-42) 6366896, fax (0-42) 6367424

	- środki trwałe grupy 7	990 000,86	0,00	990 000,86	990 000,86	990 000,86	0,00	0,00
	- środki trwałe grupy 8	111 998,98	0,00	111 998,98	111 998,98	111 998,98	0,00	0,00
013	„Pozostałe środki trwałe”	567 344,88	0,00	567 344,88	567 344,88	567 344,88	0,00	0,00
020	„Wartości niematerialne i prawne”	198 871,43	0,00	198 871,43	198 871,43	198 871,43	0,00	0,00
020 -1	„Wartości niematerialne i prawne” - dotyczące środków trwałych	174 229,78	0,00	174 229,78	174 229,78	174 229,78	0,00	0,00
020 -2	„Wartości niematerialne i prawne” - dotyczące pozostałych środków trwałych	24 641,65	0,00	24 641,65	24 641,65	24 641,65	0,00	0,00
071	„Umorzenie środków trwałych oraz wartości niematerialnych i prawnych”	0,00	25 051 378,11	25 051 378,11	25 051 378,11	0,00	0,00	25 051 378,11
071 -1	„Umorzenie wartości niematerialnych i prawnych”	0,00	133 456,03	133 456,03	133 456,03	0,00	0,00	133 456,03
071 -2	„Umorzenie środków trwałych”, z tego:	0,00	24 917 922,08	24 917 922,08	24 917 922,08	0,00	0,00	24 917 922,08
	- umorzenie środków trwałych grupy 1	0,00	4 592 014,42	4 592 014,42	4 592 014,42	0,00	0,00	4 592 014,42
	- umorzenie środków trwałych grupy 2	0,00	18 444 306,27	18 444 306,27	18 444 306,27	0,00	0,00	18 444 306,27
	- umorzenie środków trwałych grupy 3	0,00	109 531,66	109 531,66	109 531,66	0,00	0,00	109 531,66
	- umorzenie środków trwałych grupy 4	0,00	362 929,89	362 929,89	362 929,89	0,00	0,00	362 929,89
	- umorzenie środków trwałych grupy 5	0,00	261 753,40	261 753,40	261 753,40	0,00	0,00	261 753,40
	- umorzenie środków trwałych grupy 6	0,00	217 406,27	217 406,27	217 406,27	0,00	0,00	217 406,27
	- umorzenie środków trwałych grupy 7	0,00	853 956,27	853 956,27	853 956,27	0,00	0,00	853 956,27
	- umorzenie środków trwałych grupy 8	0,00	76 023,90	76 023,90	76 023,90	0,00	0,00	76 023,90

PROTOKÓŁ Z KONTROLI KOMPLEKSOWEJ PRZEPROWADZONEJ W GMINIE ŻARNÓW
Regionalna Izba Obrachunkowa w Łodzi, ul. Zamenhofska 10
90-431 Łódź, tel. (0-42) 6366896, fax (0-42) 6367424

072	„Umorzenie pozostałych środków trwałych, wartości niematerialnych i prawnych oraz zbiorów bibliotecznych”, w tym:	0,00	591 986,53	591 986,53	591 986,53	0,00	0,00	591 986,53
072-1	„Umorzenie wartości niematerialnych i prawnych”	0,00	24 641,65	24 641,65	24 641,65	0,00	0,00	24 641,65
072-2	„Umorzenie pozostałych środków trwałych”	0,00	567 344,88	567 344,88	567 344,88	0,00	0,00	567 344,88
080	„Środki trwałe w budowie (inwestycje)”	1 841 671,70	0,00	1 841 671,70	1 841 671,70	0,00	0,00	1 841 671,70
130	"Rachunek bieżący jednostki"	40,00	0,00	40,00	40,00	0,00	40,00	0,00
130-3-5	Rachunek w BGK droga Marcinków - Chełsty - Grębenice	40,00	0,00	40,00	40,00	0,00	40,00	0,00
133	Rachunek budżetu	3 320 274,88	0,00	3 320 274,88	3 320 274,88	0,00	3 320 274,88	0,00
134	Kredyty bankowe	0,00	2 937 023,00	2 937 023,00	2 937 023,00	0,00	2 937 023,00	0,00
135	Rachunek środków specjalnego przeznaczenia	2 389,65	0,00	2 389,65	2 389,65	0,00	2 389,65	0,00
139	Inne rachunki bankowe-depozyt	466 410,45	0,00	466 410,45	466 410,45	0,00	466 410,45	0,00
140	Środki w drodze	102,36	0,00	102,36	102,36	0,00	0,00	102,36
201	„Rozrachunki z odbiorcami i dostawcami „	0,00	1 095 191,78	1 095 191,78	1 095 191,78	0,00	85 225,65	1 009 966,13
221	„Należności z tytułu dochodów budżetowych”	804 676,74	36 137,17	840 813,91	840 813,91	0,00	0,12	840 813,79
223	"Rozliczenie wydatków budżetowych"-UG	0,00	40,00	40,00	40,00	0,00	0,00	40,00
223-3-5	Rozliczenie wydatków budżetowych BGK droga Marcinków - Chełsty - Grębenice	0,00	40,00	40,00	40,00	0,00	0,00	40,00

PROTOKÓŁ Z KONTROLI KOMPLEKSOWEJ PRZEPROWADZONEJ W GMINIE ŻARNÓW
Regionalna Izba Obrachunkowa w Łodzi, ul. Zamenhofa 10
90-431 Łódź, tel. (0-42) 6366896, fax (0-42) 6367424

223	Rozliczenie wydatków budżetowych BGK droga Marcinków - Chełsty - Grębenice-środkie własne	40,00	0,00	40,00	40,00	0,00	0,00	40,00
224	Rozrachunki budżetu	54 453,00	31 876,85	86 329,85	86 329,85	0,00	0,00	86 329,85
225	"Rozrachunki z budżetami"	224,41	4 394,00	4 618,41	4 618,41	0,00	0,00	4 618,41
225-3-1	Podatek vat - naliczony	224,41	0,00	224,41	224,41	0,00	0,00	224,41
225-5	Podatek VAT - rozrachunki z US	0,00	4 394,00	4 394,00	4 394,00	0,00	0,00	4 394,00
226	"Długoterminowe należności budżetowe"	20 606,90	0,00	20 606,90	20 606,90	0,00	0,00	20 606,90
229	„Pozostałe rozrachunki publicznoprawne”	0,00	28 505,90	28 505,90	28 505,90	0,00	0,00	28 505,90
229-1	składki na ubezpieczenia społeczne	0,00	25 556,36	25 556,36	25 556,36	0,00	0,00	25 556,36
229-4	składki na Fundusz Pracy	0,00	2 949,54	2 949,54	2 949,54	0,00	0,00	2 949,54
231	„Rozrachunki z tytułu wynagrodzeń” - dodatkowe roczne wynagrodzenie "13"	0,00	148 670,16	148 670,16	148 670,16	0,00	0,00	148 670,16
234	Pozostałe rozrachunki z budżetami	38 870,00	0,00	38 870,00	38 870,00	0,00	0,00	38 870,00
240	„Pozostałe rozrachunki”- UG	528,26	0,00	528,26	528,26	0,00	528,26	0,00
240-16	należność Lasy Państwowe Nadleśnictwo Opoczno kaucja zgodnie z umową nr ZG2-2126-2/2010	528,26	0,00	528,26	528,26	0,00	528,26	0,00
240	Pozostałe rozrachunki-depozyt	0,00	466 410,45	466 410,45	466 410,45	0,00	0,00	466 410,45
260	Zobowiązania finansowe	0,00	2 611 937,58	2 611 937,58	2 611 937,58	0,00	2 611 937,58	0,00
310	„Materiały”	7 995,09	0,00	7 995,09	7 995,09	7 995,09	0,00	0,00

PROTOKÓŁ Z KONTROLI KOMPLEKSOWEJ PRZEPROWADZONEJ W GMINIE ŻARNÓW
Regionalna Izba Obrachunkowa w Łodzi, ul. Zamenhofska 10
90-431 Łódź, tel. (0-42) 6366896, fax (0-42) 6367424

310-1	materiały inwestycyjne	1 630,00	0,00	1 630,00	1 630,00	1 630,00	0,00	0,00
310-2	materiały pozostałe	6 365,09	0,00	6 365,09	6 365,09	6 365,09	0,00	0,00
800	„Fundusz jednostki”	19 002 133,71	49 959 445,84	68 961 579,55	68 961 579,55	0,00	0,00	68 961 579,55
800-1	fundusz jednostki	19 002 133,71		19 002 133,71	19 002 133,71	0,00	0,00	19 002 133,71
800-2	fundusz środka trwałego		48 117 774,14	48 117 774,14	48 117 774,14	0,00	0,00	48 117 774,14
800-3	fundusz inwestycyjny		1 841 671,70	1 841 671,70	1 841 671,70	0,00	0,00	1 841 671,70
840	„Rezerwy i rozliczenia międzyokresowe przychodów”	0,00	20 606,90	20 606,90	20 606,90	0,00	0,00	20 606,90
851	Zakładowy fundusz świadczeń socjalnych	0,00	41 259,65	41 259,65	41 259,65	0,00	0,00	41 259,65
860	„Wynik finansowy”	0,00	15 966 338,87	15 966 338,87	15 966 338,87	0,00	0,00	15 966 338,87
909	Rozliczenia międzyokresowe	348,48	357 930,00	358 278,48	358 278,48	0,00	0,00	358 278,48
960	Skumulowany wynik budżetu	1 690 732,59	0,00	1 690 732,59	1 690 732,59	0,00	0,00	1 690 732,59
961	Wynik wykonania budżetu	916 616,12	0,00	916 616,12	916 616,12	0,00	0,00	916 616,12
962	Wynik na pozostałych operacjach	0,00	43 800,00	43 800,00	43 800,00	0,00	0,00	43 800,00
RAZEM		99 392 932,79	99 351 673,14	198 744 605,93	198 744 605,93	19 894 465,17	9 423 829,59	169 426 311,17

Analiza przedstawionych dokumentów inwentaryzacyjnych, w tym protokołów z przeprowadzonej inwentaryzacji poszczególnymi metodami inwentaryzacji, sprawozdania z przebiegu spisu oraz protokołu z inwentaryzacji aktywów i pasywów i protokołu z rozliczenia wyników inwentaryzacji składników majątkowych, pozwoliła stwierdzić, że:

- dokonano inwentaryzacji majątku drogą spisu z natury, a także zinwentaryzowano grunty oraz wartości niematerialne i prawne metodą weryfikacji poprzez porównanie danych w księgach rachunkowych z danymi wynikającymi z dokumentów;
- środki trwałe w budowie oraz środki trwałe, do których dostęp jest znacznie utrudniony zostały zinwentaryzowane w drodze weryfikacji poprzez porównanie danych w księgach rachunkowych z danymi wynikającymi z dokumentów oraz weryfikacji wartości tych składników;
- wysłano potwierdzenia sald do kontrahentów posiadających należności wynikające z konta 221, czego jednak jedynym dowodem była zamieszczona w dokumentach kserokopia książki korespondencji. Do jednostki wróciło tylko jedno potwierdzenie salda. W związku z tym, jednostka zinwentaryzowała powyższe należności w drodze weryfikacji sald, co jest zgodne z art. 26 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 29 września 1994 roku o rachunkowości (tekst jednolity Dz. U. z 2018 poz. 395), który stanowi, że jeśli zinwentaryzowanie aktywów/pasywów w drodze spisu z natury czy uzgodnienie sald z przyczyn uzasadnionych nie jest możliwe – inwentaryzacji dokonuje się drogą

porównania danych ksiąg rachunkowych z odpowiednimi dokumentami i weryfikacji ich wartości;

- należność wynikająca z konta 240 stanowiąca zabezpieczenie zapłaty czynszu wpłacona przez gminę na rzecz Lasów Państwowych winna być zinwentaryzowana w drodze potwierdzenia salda, co nie zostało zrobione, dokonano jednak weryfikacji tego salda poprzez porównanie danych z ksiąg rachunkowych z odpowiednimi dokumentami;

- inwentaryzacja środków pieniężnych na rachunkach bankowych, jak również kredytów i pożyczek przeprowadzona została metodą potwierdzenia salda;

- drogą spisu z natury zinwentaryzowano druki ścisłego zarachowania. Protokół podpisały osoby odpowiedzialne, zespół spisowy oraz Wójt Gminy;

- z protokołu inwentaryzacji kasy wynikało, iż stan gotówki w kasie wynosił 0,00 zł oraz że dokonano kontroli druków ścisłego zarachowania. Protokół nie został podpisany przez Skarbnika Gminy;

- osoby materialnie odpowiedzialne za powierzone mienie złożyły stosowne oświadczenia;

- w wyniku przeprowadzonej inwentaryzacji stwierdzono różnice inwentaryzacyjne na koncie 310 *materiały* w wysokości 6.365,09 zł, co stanowiło stan zapasu paliwa w jednostce. Powyższe wynikało z protokołu z rozliczenia wyników inwentaryzacji przeprowadzonej w drodze spisu z natury, który został podpisany przez członków komisji inwentaryzacyjnej, Skarbnika Gminy i Wójta Gminy. Zgodnie z rozporządzeniem Ministra Finansów z dnia 5 lipca 2010 roku w sprawie szczególnych zasad rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej, konta zespołu 3 "*Materiały i towary*" służą do ewidencji zapasów materiałów (konta 310 i 340) i towarów (konta 330 i 340) oraz do rozliczenia zakupu materiałów, towarów i usług przy użyciu konta 300 *rozliczenie zakupu*. Na kontach 310 i 330 prowadzi się ewidencję zapasów materiałów i towarów znajdujących się w magazynach własnych i obcych jednostki. Jednak jednostka w zakładowym planie kont wprowadziła zapis, iż ustalone w wyniku inwentaryzacji nadwyżki materiałów ujmuje się na stronie Wn 310 w korespondencji z kontem 401. Co więcej, wykazane w drodze spisu z natury różnice inwentaryzacyjne jednostka zaewidencjonowała Wn401/Ma310 z kwotami na minus, co naruszało wewnętrzne regulacje jednostki. Jednocześnie powyższe zapisy naruszały wytyczne dotyczące kont zespołu 3 zawarte we wskazanym rozporządzeniu. Ponadto Gmina Żarnów wskazała w swoich unormowaniach, iż na konto 310 wprowadzany jest jedynie stan zapasu paliwa na podstawie inwentaryzacji, bowiem wszystkie inne bieżące zakupy materiałów księgowane są bezpośrednio w koszty. Z zestawienia wynika jednak, że na koncie 310 ujmowano również inne materiały jak np. olej silnikowy.

Ostatnim etapem inwentaryzacji było złożone sprawozdanie z przeprowadzonej inwentaryzacji sporządzone przez komisję inwentaryzacyjną, które następnie zatwierdził Wójt Gminy Żarnów.

XI. INNE USTALENIA

Analiza wydatków poniesionych w 2018 roku na wynagrodzenia nauczycieli stażystów w odniesieniu do wysokości średnich wynagrodzeń oraz

Średniorocznej struktury zatrudnienia dla stopnia zawodowego nauczycieli stażystów.

Stosownie do przepisów art. 30b ustawy z dnia 26 stycznia 1982 roku Karta Nauczyciela (tekst jednolity Dz. U. z 2018 r., poz. 967) przeprowadzono kontrolę osiągnięcia w jednostce samorządu terytorialnego wysokości średnich wynagrodzeń nauczycieli, o których mowa w art. 30 ust. 3, z uwzględnieniem art. 30a ust. 3 ustawy Karta Nauczyciela.

Sprawozdanie z wysokości średnich wynagrodzeń nauczycieli na poszczególnych stopniach awansu zawodowego za rok 2017 sporządzono w dniu 19 stycznia 2018 roku i przekazano w dniu 5 lutego 2018 roku do Regionalnej Izby Obrachunkowej w Łodzi (przekazano wersję elektroniczną). Sprawozdanie przekazano ponadto Prezesowi Międzygminnego Związku Nauczycielstwa Polskiego (19 stycznia 2018 roku), Dyrektorom prowadzonych przez Gminę Żarnów szkół (19 stycznia 2018 roku) oraz organowi prowadzącemu (19 stycznia 2018 roku).

Z przedstawionych poniżej danych wynika, iż w roku 2017 wysokości średnich wynagrodzeń, o których mowa w art. 30 ust. 3 Karty Nauczyciela, nie osiągnęli tylko nauczyciele stażysty w składnikach wskazanych w art. 30 ust. 1 powyższego aktu prawnego.

Kontrolą objęto prawidłowość ustalenia w 2018 roku jednorazowego dodatku uzupełniającego dla nauczycieli stażystów zatrudnionych w 2017 roku w placówkach oświatowych na terenie Gminy Żarnów.

W ramach kontroli sprawdzono poprawność wyliczenia wskaźnika średniorocznej struktury zatrudnienia nauczycieli stażystów, którzy byli zatrudnieni w jednostkach oświatowych funkcjonujących na terenie Gminy Żarnów. W wyniku obliczeń analitycznych na podstawie umów o pracę, angaży oraz kart wynagrodzeń stwierdzono, iż wskaźnik struktury został wyliczony został prawidłowo.

Zestawienie obrazujące sposób ustalenia średniorocznej liczby etatów nauczycieli stażystów z uwzględnieniem okresów obowiązywania poszczególnych kwot bazowych:

Lp.	Nazwa placówki oświatowej	Liczba nauczycieli kontraktowych zatrudnionych w okresach obowiązywania kwot bazowych	
		Wysokość etatu	
		1.01.-31.08.2017	1.09-31.12.2017
1.	Szkoła Podstawowa w Żarnowie	0	0
2.	Szkoła Podstawowa w Klewie	0,22	0,55
RAZEM:		0,22	0,55

W sprawozdaniu z wysokości średnich wynagrodzeń nauczycieli na poszczególnych stopniach awansu zawodowego w szkołach prowadzonych przez jednostkę samorządu terytorialnego wykazano następujące dane dotyczące nauczycieli:

Stopień awansu	Średnie Wynagrodzenie	Średnioroczna liczba etatów	Średnioroczna liczba etatów	Suma iloczynów	Poniesione wydatki na	Kwota różnicy
----------------	-----------------------	-----------------------------	-----------------------------	----------------	-----------------------	---------------

zawodowego	01.01-31.08.	01.09-31.12.	1.01-31.08	1.09-31.12.	średniorocznej liczby etatów i średnich wynagrodzeń	wynagrodzenia	
1	2	3	4	5	6	7	8
nauczyciel stażysta	2.752,92	2.752,92	0,22	0,55	10.901,56	9.965,72	-935,84
nauczyciel kontraktowy	3.055,74	3.055,74	2,88	4,46	124.918,65	125.997,80	1.079,15
nauczyciel mianowany	3.964,20	3.964,20	8,01	6,94	364.072,13	367.878,92	3.806,79
nauczyciel dyplomowany	5.065,37	5.065,37	40,74	41,23	2.486.286,21	2.531.378,97	45.092,76

Na podstawie karty wynagrodzeń nauczyciela stażysty ustalono, iż prawidłowo została wskazana w sprawozdaniu kwota ujęta w kolumnie 9, tj. wydatki poniesione w roku na wynagrodzenia w składnikach wskazanych w art. 30 ust. 1 Karty Nauczyciela.

Ogółem w jednostkach oświatowych minimalne roczne wydatki, jakie powinny być poniesione na wynagrodzenia nauczycieli stażystów przy średniorocznym zatrudnieniu – 0,22 w okresie od 1 stycznia do 31 sierpnia 2017 roku i 0,55 - w okresie od 1 września do 31 grudnia 2017 roku powinny stanowić kwotę – 4.845,14 zł; wydatki poniesione na wynagrodzenia nauczycieli stażystów w roku 2017 powinny stanowić kwotę – 6.056,42 zł. Kwota różnicy **między wydatkami rocznymi minimalnymi a wydatkami rocznymi faktycznie poniesionymi powinna wynieść – minus 935,84 zł.** Ustalono, iż kwota jednorazowego dodatku uzupełniającego dla objętego kontrolą nauczyciela stażysty ustalona została w prawidłowej wysokości.

Po analizie list wypłat jednorazowych dodatków uzupełniających stwierdzono, że były one sporządzone w dniu 30 stycznia 2018 roku i w tym samym dniu wypłacone przelewem, zgodnie z art. 30a ust. 3 ustawy Karta Nauczyciela, z którego wynika, że kwota różnicy jest dzielona między nauczycieli zatrudnionych i pobierających wynagrodzenie w roku, dla którego ustalono kwotę różnicy i wypłacana w terminie do 31 stycznia roku kalendarzowego następującego po roku, dla którego wyliczono kwotę różnicy w formie jednorazowego dodatku uzupełniającego.

Rozliczenie dochodów wykonanych z tytułu opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi z wydatkami wykonanymi na funkcjonowanie systemu gospodarowania odpadami komunalnymi (art. 6r ust. 2-2c ustawy z dnia 13 września 1996 roku o utrzymaniu czystości i porządku w gminach tekst jednolity Dz. U. z 2016 r., poz. 250 ze zm.)

Budżet 2017 roku

DOCHODY		WYDATKI		Różnica pomiędzy dochodami a wydatkami zrealizowanymi (zł)
Planowane (zł)	Wykonane (zł)	Planowane (zł)	Wykonane (zł)	
300.000,00	301.207,13	414.600,00	382.695,44	-81.488,31

Wydatki na funkcjonowanie systemu gospodarowania odpadami komunalnymi w klasyfikacji budżetowej:

Rozdział	Paragraf	Plan po zmianach	Wykonanie
----------	----------	------------------	-----------

		(zł)	wydatku (zł)
90002	3020	100,00	0,00
90002	4010	41.000,00	40.848,80
90002	4040	3.430,00	3.429,65
90002	4110	7.700,00	7.611,50
90002	4120	1.100,00	1.084,84
90002	4300	360.000,00	328.489,99
90002	4440	1.190,00	1.185,66
90002	4700	80,00	45,00
RAZEM:		414.600,00	382.695,44

Budżet 2018 roku – 30.09.2018 rok

DOCHODY		WYDATKI		Różnica pomiędzy dochodami a wydatkami zrealizowanymi (zł)
Planowane (zł)	Wykonane (zł)	Planowane (zł)	Wykonane (zł)	
350.000,00	299.392,39	415.000,00	294.207,99	5.184,40

Wydatki na funkcjonowanie systemu gospodarowania odpadami komunalnymi w klasyfikacji budżetowej:

Rozdział	Paragraf	Plan po zmianach (zł)	Wykonanie wydatku (zł)
90002	3020	100,00	0,00
90002	4010	41.000,00	30.731,71
90002	4040	3.500,00	3.429,65
90002	4110	7.700,00	5.443,91
90002	4120	1.100,00	775,90
90002	4280	100,00	0,00
90002	4300	360.000,00	252.641,16
90002	4440	1.200,00	1.185,66
90002	4700	300,00	0,00
RAZEM:		415.000,00	294.207,99

Zgodnie z treścią art. 6r ust. 1 i 1aa ustawy z dnia 13 września 1996 roku o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (tekst jednolity Dz. U. z 2017 roku, poz. 1289 ze zmianami) opłata za gospodarowanie odpadami komunalnymi stanowi dochód gminy. Środki z opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi nie mogą być wykorzystane na cele niezwiązane z pokrywaniem kosztów funkcjonowania systemu gospodarowania odpadami komunalnymi. W ust. 2 wskazanego artykułu wyszczególniono koszty które należy pokryć z pobranych opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi. W ust. 2c ustawodawca założył możliwość istnienia nadwyżki dochodów nad wydatkami (kosztami) funkcjonowania systemu gospodarowania odpadami i wskazał koszty, które mogłyby również zostać sfinansowane z przedmiotowej nadwyżki. Z powyższych unormowań wynika zasada bilansowania się finansowania systemu i możliwość wystąpienia dodatniego wyniku na przedmiotowej działalności.

Mając na uwadze powyższe nieuprawnione jest planowanie deficytu w zakresie funkcjonowanie systemu bowiem świadczy to o świadomym niedoszacowaniu ustalonej stawki opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi. Faktyczny (wykonany) deficyt na działalności w zakresie funkcjonowania systemu gospodarowania odpadami jest zjawiskiem dopuszczalnym bowiem wynikać może z niedoszacowania stawek opłaty ale także ze skuteczności prowadzonej windykacji.

Na koniec roku 2017 zaległości z tytułu opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi wynosiły w Gminie Żarnów 26.527,15 zł, co stanowiło 8,8 % wykonanych

dochodów z tego tytułu. Na koniec III kwartału 2018 roku zaległości z tytułu opłaty wzrosły do kwoty – 35.540,96 zł.

W zakresie funkcjonowania systemu gospodarowania odpadami należy dążyć do zbilansowania jego finansowania. Zakładanie (planowanie) niezachowania równowagi między dochodami a kosztami, które mają zostać nimi pokryte świadczy o zamierzonym działaniu wbrew zasadom wynikającym z ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach.

Wykaz akt kontroli stanowi załącznik nr 16 do protokołu kontroli.

XII. USTALENIA KOŃCOWE. ZAŁĄCZNIKI.

Protokół zawiera 128 ponumerowanych i zaparafowanych stron. Fakt przeprowadzenia kontroli odnotowano w książce kontroli pod pozycją 1/2019.

W trakcie kontroli informacji i wyjaśnień udzielały niżej wymienione osoby:

1. Krzysztof Nawrocki – Wójt Gminy,
2. Elżbieta Przybył – Zastępca Wójta Gminy,
3. Edyta Belica – Skarbnik Gminy,
4. Ann Witoń – Księgowa,
5. Aneta Głodzińska – Księgowa,
6. Emilia Piekelnik – Podinspektor do spraw ochrony środowiska i rolnictwa i leśnictwa,
7. Konrad Zwierzyński – Podinspektor do spraw zagospodarowania przestrzennego,
8. Małgorzata Kowalska – Referent do spraw księgowości podatkowej,
9. Agnieszka Tyczyńska – Podinspektor do spraw inwestycji i zamówień publicznych,
10. Ewa Szewczyk – Inspektor do spraw kadrowych i organizacyjnych,
11. Burakowska Anna – Podinspektor do spraw płac i rozliczeń.

Integralną częścią protokołu są następujące załączniki:

1. *Dane dotyczące wskaźników finansowych.*
2. *Oświadczenie Skarbnika Gminy o zatwierdzeniu ksiąg rachunkowych na dzień 31 grudnia 2017 roku.*
3. *Wyjaśnienie dotyczące dekretacji faktur.*
4. *Wyjaśnienie z dnia 29 stycznia 2019 roku podinspektora ds. płac i rozliczeń Anny Burakowskiej w sprawie skutków decyzji rozłożenia zaległości podatkowej na raty.*
5. *Protokół kontroli kasy z dnia 24 stycznia 2019 roku.*
6. *Wydruk mapy z portalu <http://www.mapy.geoportal.gov.pl> sporządzony przez podinspektora do spraw ochrony środowiska, rolnictwa i leśnictwa Emilię Piekelnik dotyczący działek (...) ¹¹³.*
7. *Oświadczenie o prowadzeniu jednego konta wymiarowego dla podatnika o numerze (...) ¹¹⁴ złożone w dniu 18 stycznia 2019 r. przez referenta do spraw księgowości podatkowej Małgorzatę Kowalską.*
8. *Wydruk mapy z portalu <http://www.mapy.geoportal.gov.pl> sporządzony przez podinspektora do spraw zagospodarowania przestrzennego Konrada Zwierzyńskiego dla działki (...) ¹¹⁵.*

¹¹³ Wyłączono dane objęte tajemnicą skarbową - podstawa wyłączenia art.5 ust.1 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.293 § 2 pkt 3 (dane zawarte w aktach postępowania podatkowego, kontroli podatkowej) ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa. Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

¹¹⁴ Wyłączono dane objęte tajemnicą skarbową - podstawa wyłączenia art.5 ust.1 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.293 § 2 pkt 4 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa (dane zawarte w dokumentacji rachunkowej organu podatkowego). Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

¹¹⁵ Wyłączono dane objęte tajemnicą skarbową - podstawa wyłączenia art.5 ust.1 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.293 § 2 pkt 3 (dane zawarte w

9. Wydruk mapy z portalu <http://www.mapy.geoportal.gov.pl> sporządzony przez podinspektora do spraw ochrony środowiska, rolnictwa i leśnictwa Emilię Piekelnik dotycząca działek (...) ¹¹⁶.
10. Wydruk mapy z portalu <http://www.mapy.geoportal.gov.pl> sporządzony przez podinspektora do spraw ochrony środowiska, rolnictwa i leśnictwa Emilię Piekelnik dotycząca działki (...) ¹¹⁷.
11. Wydruk mapy z portalu <http://www.mapy.geoportal.gov.pl> sporządzona przez podinspektora do spraw ochrony środowiska, rolnictwa i leśnictwa Emilię Piekelnik dotycząca działki (...) ¹¹⁸.
12. Notatka służbowa stanowi załącznik do protokołu kontroli.
13. Wyjaśnienie z dnia 24 stycznia 2019 roku Zastępcy Wójta Elżbiety Przybył dotyczące formularza oceny formalnej oferty z dnia 10 marca 2018 roku.
14. Oświadczenie z dnia 22 stycznia 2019 roku podinspektora ds. obsługi Rady i Komisji Rady Gminy Moniki Kurzyk dotyczące braku zamieszczenia informacji o otwartym konkursie oraz o wynikach konkursu na tablicy ogłoszeń.
15. Informacja w sprawie wypłaconego (...) ¹¹⁹ dodatku specjalnego.
16. Wykaz akt kontroli stanowi załącznik nr do protokołu kontroli.

Niniejszy protokół sporządzono w dwóch jednobrzmiących egzemplarzach i podpisano **w dniu 19 marca 2019 roku**. Jeden egzemplarz protokołu wraz z załącznikami pozostawiono w Urzędzie Gminy w Żarnowie.

Kierownika jednostki i Skarbnika poinformowano o przysługującym mu prawie odmowy podpisania protokołu i złożenia w ciągu 3 dni od daty jego otrzymania pisemnych wyjaśnień, co do przyczyn tej odmowy.

Wójt Gminy Żarnów Krzysztof Nawrocki oraz Skarbnik Gminy Edyta Belica w dniu 19 marca 2019 roku odmówili podpisania protokołu.

Kontrolujący:

Jednostka kontrolowana:

.....
(Sylwia Grochulska)

aktach postępowania podatkowego, kontroli podatkowej) ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa. Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

¹¹⁶ Wyłączono dane objęte tajemnicą skarbową - podstawa wyłączenia art.5 ust.1 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.293 § 2 pkt 3 (dane zawarte w aktach postępowania podatkowego, kontroli podatkowej) ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa. Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

¹¹⁷ Wyłączono dane objęte tajemnicą skarbową - podstawa wyłączenia art.5 ust.1 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.293 § 2 pkt 3 (dane zawarte w aktach postępowania podatkowego, kontroli podatkowej) ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa. Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

¹¹⁸ Wyłączono dane objęte tajemnicą skarbową - podstawa wyłączenia art.5 ust.1 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.293 § 2 pkt 3 (dane zawarte w aktach postępowania podatkowego, kontroli podatkowej) ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa. Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

¹¹⁹ Wyłączono dane osobowe ze względu na prywatność osoby fizycznej - podstawa wyłączenia art.5 ust.2 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.23 ustawy z dnia 23 kwietnia 1964 roku Kodeks cywilny. Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

.....
(Małgorzata Łągiewska)

.....
(Emilia Koźlik)

Kwituję odbiór 1 egzemplarza protokołu kontroli:

.....
(data i podpis kierownika jednostki kontrolowanej)